

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN

TOIMINTAKERTOMUS JA IFRS-TILINPÄÄTÖS

31.12.2023

 Säästöpankki

SISÄLLYS

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TOIMINTAKERTOMUS.....	3
Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajan katsaus.....	4
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä.....	6
Toimintaympäristön kuvaus.....	7
Globaali taloustilanne.....	7
Korkoympäristö.....	7
Sijoitusmarkkinat.....	8
Suomen taloustilanne.....	8
Asuntomarkkinat Suomessa.....	8
Säästöpankkiryhmän tulos ja tase.....	9
Tuloskehitys, jatkuvat toiminnot (vertailutieto 1-12/2022).....	10
Tase ja rahoitus (vertailutieto 31.12.2022).....	11
Vakavaraisuus ja riskiasema.....	11
Luottoluokitukset.....	14
Säästöpankkiliitto OSK:n hallintoneuvosto, hallitus ja tilintarkastajat.....	14
Muu kuin taloudellinen raportointi.....	15
Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin.....	34
Olenaiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen.....	36
Vuoden 2024 toimintaympäristön näkymät.....	36
SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN IFRS-TILINPÄÄTÖS 1.1-31.12.2023.....	38
Säästöpankkiryhmän tuloslaskelma.....	39
Säästöpankkiryhmän laaja tuloslaskelma.....	39
Säästöpankkiryhmän tase.....	40
Säästöpankkiryhmän rahavirtalaskelma.....	41
Säästöpankkiryhmän oman pääoman muutoslaskelma.....	42
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET.....	43
Liite 1: Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta.....	44
Liite 2: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	46
Liite 3: Merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät.....	59

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDENHALLINNAN PERIAATTEET.....	62
Liite 4: Hallinto- ja ohjausjärjestelmät.....	63
Liite 5: Riskienhallinnan ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet.....	70
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	89
Liite 6: Segmentti-informaatio.....	90
Liite 7: Korkokate.....	94
Liite 8: Palkkiotuotot ja -kulut.....	95
Liite 9: Lainat ja saamiset.....	96
Liite 10: Rahoitus.....	103
Liite 11: Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu.....	106
Liite 12: Johdannaiset ja suojauslaskenta.....	111
Liite 13: Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti.....	113
Liite 14: Vakuutus sopimukset.....	118
Liite 15: Käyttöomaisuus.....	124
Liite 16: Muut tuotot ja kulut.....	131
Liite 17: Verot.....	132
Liite 18: Oma pääoma.....	136
Liite 19: Muut varat ja velat sekä varaukset.....	138
Liite 20: Vakuudet.....	139
Liite 21: Taseen ulkopuoliset sitoumukset.....	139
Liite 22: Työsuhde-etuudet.....	140
Liite 23: Säästöpankkiryhmän rakenne.....	142
Liite 24: Lähipiiritiedot.....	146
Liite 25: Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä.....	148
ALLEKIRJOITUKSET.....	149
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	149

A close-up photograph of a person's hands holding a smartphone. The person is wearing a brown, textured coat. The background is a blurred, light-colored surface. The text is overlaid on the lower left portion of the image.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TOIMINTAKERTOMUS

1.1.–31.12.2023

SÄÄSTÖPANKKILIITTO OSK:N TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Karri Alameri
Toimitusjohtaja

Vuosi 2023 alkoi epävarmoissa taloustunnelmissa, kun energiakriisin pelättiin ajavan etenkin Euroopan talouden taantumaan. Myös nopeasti kohonneen korkotason odotettiin heikentävän taloukskasvua, ja se vaikutti voimakkaasti Suomen talouteen.

Säästämisbarometrimme mukaan kotitalouksien kokema taloudellinen ahdinko lisääntyi vuonna 2023, mutta inflaation tasaantumisen ja totuttua suurempien palkankorotusten seurauksena tilanne alkoi loppuvuonna helpottua ja kuluttajien ostovoima kääntyi nousuun. Konkurssien määrä kasvoi Suomessa tasaisesti vuoden edetessä ja erityisesti rakennusteollisuuden ahdinko heijastusvaikutuksineen näkyi vuoden toisella puoliskolla.

Säästöpankkiryhmän asiakasliiketoiminta kehittyi suotuisasti ja tuloskehitys oli erinomaista. Yleisen korkotason nousu yhdistettynä hyvään kulujen hallintaan kasvatti tuloksen ennen veroja 135,5 miljoonaan euroon. Asuntolainojen kysynnän heikkenemisestä huolimatta markkina-asemamme vahvistui ja lainat ja saamiset asiakkailta kasvoi 5,7 %, 9,5 miljardiin euroon. Sijoitusmarkkinoiden epävarmuudesta huolimatta sijoitusrahastojen nettomerkinnot olivat 274 miljoonaa euroa positiiviset ja markkinaosuutemme vahvistui jo viidettä vuotta peräkkäin. Heikentyneestä toimintaympäristöstä huolimatta luottotappiomme pysyivät matalalla tasolla sekä yritysten että kotitalouksien osalta. Vakavaraisuutemme (CET1) vahvistui vuoden aikana ollen 19,5 %. Säästöpankkiryhmä on asiakkailleen jatkossakin vakavarainen, luotettava ja asiantunteva kumppani.

S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 20.10.2023 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät ovat vakaat.

Säästöpankkien henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyys ja asiakaskokemus vahvistuivat vuoden 2023 aikana entisestään. EPSI Ratingin pankki- ja rahoitus 2023 -asiakastutkimuksessa Säästöpankin asiakastyytyväisyys ylitti toimialan keskiarvon selvästi kaikissa kategorioissa.

Säästöpankin ymmärrys henkilöasiakkaiden tarpeista oli tutkimuksen mukaan pankkialan parasta. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suositteluindeksi (NPS) nousi 2023 aikana verraten erinomaiselle tasolle, vuoden keskiarvon ollessa 84,7. Joulukuussa Säästöpankkien asiakaspalvelu valittiin Vuoden asiakaspalvelu 2023 -kilpailun voittajaksi.

Syksyllä 2023 käynnistimme merkittävän liiketoimintakehityshankkeen, joka on konkreettinen askel kohti Säästöpankkiryhmän digitaalisen vision toteuttamista. Hanke mahdollistaa henkilökohtaisen ja digitaalisen palvelun saumattoman yhdistämisen, mikä näkyy yhä sujuvampana ja helpompana asiointina niin asiakkaiden kuin työntekijöidenkin arjessa. Lisäksi julkaisimme Säästöpankki Mobiiliin ensimmäisen osan uudesta taloudellisen hyvinvoinnin kokonaisuudesta, joka helpottaa oman talouden hallintaa.

Lanseerasimme aiempien palveluidemme rinnalle myös uuden Säästöpankki Yrityspankki -palvelukokonaisuuden, joka on suunnattu mikroyritysten kokoluokasta hieman suuremmaksi kasvaneille pk-yrityksille. Vuoden puolivälissä yritysasiakkaiden palvelutarjonta vahvistui myös uudella Kassavahti-palvelulla, joka helpottaa yritysten kassanhallintaa.

Vuoden 2023 hyvä asiakaspalaute, markkina-aseman vahvistuminen ja vahva tuloksemme perustui läheiseen ja pitkäjänteiseen yhteistyöhön asiakkaidemme ja toimintaympäristömme kanssa. Tämä ei ole olisi ollut mahdollista ilman osaavaa ja motivoitunutta henkilöstöä ja yhteiseen säästöpankkiaatteeseen sitoutunutta hallintoa kaikissa Säästöpankkiryhmän yhteisöissä. Kiitos panoksestanne yhteiseen menestykseemme nyt ja tulevaisuudessa.

Vuonna 2023 jatkoimme vastuullisuusstrategiamme pääteemojen toteuttamista. ASML:n asiakkuusindeksi -tutkimuksessa Säästöpankkiryhmä valittiin Suomen vastuullisimmaksi pankiksi ja kokonaisvertailun kolmanneksi vastuullisimmaksi yritykseksi. Ylsimme finanssialan kärkikolmikkoon myös Sustainable Brand Index -tutkimuksessa sekä EPSI Rating -kestävyysindeksin henkilöasiakaskategoriassa. Vastuullisuustyömme alueellisen hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden edistämiseksi näkyi muun muassa vuosittaisessa Hyviä tekoja -kampanjassa. Vuonna 2023 paikalliset Säästöpankit ja Säästöpankkisäätiöt lahjoittivat lasten ja nuorten hyvinvointiin yli 2 miljoonaa euroa.

Alkanut vuosi on jälleen kerran käynnistynyt epävarmuuden merkeissä. Suomessa kotitalouksien ostovoima kasvaa ja taloustaantumaa odotetaan jäävän hetkelliseksi. Vastavoimana korkeat geopoliittiset jännitteet luovat yhä epävarmuutta esimerkiksi energian hintakehitykseen. Talouden näkymissä suurin riski on edelleen inflaatio ja keskuspankkien kyvykyys reagoida hintavakauden turvaamiseksi. Jos inflaatio pysyy maltillisena, on taloudella kaikki edellytykset kasvun elpymiselle vuoden 2024 aikana.

Karri Alameri
Toimitusjohtaja

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄ JA SÄÄSTÖPANKKIEN YHTEENLIITTYMÄ

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitto osk:sta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 14 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Liedon Säästöpankki on eronnut Säästöpankkiliitto osk:sta ja Säästöpankkien yhteenliittymästä 1.3.2023 alkaen. Samassa yhteydessä Liedon Säästöpankki luovutti koko liiketoimintansa Oma Säästöpankki Oyj:lle, luovutuksen täytäntöönpanopäivä oli 28.2.2023. Säästöpankkiliitto osk:n vahvistaman tilinpäätösperiaatteen mukaisesti Liedon Säästöpankin 2023 tulos sisältyy Säästöpankkiryhmän tulokseen irtautumishetkeen asti. Irtaantumisen seurauksena Säästöpankkien Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien säästöpankkien määrä väheni 15 pankista 14 pankkiin.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS

GLOBALI TALOUSTILANNE

Vuosi 2023 alkoi varsin synkissä taloustunnelmissa, kun energiakriisin pelättiin ajavan etenkin Euroopan talouden taantumaan. Lisäksi nopeasti nousseen korkotason odotettiin heikentävän talouskasvua selvästi.

Taloudet osoittautuivat kuitenkin odotuksia kestäkykyisemmiksi näiden paineiden edessä ja maailmantalouden kasvu hidastui odotuksia vähemmän. Kokonaisuutena maailmantalouden kasvu asettunee hieman yli 3 %:iin, mikä on alle pitkän ajan keskiarvon. Energiakriisi toki heikensi talouskehitystä etenkin Euroopassa, mutta yritykset ja kotitaloudet sopeutuivat tilanteeseen yllättävän hyvin. Korkojen nousu on myös osaltaan heikentänyt talouskasvua, mutta suuremmilta kupruilta on vältytty.

Alueelliset erot talouskehityksessä olivat merkittäviä vuonna 2023. Eurooppa oli jälleen kerran ”heikko lenkki” ja etenkin Saksan talous kärsi energiakriisistä. Kokonaisuutena euroalueen talouskasvun odotetaan olleen vain hieman nollan yläpuolella vuonna 2023 ja loppuvuonna talous ajautui todennäköisesti taantumaan.

Kiinan talous kasvoi alkuvuonna ripeästi, kun koronasuluista vihdoon luovuttiin. Elpyminen jäi kuitenkin varsin lyhytkestoiseksi ja loppuvuonna maan keskusjohto otti käyttöön erilaisia elvytystoimia talouden piristämiseksi. 5 %:n kasvutavoite todennäköisesti saavutetaan vuonna 2023. Kiinteistösektori on edelleen yksi Kiinan talouden murheenkryineistä.

USA:n talouskehitys säilyi yllättävän vahvana kohonneesta korkotasosta huolimatta. USA:n talouden odotetaan kasvaneen yli 2 % vuonna 2023. Etenkin kotitalouksien kulutus on pitänyt pintansa USA:ssa.

Vuoden 2023 ehkä myönteisin talousuutinen koskee inflaatiota, joka alkoi vihdoin maltillistua vuoden edetessä. Esimerkiksi euroalueella vuoden alussa inflaatio oli vielä yli 8 %, mutta loppuvuonna marraskuussa se oli laskenut jo 2,4 %:iin. Inflaation maltillistuminen mahdollisti myös sen, että keskuspankit lopettivat koronnostot vuoden loppupuolella. Vuodelle 2024 odotetaan

jo korkojen laskuja niin USA:ssa kuin Euroopassakin. Tämä tuo helpotusta etenkin Suomen taloudelle, joka on erittäin korkoherkkä.

Vuoden aikana nähtiin myös ikäviä yllätyksiä niin taloudessa kuin geopolitiikassakin. Keväällä USA:ssa ja Euroopassa muutama pankki ajautui vaikeuksiin, mutta tilanne ei onneksi eska-loitunut laajemmaksi pankkikriisiksi. Syksyllä taistelut leimahtivat Lähi-idässä, mutta niiden vaikutukset esimerkiksi öljyn hintaan jäivät varsin vähäisiksi. Sota Ukrainassa jatkuu, mutta sen vaikutukset globaaliin talouteen ovat pieniä. Tilanne voi toki aina kärjistyä ja poliittiset riskit ovat siten yhä koholla.

KORKOYMPÄRISTÖ

Vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla euroalueen lyhyet korot jatkoivat nousuaan Euroopan Keskuspankin viestitettyä vahvasti tulevista koronnostoista inflaatiokehityksen jarruttamiseksi. Asuntolainojen yleisenä viitekorkona toimiva 12 kk Euribor nousi vuoden puoleenväliin tultaessa lähes prosenttiyksikön vuoden aloitustasosta. Tämän jälkeen tilanne on tasaantunut ja lokakuusta eteenpäin lyhyiden korkojen kehitys on ollut laskevaa. Myös pitkien korkojen osalta loppuvuoden kehitys on ollut laskevaa. Syynä tähän ovat olleet inflaation nousun taittuminen, euroalueen talouskehityksen heikkeneminen sekä samanaikaisesti Euroopan Keskuspankin koronnostosyökin todennäköinen päättymisen.

Kokonaisuutena vuoden 2023 korkokehitys on ollut vahvasti pankkitoiminnan korkokatetta tukevaa. Kuitenkin samanaikaisesti tukkurahoituksen kustannukset ovat nousseet niin katetuissa joukkolainoissa kuin senior-lainoissakin ja täten osaltaan jarruttaneet korkokatteiden myönteistä kehitystä. Jatkokehityksen korkojen osalta määrittelee pitkälti se, missä vaiheessa Euroopan Keskuspankki aloittaa mahdolliset koronleikkaukset ja mitä Euroopan Keskuspankki viestittää markkinoille korkopolitiikan jatkosta. Pitkien korkojen suhteellisen jyrkästi laskeva käyrä indikoi noin 1,5 %-yksikön koronlaskua vuodelle 2024. Jos markkinat ovat ennakoineet liian nopeaa muutosta voi edessä olla ainakin tilapäinen korkokäyrän tason nousu vuoden 2024 aikana.

SIJOITUSMARKKINAT

Vuoden 2023 osalta sijoitusmarkkinoiden huomio keskittyi korkojen voimakkaaseen nousuun, joka kuitenkin pysähtyi vuoden viimeisellä neljänneksellä. Keväällä 2023 koettu finanssisektorin epävarmuus ja pankkisektorin haasteet eivät synnyttäneet laaja-alaista kriisiä sijoitusmarkkinoilla. Keskuspankit reagoivat tilanteeseen määrätietoisesti ja sen seurauksena sijoittajien luottamus elpyi hyvin nopeasti. Inflaatio alkoi vuoden loppupuolella näyttää hidastumisen merkkejä, jonka seurauksena keskuspankkien koronnostosykli saavutti käännepisteen. Sijoitusmarkkinoilla tämä otettiin vastaan positiivisesti ja vuoden viimeisellä neljänneksellä sekä korko- että osaketuotot nousivat voimakkaasti. Kokonaisuutena sijoitusvuosi 2023 osoittautui paljon paremmaksi kuin mitä vielä alkuvuodesta odotettiin. Geopoliittiset riskit pysyivät otsikoissa edeltävän vuoden tapaan ja on perusteltua odottaa, että myös vuonna 2024 politiikka ja Yhdysvaltojen presidentinvaalit saavat markkinoilla suuren painoarvon.

SUOMEN TALOUSTILANNE

Alkuvuonna 2023 Suomen talous pärjäsi odotuksia paremmin, eikä pelättyä taantumaa tullut. Vuoden jälkipuoliskolla talouskehitys kuitenkin heikkeni selvästi ja talous ajautui arviomme mukaan taantumaa.

Noussut korkotaso on iskenyt erityisen voimakkaasti Suomen talouteen. Suomalaisten lainoista valtaosa on sidottu vaihtuviin korkoihin, jolloin korkojen nousu välittyy Suomen talouteen monia muita maita nopeammin. Korkojen nousu on näkynyt erityisesti yksityisen kulutuksen ja investointien – erityisesti rakennusinvestointien – heikkoutena.

Kotitalouksien murheena on ollut jo pidemmän aikaa korkojen nousun lisäksi myös korkea inflaatio. Kotitalouksien ostovoima supistui vuosina 2022–2023 ennätysellisen paljon. Säästämisbarometrimme mukaan kotitalouksien kokema taloudellinen ahdinko lisääntyikin vuonna 2023. Myös kuluttajien luottamus pysyi selvästi pitkän aikavälin keskiarvon alapuolella vuonna 2023.

Loppuvuonna tilanne alkoi kuitenkin helpottaa ja kuluttajien ostovoima kääntyi taas nousuun. Tämä johtui sekä inflaation rauhoittumisesta että totuttua suuremmista palkankorotuksista. Työllisyystilanne pysyi kohtuullisen hyvänä, vaikka hieman heikkenikin vuoden aikana.

Yrityksille vuosi 2023 oli edeltäjänsä vaikeampi ja yritysten luottamus laski pitkin vuotta. Toimialoitteiset erot olivat suuria. Etenkin rakentamissektori kärsi korkojen noususta ja rakentaminen

onkin hyytynyt pahasti. Teollisuudessa tuotanto piti vielä pintansa, mutta näkymät tulevaisuuteen heikkenivät vuoden edetessä erityisesti globaalin suhdannenäkymän vetämänä. Palvelusektori pärjäsi vielä kohtuullisen hyvin, mutta sielläkin näkymät tulevaisuuteen muuttuivat vaisummiksi. Konkurssien määrä nousi pitkän ajan keskiarvon yläpuolelle.

ASUNTOMARKKINAT SUOMESSA

Lokakuussa 2022 alkanut asuntomarkkinoiden taantuma jatkui vuoden 2023. Suurimpina syinä taantumaa on korkojen nousu ja kuluttajien luottamuksen alhainen taso. Kokonaiskauppamäärä laski noin 27 %. Vanhoissa asunnoissa lasku oli noin 24 % ja uusissa asunnossa noin 65 %. Suurimmat kauppamäärien laskut löytyvät suurista kaupungeista, erityisesti PK-seudulta.

Loppuvuodesta marras-joulukuulla kauppamäärät kasvoivat ylittäen vuoden 2022 vastavien kuukausien kauppamäärät. Tähän lievään asuntokaupan piristymiseen vaikutti EKP:n korkopäätös olla nostamatta korkoja toistaiseksi sekä varainsiirtoveromuutospäätös, mikä tuli takautuvasti voimaan 12.10. alkaen. Tässä päätöksessä poistettiin ensiasunnonostajien verovapaus 1.1.2024 alkaen. Tämä johti ensiasunnonostajakauppojen määrän selvään kasvuun loppuvuonna.

Vanhojen kerrostaloasuntojen hintakehitys oli vuositasolla PK-seudulla noin -4 % ja muissa isoissa kaupungeissa noin +0,2 %.

Vuodelle 2024 ennustamme vanhojen asuntojen kauppamäärän 15 % kasvua ja myös vanhojen asuntojen hintojen 2 % nousua vuositasolla.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TULOS JA TASE

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TUNNUSLUVUT

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022	1-12/2021*	1-12/2020*	1-12/2019*
Liikevaihto	644 769	386 394	325 979	337 938	362 701
Korkokate	263 761	169 610	152 324	160 967	155 619
% liikevaihdosta	40,9 %	43,9 %	46,7 %	47,6 %	42,9 %
Tulos ennen veroja	135 529	70 903	77 555	66 740	94 807
% liikevaihdosta	21,0 %	18,3 %	23,8 %	19,7 %	26,1 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	377 995	305 154	298 715	306 588	321 395
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-232 492	-218 385	-220 021	-220 157	-219 145
Kulu-tuottosuhte	61,5%	71,6%	73,7 %	71,8 %	68,2 %
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-9 988	-15 882	-941	-19 760	-8 379
Tunnusluvut, jatkuvat toiminnot ja Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen yhteensä:					
Taseen loppusumma	13 206 415	13 780 287	13 079 096	13 097 063	12 009 105
Oma pääoma	1 137 950	1 178 847	1 190 293	1 155 709	1 118 391
Oman pääoman tuotto %	9,1 %	4,7 %	6,2 %	4,6 %	6,9 %
Kokonaispääoman tuotto %	0,8 %	0,4 %	0,6 %	0,4 %	0,6 %
Omavaraisuusaste %	8,6 %	8,6 %	9,1 %	8,8 %	9,3 %
Vakavaraisuussuhde %	19,5 %	18,7 %	19,5 %	19,1 %	19,1 %

*Tilikauden tietoja ei ole oikaistu vastaamaan jatkuvat ja Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen jakoa

TULOSKEHITYS, JATKUVAT TOIMINNOT (VERTAILUTIETO 1-12/2022)

Säästöpankkiryhmä teki erittäin hyvän tuloksen vuonna 2023. Säästöpankkiryhmän tulos ennen veroja oli 135,5 (70,9) miljoonaa euroa. Kauden tulos kasvoi vertailukaudesta 64,6 miljoonaa euroa. Korkeampi korkotaso kasvatti korkokatetta merkittävästi. Liedon Säästöpankki irtaantui Säästöpankkiryhmästä 28.2.2023. Tilikauden ja vertailukauden tulos ei sisällä Liedon Säästöpankkia.

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutussopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. Uuden raportointistandardin mukaisiksi oikaistut vertailukauden luvut sisältävät merkittäviä negatiivisia markkina-arvon muutoksia, jotka esitetään tulosvaikutteisesti erässä sijoitustoiminnan nettotuotot ja rahoitustuotot ja -kulut vakuutussopimuksista. Tilinpäätöksen liitetiedossa 2 Laatomisperiaatteet, kohdassa 2.7. Uudet standardit ja tulkinnat kerrotaan tarkemmin IFRS 17 -standardin käyttöönotosta sekä tehdyistä tulos- ja tasekaavamuutoksista.

Markkinakorkojen merkittävä nousu kasvatti Säästöpankkiryhmän korkokatetta. Korkokate kasvoi 55,5 prosenttia ollen 263,8 (169,6) miljoonaa euroa. Korkotuotot kasvoivat 478,7 (204,9) miljoonaa euroon. Korkotuotot asiakkaiden lainoista ja saamisista oli 376,8 (164,1) miljoonaa euroa. Korkotuotot lainoista ja saamisista luottolaitoksilta oli 48,2 (6,3) miljoonaa euroa. Korkokulut nousivat 214,9 (35,3) miljoonaa euroon. Korkorisikin hallinnassa käytettävien johdannaisten korkokulut nousivat 99,6 (10,8) miljoonaa euroon. Korkokulut liikkeeseenlasketuista velkakirjoista oli 52,4 (15,2) miljoonaa euroa. Korkokulut veloista asiakkaille oli 51,5 (5,9) miljoonaa euroa.

Nettopalkkiotuotot olivat 126,4 (128,6) miljoonaa euroa. Palkkiotuotot olivat 178,2 (174,5) miljoonaa euroa. Vakuutustoiminnan sijoitussidonnaisten sopimusten palkkiotuotot olivat 59,2 (59,5) miljoonaa euroa. Maksuliikennepalkkiot olivat 49,2 (47,0) miljoonaa euroa. Rahastoista saadut palkkiot olivat 37,7 (39,7) miljoonaa euroa ja luotonannon palkkiot olivat 18,3 (20,7) miljoonaa euroa. Palkkiokulujen kasvu heikensi nettopalkkiotuottoja. Palkkiokulut kasvoivat 51,8 (46,0) miljoonaa euroon.

IFRS 17 standardin käyttöönoton yhteydessä väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen lopetettiin, jolloin vakuutustoiminnan sijoitustoiminnan tulos kirjataan kokonaisuudessaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat -4,1 (-112,6) miljoonaa euroa. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot olivat -15,9 (-10,4) miljoonaa euroa sisältäen sekä osakkeiden ja osuuksien arvostusvoittoja ja tappiota 6,3 (-11,3) miljoonaa euroa että suojauslaskennan nettotuloksen -22,3 (0,8) miljoonaa euroa. Vakuutustoiminnan sijoitustoiminnan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot olivat 20,8 (-98,6) miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan nettotuottojen käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot olivat -6,2 (-1,6) miljoonaa euroa. Suurin osa sijoitustoiminnan nettotuotoista oli realisoitumattomia arvonmuutoksia käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista.

Vakuutuspalvelutulos oli 3,8 (-1,1) miljoonaa euroa. Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 18,8 (18,1) miljoonaa euroon. Vakuutuspalvelukulut laskivat 14,2 (17,8) miljoonaa euroon. Toteutuneet korvauskulut olivat 13,4 (13,4) miljoonaa euroa. Tilikaudella tappiollisten sopimusten kirjausten purku pienensi vakuutuspalvelukuluja 1,8 miljoonaa euroa, kun taas vertailukaudella tappiolliset sopimukset kasvattivat vakuutuspalvelukuluja 1,9 miljoonaa euroa.

IFRS 17 käyttöönoton myötä tuloslaskelmassa esitetään omana eränään rahoitustuotot ja -kulut vakuutussopimuksista. Tuloslaskelmaerään kirjataan taloudellisten oletusten, kuten korkotason muutoksen vaikutukset vakuutussopimusvelan arvoon sisältäen muun muassa IFRS 17 luokiteltujen sijoitussidonnaisten vakuutussopimusvelkojen käyvän arvon muutoksen. Sijoitussidonnaisen vakuutusvelan katteena olevan omaisuuden käyvän arvon muutos kirjataan sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Tilikaudella rahoitustuotot ja -kulut vakuutussopimuksista olivat -32,8 (75,6) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 21,1 (45,0) miljoonaa euroa. Vertailukauden liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti 33,9 miljoonalla eurolla peruspankkihankkeen päättämisestä saatu korvaus.

Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan tuotot yhteensä kasvoivat 23,9 prosenttia ollen 378,0 (305,1) miljoonaa euroa. Tuottoja kasvatti korkokateen nousu vertailukaudesta.

Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan kulut kasvoivat 6,5 prosenttia 232,5 (218,4) miljoonaa euroon. IFRS 17 standardin käyttöönoton myötä osa liiketoiminnan kuluista aktivoidaan vakuutusvelan laskentaan. Tilikaudella vakuutusvelan laskentaan aktivoidut liiketoiminnan kulut olivat 13,9 (12,2) miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut kasvoivat 8,3 prosenttia ja olivat 94,3 (87,0) miljoonaa euroa. Henkilöstön määrä 31.12.2023 oli 1 350 (1 268).

Muut liiketoiminnan kulut kasvoivat 126,8 (110,9) miljoonaa euroon. Muut hallintokulut olivat 96,5 (83,9) miljoonaa euroa. ICT-kulut nousivat 52,3 (46,0) miljoonaa euroon. ICT-kuluja kasvatti sekä strategiset investoinnit kehittämiseen että jatkuvien palveluiden kulujen nousu.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä pienenivät 11,5 (20,5) miljoonaa euroon. Vertailukauden poistoja ja arvonalentumisia kasvatti 7,6 miljoonaa euroon arvonalentumiskirjaus peruspankkihankkeen taseeseen kirjatusta aineettomista hyödykkeistä

Ryhmän kulu-tuottosuhte oli 61,5 (71,6) prosenttia.

Säästöpankkiryhmän tulosta heikentäviä rahoitusvarojen arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 10,0 (15,9) miljoonaa euroa ja ne sisältävät asiakkaille myönnettyjen lainojen ja taseen ulko-

puolisten sitoumusten sekä muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden muutoksen, lopulliset luottotappiot sekä luottotappioiden palautukset. Tilikaudella kirjattu odotettavissa olevien luottotappioiden muutos kasvatti arvonalentumisia 3,1 miljoonaa euroa. Luottoihin ja muihin saamisiin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot kasvoivat 5,9 miljoonaa euroa muihin rahoitusvaroihin kohdistuvien odotettavissa olevien luottotappioiden pienentyessä 2,8 miljoonalla eurolla. Tilikaudella toteutuneet nettoluottotappiot olivat yhteensä 6,9 (5,6) miljoonaa euroa ja ne kohdistuivat lainoihin ja muihin saamisiin.

Säästöpankkiryhmän efektiivinen tuloveroprosentti oli 22,2 (20,8) prosenttia.

TASE JA RAHOITUS (VERTAILUTieto 31.12.2022)

Säästöpankkiryhmän tase oli tilikauden lopulla 13,2 (13,8) miljardia euroa. Liedon Säästöpankki irtaantui Säästöpankkiryhmästä 28.2.2023, joka pienensi Säästöpankkiryhmän tasetta. Vertailuvuoden tiedoissa Liedon Säästöpankki esitetään taseen erässä Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat varat ja velat. Toinen merkittävä muutos liittyi IFRS 17 Vakuutus SOPIMUKSET -standardin käyttöönottoon, joka vaikutti taseen esittämistapaan. Henkivakuutustoiminnan varat esitetään tilinpäätöksessä omana eränä. Henkivakuutustoiminnan velat esitetään vakuutus SOPIMUKSIIN liittyvinä velkoina ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattuina rahoitusvelkoina.

Lainat ja saamiset asiakkailta olivat 9,5 (9,0) miljardia euroa, jossa oli kasvua 5,7 prosenttia. Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat 179,1 (205,0) miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän sijoitusomaisuus oli 895,2 (926,9) miljoonaa euroa. Käteiset varat kasvoivat ollen 1,4 (1,2) miljardia euroa. Vakuutustoimintaan liittyvät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat olivat 908,4 (855,4) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän velat asiakkaille olivat 7,0 (7,0) miljardia euroa. Velat luottolaitoksille olivat 620,9 (450,9) miljoonaa euroa. Liikkeeseen lasketut velkakirjat olivat 2,9 (2,8) miljardia euroa. Vakuutus SOPIMUKSIIN liittyvät velat pysyivät edellisen vuoden lopun tasolla ollen 571,4 (571,3) miljoonaa euroa. Sijoitussidonnaisten sopimusten velka oli 420,4 (373,0) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän oma pääoma oli 1,1 (1,2) miljardia euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta oli 1,2 (1,4) miljoonaa euroa. Muihin laajan tuloksen eriin kirjattava käyvän arvon muutos oli tilikaudella 24,5 (-57,0) miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän oman pääoman tuotto oli 9,1 (4,7) prosenttia.

Säästöpankkiryhmän luottosalkun laatu on hyvä ja suurin osa luotoista on vakuudellisia. Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä riskikeskittymiä toimialoilla, jotka ovat erityisesti kärsineet koronaviruspandemiasta tai Ukrainan sodasta. Taseen odotettavissa olevia luottotappioita kos-

keva vähennyserä lainoista ja saamisista oli tilikauden lopussa 50,4 (31.12.2022: 44,5) miljoonaa euroa, eli 0,49 (31.12.2022: 0,46) prosenttia lainoista ja saamisista. Säästöpankkiryhmän järjestämättömät saamiset pysyivät kohtuullisella tasolla ollen 2,3 (2,1) prosenttia lainoista ja saamisista.

VAKAVARAISSUUS JA RISKIASEMA

Vakavaraisuus (vertailutieto 31.12.2022)

Vuoden 2023 joulukuun lopussa Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuusasema oli vahva ja omat varat koostuivat lähes kokonaan ydinpääomasta (CET1). Omat varat yhteensä olivat 1 034,4 (1 090,5) miljoonaa euroa, josta ydinpääoman osuus oli 1 031,4 (1 090,5) miljoonaa euroa. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole ensisijaista lisäpääomaa. Toissijaisia pääomia (T2) oli 3,0 (0,03) miljoonaa euroa, joka koostui tilikaudella debentuurilainoista. Riskipainotetut erät olivat 5 302,2 (5 837,3) miljoonaa euroa, eli 9,2 prosenttia pienemmät kuin viime vuoden lopussa. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuussuhde oli 19,5 (18,7) prosenttia ja ydinvakavaraisuussuhde oli 19,5 (18,7) prosenttia. Omien varojen ja riskipainotettujen saamisten lasku suhteessa vuoden 2022 lopun tilanteeseen johtui Liedon Säästöpankin irtautumisesta Säästöpankkien yhteenliittymästä. Katsauskaudella vakavaraisuutta vahvisti tilikauden voitto ja laajan tuloksen kautta arvostettavien sijoitussalkun erien arvojen nousu.

Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaade oli 638,8 (702,0) miljoonaa euroa. Pääomavaatimuksen koostumus on kuvattu alla olevassa taulukossa. Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus koostuu vakavaraisuusasetukseen perustuvasta 8 prosentin vähimmäisvaateesta, Finanssivalvonnan asettamasta harkinnan varaisesta Pilari II -lisäpääomavaateesta, luottolaitoslakiin perustuvasta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta sekä ulkoisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

YHTEENLASKETTU PÄÄOMAVAAD E, %

31.12.2023	Vähimmäisvaade	Pilari 2 (SREP)-lisäpääomavaade	Kiinteä lisäpääomavaade	Vastasyklinen pääomapuskuri	Yhteenlaskettu pääomavaade
CET1	4,50	0,84	2,50	0,05	7,89
AT1	1,50	0,28			1,78
T2	2,00	0,38			2,38
Yhteensä	8,00	1,50	2,50	0,05	12,05

Finanssivalvonnan Säästöpankkien yhteenliittymälle asettama harkinnanvarainen Pilari II -pääomavaatimus on 1,5 prosenttia (1,5 %). Pilari II -pääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

Finanssivalvonta päätti maaliskuussa 2023 asettaa 1,0 prosentin suuruisen järjestelmäriskipuskurivaatimuksen Säästöpankkien yhteenliittymälle. Päätös tulee voimaan 1.4.2024.

Finanssivalvonta ei ole asettanut vuonna 2023 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0–2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Keskusyhteisölle myönnetty lupa kattaa myös NSFR-vaateen.

Säästöpankkien yhteenliittymän luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttaposiitiolle, mikäli kokonaisnettovaluuttapositio on yli 2 prosenttia omien varojen yhteismäärästä. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole kaupankäyntivarastoa ja Yhteenliittymän liiketoimintaan ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

EU:n vakavaraisuusasetuksen CRR3-muutoksilla, joilla implementoidaan lopullinen Basel III sääntely EU:ssa, ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuteen. Muutosten suunniteltu voimaantulo on 1.1.2025.

SÄÄSTÖPANKKIEK YHTEENLIITTYMÄN VAKAVARAISSUUSLASKENNAN PÄÄERÄT

Omat varat (1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	1 087 314	1 138 741
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-55 909	-48 237
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	1 031 404	1 090 504
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	1 031 404	1 090 504
Toissijainen pääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	3 015	28
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	3 015	28
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	1 034 419	1 090 533
Riskipainotetut erät yhteensä	5 302 169	5 837 252
josta luottoriskin osuus	4 642 885	5 237 903
josta vastuun arvon oikaisuriski (CVA)	37 250	23 115
josta markkinariskin osuus		
josta operatiivisen riskin osuus	622 034	576 235
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	19,5 %	18,7 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	19,5 %	18,7 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	19,5 %	18,7 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	1 034 419	1 090 533
Pääomavaatimus yhteensä*	638 827	702 048
Josta Pilari II lisäpääomavaatimuksen osuus	79 533	87 559
Pääomapuskuri	395 592	388 485

* Pääomavaatimus muodostuu lakisäätteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 %, Finanssivalvonnan asettamasta 1,5 % Pilari 2 vaatimuksesta ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

Säästöpankkien yhteenliittymän vähimmäisomavaraisuusaste oli 8,3 (8,3) prosenttia ylittäen sitovan 3 % vähimmäisvaateen. Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa luottolaitoksen velkaantumisasetusta ja se lasketaan jakamalla ensisijainen pääoma vastuiden kokonaismäärällä. Säästöpankkien yhteenliittymä seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Ensisijainen pääoma	1 031 404	1 090 504
Vastuiden kokonaismäärä	12 376 045	13 194 516
Vähimmäisomavaraisuusaste	8,3 %	8,3 %

KRIISINRATKAISUSUUNNITELMA

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/ EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausvirasto päätti asettaa toukokuussa 2023 Säästöpankkien yhteenliittymälle sekä Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL-vaade). Aiemman päätöksen mukainen vaade on voimassa 31.12.2023 saakka. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin tai Säästöpankkien Keskuspankkiin.

MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausviraston päätöksen mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL-vaade on 19,49 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen MREL-vaade on 20,53 % kokonaisriskin määrästä tai 7,74 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n MREL-vaatimus on 14,4 % kokonaisriskin määrästä tai 5,1 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen 15,72 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi. Kokonaisriskin perusteella lasketun vaatimuksen lisäksi on jatkuvasti täytettävä kulloinkin voimassa oleva laitoskohtainen kokonaislisäpääomavaatimus.

RISKIASEMA

Säästöpankkiryhmän riskiasema on pysynyt hyvällä tasolla. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuus on hyvä, luottosalkun laatu on pysynyt hyvällä tasolla ja suurin osa luotoista on vakuudellisia. Ukrainan sota vaikuttaa ryhmän tuottoihin ja riskeihin välillisesti pääosin asiakkaiden muuttuneen tilanteen ja yleisen markkinatilanteen myötä.

Säästöpankkiryhmän riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa Säästöpankkiryhmän ja Säästöpankkien yhteenliittymän sisäistä valvontaa sekä keskeinen osa ryhmän operatiivista toimintaa. Keskusyhteisön hallituksen vastuulla on ohjata Yhteenliittymän toimintaa. Se antaa maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi siihen kuuluville yrityksille ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta, sisäisestä valvonnasta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta Yhteenliittymän tilinpäätöksen laatimisessa.

Keskusyhteisö hyväksyy sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet. Keskusyhteisöön on perustettu liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokkaan ja kattavan sisäisen valvonnan kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluville yhtiöille.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menetelmätapoja ylläpidetään ja kehitetään Keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa.

Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Säästöpankkien yhteenliittymässä on laadittu riskialueittaiset riskistrategiat ja -limiitit. Riskialueittaisia strategioita täydentävät Keskusyhteisön hallituksen antamat operatiivisen tason ohjeet. Riskialueittaiset strategiat kattavat riskien tunnistamisen, mittaamisen ja arvioinnin sekä niiden rajoittamisen, valvonnan ja raportoinnin.

Keskusyhteisön hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet halutulle riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat yhteenliittymätasolla eri riskialueille.

Merkittävimmät Säästöpankkiryhmän toimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski, korkoriski, operatiivinen riski ja erilaiset liiketoimintariskit.

Ryhmän riskeistä ja riskienhallinnasta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa liitteessä 5.

LUOTTOLUOKITUKSET

S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 20.10.2023 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät ovat vakaat.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on osa Säästöpankkien yhteenliittymää. Säästöpankkien Keskuspankin rooli on varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja varainhankinta. Keskuspankki hankkii varoja ja operoi ryhmän puolesta raha- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujenvälityksen. Keskuspankki huolehtii myös ryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

SÄÄSTÖPANKKILIITTO OSK:N HALLINTONEUVOSTO, HALLITUS JA TILINTARKASTAJAT

Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 9 ja enintään 35 jäsentä.

Hallintoneuvostoon kuului 13 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Antero Savolainen (Säästöpankki Optia, hallituksen puheenjohtaja). Varapuheenjohtajina toimivat Arto Seppänen (Someron Säästöpankki, hallituksen puheenjohtaja) ja Björn West (Kvevlax Sparbank Ab, hallituksen puheenjohtaja). Hallintoneuvoston jäsenet ovat pääsääntöisesti säästöpankkien hallitusten puheenjohtajia ja varajäsenet säästöpankkien hallitusten varapuheenjohtajia.

Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen jäseninä ovat vuonna 2023 toimineet seuraavat henkilöt:

Pirkko Ahonen puheenjohtaja (Aito Säästöpankki Oy)
Jari Oivo varapuheenjohtaja (Myrskylän Säästöpankki)
Ulf Sjöblom (Tammisaaren Säästöpankki Oy)
Tuula Heikkinen (Säästöpankeista riippumaton)
Eero Laesterä (Säästöpankeista riippumaton)
Heikki Paasonen (Säästöpankki Optia)
Hannu Syvänen (Säästöpankki Sinetti)
Simo Leisti (Säästöpankeista riippumaton)
Veli-Pekka Mattila (Länsi-Uudenmaan Säästöpankki Oy)

Säästöpankkiliiton hallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on paikalla. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus valittiin Säästöpankkiliitto osk:n varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 16.3.2023.

Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajana toimi Karri Alameri.

Säästöpankkiliiton varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 16.3.2023 Keskusyhteisön tilintarkastajaksi valittiin Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Yhteisön nimeämä päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Mikko Kylliäinen.

MUU KUIN TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Taloudellinen hyvinvointi on ollut osa Säästöpankin toimintaa ensimmäisen suomalaisen Säästöpankin perustamishetkestä vuodesta 1822 alkaen. Säästöpankkiaatteen mukaisesti Säästöpankkien perustehtävänä oli auttaa Suomen työteliästä kansaa vaurastumaan ja hoitamaan talouttaan paremmin. Säästöpankki on edelleen samalla asialla.

Tänä päivänä Säästöpankkiryhmän tehtävänä ja olemassaolon tarkoituksena on toimia asiakkaidensa taloudellisen hyvinvoinnin ja vaurastumisen vastuullisena edistäjänä. Autamme asiakkaitamme pitämään huolta omasta taloudestaan, varautumaan pahan päivän varalle sekä säästämään ja vaurastumaan.

Tavassamme palvella asiakkaita korostuvat asiantuntijuus, asioinnin sujuvuus sekä inhimillinen ja yksilöllinen tapa palvella kaikkia asiakkaitamme – sekä digitaalisissa palveluissa, toimipaikoissa että puhelimessa. Tahdomme tarjota asiakkaillemme parhaan henkilökohtaisten ja digitaalisten palvelujen kokonaisuuden, joka näyttäytyy erinomaisena Säästöpankkikokemuksena, josta meidät tunnetaan.

Säästöpankkiryhmä koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista 14 Säästöpankista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Liiketoiminta-alue on Suomi, jossa sijaitsee lähes 100 toimipistettä. Liiketoimintamme perustuu vähäriskiseen vähittäispankkitoimintaan. Lisäksi tarjoamme sijoittamisen, kiinteistöväilyksen ja vakuuttamisen palveluita. Strategisena tavoitteenamme on kasvaa kannattavasti ja kestävästi vastaamalla monipuolisesti asiakkaidemme tarpeisiin ja kasvattamalla pitkäaikaisten asiakkaiden määrää. Erityisinä kasvualueina ovat pienyritys- ja yrittäjäasiakkaat sekä varallisuudenhoidon palvelut. Vahva asiakasläheisyys ja asiakastuntemus yhdistyvät toiminnassamme tehokkaaseen toimintaan ja tiiviiseen ryhmän sisäiseen yhteistyöhön. Toimintamme perustana ovat Säästöpankkiryhmän arvot – asiakasläheisyys, yhteistyö, vastuullisuus ja tuloksellisuus.

VASTUULLISUUDEN JOHTAMINEN

Vastuullisuus on ollut yli 200 vuotta olennainen osa toimintaamme ja kulttuuriamme. Tahdomme toimia eettisesti kestävästi noudattaen hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan periaatteita. Keskeiset johtamiskäytännöt on kuvattu Säästöpankkiryhmän

luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteissa. Säästöpankkiryhmän toiminnassa noudatetaan voimassa olevien lakien säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssiala ry:ssä vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä ja kaupankäyntiohjetta sekä Säästöpankkiryhmän luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteita samoin kuin muita sisäisiä ohjeita. Vastuullisuuden keskeisimpiä ohjeita ja johtamisvälineitä ovat Säästöpankkiryhmän vastuullisuusstrategia, -tiekartta ja -politiikka. Henkilöstön tietoisuus keskeisistä sisäisistä ohjeista varmistetaan säännöllisesti suoritettavilla koulutuksilla. Ohjeiden noudattamista valvotaan sisäisen valvonnan eri menetelmillä.

Vastuullisuuden hallintomalli

Säästöpankkiliiton hallitus on hyväksynyt Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden hallintomallin, joka määrittää rakenteet ja velvollisuudet ryhmän vastuullisuustyön tehokkaaksi johtamiseksi. Vastuullisuusasiat, kuten taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun asiat sekä kestävyysriskit käsitellään hallintomallin mukaisesti kahdesta kolmeen kertaa vuodessa Säästöpankkiliiton johtoryhmän ja vähintään kaksi kertaa vuodessa Säästöpankkiliiton hallituksen agendalla. Tarkastusvaliokunta esittää vastuullisuusasiat Säästöpankkiliiton hallitukselle keskustelua varten ja riskivaliokunta tarkastelee ja hyväksyy ESG-riskejä (environmental, social, governance) ja mahdollisuuksia koskevia arvioita, tavoitteita ja rajoja osana muuta riskitarkastelua kerran vuodessa. Vuonna 2023 vastuullisuus nousi yhdeksi Säästöpankkiryhmän kärkihankkeista ja kärkihankkeelle asetettiin ohjausryhmä.

Vastuullisuuden johtamisen peruspilarit

Säästöpankkiryhmän vastuullisuusstrategian viisi pääteemaa ovat vastuu asiakkaan taloudellisesta hyvinvoinnista, vastuu yhteisön hyvinvoinnista, vastuu kestävästä rahoituksesta ja tuotteista, vastuu kestävästä kasvusta ja hyvästä hallinnosta sekä vastuu ympäristöstä ja ilmastosta.

Tavoittelemme vastuullisuusstrategian pääteemojen osalta seuraavaa: Edistämme taloudellisen hyvinvoinnin ratkaisuille positiivista Säästöpankkikokemusta ja turvallista digiasiointia.

Kasvatamme vihreiden varojen ja kestävien sijoitusten osuutta. Kehitämme työyhteisöämme johtamiskulttuuria ja työntekijäkokemusta. Estämme syrjintää ja häirintää. Tuemme paikallisia

mikro- ja PK-yrittäjiä. Edistämme vastuullisuutta kumppanuuksissamme. Kasvamme vakavaraisesti ja toimimme eettisesti. Pienennämme ekologista jalanjälkeämme ja kasvatamme positiivisia ympäristövaikutuksia omassa toiminnassamme ja arvoketjussamme. Tavoitteenamme on ympäristön ja ilmaston osalta toimintaympäristön salliessa muun muassa sijoittamisen hiilineutraalius viimeistään vuonna 2050, sekä asettaa rahoituksessa 30 %:lle yrityslainoista valituissa toimialasektoreissa ilmastoa tukevia ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä ns. ESG-tavoitteita viimeistään vuonna 2035. Asunto-, asuin- ja liikekiinteistölainojen osalta Säästöpankkiryhmä pyrkii toimintaympäristön salliessa hiilineutraaliuteen viimeistään vuonna 2050 sekä toimipisteiden oman toiminnan (scope 1–2) hiilipositiivisuuteen viimeistään vuonna 2035. Hiilipositiivisuus tarkoittaa, että ilmakehästä poistetaan enemmän hiilidioksidia kuin sitä päästetään. Kerromme vastuullisuusstrategian toteutumisesta tarkemmin vuoden 2023 kestävyysraportissa.

Vastuullisuusstrategian pääteemat pohjautuvat Säästöpankkiryhmän olennaisiin vastuullisuusteemoihin ja vastuullisuuden tiekarttaan, joka määrittää vastuullisuuden toimenpiteet ja aikataulun vuosille 2023–2024. Tiekartan toimenpiteitä päivitetään noin vuosittain. Lisäksi Säästöpankkiryhmällä on vastuullisuuspolitiikka, joka määrittää laajuuden ja peruseriaatteet Säästöpankkiryhmän vastuullisuustyölle.

Olennaiset vastuullisuusteemat

Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden olennaisten asioiden raportointi perustuu olennaisuusanalyysiin, jonka tarkoituksena on tunnistaa Säästöpankkiryhmän ja sen sidosryhmien tärkeimmät näkökohdat vastuullisuuden osalta. Olennaisuusanalyysi perustuu henkilöstölle, johdolle ja muille sidosryhmille tehtyyn kyselyyn vaikutusten olennaisuudesta sekä Säästöpankkikeskuksen johtoryhmän arvioon taloudellisesta olennaisuudesta. Olennaisuusanalyysin perusteella tunnistetut Säästöpankkiryhmän kolme olennaisinta vastuullisuusteemaa sidosryhmien kannalta olivat: asiakkaiden tarpeiden ymmärtäminen ja asiantuntijuuden kehittäminen osana taloudellista hyvinvointia, asiakkaan tietosuoja ja -turva sekä fyysinen turvallisuus sekä vastuullisuus liiketoimintaa ohjaavissa periaatteissa ja toimintatavoissa mukaan lukien hyvä hallintotapa, riskienhallinta, rahanpesun ja korruption estäminen. Nämä teemat kuuluvat pankkitoiminnan perusedellytyksiin ja muodostavat Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden perustan, jonka on oltava kunnossa kaikissa olosuhteissa.

Olennaisuusanalyysissämme muita olennaisia vastuullisuusteemoja olivat esimerkiksi vastuullinen ja kestävä rahoitus: luotonanto, sijoittaminen ja ratkaisut; työhyvinvointi, tasa-arvo ja monimuotoisuus, hyvä johtaminen, yrityskulttuuri ja osaava oma henkilöstö, asiakkaan hyvinvoinnin, kasvun ja taloustaitojen edistäminen, vakavaraisuus ja kestävä kasvu sekä ilmastomuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen. Vastuullisuuden olennaisia teemoja käsitellään tarkemmin

Säästöpankkiryhmän kestävyysraportissa. Vuonna 2023 tarkastelimme uudestaan olennaisuusanalyysiamme ja päätimme sen seuraavasta tarkastelusta vuodelle 2024.

Olemme seuranneet vuositason vastuullisuuden olennaisimpien teemojen osalta muun muassa seuraavia indikaattoreita. Käytämme asiakastytyväisyyden seurantaan asiakasneuvotteluiden suositeluindeksiä (NPS), joka oli vuonna 2023 84,8 (tavoite 80) ja ratkaisuastetta puhelimitse, joka oli henkilöasiakkaiden asiakaspalvelun osalta 82 % ja yritysasiakkaiden asiakaspalvelun osalta 81 % (tavoite 85 %). Vastuullisuutta liiketoimintaa ohjaavissa periaatteissa mittaamme säännöllisesti seurattavien Compliance-koulutusten (asiakkaan tunteminen ja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen, tietosuoja, tietoturva ja Hyvän liiketavan periaatteet) osuudella, joka vaihteli koulutuksesta riippuen vuonna 2023 välillä 85,0 %-91,4 %. Tietosuojan – ja turvan osalta seuraamme, monitoroimme ja valvomme tietoverkkojemme sekä -järjestelmämme käyttöä ja tunnistetut poikkeamat käsitellään välittömästi sekä ilmoitetaan sääntelyn edellyttämille tahoille. Tähänastiset tietoturvaloukkaukset eivät ole aiheuttaneet suurta riskiä asiakkaillemme. Olemme välttyneet vakavilta tietomurroilta ja esimerkiksi toimihenkilöihimme kohdistuvalta tietojenkalastelulta.

Seuraamme myös muita vastuullisuusstrategian mukaisia indikaattoreita, jotka ovat esimerkiksi ydinpääomaa kuvaava vakavaraisuussuhde, joka oli 19,5 prosenttia (tavoite vähintään 18,0 %). YK:n kestävä kehityksen valittujen tavoitteiden mukaisuuden summa vähintään 25 %, joka täytti 100 %:lla sijoitustuotteista (tavoite vähintään 85 %:lla) valituista 33 Säästöpankin rahastosta ja 7 vakuutuskorista, joita Sp-Rahastoyhtiö hallinnoi, ja Pariisin sopimuksen mukaisuuteen ja tieteesseen perustuviin tavoitteisiin sitoutuneiden yritysten prosenttiosuus Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien valittujen rahastojen osalta toimintaympäristön salliessa, joka oli 38,3 % sekä toimipisteiden sähkönkulutuksen hiilijalanjälki, joka oli 12,4 % enemmän kuin edellisvuonna kylmän talven ja energiakriisin aikaisten energialähteiden vuoksi, sillä tilojen energiaintensiteetti pinta-alaa kohden kuitenkin laski (tavoite -50 % vuoteen 2021 verrattuna viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä). Vastuullisen yritystakauksen/-lainan käyttöönotto oli yksi mittareistamme ja sen osalta työ jatkuu vuoden 2024 aikana. Lisäksi uusi, työyhteisöä koskeva mittari, joka kuvaa henkilöstön halukkuutta suositella Säästöpankkiryhmää työnantajana eNPS (Employee Net Promoter Score) tunnistettiin uudeksi vastuullisuusstrategian mittariksi ja suunnitelmissa on hyväksyä se osaksi vastuullisuusstrategiaa alkuvuonna 2024. Raportoimme myös Säästöpankin hallinnoimien rahastojen, vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden ja Säästöpankkien omien sijoitusten osalta hiili-intensiteettiä, josta kerrotaan lisää kestävyysraportin osiossa Ympäristövastuu.

Julkaisemme vuonna 2023 Säästöpankkiryhmän kestävyysraportin suomeksi ja englanniksi. Raportissa tuomme esiin, miten vastuullisuus näkyy meidän kaikkien säästöpankkilaisten arjessa ja toiminnassa. Säästöpankkiryhmä on julkaissut ensimmäisen GRI-raportin 20.6.2019. Raportointiperiaatteiden osalta Säästöpankkiryhmä soveltaa GRI (Global Reporting Initiative)

Standards -ohjeistoa (GRI-Core) ja huomioimme sen rinnalla ohjeiston vastaavuuden SASB (Sustainability Accounting Standards Boardin) viitekehyksen kanssa..

ALUEEN SOSIAALISEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Säästöpankki on ollut tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa jo yli 200 vuotta ja säästöpankkilaisilla on edelleen tärkeä tehtävä. Missiomme mukaisesti Säästöpankit edistävät asiakkaiden säästäväisyyttä ja taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Asiakkaat kaipaavat talousasioissaan luotettavaa ja läheistä kumppania, joka auttaa paremman arjen ja tulevaisuuden luomisessa. Kun asiakkaamme vaurastuvat ja voivat hyvin, heijastuu se Säästöpankkiryhmään ja koko yhteiskuntaan. Säästöpankkiryhmälle on tärkeää pitää Suomen kaupungit, kylät ja lähiöt virkeinä ja kehittyvinä. Säästöpankit ovatkin käyttäneet alusta lähtien osan voitostaan oman toimialueensa hyvinvoinnin edistämiseen. Suurten kertaluontoisten lahjoitusten sijaan Säästöpankit tukevat mieluummin useita mielenkiintoisia, paikallisia hankkeita. Viime vuosina mukaan vastuullisuustyöhön on kutsuttu myös Säästöpankkien asiakkaat. Asiakkailla on mahdollisuus esimerkiksi ehdottaa haluamiaan suomalaisia lahjoituskohteita vuosittaiseen Hyviä tekoja -kampanjaan.

Vuoden 2023 Hyviä tekoja -vastuullisuuskampanjan myötä paikalliset Säästöpankit ja Säästöpankkisäätiöt lahjoittivat yli kaksi miljoonaa euroa satoihin hyväntekeväisyyskohteeseen. Lahjoituksissa korostuivat lasten ja nuorten hyvinvointi. Tukea saivat muun muassa lasten harrastukset kuten urheiluseurat ja lasten sekä nuorten mielenterveys. Lahjoituksia tehtiin myös Pelastakaa Lapset Ry:lle osallistumalla heidän joulukeräykseensä, ja lahjoituksesta osa kohditi myös Gazaan kriisin keskellä oleville perheille.

Säästöpankkien Tutkimussäätiö myönsi vuonna 2023 apurahoja yliopistojen tutkijoille ja tutkimushankkeille yhteensä 65 000 euron edestä. Lisäksi osakeyhtiömuotoisten Säästöpankkien omistajina olevat Säästöpankkisäätiöt ovat eri puolella maata merkittäviä lahjoittajia yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

HENKILÖSTÖ JA OSAAMINEN

Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän eettisiä pelisääntöjä. Henkilöstön tulee varmistaa, että asiakkaat saavat tietoa asianmukaisten liiketoimintatapojen mukaisesti ja tietävät taloudellisten päätöstensä seuraukset, myös mahdolliset tappioriskit. Nykyisten ja entisten asiakkaiden reklamaatiot käsitellään viivyttämättä ja oikeudenmukaisesti sovellettavia lakeja ja määräyksiä noudattaen. Viestintä on kaikille kohderyhmille avointa, todenmukaista ja puolueetonta. Henkilöstö keskittyy tarjoamaan asiakkaille selkeää ja läpinäkyvää tietoa.

Säästöpankkiryhmän henkilöstön määrä oli vuoden 2023 lopussa 1 350 (1 268). Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna oli tilikaudella keskimäärin 1 210 (1 157). Henkilöstöstä naisia oli 72 prosenttia ja miehiä 28 prosenttia, keski-ikä oli 42 vuotta (42). Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on hyväksynyt monimuotoisuuden periaatteet, joiden tavoitteena on varmistaa, että hallituksella on sen tehtävien kannalta riittävästi ja monipuolisesti osaamista ja kokemusta luottolaitoksen liiketoiminnasta ja toimintaan liittyvistä riskeistä. Ylimmän johdon sukupuolija-kaumaa tarkastellaan tarkemmin osana kestävyysraporttia.

ASIAANTUNTIJUDELAMME LUOMME LISÄARVOA ASIAKKAILLEMME

Tahdomme olla uudistumiskykyinen ja itseohjautuva huippuosaajien työyhteisö, jossa edistämme työhyvinvointia, johtajuutta, monimuotoisuutta ja tasa-arvoa. Asiantuntijuus on strategiamme ydintä liiketoimintatavoitteiden saavuttamisessa. Säästöpankkiryhmässä tuemme itseohjautuvaa osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä.

Vuonna 2023 Säästöpankkiryhmän koulutukselliset tilaisuudet pidettiin etänä ja lähitoteutuksina sekä osittain myös hybriditilaisuuksina. Kuluneen vuoden aikana Säästöpankkikeskus toteutti noin 200 erilaista koulutustilaisuutta. Niihin sisältyi henkilöstön ja johdon koulutuksia, eri kohderyhmille suunnattuja informatiivisia tietoiskuja, verkostotapaamisia, ajankohtaispäiviä ja valmennusohjelmia. Lisäksi oppimisympäristössämme on jatkuvasti tarjolla useita eri kohderyhmille suunnattua itseopiskelumuotoista verkkokursseja.

Oman osaamisen ylläpidon lisäksi kasvatimme edelleen kyvykkyttämme mm. muutosjohtamisen, valmentavan esihenkilötyön ja yritysasiakasliiketoiminnan osalta. Kauden aikana lähdimme varautumaan kaikkien Säästöpankkilaisten työhön vaikuttavaan tulevaan liiketoimintamuutokseen ja toteutimme muutosjohtamisen suunnitelman. Lisäksi jokainen säästöpankkilainen pääsi vastaamaan säännöllisesti toteutettavaan muutosmittaukseen, jolla seuraamme muutoksen onnistumista ja eteenpäin viemistä.

Menestyminen asiakasliiketoiminnassa ja digitalisaation muutoksessa edellyttää jokaiselta oman asiantuntemuksen jatkuvaa ylläpitoa ja kehittämistä sekä yhtenäisenä joukkueena toimimista.

Henkilöstön liikkuvuutta ja osaamisen kehittämistä tuemme lisäksi Säästöpankkiryhmässä muun muassa rakentamalla erilaisia malleja ja käytäntöjä osaamisen jakamisen tueksi. Työkiertomallin hyödyntäminen Säästöpankkiryhmässä on mahdollistanut henkilöstön työskentelyn eri projekteissa ja sijaisuuksissa. Tahdomme, että jokainen onnistuu omassa roolissaan koko Säästöpankkiryhmän menestymiseksi. Valmentavalla johtamisella vahvistamme jokaisen säästöpankkilaisen kykyä kehittää ja johtaa omaa työtään sekä tuemme yksilöitä ja tiimejä saavuttamaan heille asetetut tavoitteet.

TALOUDELLISEN HYVINVOINNIN VALMENTAMINEN

Säästöpankkiryhmän Taloudellisen hyvinvoinnin valmennusohjelma vahvistaa strategian mukaista asiantuntijuuttamme asiakkaittemme talouden kumppanina. Vuoden 2023 aikana veimme valmennusohjemaamme eteenpäin. Valmennuksen uudet sisällöt tukevat sekä esihenkilöiden että asiantuntijoiden osaamista työssä oivalluttaen ja samalla parhaita käytäntöjä arkeen soveltaen.

Hyödynnämme valmennusohjelman sisältöjä kohdennetusti jokaisen säästöpankkilaisen osaamisen kehittämisessä. Haluamme vahvistaa edelleen, työroolista riippumatta, yhteistä tapaa kohdata asiakkaitamme. Olemme vahvistaneet Säästöpankkiryhmässä esihenkilöiden tapaa toimia valmentajina. Olemme ottaneet käyttöömme uudistetun Säästöpankkiryhmän myynnin valmentamisen mallin sekä uudistaneet valmennuskeskustelukäytännöt. Havainnoinnilla tuemme yhdessä oppimista ja yksilöiden kehittymistä työssään.

HENKILÖSTÖKYSELY JA TULOSTEN SEURANTA

Kauden aikana uudistimme henkilöstökyselykokonaisuutemme. Uuden henkilöstökyselymme avulla saamme tietoa yhteistyömme toimivuudesta Säästöpankkiryhmässä, selvitämme työntekijäkokemusta, työhyvinvointia ja työn hallinnan tunnetta sekä lisäämme ymmärrystämme siitä, miten valmentava johtaminen toteutuu. Säästöpankkiryhmän yhteiset arvot, asiakasläheisyys, yhteistyö, vastuullisuus ja tuloksellisuus muodostavat kyselyn rungon. Toteutimme laajemman kyselyn lisäksi tiiviin Pulssi-kyselyn, jonka avulla mittasimme valittujen kehittämistoimenpiteiden etenemistä.

Henkilöstökyselymme tulokset olivat kokonaisuudessaan pääosin hyvällä tasolla. Suositteluindeksi (eNPS) oli keskimääräistä asiantuntijatoimialaa parempi. Kyselyssä suositteluhalukkuutta arvioidaan asteikolla 0-10, jolloin 0=erittäin epätodennäköisesti ja 10=erittäin todennäköisesti.

Säästöpankkiryhmän henkilöstöstä 46 % suositteli vahvasti Säästöpankkiryhmää työpaikkana antaen arvioksi huikeat 9-10. 40 % arvioivat suositteluhalukkuuttaan luvulla 7-8 (neutraali) ja 14 % antoivat arvioksi luvun 0-6. Näin ollen suositteluindeksimme (eNPS) oli henkilöstökyselysämme hienot +32 % koko ryhmän osalta ja nousi Pulssi-kyselyssä lukuun +35.

Olemme hyödyntäneet tuloksia ja avointen palautteiden kautta tulleita kehitysajatuksia sekä paikallisesti että ryhmätasolla työyhteisöjen ja esihenkilötyön, johtamisen ja yhteistyömme kehittämisessä.

IHMISOIKEUDET

Säästöpankkiryhmässä kunnioitetaan ihmisoikeuksia ja pyritään estämään syrjintää kaikessa toiminnassa. Säästöpankkiryhmällä on käytössään ihmis- ja työoikeuksien kunnioittamisen periaatteet, joka huomioi OECD:n ohjeet monikansallisille yrityksille ja YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat periaatteet mukaan lukien periaatteet ja oikeudet, jotka on määritelty kahdeksassa perussopimuksessa, jotka on yksilöity Kansainvälisen työjärjestön julistuksessa työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista ja kansainvälisessä ihmisoikeusasiakirjassa. Lisäksi Säästöpankkiryhmä noudattaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Omaan toimintaamme ei suoraan liity välittömästi merkittäviä ihmisoikeusriskejä tai -vaikutuksia. Ihmisoikeudet ei siksi ole nousset olennaiseksi vastuullisuusteamaksi eikä sille ole asetettu seurattavaa indikaattoria. Ihmisoikeuksiin liittyviä vaikutuksia voi kuitenkin liittyä toimitusketjuun tai sijoitus- ja rahoituskohteiden toimintaan. Esimerkiksi sijoitustoiminnassamme huomioidaan kohdeyritysten sosiaalinen vastuu. Vuoden 2023 aikana seurasimme miten suorat sijoituskohteemme toimivat kansainvälisten normien ja sopimusten mukaisesti. Tarkastelimme normien mukaisuutta pohjautuen mm. YK:n Global Compact -sopimukseen, OECD:n monikansallisille yrityksille antamaan ohjeistukseen sekä ILO:n kansainväliseen työoikeuksien julistukseen ja raportoimme näistä esimerkiksi osana Sp-Rahastoyhtiön ja Sp-Henkivakuutuksen ilmoituksissa koskien pääasiallisia haitallisia vaikutuksia. Epäkohdan havaitessamme selvitämme yrityksen toimenpiteet ja halukkuuden korjata epäkohdan taustalla olevat tekijät. Suljemme suorien sijoitustemme ulkopuolelle yritykset, jotka toistuvasti rikkovat kansainvälisiä ihmisoikeus-, työelämä- ja ympäristösopimuksia sekä hyviä hallintotapakäytäntöjä (nk. YK:n Global Compact) ja, jotka eivät aktiivisesti osoita korjaavansa epäkohtaa. Myös Säästöpankkien yhteenliittymän luotto-ohjeen vastuullisen ja kestävä luotonannon periaatteiden mukaisesti pyrimme välttämään sellaisten toimijoiden rahoittamista, joilla on todennettu epäily lapsityövoiman käytöstä ja pyytämään vastuullisuusselvityksen sekä käyttämään tarkkaa erillistä harkintaa toimijoista, joilla on todettu olevan ihmis- ja työoikeusrikkomuksia.

YMPÄRISTÖVASTUU

Ympäristövastuun edistäminen on osa Säästöpankkiryhmän päivittäistä toimintaa. Liiketoiminnan luonteen vuoksi Säästöpankin oman toiminnan suorat ympäristövaikutukset ja -riskit ovat suhteellisen pieniä. Kannustamme henkilöstöä julkisen liikenteen käyttöön, korvaamme työmatkoja ja neuvotteluita puhelin- ja videopalavereilla sekä suosimme ympäristöystävällisiä hankintoja. Osallistuimme kansalliseen Energiansäästöviikkoon energian säästämiseksi vuonna 2023: toteutimme energiansäästötoimenpiteitä yhteistyössä kiinteistöjen omistajien kanssa liittyen esimerkiksi lämmitykseen, mainosvalojen käytön vähentämiseen ja laitteiden energiatehokkuuteen. Edistimme myös WWF Green Office -ympäristöjärjestelmän rakentamista

kahdeksassa toimipisteessämme, joille saavutimme Green Office -merkit ja tulemme laajentamaan toimenpiteitä myöhemmin muihin toimipisteisiimme.

Välillisiä vaikutuksia ympäristöön syntyy esimerkiksi Sp-Rahastoyhtiö Oy:n sijoitusten ja Säästöpankin yritysrahoituksen kautta. Säästöpankkiryhmä huomioi kestävyysriskejä – ja tekijöitä osana sijoituspäätöksiä ja -neuvontaa sekä luotonmyöntöänsä. Ilmastonmuutoksesta johtuvilla riskeillä ja mahdollisuuksilla sekä ympäristöön liittyvällä sääntelyllä voi olla myös taloudellisia vaikutuksia etenkin tietyillä toimialoilla tai maantieteellisen sijainnin osalta. Vuonna 2023 päivitimme myös Säästöpankkiryhmän vastuullisen ja kestävä luotonannon periaatteet osaksi yhteenliittymän luotto-ohjetta, luottohallinnon ohjetta, henkilöasiakkaiden luottopäätöksen perusteluita sekä huomioimme uusia, ilmastoa tukevia ESG-kriteereitä osana luotonannon järjestelmiä. Säästöpankit huomioivat ESG-riskejä myös osana pankkien vuosittaista riskienarviointia. Käynnistimme myös energiatodistusten integroinnin ja ilmatorisken arvioinnin asunto- ja kiinteistölainakannan osalta yhdessä kolmannen osapuolen kanssa. Säästöpankkiryhmä on asettanut ympäristöön ja ilmastoon liittyviä tavoitteita ja mittareita sijoittamiselle, rahoitukselle ja omalle toiminnalle osana vastuullisuusstrategiaansa, josta kerromme edellä kohdassa vastuullisuuden johtaminen. Näitä mittareita ovat esimerkiksi Pariisin sopimuksen mukaisuuteen ja tieteeseen perustuviin tavoitteisiin sitoutuneiden yritysten prosenttiosuus Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien valittujen rahastojen osalta toimintaympäristön salliessa sekä toimipisteiden sähkönkulutuksen hiilijalanjälki.

Sp-Rahastoyhtiö pyrkii arvioimaan kestävä kehityksen sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksia tarkasteltaviin sijoituskohteisiin. Sp-Rahastoyhtiö päivitti loppuvuodesta hallinnoimiensa osake- ja korkorahastojen ilmastokenaarioanalyysit ja stressitestit. Sp-Rahastoyhtiö on myös poissulkenut suorista sijoituksista hiilenkäyttäjät ja -tuottajat. Poissulku koskee kaivosyhtiöitä, joiden liikevaihdosta yli 25 prosenttia tulee energian tuottamiseen käytetystä hiilestä tai yrityksen energiahiihen tuotantomäärät ovat suuria (yli 30 %). Sähköyhtiöistä poissulku koskee niitä, jotka käyttävät merkittävästi hiiltä polttoaineena (yli 30 % tuotannosta). Jos yrityksellä on Pariisin ilmastopöytäkirjan mukainen tai muuten uskottava suunnitelma vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtymisen toteuttamiseksi sekä suunnitelma pienentää ilmastovaikutuksiaan ja hiilenkäyttöään, voi poissulkemiselta välttää. Lisäksi Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahasto noudattaa edellä mainittua tiukempia poissulkukriteerejä hiilenkäyttäjien ja -tuottajien osalta.

Raportoimme varainhoitoa koskien ilmatoriskeitä soveltaen Task Force on Climate-Related Financial Disclosures -viitekehystä osana Säästöpankkiryhmän kestävyysraporttia. Pyrimme myös ottamaan askelia kohti raportointia koskien luonnon monimuotoisuutta koskevia riskejä soveltaen Task Force on Nature-Related Financial Disclosures -viitekehystä. Kerromme myös rahastojen hiilijalanjäljistä ja -riskeistä sekä luonnon pääomaa turvaavia ympäristöratkaisuja sisältävistä sijoituksista osana varainhoidon vastuullisen sijoittamisen katsausta ja raporttoimme indikaattorina TCFD:n suosittamaa hiili-intensiteettilukua. Katsauksessa raportoi-

miemme Säästöpankkiryhmän varainhoidon hallinnoimien rahastojen hiili-intensiteettien keskiarvo oli 738,6 tonnia CO₂e, Sp-Henkivakuutuksen sijoitustuotteiden 748,9 tonnia CO₂e ja Säästöpankkien omien sijoitusten 815,0 tonnia CO₂e miljoonaa euroa kohden vuonna 2023. Kehitämme jatkuvasti sijoitusten ympäristötekijöiden, kuten hiilijalanjäljen ja hiiliriskien raportointia ja seuranta. Olemme laatineet analyysin myös oman toiminnan ja luotonannon hiilijalanjäljen arvioinnin osalta ja jatkamme työtä seuraavana vuonna.

Erityisesti vastuullisen sijoittamisen kautta Rahastoyhtiöllä on merkittävä vaikutusmahdollisuus edistää ekotehokkuutta sijoituspäätöksillään. Esimerkiksi Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahasto sijoittaa varansa yhtiöihin ja rahastoihin, jotka edistävät ympäristöön liittyviä ominaisuuksia. Sijoitustoiminnassamme huomioidaan ESG-asiat (environmental, social, governance), joihin kuuluvat esimerkiksi ympäristövaikutukset. Vuoden 2023 aikana olemme Säästöpankkien varainhoidossa vaikuttaneet aktiivisesti yhtiökokousten ja sijoittaja-aloitteiden kautta. Olemme myös valmistautuneet EU:n kestävä rahoituksen sääntelyä koskien muun muassa tiedonantoasetuksen ja kestävyysraportointidirektiivin velvoitteisiin. Kehitimme myös tiedonkeruuta ESG-työkalujemme kautta ja päivitimme vastuullisen sijoittamisen periaatteitamme sekä salkunhoidon ESG-ohjetta.

TALOUDELLINEN VASTUU

Taloudellinen vastuu pitää sisällään muun muassa hyvän kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden, hyvän hallintotavan ja vastuullisen johtamisen. Meille on tärkeää, että asiakkaamme ja kumppanimme luottavat arviointikykyymme sekä vastuulliseen toimintaamme kaikissa tilanteissa.

Taloudellinen vastuullisuus edellyttää, että Säästöpankkiryhmän kaikki yhteisöt pitävät huolta omasta vakavaraisuudestaan ja maksuvalmiudestaan huonojenkin suhdanteiden aikana. Säästöpankit kantavat vastuuta paikallisen yhteisön taloudellisen hyvinvoinnin edistämisestä. Varmistamme tämän vakavaraisuuden hallinnan prosessilla, jonka tavoitteena on arvioida, että pääoman määrä ja laatu ovat riittävät sekä suhteessa pankin ja Säästöpankkien yhteenliittymän toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen että kattamaan liiketoiminnan ja toimintaympäristön kaikki riskit.

Säästöpankit eivät esimerkiksi myönnä asiakkailleen liian suuria lainoja tai luottoja, joista asiakkaat eivät selviytyisi tai jotka veisivät heidän taloutensa liian tiukoille.

Säästöpankkiryhmä tuntee vastuuta myös Suomen taloudesta. Säästöpankit maksavat kaikki verot suoraan Suomeen, eivätkä harjoita kyseenalaista verosuunnittelua. Säästöpankkien paikallisuus näkyy myös verojen maksamisessa, sillä Säästöpankit ovat merkittävä veronmak-

saja usealla paikkakunnalla Suomessa. Vuonna 2023 tuloveroja maksettiin 30,0 miljoonaa euroa. Tuloverojen lisäksi Säästöpankkiryhmän yhtiöt maksavat myös kiinteistöveroja ja muita veronluonteisia maksuja sekä välillisiä veroja, kuten arvonlisäveroja. Rahoituspalvelujen välitys ja myynti ovat arvonlisäverotonta palvelun myyntiä eivätkä siten aiheuta arvonlisäveron suorittamisvelvollisuutta, mutta eivät myöskään oikeuta vähennysten tekemiseen hankintojen osalta, jolloin arvonlisävero jää Säästöpankkiryhmän kuluksi. Palkkakulujen lisäksi maksamme henkilöstöstä pakollisten ja vapaaehtoisten vakuutusmaksujen lisäksi lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut, joilla kartutetaan Suomen sosiaalivakuutusjärjestelmää. Säästöpankkiryhmä työllistää rahoitus- ja palvelualan ammattilaisia eri puolella maata ja on aktiivisesti mukana Finanssialan toimikunnissa kehittämässä Suomen pankkitoimintaa.

LAHJONNAN JA KORRUPTION TORJUNTA

Säästöpankkiryhmässä noudatettavilla Hyvän liiketavan periaatteilla pyritään varmistamaan, että Säästöpankkiryhmässä toimitaan vastuullisesti, eettisesti sekä lakeja ja viranomaisten määräyksiä ja ohjeita noudattaen. Jokaisen Säästöpankkiryhmän työntekijän tulee tuntea nämä periaatteet ja noudattaa niitä. Hyvän liiketavan periaatteita tarkentavat lisäksi ohjeet eturistiriitojen hallinnasta sekä rikkomuksista ilmoittamisesta. Jokaisen Säästöpankkiryhmän työntekijän tulee vuosittain suorittaa Hyvän liiketavan verkkokoulutus. Vastuullisuusstrategiassamme Hyvän liiketavan verkkokoulutuksen suoritusasteelle on asetettu tavoite (95-100 %) osana muita pakollisia vaatimustenmukaisuutta tukevia compliance-koulutuksia.

Ohjeemme lahjonnan ja korruption ehkäisemisestä sisältyvät Hyvän liiketavan periaatteisiimme. Niiden mukaan Säästöpankkiryhmässä ei sallita korruptiota missään muodossa, ei liiketoiminnassa eikä liikekumppanuussuhteissa. Säästöpankkiryhmään kuuluvissa yhteisöissä ei hyväksytä sellaisen lahjan, vieraanvaraisuuden tai palveluksen vastaanottamista tai tarjoamista, joka voidaan tulkita lahjonnaksi tai yritykseksi vaikuttaa liiketoimintaan. Jokaisen työntekijän vastuulla on arvioida, onko lahja tai vieraanvaraisuus annettu ilman odotusta tai velvoitetta liike-toimeen tai vastapalvelukseen, ja tarvittaessa kieltäytyä siitä. Rahalahjoja ja niihin rinnastettavia lahjoja emme anna emmekä ota vastaan.

Jokaisen Säästöpankkiryhmään kuuluvan yhteisön tulee määritellä ja perustella toimintaansa nähdessä kohtuulliselle lahjalle tai vieraanvaraisuudelle euromääräinen raja, ja arvoltaan rajan ylittävän lahjan tai vieraanvaraisuuden antamisesta tai vastaanottamisesta tulee etukäteen keskustella esihenkilön kanssa ja yhdessä arvioida, voiko lahjan tai vieraanvaraisuuden antaminen tai vastaanottaminen näyttää yritykseltä vaikuttavaa liiketoimintaan. Säästöpankkiryhmään kuuluvat yhteisöt ylläpitävät seurantaa annetuista ja vastaanotetuista määritellyn rajan ylittävistä lahjoista ja vieraanvaraisuudesta.

Säästöpankkiryhmässä ei ole vuonna 2023 raportoitu lahjonta- tai korruptiotapauksia, eikä operatiivisten riskien arvioinnissa ole tunnistettu korruption tai lahjontaan liittyviä merkittäviä riskejä.

ASIAKKAAN TUNTEMINEN JA RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITTAMISEN ESTÄMINEN

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen riskienhallinnan periaatteissa ja riskiarvioissa on kuvattu Säästöpankkien yhteenliittymän rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamisessa, riskien arvioinnissa, valvonnassa ja rajoittamisessa käytettävät yleiset periaatteet, menettelytavat sekä keskeisimmät riskien hallintaprosessit.

Noudatamme asiakkaan tuntemista koskevia menettelytapoja riskiperusteisesti koko asiakassuhteen ajan. Seuraamme asiakassuhteita ja asiakkaiden palveluiden käyttöä sen varmistamiseksi, että asiakkaan toiminta vastaa sitä kokemusta ja tietoa, mitä pankilla on asiakkuudesta. Tavoitteenamme on hallita asiakkuuksiin liittyviä riskejä ja havaita poikkeavaa käytöstä sekä estää väärinkäytöksiä ja rikollista toimintaa tehokkaasti. Jatkuva valvonta toteutamme järjestelmävusteisesti ja valvonnassa käytettäviä skenaarioita arvioimme ja päivitämme säännöllisesti. Epäilyttävistä liiketoimista raportoimme rahanpesun selvittelykeskukselle lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.

Koko Säästöpankkiryhmän henkilöstön tulee vuosittain suorittaa kaikille pakollinen asiakkaan tuntemisen ja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen verkkokoulutus. Koulutus on osa pakollisia compliance-koulutuksia, joille on vastuullisuusstrategiassa asetettu suoritusaste (95-100 %).

RIKKOMUKSISTA ILMOITTAMINEN

Säästöpankkiryhmässä arvostetaan vapaaseen tiedonkulkuun kannustavaa ympäristöä. Sääntösten ja määräysten rikkomisesta ilmoittamista varten olemme perustaneet erityisen kaikilla Säästöpankkiryhmän kielillä toimivan, riippumattoman 24/7 avoinna olevan kanavan, jonka kautta tehdyn ilmoituksen tekijän henkilöllisyyttä suojataan.

Rikkomuksista ilmoittamisen ohjeemme on päivitetty ilmoittajansuojelulain voimaantulon myötä. Keskusyhteisön riippumattomien toimintojen nimetyt henkilöt käsittelevät ilmoitukset, tekevät tarvittavat taustaselvitykset ja pyytävät tarvittaessa lisätietoja ilmoituksen antajalta. Ilmoituksia ja kysymyksiä käsitellään luottamuksellisina, ja käsittelyyn sovelletaan ilmoittajansuojelulain salassapitosäännöksiä. Ilmoittajalle annetaan kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vas-

taanottamisesta tieto siitä, mitä toimenpiteitä ilmoituksen perusteella toteutetaan. Tietosuojaan liittyvistä ilmoituksista ilmoitetaan Säästöpankkiryhmän tietosuojavastaavalle, ja tietosuojavastava osallistuu kyseisten ilmoitusten käsittelyyn.

Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisö ja Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt varmistavat rikkomuksista ilmoittavien työntekijöiden asiallisen kohtelun ja suojelevat huolenaiheestaan ilmoittaneita henkilöitä epäoikeudenmukaiselta kohtelulta, joka johtuu rikkomuksesta ilmoittamisesta. Vuonna 2023 emme saaneet rikkomuksista ilmoituksia ilmoituskanavan kautta.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinta on osa päivittäistä toimintaa ja jokaisen vastuulla oman vastualueensa osalta. Riskien tehokas hallinta perustuu avoimeen vuorovaikutukseen, kyseenalaistamiseen ja erilaisien näkökulmien esiin tuomiseen päätöksenteon tueksi.

Keskusyhteisö vastaa yhteenliittymätason riskienhallinnasta ja vakavaraisuuden hallinnasta sekä riskienhallintajärjestelmän riittävyydestä ja ajantasaisuudesta. Keskusyhteisö antaa yhteenliittymään kuuluville yhteisöille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi tarvittavista laadullisista vaatimuksista, riskienhallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta. Keskusyhteisö valvoo myös, että jäsenyhteisöt noudattavat yhteenliittymän sisäisiä periaatteita ja asiakkassuhteissa asianmukaisia ja eettisesti hyväksyttäviä menettelytapoja.

Säästöpankkien yhteenliittymässä noudatetaan ns. kolmen puolustuslinjan valvontamallia. Ensimmäisen puolustuslinjan muodostaa liiketoiminnan ja tukitoimintojen tekemä oman toimintansa sisäinen valvonta, toisen puolustuslinjan riippumattomien valvontatoimintojen (riskienvalvonta- ja compliance-toiminnot) tekemä valvonta ja kolmannen sisäinen tarkastus.

Riskienvälvonta- ja compliance -toiminto valvoo myös muita kuin taloudellisia riskejä osana operatiivisten riskien ja compliance-riskien valvontaa. Compliance-toiminnon vastuulla on valvoa toiminnan vaatimustenmukaisuutta ja säännösten noudattamista. Myös muiden kuin taloudellisten riskien realisoituminen voi heikentää Säästöpankkiryhmän mainetta ja aiheuttaa mahdollisia vahinkoja sekä asiakkuuksissa että muissa sidosryhmissä. Muiden kuin taloudellisten riskien arviointi on osa liiketoiminnan säännöllisesti tekemiä riskikartoituksia. Uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämisprosessissa huomioidaan myös mahdolliset operatiiviset ja compliance-riskit. Muiden kuin taloudellisten riskien hallinta on osa jokapäiväistä tekemistä ja henkilöstöä koulutetaan ja ohjeistetaan säännöllisesti oman työn riskienhallinnasta.

Olenaiset riskialueet ovat luotto- ja vastapuoliriski, markkina-, korko- ja likviditeettiriski. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit ovat myös keskeisiä riskejä ja ne koskevat kaikkea toimintaa. Edellä mainittuja riskejä ja niiden hallintaa kuvataan tarkemmin Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätöksessä. Ilmastoriskejä ja luontokatoa koskevia riskejä ja niiden hallintaa käsitellään tarkemmin varainhoidon osalta Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportin Task Force on Climate- and Nature- related Financial Disclosures -osiossa.

TIETOTURVA

Tietoturva ja turvallisten palvelujen tarjoaminen asiakkaille ovat menestyvän pankkitoiminnan perusta. Säästöpankkiryhmä on kehittänyt palvelujensa ja IT-järjestelmiensä turvallisuutta pitkäjänteisesti ja tammikuussa 2023 voimaantullut asetus finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä edellyttää jatkuvia toimia mm. tietoturvan varmistamiseksi myös jatkossa

Kasvaneet kyberuhat ja verkkorikollisten toiminnan kehittyminen edellyttävät sitä, että turvallisuus eri muodoissaan on yksi toimintamme kehittämisen painopistealueista myös tulevaisuudessa. Lisäksi uhkien lisääntyminen ja toimintaympäristön muutos edellyttää edelleen panostusta asiakkaiden opastamiseen, tukemiseen ja valistamiseen digitaalisten palvelun turvallisuudessa käytössä.

EU TAKSONOMIAN RAPORTOINTIVELVOITTEET

EU-taksonomia on luokitusjärjestelmä, joka pyrkii määrittelemään ympäristön kannalta kestävän taloudellisen toiminnan. Sen tarkoituksena on tarjota yrityksille, sijoittajille ja poliittisille päättäjille yhdenmukaiset määritelmät ympäristön kannalta kestävästä liiketoiminnosta ja näin auttaa suunnittelemaan ja suuntaamaan rahoitusta niin sanottuihin vihreän siirtymän mahdollistamiin kohteisiin. Taksonomian mukaisen toiminnan on edistettävä vähintään yhtä kuudesta EU:n ympäristötavoitteesta, jotka ovat ilmastonmuutoksen hillintä, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, vesivarojen kestävyys, kiertotalouteen siirtyminen, saastumisen välttäminen sekä ekosysteemien tilan parantaminen. Toiminta ei myöskään saa aiheuttaa merkittävää haittaa millekään näistä ympäristötavoitteista DNSH-periaatteen mukaisesti (Do No Significant Harm). Lisäksi tulee noudattaa keskeisiä YK:n, ILO:n ja OECD:n yhteiskuntavastuun ohjeita ja periaatteita.

Säästöpankkiryhmän taksonomiaraportoinnin tarkoituksena on kertoa, miten ja missä määrin toimintamme liittyy ympäristön kannalta kestäviin taloudellisiin toimintoihin EU:n taksonomia-määritelmän mukaan. Tärkein tulosindikaattori luottolaitoksille on vihreiden varojen määrä (GAR, green asset ratio), jota finanssialan toimijoiden tulee raportoida toimintavuodesta 2023 lähtien.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN VUODEN 2023 TAKSONOMIARAPORTOINTI

Säästöpankkiryhmän vuoden 2023 taksonomiakelpoiset ja -mukaiset vastuut sisältävät tällä hetkellä henkilöasiakkaiden asunto- ja autoluotot sekä NFRD-raportointivelvoitteen (Muun kuin taloudellisen tiedon direktiivi (2014/95/EU)) piiriin kuuluvien yritysten luotot sekä Säästöpankkiryhmän sijoitukset näihin vastapuoliin. Raportoidut tiedot on konsolidoitu Euroopan komission delegoidun asetuksen (EU) 2021/2178 V-liitteen 1.1.1. luvun ohjeistuksen mukaisesti.

Euroopan komissio julkaisi 21.12.2023 kysymyksiä ja vastauksia -luonnosdokumentin (FAQ), jonka tarkoitus on tarkentaa finanssialan toimijoilta vaadittavia taksonomia-asetuksen (EU 2020/852) edellyttämiä tietoja. Kysymyksiä ja vastauksia -dokumentin tavoitteena on vastata yleisimpiin kysymyksiin, joita komissio on saanut taksonomia-asetuksen delegoidusta tiedonantovelvoitesäädöksestä. Säästöpankkiryhmä on tarkastellut kyseistä dokumenttia ja pyrkii ottamaan siinä esitetyt taksonomiaraportointiin esitetyt tarkennukset, kuten sisällyttämään ryhmätason taksonomiaraportointiin myös Sp-Henkivakuutuksen ja Sp-Rahastoyhtiön erilliset taksonomiatiedot, vaikka näihin ei sovelleta muiden kuin taloudellisten tietojen raportointidirektiiviä. Näiden tytäryhtiöiden omaisuuserät sisältyvät nykyisellään konsolidoituun Säästöpankkiryhmän taksonomia-aulukkaan (henkivakuutusyhtiö ja rahastoyhtiö rivillä 47), mutta näiden taksonomiamukaisuustiedot esitetään vasta toimintavuodelta 2024 omaisuudenhoitajien keskeisten tulosindikaattorien sekä vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten keskeisten tulosindikaattoreiden lomakkeissa.

Säästöpankkiryhmän taksonomiakelpoiset ja -mukaiset vastuut

Säästöpankkiryhmä on rahoittanut vuonna 2023 taksonomiakelpoisia liiketoimintoja. Liiketoimintojen luokittelu perustuu EU:n taksonomia-asetuksen aktiviteettikuvauksiin, NACE-toimialaluokituskoodeihin sekä Tilastokeskuksen sektoriluokituskoodeihin. Asuntoluottojen osalta Säästöpankkiryhmä on tunnistanut taksonomiakelpoiseksi aktiviteetin 77. Rakennusten hankinta ja omistaminen sekä 72. Olemassa olevien rakennusten korjaus. Autoluottojen taksonomiakelpoisuus perustuu aktiviteettiin 6.5 Moottoripyörillä, henkilöautoilla ja kevyillä hyötyajoneuvoilla tapahtuva liikenne.

Yritysluottojen taksonomiakelpoisuus perustuu NFRD-raportointidirektiivin piiriin kuuluvien yritysten julkaisemiin taksonomiaraportteihin vuodelta 2022. Taksonomiamukaisuuden tiedot kattavat taksonomiatavoitteista vain ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen tiedot, sillä tietoja ei ole vielä mahdollista saada rahoituksen kohteilta neljän muun taksonomiatavoitteen osalta.

Yrityksiin liittyvien varojen osuuden määrittäminen perustuu Säästöpankkiryhmän järjestelmistä haettuihin tietoihin myönnettyistä lainoista ja määrittelyyn NFRD-raportointivelvoitteen piiriin kuuluvista yrityksistä. Yritysluottojen osalta taksonomiamukaisuustiedot on kerätty selvittämällä NFRD:n piiriin kuuluvilta yritysasiakkailta heidän julkisesti raportoimia taksonomiamukaisuustietoja sekä suoraan kysymällä kohdeyrityksiltä. Silloin kun taksonomiamukaisuustieto on kerätty suoraan asiakkaalta tai asiakkaan taksonomiaraportista, perustuu tieto asiakkaan omaan arviointiin. Yritysluottojen taksonomiaraportointi tarkentunee jatkossa, kun rahoitettavien ja sijoituskohteena olevien yritysten itse raportoiman taksonomiatiedon laadun ja saatavuuden arvioidaan parantuvan taksonomiaraportointikäytännön kehittyessä.

Vuodelta 2023 finanssialan toimijoiden tulee raportoida taksonomiakelpoisuus ja -mukaisuustietoja taksonomian täydentävän ilmastosäädöksen (EU) 2022/1214 osalta. Asetuksessa mm. lisättiin taloudellisia aktiviteetteja liittyen ydinvoimaan ja maakaasuun. Säästöpankkiryhmän vastuuta liittyen asetuksessa mainittuihin aktiviteetteihin on tarkasteltu yrityslainojen sekä oman- ja vieraan pääoman ehtoisten arvopaperien osalta. Säästöpankkiryhmä on vuonna 2023 rahoittanut yrityksiä, jotka ovat raportoineet vuodelta 2022 ydinvoimaan ja maakaasuun liittyvien aktiviteettien keskeisiä tulosindikaattoreita. Säästöpankkiryhmä raportoi tämän tiedon mukaisesti delegoidun asetuksen (EU) 2022/1214 maakaasuun ja ydinvoimaan liittyviä taulukoita.

Datalähteet Säästöpankkiryhmän omille sijoituksille ja kokonaisvaroille

Säästöpankkiryhmän omien sijoitusten osalta tietolähteenä on käytetty Figure-järjestelmää ja sijoituskohteiden taksonomiakelpoisuuden ja -mukaisuuden osalta Upright Projectin järjestelmää. Muut tietolähteet joita olemme käyttäneet, ovat Säästöpankkiryhmän tilinpäätöstiedot, tietovarastomme tiedot sekä Skenariolabs-järjestelmän kautta kerätyt tiedot rahoituksen kohteena olleiden rakennusten energiatehokkuudesta, rakennusvuodesta ja ilmastoriskikartoituksesta Koska tällä hetkellä Säästöpankkiryhmällä ei ole saatavilla asuntoluottokannan kohteiden taksonomiamukaisuuden vaatimaa ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelmaa, on Säästöpankkiryhmä päättänyt raportoidaan asuntoluottokannan taksonomiamukaisuuden olevan vuodelta 2023 0 %. Lisäksi EU Komission 21.12.2023 julkaisemassa kysymyksiä ja vastauksia -luonnosdokumentissa on mainittu, että taksonomiamukaisuus edellyttäisi myös kohteen rakennuttajalta saatavaa taksonomiamukaisuus lukua, niin tämän tiedon puuttuessa taksonomiamukaisuus jää 0 %.

Suhdeluvun laskennassa huomioon otettavat kokonaisvarat eivät sisällä saamisia valtioilta, keskuspankeilta ja ylikansallisilta liikkeeseenlaskijoilta. Keskuspankkivastuut käsittivät shekkitilin ja vähimmäisvarantotalletukset. Valtioihin liittyvät vastuut tulivat ryhmän sijoituksista. Taksonomiaraportoinnissa edellytetään raportointia myös kaupankäyntivaraston osalta.

Säästöpankkiryhmän pankkitoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäyntiä omaan lukuun tai asiakaskaupankäyntiä (ns. trading-toiminta). Säästöpankkiryhmällä ei ole pientä kaupankäyntivarastoa. Komission delegoidun asetuksen (EU) 2023/2486 mukaan luottolaitosten tulisi kopioida lomakkeet 0,1,2,3 ja 5 tuloihin ja pääomamenoihin (CapEx) perustuvien tietojen antamisen osalta. Datan saatavuudesta johtuen Säästöpankkiryhmä ei vuonna 2023 julkaise vihreiden omaisuuserien (GAR) keskeistä tulosindikaattoria pääomamenoihin perustuen.

Taksonomian sosiaalisten minimivaatimusten täyttäminen

Sosiaalisten minimivaatimusten täyttymisen ja ei merkittävää haittaa -periaatteiden varmistamiseksi Säästöpankkiryhmällä on käytössään ihmis- ja työelämän perusoikeuksien

kunnioittamisen periaatteet. Nämä periaatteet huomioivat OECD:n toimintaohjeet monikan-sallisille yrityksille vastuulliseen liiketoimintaan sekä YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat periaatteet mukaan lukien periaatteet ja oikeudet, jotka on määritelty kahdeksassa perus-sopimuksessa, jotka on yksilöity Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistuksessa työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista ja kansainvälisessä ihmisoikeusasiakirjassa. Periaatteissa kuvataan myös Säästöpankkiryhmän ihmis- ja työelämän perusoikeuksia koskeva asianmukai-sen huolellisuuden (due diligence) prosessi.

Tulevina vuosina kehitämme tiedonkeruuta ja laskentaa sekä arvioimme luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen luonnetta ja kehitystä. Jatkossa pyrimme raportoimaan näitä sääntelyn edellyttämässä aikataulussa ja laajuudessa koskien seuraavia tilikausia.

O. YHTENVELOTO KESKEISISTÄ TULOSINDIKAATTOREISTA, JOTKA LUOTTOLAITOSTEN ON ILMOITETTAVA LUOKITUSJÄRJESTELMÄASETUKSEN 8 ARTIKLAN MUKAISESTI

		Ympäristön kannalta kestävät omaisuuserät yhteensä	Keskeinen tulosindikaattori (****)	Keskeinen tulosindikaattori (*****)	prosenttiosuus (kaikista omaisuuseristä) (***)	GAR-osuuden osoittajasta pois jätettyjen omaisuuserien prosenttiosuus (7 artiklan 2 ja 3 kohta sekä liitteessä V oleva 1.1.2 jakso)	GAR-osuuden nimittäjästä pois jätettyjen omaisuuserien prosenttiosuus (7 artiklan 1 kohta ja liitteessä V oleva 1.2.4 jakso)
Pääasiallinen keskeinen tulosindikaattori	Lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GARosuus)	13	0,11 %	-	0,10 %	35,98 %	13,15 %
		Ympäristön kannalta kestävät toiminnot yhteensä	Keskeinen tulosindikaattori	Keskeinen tulosindikaattori	prosenttiosuus (kaikista omaisuuseristä)	GAR-osuuden osoittajasta pois jätettyjen omaisuuserien prosenttiosuus (7 artiklan 2 ja 3 kohta sekä liitteessä V oleva 1.1.2 jakso)	GAR-osuuden nimittäjästä pois jätettyjen omaisuuserien prosenttiosuus (7 artiklan 1 kohta ja liitteessä V oleva 1.2.4 jakso)
Täydentävät keskeiset tulosindikaattorit	GAR-osuus (lainavirta)	-	-	-	-	-	-
	Kaupankäyntivarasto (*)	0	0	0			
	Rahoitusvakuudet	0	0	0			
	Hoidettavina olevat varat	0	0	0			
	Palkkiotuotot (**)	-	-	-			

*Luottolaitokset, jotka eivät täytä vakavaraisuusasetuksen 94 artiklan 1 kohdan tai 325 a artiklan 1 kohdan edellytyksiä

**Palkkiotuotot muista palveluista kuin luotonannosta ja hoidettavina olevista varoista. Laitosten on annettava tulevaisuuteen suuntautuvat tiedot tästä keskeisestä tulosindikaattorista, tavoitteet mukaan lukien, sekä asiaankuuluvat selitykset käytetystä menetelmästä.

***Keskeisen tulosindikaattorin kattamien omaisuuserien prosenttiosuus pankkien kokonaisvaroista

****Vastapuolen liikevaihtoindeksin perusteella

*****Vastapuolen CapEx-indikaattorin perusteella lukuun ottamatta luotonantotoimintoja, joissa yleisen luotonannon osalta käytetään liikevaihtoindeksia

2. GAR-OSUUTTA KOSKEVAT ALAKOHTAISET TIEDOT

Eritelty aloitin - NACE:n nelinumeroitosa (koodi ja nimi)	Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)		Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantumisen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
	Milj. Euroa	Josta ympäristön kannalta kestävät (CCM)	Milj. Euroa	Josta ympäristön kannalta kestävät (CCA)	Milj. Euroa	Josta ympäristön kannalta kestävät (WTR)	Milj. Euroa	Josta ympäristön kannalta kestävät (CE)	Milj. Euroa	Josta ympäristön kannalta kestävät (PPC)	Milj. Euroa	Josta ympäristön kannalta kestävät (BIO)	Milj. Euroa	Josta ympäristön kannalta kestävät (BIO)
1 0710 Rautamalmin louhinta	0		0		0		0		0		0		0	
2 10.13 Lihä- ja siprikarjatuotteiden valmistus	3		3		3		3	0	3		3		3	0
3 11.19 Oivien valmistus	3		3		3		3	0	3		3		3	0
4 14.13 Muu tekstiilin, puuvillan, housujen, hameiden yms. valmistus	1		1		1		1	0	1	0	1		1	0
5 14.19 Muiden vaatteiden ja asusteiden valmistus	0		0		0		0	0	0	0	0		0	0
6 17.12 Paperin, kartongin ja pahvin valmistus	0		0		0		0	0	0	0	0		0	0
7 17.22 Paperisten talous- ja hygieniatarvikkeiden valmistus	1		1		1		1	1	1		1		1	1
8 18.12 Muu painaminen	0		0		0		0	0	0	0	0		0	0
9 19.20 Jalostettujen eläin tuotteiden valmistus	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
10 20.13 Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus	7	0	7	0	7	1	7	0	7	1	7	0	7	2
11 20.30 Maalien, lakain, painovärien yms. valmistus	0		0		0		0	0	0	0	0		0	0
12 20.42 Hajuvien ja hygieniatuotteiden valmistus	0		0		0		0	0	0	0	0		0	0
13 20.59 Muualla luokittelematon kemiallisten tuotteiden valmistus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14 21.20 Lääkkeiden ja muiden lääkevalmisteiden valmistus	2		2		2		2	2	2		2		2	2
15 22.11 Renkaiden valmistus ja uudelleenpinnoitus	1	0	1	0	1		1	1	1	0	1	1	1	0
16 22.22 Muovipakkauksen valmistus	3		3		3		3	3	3		3		3	3
17 23.51 Sementin valmistus	3	0	3	0	3		3	3	3		3		3	0
18 24.10 Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
19 26.11 Elektronisten komponenttien valmistus	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0
20 26.20 Tietokoneiden ja niiden ohjelmistojen valmistus	3		3		3		3	3	3		3		3	3
21 26.30 Tietokoneiden valmistus	0		0		0		0	0	0		0		0	0
22 27.32 Muiden elektronisten ja sähköjohjojen sekä -kaapelin valmistus	3	1	3	1	3		3	0	3	0	3	3	3	1
23 27.51 Sähköisten kodinkoneiden valmistus	3		3		3		3	0	3		3		3	0
24 28.11 Moottorien ja turbiinien valmistus (ol. lentokoneiden ja ajoneuvojen moottorit)	1		1		1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
25 28.22 Nosto- ja siirtolaitteiden valmistus	2	0	2	0	2		2	2	2		2		2	0
26 28.92 Kaivos- , louhinta- ja rakennuskoneiden valmistus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27 28.95 Paperi-, kartoni- ja pahvipöytävalmistuksen koneiden valmistus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28 29.10 Moottoriajoneuvojen valmistus	12	1	12	0	12	0	12	0	12	0	12	0	12	1
29 29.31 Sähkö- ja elektronikkalaitteiden valmistus moottoriajoneuvoihin	1		1		1		1	1	1		1		1	1
30 35.11 Sähkön tuotanto	6	2	6	2	6		6	0	6	0	6	6	6	2
31 35.13 Sähkön jakelu	5	2	5	2	5		5	0	5		5	5	5	2
32 35.30 Lämmön ja kylmän tuotanto ja jakelu	3		3		3		3	0	3	0	3	3	3	0
33 41.20 Asuin- ja muiden rakennusten rakentaminen	2	1	2	1	2	0	2	0	2	0	2	2	2	1
34 42.22 Sähkö- ja tietoliikenneverkkojen rakentaminen	1	0	1	0	1		1	1	1		1	1	1	0
35 43.11 Rakennusten ja rakennelmien purku	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0
36 46.90 Muu tukkukauppa	0		0		0		0	0	0	0	0	0	0	0
37 47.51 Muu vähittäiskauppa erikoistunomissa myymälöissä	3	0	3	0	3		3	0	3		3	3	3	0
38 47.59 Huonekalujen, välineiden ja muualla luokittelemattomien talousarvikkeiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	3		3		3		3	3	3		3		3	3
39 47.75 Kosmetiikka- ja hygieniatuotteiden vähittäiskauppa	2		2		2		2	2	2		2		2	0
40 47.91 Vähittäiskauppa positiivimyyntiläikkäiden tai Internetin välityksellä	0		0		0		0	0	0		0		0	0
41 49.41 Tietoliikenteen tavarankuljetus	3		3		3		3	3	3		3		3	3
42 50.20 Meri- ja rannikkovesiliikenteen tavarankuljetus	4	0	4	0	4		4	4	4		4	4	4	0
43 51.10 Maikustajalentoliikenne	5		5		5		5	5	5		5	5	5	
44 53.10 Postin yleispalvelu	0	0	0	0	0		0	0	0		0	0	0	0
45 56.29 Henkilö- ja laitosruokat	1	0	1	0	1		1	0	1		1	1	1	0
46 58.13 Sanomalehtien kustantaminen	4		4		4		4	4	4		4	4	4	
47 58.29 Muu ohjelmistojen kustantaminen	0		0		0		0	0	0		0	0	0	
48 61.20 Langattoman verkon hallinta ja palvelut	6	0	6	0	6		6	6	6		6	6	6	0
49 61.90 Muut televiestintäpalvelut	1		1		1		1	1	1		1	1	1	0
50 62.01 Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus	0		0		0		0	0	0		0	0	0	
51 62.03 Tietojenkäsittely- ja laitteistojen käyttö- ja hallintapalvelut	5		5		5		5	5	5		5	5	5	
52 62.09 Muu laitteisto- ja tietotekninen palveluominta	1		1		1		1	1	1		1	1	1	
53 68.20 Omien tai leasing-kiinteistöjen vuokraus ja hallinta	11	1	11	1	11		11	11	11	0	11	11	11	1
54 70.22 Muu liikenteiden konsultointi	0		0		0		0	0	0		0	0	0	
55 71.12 Insinööripalvelut ja niihin liittyvä tekninen konsultointi	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	2	2	0
56 80.10 Yksityiset turvallisuuspalvelut	6		6		6		6	6	6		6	6	6	
57 81.21 Kiinteistöjen siivous	3		3		3		3	1	3		3	3	3	1
58 86.90 Muut terveydenhuoltopalvelut	3		3		3		3	3	3		3	3	3	

Taulukossa esitetään kaupankäynninvaraston ulkopuoleiset vastuut luokitusjärjestelmän kuuluvilla aloilla (NACE-toimialat nelinumeroitosa) käyttäen asiakkuuksia NACE-koodia vastapalvelun pääasiallisen toiminnan perusteella. Vastapalvelun jakaminen NACE-toimialoihin perustuu yksinomaan valittomien vastapalvelun luonteeseen. Useammasta vastapalvelusta yhteisesti aiheutuvien vastuiden kopioiduista vastuista vastapalvelun luonteen perusteella, jonka tyyli on laskettu tai ratkaistu laskosten tehtävissä päätökseen vastauksen antamiseksi. Yhteisten vastuiden ryhmittely NACE-koodien mukaan määräytyy tarkemmin tai ratkaisevan velallisen luonteen perusteella.

3. LAINAKANNAN GAR-OSUUTTA KOSKEVA KESKEINEN TULOSINDIKAATTORI

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae	af										
	Tietojen antamisen viitepäivä																																									
	Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)						Ilmastonmuutoksen sopeutuminen (CCA)						Vesivarat ja merien luonnontarve (WTR)						Kiertotalous (CE)						Ympäristön pilaantumisen (PPC)						Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)						YHTIENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuusarista, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)						Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuusarista, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)						Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuusarista, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)						Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuusarista, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)						Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuusarista, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)						Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuusarista, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)											
% (kaikista nimittäjän kattaamista omaisuusarista)	Joista tulojen käyttö	Joista siirrymät toiminnot	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista siirrymät toiminnot	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista siirrymät toiminnot	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista siirrymät toiminnot	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista siirrymät toiminnot	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista siirrymät toiminnot	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista siirrymät toiminnot	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista siirrymät toiminnot	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista siirrymät toiminnot	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista siirrymät toiminnot	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista siirrymät toiminnot	Joista mahdollistavat toiminnot									
1 GAR-osuus - sekä osittajassaan että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																																										
2 Muuta kuin kaupan käynnä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	89,18	0,12	0,00	0,02	0,04	0,09	0,01	0,00	0,01	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,42	0,02	0,00	0,00	0,10	0,01	0,00	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	88,86	0,19	0,00	0,02	0,05	0,00									
3 Rahoitusalan yritykset	31,23	1,15	0,00	0,39	0,44	1,84	1,96	0,00	1,75	0,00	0,00	0,00	0,00	13,35	0,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	39,56	2,09	0,00	0,56	0,72	0,00										
4 Luotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00									
5 Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	32,13	1,58	0,00	0,55	1,15	1,94	0,90	0,00	0,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	46,07	2,49	0,00	1,15	0,86	0,00										
6 Oman pääoman ehtoiset instrumentit	2,84	0,00	0,00	0,00	0,00	2,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00										
7 Muut rahoituslaitokset	33,85	1,03	0,00	0,42	1,69	2,78	0,00	0,00	2,78	0,00	0,00	0,00	0,00	22,52	0,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	73,06	4,04	0,00	0,00	3,20	0,00										
8 joista sijoituspalveluyritykset																																										
9 Luotot																																										
10 Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																																										
11 Oman pääoman ehtoiset instrumentit																																										
12 joista omaisuudenholityötyöt																																										
13 Luotot																																										
14 Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																																										
15 Oman pääoman ehtoiset instrumentit																																										
16 joista vakuutusyritykset																																										
17 Luotot																																										
18 Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																																										
19 Oman pääoman ehtoiset instrumentit																																										
20 Muut kuin rahoitusalan yritykset	24,07	4,49	0,00	0,72	1,41	0,94	0,22	0,00	0,20	0,73	0,53	0,00	0,00	13,82	0,91	0,00	0,00	3,76	0,39	0,00	0,00	2,01	0,12	0,00	0,00	46,34	6,67	0,00	0,72	1,61	0,00	0,00	0,00	0,00								
21 Luotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							
22 Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	25,73	4,61	0,00	0,74	1,40	1,02	0,24	0,00	0,22	0,78	0,57	0,00	0,00	14,44	0,92	0,00	0,00	3,82	0,40	0,00	0,00	2,15	0,13	0,00	0,00	47,94	6,87	0,00	0,74	1,62	0,00	0,00	0,00	0,00								
23 Oman pääoman ehtoiset instrumentit	10,34	3,75	0,00	0,64	1,52	0,32	0,00	0,00	0,05	0,32	0,22	0,00	0,00	8,94	0,67	0,00	0,00	1,44	0,37	0,00	0,00	0,86	0,01	0,00	0,00	24,21	5,27	0,00	0,64	1,67	0,00	0,00	0,00	0,00								
24 Kohtaloudeet	91,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	91,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
25 joista asuinkintostevakaudelliset lainat	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
26 joista rakennusten perusrakennuslainat																																										
27 joista moottoriajoneuvolainat																																										
28 Paikallishallintojen rahoitus																																										
29 Asuntojen rahoitus																																										
30 Muu paikallishallintojen rahoitus																																										
31 Hallinnon ulkopuoliset vakuudet: asuin- ja liiketilat																																										
32 GAR-osuuteen sisällytyt omaisuuserät yhteensä	52,23	0,07	0,00	0,01	0,02	0,05	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,25	0,01	0,00	0,00	0,06	0,01	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	52,63	0,11	0,00	0,01	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00								

Taulukossa esitetään lainakannan GAR-osuutta koskevat keskeiset tulosindikaattorit. GAR-osuutta (luokitusjärjestelmän mukainen) koskevat tiedot sisältävät osuuden kaikista omaisuusarista, jotka on otettu GAR-osuuden laskennassa huomioon.

5. TASEEN ULKOPUOLISIA VASTUITA KOSKEVA KESKEINEN TULOSINDIKAATTORI

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	ae							
Tietojen antamisen viitepäivä																																						
Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)						Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)					Vesivarat ja meren luonnonvarat (WTR)					Kiertotalous (CE)					Ympäristön pilaantumisen (PPC)					Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)					VYTYEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)							
Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)							
Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseriä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukainen)							
Joista tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot	Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnot
% (kaikista huomioon otettavista taseen ulkopuolisista eristä)																																						
1) Rahoitusväluudet (rahoitusväluuksia koskeva keskeinen tulosindikaattori)																																						
2) Hoidettavina olevat varat (hoidettavina olevia varoja koskeva keskeinen tulosindikaattori)																																						

6. YDINVOIMAAN JA FOSSIIILISIIN KAASUIHIN LIITTYVÄT TOIMINNOT

Rivi	Ydinenergiaan liittyvät toiminnot	
1.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sellaisiin innovatiivisiin sähköntuotantolaitoksiin liittyvää tutkimusta, kehittämistä, demonstrointia ja käyttöönottoa, jotka tuottavat energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
2.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sähkön tai prosessilämmön tuottamiseen tarkoitettujen uusien ydinlaitosten rakentamista ja turvallista käyttöä, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, käyttäen parasta käytettävissä olevaa teknologiaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Kyllä
3.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa olemassa olevien sähkönä tai prosessilämpöä tuottavien ydinlaitosten turvallista toimintaa, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa ydinenergiasta, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Kyllä
	Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot	
4.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentamista tai toimintaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Kyllä
5.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien yhdistettyjen lämpöä tai jäähdytystä ja sähkönä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Kyllä
6.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien lämpöä tai jäähdytystä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Kyllä

LUOKITUSJÄRJESTELMÄN MUKAISET TALOUDELLISET TOIMINNOT (NIMITTÄJÄ)

Turnover							
Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus (tiedot on esitettävä rahamääräisinä ja prosenttiosuuksina)					
		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutoksen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
		Määrä (EURm)	%	Määrä (EURm)	%	Määrä (EURm)	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0,05	0,00 %	0,05	0,00 %		
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1,05	0,01 %	1,05	0,01 %		
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	11,70	0,10 %	7,23	0,06 %		
8.	Sovellettava keskeinen tulosindikaattori yhteensä	12,79	0,11 %	8,33	0,07 %		

CapEx							
Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus (tiedot on esitettävä rahamääräisinä ja prosenttiosuuksina)					
		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutoksen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
		Määrä (EURm)	%	Määrä (EURm)	%	Määrä (EURm)	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0,27	0,00 %	0,27	0,00 %		
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	12,52	0,11 %	8,05	0,07 %		
8.	Sovellettava keskeinen tulosindikaattori yhteensä	12,79	0,11 %	8,33	0,07 %		

LUOKITUSJÄRJESTELMÄN MUKAISET TALOUDELLISET TOIMINNOT (OSOITTAJA)

Turnover							
Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus (tiedot on esitettävä rahamääräisinä ja prosenttiosuuksina)					
		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutoksen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
		Määrä (EURm)	%	Määrä (EURm)	%	Määrä (EURm)	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitettujen, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitettujen, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	0,46	3,57 %	0,46	3,57 %		
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitettujen, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	3,73	29,19 %	3,73	29,19 %		
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitettujen, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitettujen, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitettujen, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	8,60	0,07 %	4,14	49,66 %		
8.	Luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	12,79	100 %	8,33	65 %		

CapEx							
Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus (tiedot on esitettävä rahamääräisinä ja prosenttiosuuksina)					
		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutoksen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
		Määrä (EURm)	%	Määrä (EURm)	%	Määrä (EURm)	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitettujen, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitettujen, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitettujen, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	0,82	6,41 %	0,82	6,41 %		
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitettujen, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitettujen, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitettujen, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	11,97	0,10 %	7,51	58,67 %		
8.	Luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	12,79	100 %	8,33	65 %		

LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET, MUTTA EI LUOKITUSJÄRJESTELMÄN MUKAISET TALOUDELLISET TOIMINNOT

Turnover							
Rivi	Taloudelliset toiminnot	Osuus (tiedot on esitettävä rahamääräisinä ja prosenttiosuuksina)					
		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutoksen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
		Määrä (EURm)	%	Määrä (EURm)	%	Määrä (EURm)	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitettun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitettun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitettun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitettun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	2,23		2,23			
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitettun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	2,72		2,72			
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitettun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0,18		0,18			
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	6 044,64	53 %	6 005,87	52 %		
8.	Luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	6 049,77	53 %	6 011,00	52 %		

CapEx							
Rivi	Taloudelliset toiminnot	Osuus (tiedot on esitettävä rahamääräisinä ja prosenttiosuuksina)					
		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutoksen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
		Määrä (EURm)	%	Määrä (EURm)	%	Määrä (EURm)	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitettun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitettun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitettun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitettun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1,34		1,34			
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitettun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	2,63		2,63			
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitettun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0,27		0,27			
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	6 045,53	53 %	6 006,76	52 %		
8.	Luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	6 049,77	53 %	6 011,00	52 %		

LUOKITUSJÄRJESTELMÄÄN KELPAAMATTOMAT TALOUDELLISET TOIMINNOT

Turnover			
Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä (EURm)	Prosenttiosuus
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.26 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 1 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.27 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 2 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.28 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 3 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0,02	0,00 %
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.29 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 4 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.30 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 5 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.31 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 6 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	689,98	6,00 %
8.	Luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	690,00	6,00 %

CapEx			
Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä	Prosenttiosuus
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.26 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 1 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.27 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 2 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.28 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 3 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0,02	0,00 %
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.29 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 4 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.30 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 5 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.31 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 6 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	689,98	
8.	Luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	690,00	6,00 %

TAKSONOMIARAPORTOINNIN KEHITYS

Tarkastelemme taksonomian mukaisten varojen osuutta positiivisena asiana, mutta toistaiseksi taksonomia-asetuksen mukaiselle rahoittamiselle ja sijoittamiselle ei ole asetettu tavoitetta Säästöpankkiryhmän liiketoimintastrategiassa. Pyrimme jatkossa huomioimaan sitä vastuullisen tuotteiston ja käyttöön ottamamme kestävän lainaamisen kriteeristön kautta. Lisäksi pyrimme tukemaan asiakkaita ja vastapuolia vihreiden tavoitteiden saavuttamisessa. Teemme myös aktiivista vaikuttamistyötä Sp-Rahastoyhtiössä rahastojemme sijoituskohteena oleviin yrityksiin esimerkiksi yhtiötapaamisten kautta sekä osallistumalla yhtiökokouksiin. Pyrimme myös kehittämään taksonomiaan liittyvää vuorovaikutusta lainaamisen asiakkaiden kanssa ja olemme integroineet taksonomiaan liittyviä sisältöjä esimerkiksi osaksi luottopäätöksen perustelut-ohjeistusta.

Tulevina vuosina kehitämme taksonomiaan liittyvää tiedonkeruuta ja laskentaa sitä mukaa, kun itse taksonomiaregulaatio laajenee lähivuosina.

TOIMINTA JA TULOS LIIKETOIMINTASEGMENTEITTÄIN

PANKKITOIMINTA

Säästöpankkien henkilöasiakkaiden asiakastytyväisyys ja asiakaskokemus vahvistuivat vuoden 2023 aikana entisestään. EPSI Ratingin pankki- ja rahoitus 2023 -asiakastutkimuksessa Säästöpankin asiakastytyväisyys ylitti toimialan keskiarvon selvästi kaikissa kategorioissa. Säästöpankin ymmärrys henkilöasiakkaiden asiakkaiden tarpeista oli tutkimuksen mukaan pankkialan parasta. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suosittelemiseksi (NPS) nousi 2023 aikana verraten korkealle tasolle, vuoden keskiarvon ollessa jopa 84,7. Vuoden aikana Säästöpankit lanseerasivat kotitalouksien vihreään siirtymään kannustavan energialainan. Säästöpankin asuntolaina-asiakkaat saivat kampanja-aikana konkreettisen edun asiakkuudestaan energialainan marginaalin ollessa 0,0 %. Säästöpankkiryhmä käynnisti 2023 syksyllä mittavan liiketoimintakehityshankkeen, joka sisältää konkreettisia askeleita kohti Säästöpankkiryhmän digitaalisen vision toteuttamista. Ensimmäisessä vaiheessa ryhmä uudistaa asiakkuudenhallinnan ja lainaamisen järjestelmät. Hanke mahdollistaa henkilökohtaisen ja digitaalisen palvelun saumattoman yhdistämisen, mikä näkyy yhä sujuvampana ja helpompana asiointina niin asiakkaiden kuin työntekijöidenkin arjessa. Aivan loppuvuodesta 2023 lanseerattiin lisäksi ensimmäinen osa taloudellisen hyvinvoinnin kokonaisuudesta mobiilipalvelussamme. Henkilöasiakkaan käyttötilin tilitapahtumien luokittelu -ominaisuus auttaa asiakasta hahmottamaan mistä käyttötilin menot ja tulot koostuvat asiakkaan määrittelemällä ajanjaksolla. Säästöpankkien henkilöasiakaskannan rakenne kehittyi tilikauden aikana positiivisesti, jolloin Säästöpankin palveluja laajasti käyttävien ja asiointinsa Säästöpankkiin keskittäneiden henkilöasiakkaiden määrä kasvoi edellisvuodesta. Huolimatta haastavasta asuntomarkkinatilanteesta, Säästöpankkien henkilöasiakkaiden lainakanta kehittyi positiivisesti tilikauden aikana.

Myös Säästöpankkien yritysasiakkaiden asiakastytyväisyys parani edellisvuodesta. EPSI Ratingin pankki- ja rahoitus 2023 -asiakastutkimuksesta voitiin todeta myös, että yli kymmenen henkeä työllistävät yritykset olivat Säästöpankkiin huomattavasti tyytyväisempiä kuin toimialalla keskimäärin. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suosittelemiseksi (NPS) yritysasiakkaiden osalta oli myös erinomaisella tasolla, ja koko vuoden keskiarvo oli 85,7. Säästöpankkiryhmä

vahvisti yritysasiakkaiden palvelutarjontaansa vuoden aikana lanseeraamalla aiempien palveluidensa rinnalle Säästöpankki Yrityspankki -palvelukokonaisuuden. Palvelu on suunnattu mikroyritysten kokoluokasta hieman suuremmaksi kasvaneille pk-yrityksille. Säästöpankkiryhmä vahvisti yritysasiakkaille suunnattua tuotetarjoamaan vuoden puolivälissä myös uudella Kassavahti-palvelulla, joka helpottaa yritysten kassanhallintaa.

Säästöpankkien palveluja laajasti käyttävien yritys- sekä maa- ja metsätalousyritysten määrä kasvoi vuoden aikana merkittävästi toteuttaen Säästöpankkiryhmän strategisia tavoitteita. Yritysrahoituksen vahvaa, strategisten tavoitteiden mukaista, kasvua tukivat osaltaan Euroopan Investointirahaston takausohjelmat ja runsas Finnveran takauustuotteiden hyödyntäminen.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN KIINNITYSLUOTTO JA KESKUSPANKKITOIMINTA

Säästöpankkiryhmään kuuluva Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n tavoitteena on vahvistaa Säästöpankkiryhmän toimintaedellytyksiä kilpailukykyisen varainhankinnan kautta ja edistää omalla toiminnallaan Säästöpankkiryhmän strategian toteutumista. Sp-Kiinnitysluottopankki vastaa Säästöpankkiryhmän kiinteistöluottovakuudellisesta varainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettuja joukkolainoja. Säästöpankkiryhmän kiinnitysluottopankkitoiminta eteni tilikaudella suunnitellusti ja luottokanta oli tilikauden lopussa 2 198 (2 240) miljoonaa euroa.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on Säästöpankkien omistama pankki, joka tuottaa Säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnan painopiste oli vuonna 2023 laadukkaissa palveluissa ja palveluiden edelleen kehittämisessä. S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 20.10.2023 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät ovat vakaat.

TULOSKEHITYS, JATKUVAT TOIMINNOT (VERTAILUTIETO 1-12/2022)

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 88,4 (49,8) miljoonaa euroa. Korkokate oli 263,2 (169,9) miljoonaa euroa. Palkkiotuotot ja -kulut nettona olivat 69,5 (67,9) miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat -29,9 (-6,9) miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 12,8 (43,6) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti vertailukaudella Cognizantilta saatu 33,9 miljoonan euron korvaus peruspankkijärjestelmän uudistamiseen liittyvän sopimuksen purusta.

Tulosta heikentäviä rahoitusvarojen arvonalentumisia kirjattiin yhteensä -10,0 (-15,9) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 63,5 (58,3) miljoonaa euroa. Pankkitoimintasegmentin henkilöstön määrä tilikauden lopulla oli 921 (873). Liiketoiminnan muut kulut ja poistot olivat 153,8 (150,5) miljoonaa euroa. Vertailukauden kuluja kasvatti peruspankkihankkeen taseeseen aktivoitujen erien 7,6 miljoonan euron alaskirjaus.

Pankkitoiminnan tase oli 12,1 (11,3) miljardia euroa. Lainat ja saamiset asiakkailta kasvoivat 9,5 (9,0) miljardiin euroon. Asiakkailta saadut talletukset olivat 7,0 (7,0) miljardia euroa.

VARALLISUUDENHOIDON PALVELUT

Varallisuudenhoidon palveluiden vuosi 2023 oli haasteellisesta markkinaympäristöstä huolimatta myynnillisesti lähes edellisen vuoden kaltainen. Sijoitusmarkkinoilla nouseva korkokehitys ja sen seurauksena alkuvuoden laskusuunnassa olleet omaisuusarvot haastoivat varallisuudenhoidon palveluiden myyntiä. Säästöpankkiryhmä jatkoi vahvaa ja laadukasta asiakastyötä ja varallisuudenhoidon palveluiden nettomyynti oli vuoden kaikkina kuukausina positiivinen. Erityisesti Säästöpankki Yksityispankki palveluiden kysyntä ja asiakasmäärä kasvoivat vuoden aikana vahvasti. Suhteellisesti tarkastellen yritysasiakkaille suuntautuvassa palveluiden myynnissä onnistuimme hyvin.

Säästöpankit kehittivät palveluitaan kaikissa kanavissa. Varallisuudenhoidon palveluiden perusjärjestelmä uudistus eteni vuoden aikana suunnitellusti ja useampien käyttöönottojen myötä lopputuloksista merkittävä osa saatiin käyttöön. Kokonaisuuden valmistuessa vuoden 2024 alkupuoliskolla uudistus tulee mahdollistamaan merkittävän prosessitehokkuuden parannuksen ja tukemaan varallisuudenhoidon palveluiden kasvua. Sp-Henkivakuutuksen ja Sp-Rahastoyhtiön operatiivinen toiminta säilyi koko vuoden häiriöttömänä ja asiakaskokemus hyvällä tasolla.

Sijoitusmarkkinoiden haasteista huolimatta nettomerkinnot Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimiin sijoitusrahastoihin olivat positiiviset. Markkinaosuus kotimaisten rahastoyhtiöiden joukossa kasvoi 0,05 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 3,2 prosenttia. Uusia jatkuvia rahastosääs-

tösopimuksia tehtiin 25,9 prosenttia vertailuvuotta vähemmän. Rahastomerkinnoista 59,1 prosenttia ja jatkuvista rahastosäästösovimuksista 20,8 prosenttia tehtiin itsepalveluna sähköisiä asiointikanavia käyttäen. Rahastopääomat nousivat edellisvuodesta 13,3 prosenttia ja olivat vuoden lopussa 4,7 miljardia euroa. Nettomerkinnot Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimiin rahastoihin olivat 274,4 miljoonaa euroa (216,9). Rahastojen osuudenomistajien määrä kasvoi 0,9 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Rahastoissa oli 285 975 osuudenomistajaa. Osuudenomistajien määrällä mitattuna Sp-Rahastoyhtiön on Suomen neljänneksi suurin rahastoyhtiö.

Sp-Rahastoyhtiö hallinnoi tilikauden päättyessä 24 sijoitusrahastoa ja 9 erikoissijoitusrahastoa. Suurin rahasto oli Säästöpankki Korke Plus sijoitusrahasto 697,6 miljoonan euron pääomilla. Osuudenomistajien lukumäärällä mitattuna suurin rahasto oli Säästöpankki Ryhti sijoitusrahasto, jossa oli tarkastelukauden päättyessä 36 580 osuudenomistajaa. Eniten uutta pääomaa Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimista rahastoista keräsi Säästöpankki Lyhytkorko sijoitusrahasto, jonka nettomerkinnot olivat 123,1 miljoonaa euroa.

Säästöhenkivakuutusten myynti heikkeni vertailukaudesta ja nettomyynti kääntyi lievästi negatiiviseksi. Säästöhenkivakuutusten maksutulo heikkeni vertailukaudesta 8,3 prosenttia. Riskivakuuttamisen tuotteiden maksutulo kasvoi 2,3 prosenttia. Sijoitussidonnaisten vakuutus-säästöjen määrä kasvoi ja oli vuoden lopussa 908,4 miljoonaa euroa.

TULOSKEHITYS (VERTAILUTIETO 1-12/2022)

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutussovimukset -standardia 1.1.2023 lähtien. Standardin käyttöönoton myötä tuloslaskelmassa esitetään uusina erinä vakuutuspalvelutulos ja rahoitustuotot ja -kulut vakuutussovimuksista.

Varallisuudenhoidon palveluiden tulos ennen veroja oli 48,3 (21,0) miljoonaa euroa.

Palkkiotuotot ja -kulut nettona olivat 56,6 (61,0) miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 26,0 (-105,4) miljoonaa euroa.

Vakuutuspalvelutulos oli 3,8 (-1,1) miljoonaa euroa. Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 18,8 (18,1) miljoonaan euroon. Vakuutuspalvelukulut laskivat 14,2 (17,8) miljoonaan euroon. Tilikaudella tappiollisten sopimusten kirjausten purku pienensi vakuutuspalvelukuluja 1,8 miljoonaa euroa, kun taas vertailukaudella tappiolliset sopimukset kasvattivat vakuutuspalvelukuluja 1,9 miljoonaa euroa. Tilikaudella rahoitustuotot ja -kulut vakuutussovimuksista olivat -32,8 (75,6) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut olivat 6,1 (9,4) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 2,4 (1,9) miljoonaa

euroa. Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä olivat 3,8 (7,5) miljoonaa euroa. Varallisuudenhoidon palveluiden henkilöstön lukumäärä 31.12.2023 oli 61 (63). IFRS 17 -standardin käyttöönoton myötä merkittävä osa liiketoiminnan kuluista aktivoidaan vakuutusvelan laskentaan. Katsauskaudella vakuutusvelan laskentaan aktivoidut liiketoiminnan kulut olivat 13,9 (12,2) miljoonaa euroa.

Varallisuudenhoidon palveluiden tase oli 1 107,3 (31.12.2022: 1 044,5) miljoonaa euroa.

MUUT TOIMINNOT

Muihin toimintoihin sisältyy Säästöpankkiliitto osk, Sp-Koti Oy, Säästöpankkipalvelut Oy ja muut Säästöpankkiryhmään yhdisteltävät yhtiöt. Muut toiminnot eivät muodosta raportoitavaa segmenttiä.

Sp-Koti on Säästöpankkiryhmään kuuluva, franchising-pohjalta toimiva ja aidosti paikallinen kiinteistönvälitysketju, joka palvelee asiakkaita yli 80 toimipisteessä eri puolilla Suomessa ja 2 toimipisteessä Espanjassa.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEEN

Säästöpankkiliitto osk:in hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkiryhmän taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Vuoden 2024 toimintaympäristön näkymät

Vuoden 2024 kasvunäkymät ovat vaisut. Eurooppa lähtee vuoteen taantumasta ja etenkin Suomelle tärkeiden kauppakumppanimaiden Saksan ja Ruotsin taloustilanne on totuttua heikompi. USA:n talouskasvun odotetaan hidastuvan, mutta ns. pehmeä lasku voi hyvinkin toteutua ja rajummalta talouden heikkenemiseltä onnistutaan välttymään nopeista koronnostoista huolimatta. Myös Kiinassa kasvu on hidastumassa.

Suomen talous ajautui taantumaan vuoden 2023 jälkipuoliskolla ja vaisun kehityksen odotetaan jatkuvan myös vuonna 2024. Loppuvuotta kohden talouskasvu voi jälleen piristyä, kun koronlaskut alkavat vaikuttaa talouteen piristävästi. Kokonaisuutena odotamme Suomen talouden olevan noin nollakasvussa vuonna 2024.

Kotitalouksien tilanne helpottaa vuonna 2024. Ostovoima kääntyy jälleen nousuun ja yksityinen kulutus piristyy hiljalleen. Viime vuosina moni kotitalous on joutunut käyttämään säästöjään

hintojen ja korkojen nousun kompensoimiseksi. Odotamme, että näitä säästöjä aletaan taas kerryttää ja siten kotitalouksien säästämisaste nousee hieman.

Asuntomarkkinoiden odotetaan hiljalleen piristyvän vuoden edetessä. Koronlaskut ja kuluttajien ostovoiman paraneminen nostavat luottamusta ja kuluttajat uskaltavat taas asuntokaupoille. Mitään suurta piristymistä tuskin nähdään, mutta pientä helpotusta viime vuoteen verrattuna kuitenkin.

Vaisun talouskehityksen myötä odotamme työttömyyden nousevan vuonna 2024, mutta varsin maltillisesti. Keskimäärin työttömyys jää yhä alle 8 %:iin. Osaavista työntekijöistä on ollut pula jo pitkään ja yritykset haluavat pitää kiinni työntekijöistään taantumasta huolimatta.

Yritysten näkymät ovat alkuvuonna vielä heikot. Etenkin rakennusteollisuudessa merkittävämpää elpymistä saadaan vielä odottaa, joskin korkojen alku alkaa hiljalleen parantaa toimialan näkymiä vuoden loppupuolella. Teollisuus kärsii globaalin suhdanteen heikkoudesta.

Inflaation odotetaan jatkavan rauhoittumistaan vuonna 2024, joskin inflaation nopein laskuvaihe on jo takana päin. Tämä mahdollistaa keskuspankkien koronlaskut, joita nähtäneenkin vuoden aikana useita. Tämä tuo helpotusta suomalaisille asuntovelallisille ja hiljalleen myös parantaa rakennusalan tulevaisuudennäkymiä. Riskejäkin toki inflaation liittyä, jos esimerkiksi Lähi-idän tilanne eskaloituisi ja öljyn hinta kääntyisi selvään nousuun.

Liiketoiminnan näkymät

Eri epävarmuustekijät haastavat vuotta 2024, mutta nämä eivät kuitenkaan vaaranna Säästöpankkiryhmän tuloksentekeä tai vakavaraisuutta. Säästöpankkiryhmä on vakavarainen ja ryhmän liiketoiminta on suhteellisen matalariskistä.

Vuonna 2024 Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan painopisteenä on edelleen Säästöpankkiryhmän kilpailukyvyyn parantaminen ja asiakaskeksien strategian toteuttaminen. Tähän Säästöpankeilla on hyvät edellytykset. Ryhmän tavoite vuonna 2024 on saada enemmän pankkiasiointinsa Säästöpankkiin keskittäviä asiakkaita.

LISÄTIETOJA:

Toimitusjohtaja, Karri Alameri, puh. 045 656 5250

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkiryhmän kotisivuilta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, vakuutuspalvelutulos, vakuutuksen nettorahoitustuotot ja -kulut ja liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, vakuutuspalvelutulos, vakuutuksen nettorahoitustuotot ja -kulut ja liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut, poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Kulu-tuottosuhde:	$\frac{\text{Liiketoiminnan kulut}}{\text{Liiketoiminnan tuotot}}$
Oman pääoman tuotto %:	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Oma pääoma, sis. määräysvallattomien osuuden (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \cdot 100$
Kokonaispääoman tuotto %:	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \cdot 100$
Omavaraisuusaste %:	$\frac{\text{Oma pääoma (sis. määräysvallattomien osuuden)}}{\text{Taseen loppusumma}} \cdot 100$

VAIHTOEHTOISET TUNNUSLUVUT

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) ohjeet vaihtoehtoisista tunnusluvuista tulivat voimaan 3.7.2016. Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä.

Säästöpankkiryhmällä ei ole käytössä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka eivät olisi johdettavissa tilinpäätöksestä, eikä esitetyissä tunnusluvuissa ole tapahtunut muutoksia.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN IFRS-TILINPÄÄTÖS

1.1.–31.12.2023

TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1-12/2023	1-12/2022*
Korkotuotot		478 708	204 880
Korkokulut		-214 947	-35 270
Korkokate	7	263 761	169 610
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	8	126 397	128 570
Sijoitustoiminnan nettotuotot	9	-4 145	-112 553
Vakuutusmaksutuotot		18 844	18 068
Vakuutuspalvelukulut		-14 218	-17 765
Jälleenvakuutus sopimusten nettotuotot		-871	-1 358
Vakuutuspalvelutulot	14	3 755	-1 056
Vakuutuksen nettorahoitustuotot ja -kulut	14	-32 835	75 616
Liiketoiminnan muut tuotot	16	21 062	44 966
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		377 995	305 154
Henkilöstökulut	22	-94 262	-87 044
Liiketoiminnan muut kulut	16	-126 774	-110 889
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	15	-11 456	-20 452
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-232 492	-218 385
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	9	-9 988	-15 882
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	23	14	16
Tulos ennen veroja		135 529	70 903
Tuloverot		-30 042	-14 736
Tilikauden tulos, jatkuvat toiminnot		105 487	56 168
Tilikauden tulos, Säästöpankkiryhmästä irtaantuva	25	2 712	11 251
Tilikauden tulos		108 199	67 419
Jakautuminen:			
Omistajien osuus tuloksesta		108 209	67 438
Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta		-9	-20
Yhteensä		108 199	67 419

* Vertailukauden tiedot on oikaistu ryhmästä irtaantumisen sekä IFRS 17 siirtymän ja väliaikaisen poikkeusmenettelyn päättymisen (kts lisätietoja liite 2) vuoksi.

LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022*
Kauden tulos	108 199	67 419
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat voitot (/tappiot)	-72	1 443
Laskennalliset verot etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvasta voitosta (/tappiosta)	-18	39
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettujen rahoitusvarojen myyntivoitto	-1 268	51
Yhteensä	-1 357	1 533
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	29 505	-69 625
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	-5 084	13 663
Rahavirran suojauksesta	63	-1 240
Laskennalliset verot rahavirran suojauksesta	-13	248
Yhteensä	24 471	-56 954
Kauden laaja tulos	131 313	11 997
Jakautuminen:		
Omistajien osuus laajasta tuloksesta	131 322	12 017
Määräysvallattomien omistajien osuus laajasta tuloksesta	-9	-20
Yhteensä	131 313	11 997

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TASE

Varat (1 000 euroa)	Liite	31.12.2023	31.12.2022*
Varat			
Käteiset varat		1 431 712	1 207 448
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	9	179 140	205 047
Lainat ja saamiset asiakkailta	9	9 539 206	9 024 439
Johdannaiset	12	16 649	89
Sijoitusomaisuus	9	895 223	926 864
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	9	908 402	855 427
Vakuutusomaisuuksiin liittyvät varat	14	1 073	925
Jälleenvakuutusomaisuuksiin liittyvät varat	14	375	16
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä	23	133	119
Aineelliset hyödykkeet	15	40 605	39 093
Aineettomat hyödykkeet	15	40 622	27 690
Verosaamiset	17	14 982	19 840
Muut varat	19	138 292	103 303
Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat varat	25		1 369 986
Varat yhteensä		13 206 415	13 780 287

Velat (1 000 euroa)	Liite	31.12.2023	31.12.2022*
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	10	38 096	18 107
Velat luottolaitoksille	10	620 868	450 946
Velat asiakkaille	10	7 016 823	6 994 366
Johdannaiset	9	174 215	263 422
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	10	2 946 738	2 756 666
Sijoitussidonnaisten sopimusten velat	10	420 446	373 032
Vakuutusomaisuuksiin liittyvät velat	14	571 387	571 317
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	10	3 257	2 142
Verovelat	17	68 004	68 558
Varaukset ja muut velat	19	208 631	133 067
Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat velat	25		969 816
Velat yhteensä		12 068 464	12 601 441
Oma pääoma			
Peruspääoma	18	50 183	25 224
Kantarahasto	18	31 452	31 452
Rahastot	18	242 499	191 138
Kertyneet voittovarat	18	812 654	929 668
Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä		1 136 788	1 177 482
Määräysvallattomien omistajien osuus		1 162	1 365
Oma pääoma yhteensä		1 137 950	1 178 847
Velat ja oma pääoma yhteensä		13 206 415	13 780 287

* Vertailukauden tiedot on oikaistu ryhmästä irtaantumisen sekä IFRS 17 siirtymän ja väliaikaisen poikkeusmenettelyn päättymisen (kts lisätietoja liite 2) vuoksi.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022*
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	105 487	66 768
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	26 938	34 757
Maksetut tuloverot	4 027	2 775
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	136 452	104 299
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-195 207	-762 045
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	124 577	4 653
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	47 759	7 589
Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat rahoitusvarat	-1 997	
Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin	-990	
Sijoitusomaisuus, jaksotettuun hankintamenuun	-14 679	7 777
Muu sijoitussidonnainen kateomaisuus	-53 123	
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	28 471	-107 461
Lainat ja saamiset asiakkailta	-281 455	-667 697
Henkivakuutustoiminnan varat		
Jälleenvakuutus sopimukseen liittyvät varat	-359	21 790
Muut varat	-43 410	-28 697
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	487 723	818 585
Velat luottolaitoksille	326 415	-31 561
Velat asiakkaille	-10 853	355 808
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	96 005	446 897
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka	24	
Jälleenvakuutus sopimukseen liittyvät velat	-149	-178
Muut velat	76 280	47 618
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	-128 753	38 054
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	300 215	198 893
Investointien rahavirta		
Muut sijoitukset	-39 624	-1 106
Investoinnit sijoituskiinteistöihin sekä aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-24 807	-13 772
Sijoituskiinteistöjen sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	582	3 797
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	3	-2 348
Investointien rahavirta yhteensä	-63 847	-13 430

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022*
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	3 173	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-665	-6 208
Peruspääoman lisäykset	450	171
Voitonjako	-10 140	-3 743
Muut oman pääoman erien rahamääräiset lisäykset		
Muut oman pääoman erien rahamääräiset vähennykset	-2 370	-1 000
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen		-5 127
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-9 551	-15 907
Rahavarojen muutos	226 818	169 556
Rahavarat tilikauden alussa	1 227 015	1 057 459
Rahavarat tilikauden lopussa	1 453 832	1 227 015
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:		
Käteiset varat	1 431 712	1 207 448
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	22 120	19 566
Rahavarat yhteensä	1 453 832	1 227 015
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta		
Arvon alentumiset rahoitusvaroista	9 983	15 882
Käyvän arvon muutokset	21 298	1 444
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä sekä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	12 465	24 523
Osakkuusyritysten tulosvaikutus	-14	-16
Henkivakuutustoiminnan oikaisut	-17 711	-1 588
Muut oikaisut	-1 405	2 817
Myyntivoitot- ja tappiot sijoituskiinteistöistä sekä aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä		-10 237
Laskennallisten verojen muutos	2 323	1 933
Yhteensä	26 938	34 757
Saadut korot	454 976	192 365
Maksetut korot	146 113	18 026
Saadut osingot	4 722	6 585

*Vertailukauden tietoja ei ole oikaistu IFRS 17 siirtymän vuoksi.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Perus- pääoma	Kanta- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojaus- instru- menttien rahasto	Vara- rahasto	Muut rahastot	Rahastot yhteensä	Voitto- varat	Säästö- pankki- ryhmän omistajien osuus yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2021	25 235	32 452	126 896	17 169	941	47 022	74 323	266 351	864 871	1 188 908	1 384	1 190 292
IFRS 17-siirtymän ja IFRS 4 salliman väliaikaisen poikkeus- menettelyn purkamisen vaikutus 1.1.2022*				-18 423				-18 423	22 813	4 390		4 390
Oma pääoma 1.1.2022	25 235	32 452	126 896	-1 254	941	47 022	74 323	247 927	887 683	1 193 298	1 384	1 194 682
Laaja tulos												
Kauden voitto									67 438	67 438	-20	67 419
Muut laajan tuloksen erät				-55 962	-992		1 482	-55 472	51	-55 421		-55 421
Laaja tulos yhteensä				-55 962	-992		1 482	-55 472	67 489	12 017	-20	11 997
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-3 793	-3 793		-3 793
Uusmerkintä												
Siirrot erien välillä	-1			4 692		-4 222	-29 026	-28 555	-145 410	-173 966		-173 966
Osuudet osakkuusyhtiöiden suorista oman pääoman kirjauksista												
Muut muutokset			10 692			-2 843	-10 079	-2 229	-3 720	-5 950		-5 950
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen	-11	-1 000							-1 078	-2 089		-2 089
Muutokset jotka johtivat määräysvallan muutokseen												
Muutokset Säästöpankkiryhmän rakenteessa												
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	1			-4 692		5 134	29 026	29 467	128 497	157 965		157 965
Oma pääoma yhteensä 31.12.2022	25 224	31 452	137 588	-57 215	-51	45 091	65 726	191 138	929 668	1 177 482	1 365	1 178 847
Oma pääoma 1.1.2023	25 224	31 452	137 588	-57 215	-51	45 091	65 726	191 138	929 668	1 177 482	1 365	1 178 847
Laaja tulos												
Kauden voitto									108 209	108 209	-9	108 199
Muut laajan tuloksen erät				24 421	50		-90	24 381	-1 268	23 114		23 114
Laaja tulos yhteensä				24 421	50		-90	24 381	106 941	131 322	-9	131 313
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-9 458	-9 458		-9 458
Uusmerkintä												
Siirrot erien välillä			71 438				5	71 442		71 442	-193	71 249
Osuudet osakkuusyhtiöiden suorista oman pääoman kirjauksista												
Muut muutokset			895	3 927		32	-102	4 753	-83 181	-78 427		-78 427
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen	24 960		450			-15 506		-15 056	-108	9 797		9 797
Muutokset jotka johtivat määräysvallan muutokseen												
Muutokset Säästöpankkiryhmän rakenteessa												
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen*	-1					-5 134	-29 026	-34 160	-131 209	-165 370		-165 370
Oma pääoma yhteensä 31.12.2023	50 183	31 452	210 370	-28 868	-1	24 484	36 514	242 499	812 654	1 136 788	1 162	1 137 950

* Liedon Säästöpankin irtaantui Säästöpankkiryhmästä 28.2.2023. Lisätietoja Liite 1 Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta.

A photograph of three business professionals sitting at a table. On the left, a man with a beard is partially visible, looking towards the center. In the middle, a woman with dark hair tied back is smiling broadly, looking towards the right. On the right, a woman with blonde hair is also smiling, looking towards the center. They appear to be in a meeting or collaborative work environment. The background is a soft, out-of-focus office space with warm lighting.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1. KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ JA TILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUDESTA

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuote-yhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsen-säästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuote-yhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

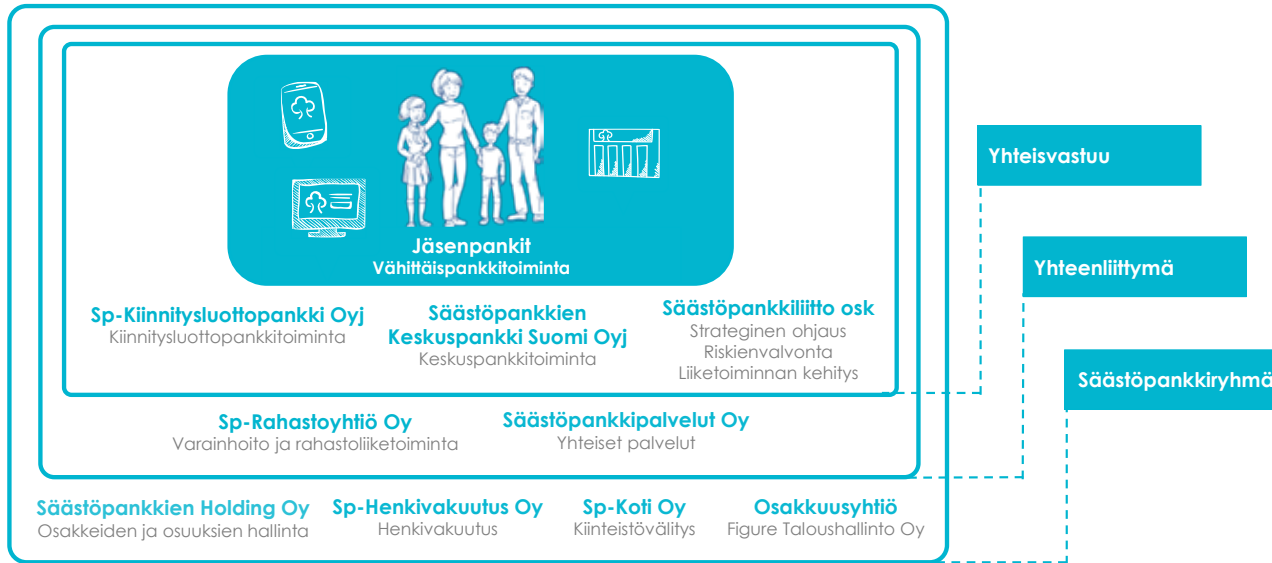
Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 14 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsen-säästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Liedon Säästöpankki on eronnut Säästöpankkiliitto osk:n jäsenyydestä ja Säästöpankkien yhteenliittymästä 1.3.2023 alkaen. Samassa yhteydessä Liedon Säästöpankki luovutti koko liiketoimintansa Oma Säästöpankki Oyj:lle, luovutuksen täytäntöönpanopäivä oli 28.2.2023. Säästöpankkiliitto osk:n vahvistaman tilinpäätösperiaatteen mukaisesti Liedon Säästöpankin 2023 tulos sisältyy Säästöpankkiryhmän tulokseen irtautumishetken asti. Irtautumisen seurauksena Säästöpankkien Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien säästöpankkien määrä väheni 15 pankista 14 pankkiin.

Säästöpankkien yhteenliittymän ja sen ympärille muodostuvan Säästöpankkiryhmän rakenne on kuvattu alla olevassa kaaviossa:

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja sisäisestä valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Kaikki tilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt on lueteltu tilinpäätöksen liitteessä 23. Kaikki jäljempänä esitetyt luvut ovat Säästöpankkiryhmän lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Säästöpankkiliitto osk:n kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on 14. helmikuuta 2024 hyväksynyt Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen 31. joulukuuta 2023 päättyvältä tilikaudelta ja tilinpäätös annetaan tiedoksi osuuskunnan kokoukselle 14. maaliskuuta 2024.

LIITE 2. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet -liitetiedossa kerrotaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen yleiset laatimis- sekä yhdistelyperiaatteet. Rahoitusinstrumenteista, henkivakuutustoiminnan eristä, aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan tuotoista on esitetty tässä liitetiedossa keskeisimmät periaatteet ja kunkin erän liitetiedossa tarkemmin kokonaisuudessaan. Muiden tulos- ja tase-erien laadintaperiaatteet on esitetty kunkin liitetiedon yhteydessä (liitteet 6–25).

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet liitetiedon lopussa on esitetty päättyneellä tilikaudella voimaan astuneet uudet IFRS-standardit ja tulkinnat sekä tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet standardit ja tulkinnat.

2.1 YLEISTÄ

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti.

Talletuspankkien yhteenliittymälain sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ja virheitä käsittelevän IAS 8 -standardin periaatteiden mukaisesti Säästöpankkiliitto osk:n hallitus vahvistaa sellaiset sovellettavat tilinpäätösperiaatteet, joihin ei ole saatavissa ohjausta kansainvälistä tilinpäätösstandardeista. Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen yhdistelyperiaatteet on käsitelty tarkemmin kohdassa ”2 Yhdistelyperiaatteet”.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös laaditaan euroina, joka on Säästöpankkiryhmän kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta.

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi ”Sijoitustoiminnan nettotuotot” -erän alle. Henkiva-

kuutustoiminnasta syntyneet kurssierot sisältyvät erään ”Vakuutuspalvelutulos”.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, sekä suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa, jotka on arvostettu käypään arvoon suojatun riskin osalta.

Varat ja velat netotetaan ainoastaan, kun Säästöpankkiryhmällä ja vastapuolella on sekä laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus, että aikomus netottaa summia tai realisoida omaisuuserän sekä suorittaa velan samanaikaisesti.

2.2 YHDISTELYPERIAATTEET

Laskentatekninen emo

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö Säästöpankkiliitto osk:n ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on määräysvalta.

Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määrittää emoyhtiötä. Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätöksessä niin kutsuttu laskentatekninen emoyhtiö on muodostettu 14 jäsensäästöpankista, joilla yhdessä on määräysvalta muihin Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätökseen yhdisteltäviin yhteisöihin. Laskentateknisen emoyhtiön keskinäinen omistus, sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat, sisäinen voitonjako ja sisäiset katteet eliminoidaan.

Säästöpankkiryhmän peruspääoma muodostuu Säästöpankkien peruspääomasta ja osakeyhtiömuotoisten Säästöpankkien osakepääomasta, pois lukien Nooa Säästöpankki Oy, joka on muiden Säästöpankkien yhdessä omistama tytäryhtiö. Peruspääomaa ei säästöpankkilain 11 § mukaan makseta takaisin. Osakepääomaa käsitellään osakeyhtiölain mukaisesti.

Tytäryhtiöt

Säästöpankkiryhmän tytäryhtykset ovat yhteisöjä, joissa Säästöpankkiryhmällä on määräysvalta.

Säästöpankkiryhmällä on määräysvalta, mikäli Säästöpankkiryhmällä on yhteisöä koskeva valta ja se altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja Säästöpankkiryhmä pystyy käyttämään yhteisöä koskevaa valtaansa ja näin vaikuttamaan saamaansa tuoton määrään.

Säästöpankkiryhmän keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankinnassa käytetty vastike, hankitun yhteisön varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Se osa hankintamenosta, joka ylittää Säästöpankkiryhmän osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana, kirjataan liikearvoksi. Negatiivinen liikearvo tuloutetaan kokonaisuudessaan hankintahetkellä.

Kaikki Säästöpankkiryhmän sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan Säästöpankkiryhmän yhdisteltyä tilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden aikana hankitut tytär-, osakkuus- tai yhteisyritykset yhdistellään siitä hetkestä lähtien, kun Säästöpankkiryhmä on saanut määräysvallan tai yhteisen määräysvallan. Vastaavasti tilikauden aikana myydyt tytär-, osakkuus- tai yhteisyritykset yhdistellään siihen saakka, kunnes määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta päättyy.

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto -standardiin sisältyvää helpotusta ensilaatijoille olla soveltamatta IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardia takautuvasti ennen 1.1.2013 tapahtuneisiin liiketoimintojen yhdistämiin. 1.1.2013 jälkeen hankitut tytäryhtykset on käsitelty IFRS 3 -standardin ”Liiketoimintojen yhdistäminen” mukaisesti.

Muut yhdistellyt yhteisöt ja yhtiöt

Strukturoidut yhteisöt ovat yhteisöjä, jotka on rakennettu siten, etteivät äänioikeudet ole ratkaiseva tekijä päätettäessä kenellä on määräysvalta yhteisössä. Strukturoiduille yhteisöille on tyypillistä, että niillä on kapea-alainen selkeä tavoite ja usein riittämätön pääoma, jotta ne pystyisivät rahoittamaan toimintonsa ilman sijoittajien antamaa taloudellista tukea. Säästöpankkiryhmässä strukturoiduksi yhteisöiksi on tunnistettu Säästöpankkiryhmään kuuluvan Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimia sijoitusrahastoja, joissa Säästöpankkiryhmällä katsotaan olevan yllä määritelty määräysvalta. Laadintaperiaatteet on esitetty tarkemmin liitteessä 23.

Osakkuusyhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa Säästöpankkiryhmällä on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta syntyy lähtökohtaisesti silloin, kun Säästöpankkiryhmä omistaa 20–50 prosenttia yhteisön äänivallasta tai kun Säästöpankkiryhmällä muutoin on huomattava vaikutusvalta yhteisössä. Osakkuusyhtiö yhdistellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, jolloin osakkuusyhtiön tuloslaskelma ja tase eivät sisälly kokonaisuutena Säästöpankkiryhmän tulokseen tai taseeseen.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisjärjestelyt jaetaan yhteisyrityksiin ja yhteisiin toimintoihin. Osakkuusyhtiöiden ja yhteisjärjestelyjen laadintaperiaatteet on esitetty tarkemmin liitteessä 23.

Määräysvallattomien omistajien osuudet

Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta ja tilikauden tuloksesta ja muista laajan tuloksen eristä esitetään erillisinä erinään Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa, laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa. Tilikauden tappio kohdistetaan myös määräysvallattomien omistajien osuudelle siinäkin tapauksessa, että se johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen.

Määräysvallattomien omistajien osuus tytäryhtiöistä arvostetaan hankintahetkellä joko käypään arvoon tai suhteellisenä osuutena hankitun tytäryhtiön nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritellään hankintakohtaisesti.

2.3 RAHOITUSINSTRUMENTIT

Rahoitusvarat ja -velat

Säästöpankkiryhmä soveltaa rahoitusinstrumenttien kirjaamiseen ja arvostamiseen IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Suojaussuhteisiin, joissa suojakohteena on rahoitusvarojen- tai velkojen muodostaman salkun käyvän arvon suojaaminen korkoriskiltä (”korkoriskin portfoliosuojaus”), Säästöpankkiryhmä jatkaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit Kirjaaminen ja arvostaminen -standardin soveltamista.

Luokittelu Säästöpankkiryhmän taseessa on riippumaton IFRS 9:n mukaisista ryhmistä. Samalle riville taseeseen kirjatuille varoille ja veloille voidaan näin ollen soveltaa eri arvostusperusteita. Taseeseen kirjattujen rahoitusvarojen ja -velkojen jako IFRS 9 mukaisiin arvostusluokkiin esitetään liitteessä 11.

Alkuperäinen kirjaaminen

Rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä kirjataan taseeseen, kun Säästöpankkiryhmästä tulee instrumentin sopimusehtojen osapuoli. Rahoitusvarojen selvityspäiväkäytännön mukainen osto tai myynti kirjataan taseeseen tai taseesta pois kaupantekopäivän perusteella.

Rahoitusvarat ja -velat arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Myöhemmillä kausilla transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan korkotuotoksi tai -kuluksi, osana rahoitusvaran tai -velan efektiivistä korkoa.

Myöhempi arvostaminen

Säästöpankkiryhmä luokittelee rahoitusvarat myöhempiä arvostamista varten seuraaviin arvostusluokkiin:

- jaksotettu hankintameno
- käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto)
- käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat.

Rahoitusvelat arvostetaan lähtökohtaisesti jaksotettuun hankintamenuun. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta arvostetaan johdannais sopimukset sekä muiden sijoittajien osuudet konsolidoitavissa rahastoissa.

Luokitteluperiaatteet sekä rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen eri arvostusluokkiin on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 11.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien vieraan pääoman ehtoisten instrumenttien käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla oikaistuna muihin laajan tuloksen eriin sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Rahoitusvarasta luovuttaessa tai myytäessä saatu voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Laajan tuloksen eriin kirjataan myös käyvän arvon muutokset koskien oman pääoman ehtoisia sijoituksia, joiden osalta Säästöpankkiryhmän on tehnyt alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattoman valinnan esittää myöhemmät käyvän arvon muutokset muissa laajan tuloksen erissä. Edellä mainittu valinta on tehty esimerkiksi merkittävissä sijoituksissa yhteistyökumppaneihin tai yhtiöihin, joihin on liiketoiminnallinen suhde. Oman pääoman ehtoista sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tuloslaskelmaan, kun oikeus maksuun saadaan, osakkeesta saatavat pääomanpalautukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan. Oman

pääoman ehtoisten instrumenttien osalta käyvän arvon rahastoon kertynyttä voittoa tai tappiota ei siirretä tulosvaikutteiseksi missään vaiheessa.

Jos rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen, tai niihin tehdään muutoin muutoksia ja tämä uudelleenneuvottelu tai muutosten tekeminen ei johda kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamiseen pois taseesta, rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräinen kirjanpitoarvo lasketaan uudelleen ja tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Taseesta poiskirjaaminen

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaraan kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai kun erä siirretään toiselle osapuolelle näin täyttäen taseesta poiskirjaamisen edellytykset. Rahoitusvaroihin kuuluva erä on siirretty toiselle osapuolelle siinä ja vain siinä tapauksessa, että Säästöpankkiryhmä joko:

- siirtää sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen toiselle osapuolelle; tai
- pitää itsellään sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen, mutta ottaa vastatakseen sopimukseen perustuvan velvollisuuden maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle ”läpikulkujärjestelyllä”. Sopimusta voidaan pitää ”läpikulkujärjestelyinä” kun:
 - velvollisuutta maksaa lopulliselle saajalle ei ole, mikäli ei saada kerättyä vastaavia määriä alkuperäisestä omaisuuserästä
 - alkuperäisen omaisuuserän myynti tai panttaaminen on siirtosopimuksella estetty.

Siirrettäessä rahoitusvaroihin kuuluva erä toiselle osapuolelle, taseesta poiskirjaamisen edellytykset täyttyvät vain kun:

- Omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut on siirretty toiselle osapuolelle; tai
- Omistamiseen liittyviä merkittäviä riskejä ja etuja ei ole siirretty toiselle osapuolelle tai näitä ei ole pidetty itsellä, mutta määräysvalta on siirretty.

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta, kun velka on lakannut olemasta olemassa, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos jo lainanottajana ja lainanantajana olevien osapuolten välillä vaihdetaan vieraan pääoman

ehtoisia instrumentteja, joiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihto käsitellään alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena ja uuden rahoitusvelan kirjaamisena. Ero kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen välillä kirjataan tuloslaskelmaan.

Arvonalentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot

Säästöpankkiryhmä määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroille, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettäviä menetelmiä ja parametreja kuvataan tarkemmin liitetiedossa 9.

Odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta tappiota koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen varaukseksi. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten odotettavissa oleva luottotappio kirjataan oikaisemaan käyvän arvon rahastoa. Taseeseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset esitetään tuloslaskelman erässä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

Toteutuneet luottotappiot

Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään kirjataan lopulliseksi luottotappioksi, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan. Lopulliseksi todetut luottotappiot kirjataan pois taseesta vastaeränä tuloslaskelman erä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista. Mahdolliset taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan oikaisuiksi tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

Suojauslaskenta ja johdannaissopimukset

Säästöpankkiryhmä soveltaa yleisen suojauslaskennan piirissä oleviin suojaussuhteisiin IFRS 9 -standardia. Korkoriskin käyvän arvon portfoliosuojauksiin (makrosuojaus) sovelletaan IAS 39 "carve out" sääntelyä kunnes kyseisiä suojaussuhteita koskeva uusi sääntely astuu voimaan.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käypä arvo kirjataan taseeseen johdannaissaamiseksi tai -velaksi ja käyvän arvon muutos tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde arvostetaan suojauksen ajan käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos kirjataan kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmaan erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

EMIR asetuksen (EU 648/2012) mukaisesti keskusvastapuoliselvittävät johdannaiskaupat selvitetään London Clearing Housen kanssa. Toimintamallissa johdannaisten vastapuoleksi muuttuu päivittäisen selvitysprosessin päätteeksi selvitys yhteisönä (clearing-broker) toimiva SEB. Selvitystapana käytetään ns. settled-to-market (STM) käytäntöä, jossa johdannaisten päiväkohtaiset maksut netotetaan keskusvastapuolen kanssa ja päivittäin joko maksetaan tai saadaan johdannaisten käyvän arvon muutos (variation margin). STM-käytännössä päivittäinen suoritus on sopimusperusteisesti määritetty lopulliseksi maksuksi ja osaksi johdannaissopimuksen rahavirtoja. Tällöin johdannaissopimukselle ei jää taseeseen muuta käyvän arvon muutosta kuin Säästöpankkiryhmän ja CCP:n välinen arvostusero. Ero kirjataan taseeseen johdannaismarkkinoihin tai -velkoihin. Muut johdannaisten esitetään taseessa bruttoperiaatteella, jolloin positiiviset arvomuutokset esitetään johdannaismarkkinoina ja negatiiviset arvomuutokset johdannaismarkkinoina.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavan johdannaisten arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvomuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta kirjataan tulokseen. Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Suojauslaskennan aloittamisen hetkeltä dokumentoidaan suojattavan kohteen ja suojaavan johdannaisten suojaussuhde, kuten myös riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategia. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti, kuitenkin aina vähintään raportointihetkeltä.

2.4 VAKUUTUSSOPIMUKSET

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutuslaskennan -standardia ensimmäisen kerran 1.1.2023 alkaen.

Säästöpankkiryhmään kuuluvan Sp-Henkivakuutus Oy:n myöntämät henkivakuutukset luokitellaan joko vakuutus sopimuksiksi tai sijoitussopimuksiksi. Vakuutus sopimuksiksi luokitellaan ne sopimukset, joissa on merkittävä vakuutusriski tai joissa vakuutuksenottajalla on oikeus tai mahdollisuus muuttaa sopimusta siten, että hänelle syntyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen yhtiön ylijäämästä. Sijoitussidonnaiset vakuutukset, joissa ei ole merkittävää vakuutusriskiä, luokitellaan sijoitussopimuksiksi. Säästöpankkiryhmän vakuutus sopimukset käsitellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardin mukaisesti. Sijoitussopimuksiksi luokiteltuihin sopimuksiin sovelletaan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Jälleenvakuutukset käsitellään IFRS 17 -standardin mukaisesti vakuutus sopimuksina.

Tuloslaskelmassa esitetään erikseen vakuutusmaksutuotot ja vakuutuspalvelukulut sekä näiden muodostama vakuutuspalvelutulos. Lisäksi esitetään erillisenä rivinä rahoitus tuotot ja -kulut vakuutus sopimuksista. IFRS 17:n käyttöönoton myötä osa henkivakuutus toiminnan henkilöstökuluista ja liiketoiminnan muista kuluista sisältyy IFRS 17 -vakuutusvelan laskentaan ja esitetään jatkossa erässä vakuutus palvelukulut.

Vakuutus sopimuksia koskevat laatimisperiaatteet on kuvattu kokonaisuudessaan liitteessä 14.

2.5 AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Säästöpankkiryhmän aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat muun muassa omassa käytössä olevat kiinteistöt sekä koneet ja kalusto. Lisäksi Säästöpankkiryhmällä on vuokratuloja tuottavia sijoituskiinteistöjä. Säästöpankkiryhmän kiinteistöt jaetaan käyttötarkoituksen mukaan omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin.

Aineeton hyödyke on yksilöitävissä oleva omaisuuserä, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Säästöpankkiryhmän aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa tietokoneohjelmistot ja ohjelmistolisenssit. Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu Säästöpankkiryhmän hyväksi ja omaisuuserän hankintameno on luotettavasti määriteltävissä.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden laadintaperiaatteet on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 15.

2.6 LIKETOIMINNAN NETTOTUOTOT

Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuottoerät ovat korkokate sekä palkkiotuotot ja -kulut, netto. Korkokatteeseen kirjataan korot rahoitusvaroihin ja -velkoihin kuuluvista tase-eristä arvostusluokittelusta riippumatta. Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Korkokatteen laadintaperiaatteet on esitetty tarkemmin liitteessä 7.

Palkkiotuotot ja -kulut, netto erään kirjataan asiakkaille tarjottujen palveluiden tuotot ja kulut siihen määrään, johon Säästöpankkiryhmä katsoo olevansa oikeutettu luovutettuja palveluita vastaan. Palkkio tuloutetaan pääsääntöisesti, kun palvelu on suoritettu ja määräysvalta siirtynyt asiakkaalle. Palkkiotuotot ja -kulut, netto erän laadintaperiaatteet on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 8.

Liiketoiminnan muiden tuottoerien laadintaperiaatteet on esitetty kunkin erän liitetiedon yhteydessä.

2.7 UUDET STANDARDIT JA TULKINNAT

Päätyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardin käyttöönotto

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia ensimmäisen kerän 1.1.2023 alkaen. Säästöpankkiryhmässä Sp-Henkivakuutus Oy:llä on vakuutus sopimuksia, jotka kuuluvat IFRS 17:n soveltamisalaan. IFRS 17 -standardin soveltaminen koskee ainoastaan Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätöstä, Sp-Henkivakuutuksen erillistilinpäätös laaditaan kansallisten kirjanpitoa ja tilinpäätöksen laadintaa koskevien säädösten mukaisesti.

IFRS 17 -standardi määrittää periaatteet vakuutus- ja jälleenvakuutus sopimusten sekä tiettyjen harkinnanvaraisia lisäosuuksia sisältävien sijoitussopimusten kirjaamiseen, arvostamiseen, esittämiseen ja liitetietoihin liittyen. Standardin tavoitteena on yhtenäistää vakuutusvelan arvostamista koskevat periaatteet ja se korvaa aiemmin voimassa olleen IFRS 4 vakuutus sopimukset standardin kokonaisuudessaan. IFRS 17 standardin mukaan vakuutusvelan arvostamisen tulee perustua ajantasaisiin estimaatteihin, kun aiemmin voimassa olleet arvostusperiaatteet perustuivat kansalliseen sääntelyyn.

Keskeiset muutokset Säästöpankkiryhmän laatimisperiaatteisiin

Keskeisimmät muutokset Säästöpankkiryhmän laatimisperiaatteisiin on esitetty alla. Säästöpankkiryhmän uudet vakuutus sopimuksia koskevat laatimisperiaatteet on kuvattu kokonaisuudessaan liitteessä 14.

Säästöpankkiryhmän myöntämät henkivakuutukset luokitellaan joko vakuutus sopimukseksi tai sijoitus sopimukseksi. Vakuutus sopimukseksi luokitellaan ne vakuutukset, joissa on merkittävä vakuutus riski tai joissa vakuutuksenottajalla on oikeus tai mahdollisuus muuttaa sopimusta siten, että hänelle syntyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen yhtiön ylijäämästä. Sijoitussidonnaiset vakuutukset, joissa ei ole merkittävää vakuutus riskiä, luokitellaan sijoitus sopimukseksi. Säästöpankkiryhmän myöntämät vakuutus sopimukset käsitellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardin mukaisesti. Sijoitus sopimukseksi luokiteltuihin sopimuksiin sovelletaan IFRS 9 Rahoitus instrumentit -standardia. Jälleenvakuutus sopimukset, joissa Säästöpankkiryhmä toimii vakuutuksen ottajana, käsitellään IFRS 17 -standardin mukaisesti vakuutus sopimuksina.

Vakuutus sopimusten yhdistelytaset ja kirjaaminen

Vakuutus sopimukset jaetaan salkkuihin, joita koskevat samanlaiset riskit ja joita hallinnoidaan yhdessä. Salkut jaetaan edelleen tappiollisten, voitollisten ja muiden vakuutus sopimusten ryhmiin sopimusten alkuperäisen kirjaamishetken tuotto-odotusten perusteella. Säästöpankkiryhmä määrittää vakuutus sopimusten tappiollisuuden sopimustasolla sopimuksen täyttämistä tulevaisuudessa arvioitujen vastaisten rahavirtojen perusteella.

Vakuutus sopimusten ryhmät jaetaan vuosikohorteihin alkuperäisen kirjaamispäivän perusteella. Vuosikohortti sisältää vakuutus sopimuksia, joiden alkuperäiset kirjaamispäivät ovat enintään vuoden päässä toisistaan. Yksittäinen kohortti muodostaa IFRS 17:n mukaisen vakuutus sopimusten ryhmän, johon sovelletaan standardin kirjaamis- ja arvostamisvaatimuksia.

Myönnettyjen vakuutus sopimusten ryhmä merkitään kirjanpitoon aikaisimpana seuraavista ajankohdista:

- Vakuutus sopimusryhmän vakuutuskausi alkaa,
- ensimmäinen vakuutuksenottajalta saatava vakuutusmaksu erääntyy; tai
- vakuutus sopimusryhmästä tulee tappiollinen.

Vakuutus sopimusten arvostaminen

Vakuutus sopimukset, joihin ei sisälly suoraa oikeutta sopimuksen ylijäämästä, arvostetaan yleisen mallin (*general measurement model*) mukaisesti. Tällaisia sopimuksia ovat Säästöpankkiryhmän myöntämät lainaturvaan liittyvät vakuutus sopimukset. Sopimuksen alkuperäisellä kirjaamishetkellä vakuutus sopimusryhmän tasearvo muodostuu:

- sopimuksen täyttämistä aiheutuvien rahavirtojen pääoma-arvosta oikaistuna rahan aika-arvolla,
- riskioikaisusta, joka kuvaa rahavirtojen ajoitukseen ja määrään liittyvää epävarmuutta, ja
- palvelumarginaalista, joka kuvaa vakuutus sopimusten kertymätöntä voittoa.

Palvelumarginaali tuloutetaan vakuutus sopimuksen voimassaoloajalle. Mikäli palvelumarginaali on negatiivinen, tappiokomponentti (*loss component*) kirjataan sopimuksen alkuperäisellä kirjaamishetkellä tuloslaskelmaan kuluksi.

Jokainen vakuutus sopimusryhmä arvostetaan raportointikauden lopussa käyttäen ajantaisaisia arvioita vastaisista rahavirroista ja palvelumarginaalista. Vakuutus sopimusryhmän kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa on jäljellä olevan vakuutuskauden velan ja toteutuneista vakuutus tapahtumista aiheutuvan velan yhteismäärä. Jäljellä olevaan vakuutuskauteen kohdistuva velka on raportointihetkellä tulevaisuudessa toteutuvaan palveluun liittyvien rahavirtojen nykyarvo lisättyä palvelumarginaalilla ja riskioikaisulla. Toteutuneista vakuutus tapahtumista aiheutuva velka sisältää toteutuneisiin vakuutus tapahtumiin liittyvien maksamattomien vakuutus korvausten rahavirrat.

Vakuutus sopimukset, joihin sisältyy suora oikeus sopimuksen ylijäämään, arvostetaan muutettavaan palkkioon perustuvalla-arvostusmallilla (*variable fee model*). Muutettavaan palkkioon perustuvaa arvostusmallia sovelletaan Säästöpankkiryhmän eläke- ja säästövakuutus tuotteisiin, jotka sisältävät suoran oikeuden sopimuksen ylijäämään, ja joissa on merkittävä vakuutus riski. Muuttuvan palkkioon perustuva arvostusmalli eroaa yleisestä mallista vakuutus sopimusten palvelumarginaalin arvostamisessa. Muutettavaan palkkioon perustuvassa arvostusmallissa palvelumarginaalin muutokseen raportointipäivänä sisältyy osuus alla olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksesta.

Säästöpankkiryhmän ottamat jälleenvakuutus sopimukset arvostetaan vakuutus maksujen kohdistamiseen perustuvan lähestymistavan mukaisesti.

Rahavirtojen määrittäminen

Vakuutusryhmän arvostuksessa otetaan huomioon kaikki vakuutus sopimuksen täyttämistä aiheuttavat vastaiset rahavirrat, jotka ovat sopimuksen rajojen sisällä. Rahavirtojen määrittämisessä otetaan huomioon kaikki rahavirtojen määrä, ajoittumista ja epävarmuutta koskeva tieto, joka on saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia. Rahavirtaa koskevien arvioiden on lisäksi oltava ajantasaisia eli vastattava raportointipäivänä vallitsevia olosuhteita.

Diskonttokoron määrittäminen

Säästöpankkiryhmä on määrittänyt vakuutusvelkojen diskonttokoroksi riskittömän koron lisätynä likviditeettipreemiolla. Likviditeettipreemion määrä lasketaan tuoteryhmäkohtaisesti.

Vakuutus sopimusten esittäminen

Tuloslaskelmassa esitetään erikseen vakuutusmaksutuotot ja vakuutuspalvelukulut sekä näiden muodostama vakuutuspalvelutulos. Lisäksi esitetään erillisenä rivinä rahoitustuotot ja -kulut vakuutus sopimuksista. IFRS 17:n käyttöönoton myötä osa henkivakuutus toiminnan henkilöstökuluista ja liiketoiminnan muista kuluista sisältyy IFRS 17 -vakuutusvelan laskentaan ja esitetään jatkossa erässä vakuutuspalvelukulut.

Vakuutusryhmän tuotto esitetään vakuutusmaksutuotoissa vastaisten rahavirtojen, palvelumarginaalin ja muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskevan riskioikaisun arvostamisen perusteella. Vakuutusmaksutuottoja kirjataan jäljellä olevan vakuutuskauden velan pienentymisestä raportointikaudella tuotettujen palveluiden takia.

Vakuutuspalvelukuluihin kirjataan toteutuneet korvaukset ja muut kulut, toteutuneista vakuutus tapahtumista aiheutuneen velan muutos, vakuutus sopimusten hankintakulut ja tappio-komponentin muutos jäljellä olevan vakuutuskauden velan muutoksessa.

Vakuutus sopimusten rahoitustuotot ja kulut ovat eriä, jotka aiheutuvat vakuutus sopimusvelan diskonttauksesta ja rahoitusriskistä sekä näiden muutoksen vaikutuksesta vakuutus sopimusvelan kirjanpitoarvoon. IFRS 17 -standardin mukaan vakuutus sopimusten rahoitustuotot ja -kulut voidaan kirjata joko kokonaisuudessaan tuloslaskelmaan tai jaettuna tuloslaskelmaan ja muihin laajan tulokseen eriin. Säästöpankkiryhmä esittää vakuutus sopimusten rahoitustuotot ja -kulut kokonaisuudessaan tuloslaskelmassa.

Vakuutus sopimusten oikeudet ja veloitteet netotetaan, ja esitetään taseessa joko varoina tai velkoina portfoliotasolla.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapamuutokset 2023

Säästöpankkiryhmä on muuttanut tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa 1.1.2023 alkaen. Vertailukauden 2022 tiedot on oikaistu takautuvasti vastaamaan Säästöpankkiryhmän uutta tulos- ja tasekaavaa. Merkittävimmät tuloksen ja taseen esittämistapaa koskevat muutokset on esitetty alla:

- Tuloslaskelmassa esitetään uudet IFRS 17-standardin mukaiset erät Vakuutuspalvelutulos ja Rahoitustuotot ja -kulut vakuutus sopimuksista. Aikaisemmin esitetty tuloslaskelman erä Henkivakuutus toiminnan nettotuotot on poistettu.
- Henkivakuutus toiminnan nettotuottoihin kirjattu henkivakuutuksen sijoitus toiminnan nettotulos esitetään jatkossa rivillä Sijoitus toiminnan nettotuotot.
- IFRS 9-standardin mukaisiksi luokiteltujen sijoitus sopimusten palkkiotuotot ja -kulut kirjataan Palkkiotuotot ja -kulut, nettoerään. Aikaisemmin erä on sisällynyt Henkivakuutus toiminnan nettotuottoihin.
- Taseessa esitetään uudet IFRS 17 -standardin mukaiset tase-erät Vakuutus sopimusvarat ja Vakuutus sopimusvelat. Aikaisemmin esitetyt erät Henkivakuutus toiminnan varat ja Henkivakuutus toiminnan velat on poistettu.
- Taseen erässä Sijoitusomaisuus esitetään henkivakuutuksen sijoitusomaisuus.
- Aikaisemmin erä on sisällynyt Henkivakuutus toiminnan varat erään.
- Taseen erässä Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat esitetään henkivakuutuksen IFRS 9 -standardin mukaisesti arvostettavat sijoitus sopimukset. Aikaisemmin erä on sisällynyt Henkivakuutus toiminnan velat erään.

Siirtymää koskevat tiedot

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 17 -standardin käyttöönotossa takautuvaa lähestymistapaa, mikäli se on ollut käytännössä mahdollista. Soveltaessaan IFRS 17 -standardia takautuvasti, Säästöpankkiryhmä on määrittänyt, kirjannut ja arvostanut vakuutus sopimusten ryhmät ja vakuutus sopimusten hankintaa koskevat kassavirrat siirtymähetkellä 1.1.2022 kuin standardia olisi sovellettu aina. Tuloslaskelman ja taseen luvut vuodelta 2022 on oikaistu takautuvasti.

Takautuvan siirtymän nettomääräinen vaikutus on kirjattu siirtymähetken taseen omaan pääomaan. Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 17 -standardin käyttöönotossa takautuvaan soveltamiseen perustuvaa lähestymistapaa lainaturvaa koskeviin vakuutus sopimuksiin, joiden kirjaamisajankohta on ollut 31.12.2017 jälkeen.

Säästöpankkiryhmä on soveltanut käypiin arvoihin perustuvaa lähestymistapaa ennen 1.1.2018 voimassa olleisiin vakuutus sopimuksiin. Säästöpankkiryhmä on määrittänyt siirtymähetkellä vakuutus sopimusten palvelumarginaalin tai tappiollisuuden sopimusten käyvän arvon ja sopimusten täyttämistä vastaisuudessa aiheutuvien rahavirtojen välisenä erotuksena.

Henkivakuutustoiminnan velka IFRS 4-standardin mukaan laskettuna oli tilikauden 2022 lopussa yhteensä 947 miljoonaa euroa, josta 575 miljoonaa euroa oli IFRS 17:n mukaan luokiteltua vakuutusvelkaa ja 373 miljoonaa euroa IFRS 9:n mukaan luokiteltuja sijoitus sopimuksia. IFRS 17:n mukaan laskettuna vakuutusvelaksi luokitellun velan määrä pieneni 4 miljoonaa euroa 571 miljoonaan euroon. Sopimuksen mukainen vakuutuspalvelumarginaali (CSM) siirryttäessä IFRS 17 -standardiin 1.1.2022 oli 9 miljoonaa euroa ja 31.12.2022 se oli 12 miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 4 -standardin sallimaa ns. väliaikaista poikkeusmenettelyä merkittävään osaan henkivakuutuksen sijoitustoimintaan liittyviin oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin ja rahastosijoituksiin, joka on palauttanut instrumenttien tulosvaiikutukset IAS 39 -standardin mukaisiksi. Poikkeusmenettelyn piiriin kuuluvat rahoitusvarat on arvostettu taseessa käypään arvoon ja niiden arvonmuutokset esitetty muihin laajan tuloksen eriin kuuluvassa käyvän arvon rahastossa. Väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen on lopetettu IFRS 17 -standardin tultua voimaan ja käyvän arvon rahastoon kirjattu arvostustulos on kirjattu siirtymähetkellä edellisten tilikausien voittovaroihin.

Oman pääoman muutos siirtymähetkellä 1.1.2022 on esitetty alla olevassa taulukossa. Henkivakuutustoiminnan velka IFRS 4-standardin mukaan laskettuna oli 1.1.2022 yhteensä 1 081 miljoonaa euroa, josta 674 miljoonaa euroa oli IFRS 17:n mukaan luokiteltua vakuutusvelkaa ja 407 miljoonaa euroa IFRS 9:n mukaan luokiteltuja sijoitus sopimuksia. IFRS 17:n mukaan laskettuna vakuutusvelaksi luokitellun velan määrä pieneni 7 miljoonaa euroa 667 miljoonaan euroon. Vastaavasti Säästöpankkiryhmän oma pääoma 1.1.2022 kasvoi yhteensä 7 miljoonaa euroa ennen veroja. Väliaikaisen poikkeusmenettelyn purkamisen vaikutus oman pääoman käyvän arvon rahaston ja kertyneiden voittovarojen välillä oli 18 miljoonaa euroa.

IFRS 17 SIIRTYMÄHETKEN VAIKUTUS OMAAN PÄÄOMAAN 1.1.2022, SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN OMISTAJIEN OSUUS

Säästöpankkiryhmän oma pääoma (1 000 euroa)	Peruspääoma	Kantarahasto	Rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2021	25 235	32 452	266 350	864 871	1 188 908
IFRS 17 siirtymä vaikutus				5 899	5 899
Väliaikaisen siirtymämenettelyn purkamisen vaikutus			-18 423	16 913	-1 510
Oma pääoma 1.1.2022	25 235	32 452	247 927	887 683	1 193 298

AVAAVAN TASEEN MUUTOKSET 1.1.2022

Säästöpankkiryhmän tase

(1 000 euroa)	Julkaistu tase 31.12.2021	IFRS 17 siirtymän vaikutus*	Avaava tase 1.1.2022
Varat			
Käteiset varat	1 017 904		1 017 904
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	129 484		129 484
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 602 782		9 602 782
Johdannaiset	33 693		33 693
Sijoitusomaisuus	974 226	170 261	1 144 488
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		989 680	989 680
Henkivakuutustoiminnan varat	1 160 683	-1 160 683	
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä	102		102
Aineelliset hyödykkeet	46 222		46 222
Aineettomat hyödykkeet	35 323		35 323
Veroaamiset	10 556	-1 510	9 046
Muut varat	68 120	4 813	72 932
Varat yhteensä	13 079 096		13 081 657
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	13 706		13 706
Velat luottolaitoksille	423 705		423 705
Velat asiakkaille	7 682 351		7 682 351
Johdannaiset	15 511		15 511
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 500 165		2 500 165
Sijoitussidonnaisten sopimusten velat		407 170	407 170
Henkivakuutustoiminnan velat	1 084 728	-1 084 728	
Vakuutus sopimukseen liittyvät velat		670 635	670 635
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	13 427		13 427
Verovelat	65 760	1 475	67 235
Varaukset ja muut velat	89 450	3 618	93 068
Velat yhteensä	11 888 804		11 886 974
Oma pääoma			
Peruspääoma	25 235		25 235
Kantarahasto	32 452		32 452
Rahastot	266 350	-18 423	247 927
Kertyneet voittovarot	864 871	22 813	887 683
Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä	1 188 908		1 193 298
Määräysvallattomien omistajien osuus	1 384		1 384
Oma pääoma yhteensä	1 190 293		1 194 682
Velat ja oma pääoma yhteensä	13 079 096		13 081 657

*Sisältää sekä IFRS 17 Vakuutus sopimukset-standardin mukaiset oikaisut että väliaikaisen poikkeusmenettelyn purun.

VERTAILUVUODEN 2022 OIKAISTUT LUVUT

Säästöpankkiryhmän tase

(1 000 euroa)	Julkaistu tase 31.12.2022	IFRS 17 siirtymän vaikutus*	Oikaistu tase 31.12.2022
Varat			
Käteiset varat	1 207 448		1 207 448
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	205 047		205 047
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 024 439		9 024 439
Johdannaiset	89		89
Sijoitusomaisuus	784 650	142 214	926 864
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		855 427	855 427
Henkivakuutustoiminnan varat	1 006 583	-1 006 583	
Vakuutus sopimukseen liittyvät varat		925	925
Jälleenvakuutus sopimukseen liittyvät varat		16	16
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä	119		119
Aineelliset hyödykkeet	39 093		39 093
Aineettomat hyödykkeet	27 690		27 690
Verosaamiset	20 063	-222	19 840
Muut varat	94 362	8 942	103 303
Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat varat	1 369 986		1 369 986
Varat yhteensä	13 779 568		13 780 287
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	18 107		18 107
Velat luottolaitoksille	450 946		450 946
Velat asiakkaille	6 994 366		6 994 366
Johdannaiset	263 422		263 422
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 756 666		2 756 666
Sijoitussidonnaisten sopimusten velat		373 032	373 032
Henkivakuutustoiminnan velat	950 931	-950 931	
Vakuutus sopimukseen liittyvät velat		571 317	571 317
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	2 142		2 142
Verovelat	66 454	2 104	68 558
Varaukset ja muut velat	129 627	3 440	133 067
Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat velat	969 816		969 816
Velat yhteensä	12 602 478	-1 037	12 601 441
Oma pääoma			
Peruspääoma	25 224		25 224
Kantarahasto	31 452		31 452
Rahastot	204 110	-12 972	191 138
Kertyneet voittovarat	914 940	14 728	929 668
Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä	1 175 725		1 177 482
Määräysvallattomien omistajien osuus	1 365		1 365
Oma pääoma yhteensä	1 177 090		1 178 847
Velat ja oma pääoma yhteensä	13 779 568		13 780 287

*Sisältää sekä IFRS 17 Vakuutus sopimukset-standardin mukaiset oikaisut että väliaikaisen poikkeusmenettelyn purun.

TULOSLASKELMA 31.12.2022

Säästöpankkiryhmän tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Julkaistu tuloslaskelma 1-12/2022	IFRS 17 siirtymän vaikutus*	Oikaistu tuloslaskelma 1-12/2022
Korkotuotot	204 880		204 880
Korkokulut	-35 270		-35 270
Korkokate	169 610		169 610
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	103 261	25 309	128 570
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-7 174	-105 378	-112 553
Vakuutusmaksutuotot		18 068	18 068
Vakuutuspalvelukulut		-17 765	-17 765
Jälleenvakuutussopimusten nettotuotot		-1 358	-1 358
Vakuutuspalvelutulos		-1 056	-1 056
Vakuutuksen nettorahoitustuotot ja -kulut		75 616	75 616
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	18 396	-18 396	
Liiketoiminnan muut tuotot	44 966		44 966
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	329 059	-23 905	305 154
Henkilöstökulut	-92 371	5 327	-87 044
Liiketoiminnan muut kulut	-116 217	5 327	-110 889
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineetto- mista hyödykkeistä	-20 452		-20 452
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-229 040	10 655	-218 385
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	-15 882		-15 882
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	16		16
Tulos ennen veroja	84 154	-13 250	70 903
Tuloverot	-17 386	2 650	-14 736
Kauden tulos, jatkuvat toiminnot	66 768	-10 600	56 168
Tilikauden tulos, Säästöpankkiryhmästä irtaantuva	11 251		11 251
Tilikauden tulos	78 019	-10 600	67 419

*Sisältää sekä IFRS 17 Vakuutus sopimukset-standardin mukaiset oikaisut että väliaikaisen poikkeusmenettelyn purun.

Päätyneellä tilikaudella sovelletut muut uudet ja muutetut standardit

Seuraavilla, päätyneellä tilikaudella sovelletuilla uusilla ja muutetuilla standardeilla ei ollut olennaista vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden esittäminen – Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen ja IFRS Practice Statement 2:een Making Materiality Judgements (sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset selventävät olennaisuuden periaatteen soveltamista tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskevaan informaatioon.

Kirjanpidollisten arvioiden määritelmä – Muutokset IAS 8:aan Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet (sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset selventävät, kuinka yhtiöiden tulisi erottaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutokset kirjanpidollisten arvioiden muutoksista, ja keskittyvät kirjanpidollisen arvion määrittämään ja sen selvennyksiin.

Yhdestä liiketoimesta aiheutuviin varoihin ja velkoihin liittyvä laskennallinen vero – Muutokset IAS 12:een Tuloverot (sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset kaventavat alkuperäistä kirjaamista koskevan poikkeuksen soveltamisalaa ja selventävät, ettei poikkeus sovellu sellaisiin liiketoimiin, kuten vuokrasopimukset ja käytöstä poistamisesta johtuvat velvoitteet, joista syntyy yhtä suuret ja vastakkaiset väliaikaiset erot.

Kansainvälinen verouudistus — Pilari 2:n mallisäännöt – Muutokset IAS 12:een Tuloverot (väliaikainen pakollinen poikkeus on voimassa välittömästi sen jälkeen, kun se on julkaistu 28.5.2023; tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevia vaatimuksia on sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla annetaan helpotus OECD:n (Organization for Economic Cooperation and Development, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö) kansainvälisestä verouudistuksesta johtuvien laskennallisten verojen kirjanpitokäsittelyyn ja edellytetään uusien liitetietojen esittämistä, joilla pyritään korvaamaan helpotuksesta mahdollisesti aiheutuva informaation menetyks.

2.8 TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT

Säästöpankkiryhmä ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Säästöpankkiryhmä ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muut kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2023.

Vuokrasopimusvelka myynnissä ja takaisinvuokrauksessa – Muutokset IFRS 16:een Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset lisäävät uuden, muuttuvia maksuja koskevan kirjanpitomallin ja edellyttävät myyjä-vuokralle ottajan arvioimaan uudelleen ja mahdollisesti oikaisemaan myynti- ja takaisinvuokrausliiketoimet, jotka on tehty vuonna 2019 tapahtuneen IFRS 16:n käyttöönoton jälkeen. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen *: Classification of Liabilities as Current or Non-current Date; Classification of Liabilities as Current or Non-current – Deferral of Effective Date; Non-current Liabilities with Covenants (sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa soveltamiskäytäntöä sekä selventää vaatimuksia velkojen luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaisiksi. Muutokset täsmentävät, että sellaiset kovenanttiehdot, joiden on täyttyvä raportointikauden päättämispäivän jälkeen, eivät vaikuta velan luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaiseksi raportointikauden päättämispäivänä. Tällaisista kovenanteista on esitettävä tietoja tilinpäätöksen liitetiedoissa. Muutoksilla selvennetään myös, että yhtiön omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirto katsotaan velan suorittamiseksi. Jos velkaan liittyy vaihto-oikeus, tämä saattaa vaikuttaa velan luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaiseksi, ellei näitä vaihto-oikeuksia ole kirjattu IAS 32:n mukaisesti omaan pääomaan. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Supplier Finance Arrangements – Muutokset IAS 7:ään Rahavirtalaskelmat ja IFRS 7:ään Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot * (sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutosten tavoitteena on parantaa toimittajarahojusjärjestelyjen läpinäkyvyyttä ja selventää näiden vaikutuksia rahoitusvelkoihin, rahavirtoihin sekä maksuvalmiusriskin kokonaismäärään. Muutokset edellyttävät laadullisten ja määrällisten tietojen esittämistä toimittajarahojusjärjestelyistä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Vaihdettavuuden puuttuminen – muutokset IAS 21:een Valuuttakurssien muutosten vaikutukset * (sovellettava 1.1.2025 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset edellyttävät yhdenmukaisen lähestymistavan soveltamista arvioitaessa, milloin valuutta voidaan vaihtaa toiseen valuuttaan, ja jos se ei ole vaihdettavissa, määritettäessä mitä vaihtokurssia voidaan käyttää ja mitä liitetietoja on esitettävä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture – Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös ja IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin * (vapaaehtoinen soveltaminen on sallittua, voimaantulo lykätty toistaiseksi)

Muutokset poistavat ristiriidan nykyisen konsolidointiin ja pääomaosuusmenetelmään liittyvien ohjeistusten välillä ja edellyttävät täysimääräisen voiton kirjaamista, kun siirretyt varat täyttävät IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin mukaisen liiketoiminnan määritelmän. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

LIITE 3: MERKITTÄVIMMÄT JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN SISÄLTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii Säästöpankkiryhmän johdolta harkintaa sekä arvioiden ja oletusten tekemistä, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin kuten tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Säästöpankkiryhmän keskeiset arviot koskevat rahoitusvarojen arvonalentumisten ja käypien arvojen määrittämistä, vakuutus sopimusten arvostamista, laskennallisten verosaamisten kirjaamista vahvistetuista tappioista sekä eläkevelvoitteiden nykyarvon määrittämistä.

Tilinpäätöksessä 31.12.2023 merkittävin johdon arvioihin vaikuttava epävarmuustekijä on ollut Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, siitä seurannut energiakriisi Euroopassa, kiihtynyt inflaatio ja markkinakorkotason nousu. Edellä mainittujen tekijöiden taloudellisten vaikutusten arviontiin liittyy huomattavaa epävarmuutta, joka vaikuttaa erityisesti rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen.

3.1 ODOTETTAVISSA OLEVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN MÄÄRITTÄMINEN

Säästöpankkiryhmän odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallit sisältävät useita tekijöitä, jotka vaativat johdon harkintaa ja edellyttävät arvioiden ja oletusten tekemistä.

- Laskennassa käytettävien mallien valinta niin, että ne kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.
- Malleissa tehdyt oletukset ja asiantuntija-arviot.
- Luottoriskin merkittävän kasvun laadullisten ja määrällisten kriteerien määrittäminen.
- Laskennassa käytettävien talouden tulevaa kehitystä kuvaavien makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa.

- Talouden ennusteiden laatiminen ja niiden toteutumisen todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen.

Säästöpankkiryhmä käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen malliperusteista laskentaa, mutta tarvittaessa mallien tuottamaa määrää muutetaan johdon arvioon perustuvalla oikaisulla. Oikaisun kirjaamisen perusteena on esimerkiksi sellainen saatavilla oleva uusi tieto tai tekijä, jota laskentamallissa käytettävät parametrit tai tiedot eivät sisällä. Tilikaudella jatkunut epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkityksellisyyttä.

Tilinpäätöshetkellä johdon harkintaan perustuvat oikaisut ovat kohdentuneet erityisesti arvonalentumisvaiheessa 3 oleviin saataviin. Oikaisujen tarpeen ja määrän arvioimisessa on kiinnitetty huomiota erityisesti seuraaviin odotettavissa olevan luottotappion määrään vaikuttaviin tekijöihin.

- Saatavaan kohdistettujen vakuuksien luonne ja arvo huomioiden alueellisen taloudellisen tilanteen vaikutus esimerkiksi asuinkiinteistöjen hintatasoon ja realisoitavuuteen.
- Saatavien sopimuksenmukaisten rahavirtojen määrä ja ajoittuminen huomioiden saatavilla olevat vastapuolta koskevat tiedot, jotka eivät sisälly laskentamallin parametreihin. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi työllistymistä koskevat muutokset, haettujen lyhennysvapaiden määrä ja kesto sekä yritysasiakkaiden liiketoiminnan laajuudessa tai kannattavuudessa tapahtuneet muutokset.
- Saatavan vastapuolen luottoriskin muutos, joka johtuu tekijöistä, kuten esimerkiksi liiketoimintaan tai työllisyyteen vaikuttavat rajoitukset, jotka eivät sisälly laskentamalliin.

Säästöpankkiryhmään kuuluvat pankit ovat arvioineet Ukrainan sodasta ja Venäjän vastaisista talouspakotteista seuranneita taloudellisia vaikutuksia asiakkaidensa luottorisktiin. Säästöpankeilla ei ole merkittäviä suoria vastuita Venäjälle, Ukrainaan tai Valko-Venäjälle. Muuttuneesta markkinatilanteesta aiheutuu kuitenkin välillisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat tiettyihin toimialoihin tai yksittäisiin asiakkaisiin. Säästöpankit ovat lisänneet tunnistettujen, kriisin vuoksi mahdollisesti kohonneen riskin alojen seuranta.

Säästöpankkiryhmä on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetyt talouden ennusteet loppuvuodesta 2023. Tarkemmat tiedot koskien talouden ennusteissa käytettyjä keskeisiä makrotalouden muuttujia ja skenaarioille asetettuja painoja on esitetty liitetiedossa 9.3 Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

3.2 VAKUUTUSSOPIMUSTEN ARVOSTAMINEN

Diskonttokoron määritysperiaatteeseen käytetty harkinta

Diskonttauskäyrät johdetaan riskittömän koron ja likviditeettipreemion summana. Johto on käyttänyt harkintaa tulkinnassaan, että EIOPA:n määrittämää korkokäyrää voidaan käyttää diskonttauskäyrän riskittömänä osana.

Likviditeettipreemion määrittämisessä johto on käyttänyt harkintaa tulkitessaan vakuutusten ehtojen luonnetta niin, ettei niihin sisälly olennaisia epälikvidisyyskijöitä. Tulkinnan seurauksena likviditeettipreemio on asetettu nollassi.

Vakuutus sopimusten arvostamismenetelmiin sekä näiden menetelmien syöttötietoihin liittyvä harkinta

Vakuutus sopimukset arvostetaan odotettujen tulevien kassavirtojen nykyarvoon, johon on lisätty riskioikaisu. Kassavirrat mallinnetaan deterministisesti asiakashyvityksiä (harkinnanvaraisia lisäetuja) lukuun ottamatta, joiden arvostamiseen käytetään stokastista menetelmää.

Mallinnuksessa käytetään ajantasaisia oletuksia biometrisistä tekijöistä, asiakaskäyttäytymisestä, taloudellisista muuttujista ja liikekuluista. Oletukset on mallinnettu Säästöpankkiryhmän omia ja ulkopuolisia tilastoaineistoja hyödyntäen. Oletusten paikkansapitävyyttä tarkastellaan vuosittain ja oletuksia muutetaan tarvittaessa.

Riskioikaisun määrittämiseen Säästöpankkiryhmä ei käytä luottamustasomenetelmää, vaan ”cost of capital” -menetelmää.

VFA-arvostusmallin soveltamiseen liittyvä harkinta

Säästöpankkiryhmä on myöntänyt säästö- ja eläkevakuutuksia, jotka sisältävät sijoitussidonnaisen ja takuukorkoisen osan, ja joissa vakuutuksenottajalla on mahdollisuus siirtää säästöjä rajoituksetta näiden osien välillä. Näiden sopimusten osalta Säästöpankkiryhmä tulkitsee VFA-arvostusmallin ehtojen täyttyvän, joten Säästöpankkiryhmä soveltaa näistä sopimuksista muodostettuihin ryhmiin VFA-arvostusmallia.

Vakuutusturvayksiköiden määrittämiseen liittyvä harkinta

Säästöpankkiryhmän tulkinnan mukaan riskivakuutusten (lainaturvavakuutukset) vakuutusturvayksikkönä voidaan käyttää vakuutussummaa ja sen arvioitua tulevaa kehitystä. Vakuutusturvayksikkö kuvaa annetun vakuutuspalvelun määrää koko sopimusajalta. Säästö- ja eläkevakuutuksiin ei sisälly vakuutuspalvelua tai vakuutuspalvelu on epäolennainen sijoituspalveluun verrattuna. Näiden vakuutusten osalta käytetään vakuutusturvayksikkönä vakuutussäästön määrää ja sen tulevaa kehitystä.

Sijoituskomponenttien määrittämiseen liittyvä harkinta

Säästöpankkiryhmä käyttää harkintaa määrittäessään säästö- ja eläkevakuutusten sijoituskomponentin määrää. Säästöpankkiryhmän tulkinnan mukaan vakuutuksissa, joissa kuolemanvarurva on yli 100 prosenttia, sijoituskomponentti määritetään vastaamaan vakuutussäästön määrää. Vakuutukset, joissa kuolemanvarurva on alle 100 prosenttia, sijoituskomponenttina käytetään kuolemanvaraturvan määrää.

IFRS 17 -siirtymässä käytettyihin malleihin liittyvä harkinta

Säästöpankkiryhmä käyttää siirtymässä vuoden 2017 jälkeen myönnettyille vakuutuksille takautuvaa laskentamallia. Tätä aiemmin alkaneille vakuutuksille käytetään siirtymässä käyvän arvon lähestymistapaa. Käyvän arvon lähestymistapaan on päädytty, koska näin vanhoista sopimuksista ei ole takautuvaan laskentaan vaadittavaa informaatiota.

Käyvän arvon lähestymistapaa sovellettaessa palvelumarginaali on määritelty käyvän arvon ja sopimuksen täyttämistä aiheutuvien rahavirtojen pääoma-arvon erotuksena.

Vakuutus sopimusryhmille määritetyssä käyvässä arvossa on huomioitu vakuutus sopimusryhmän tulevien kassavirtojen diskontattu nykyarvo, sekä markkinaosapuolen vaatima riskiliskä kannan myynnin yhteydessä. Johto on käyttänyt harkintaa käytettyjen arvostusparametrien määrittämisessä muun muassa kassavirtojen, diskonttokoron ja riskiliskän määrittämisessä.

3.3 KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITTÄMINEN

Käypiä arvoja määritettäessä johdon tulee arvioida, onko markkinoilta saatavissa hintatietoja, joita voidaan pitää luotettavana indikaationa rahoitusinstrumentin käyvästä arvosta. Arvio perustuu näkemykseen markkinoiden toimivuudesta ja kaupankäynnin aktiivisuudesta yksittäisen rahoitusinstrumentin osalta.

Säästöpankkiryhmän käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit koostuvat tilinpäätöshetkellä pääosin noteeratuista rahoitusvaroista, joille on saatavissa julkinen hintanoteeraus tai rahoitusvaroista, joiden käyvän arvon määrittämisessä hyödynnetään todennettavissa olevaa markkinainformaatiota, kuten korkotietoja. Säästöpankkiryhmän johto katsoo, että edellä mainituissa tilanteissa markkinoiden toimivuutta ja yksittäisten rahoitusinstrumenttien kaupankäynnin aktiivisuutta koskevat edellytykset täyttyvät, jolloin markkinoilta saatavia hintatietoja voidaan pitää luotettavana indikaationa instrumenttien käyvästä arvosta.

Johdon harkintaa edellytetään tilanteessa, jossa käypää arvoa koskevaa hintatietoa ei ole saatavissa markkinoilta, ja rahoitusinstrumentin käypä arvo on määritettävä arvostusmenetelmän avulla. Tällaisissa tilanteissa käypien arvojen määrittämisessä käytettävät arvostusmenetelmät ja niissä käytettävät syöttötiedot perustuvat johdon arvioon koskien kyseisten instrumenttien arvostamisessa käytettäviä markkinakäytänteitä. Säästöpankkiryhmällä on vain vähäinen määrä rahoitusinstrumentteja, joiden käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla, eikä määrässä ole tapahtunut kuluneella tilikaudella olennaisia muutoksia.

3.4 MUIDEN KUIN RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISET

Jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä arvioidaan, onko olemassa viitteitä keskeneräisen omaisuuden arvonalentumisesta. Arvonalentumistestaus on myös tehtävä aina, kun ilmenee viitteitä arvonalentumisesta. Keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisen arviointi vaatii johdon harkintaa.

3.5 ELÄKEVELVOITTEEN NYKYARVO

Eläkevelvoitteen nykyarvo perustuu vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, jotka sisältävät useita harkinnanvaraisia oletuksia mm. diskonttauskorosta, tulevista palkkojen ja eläkkeiden korotuksista sekä inflaatiosta. Vakuutusmatemaattisten oletusten muutokset vaikuttavat eläkevelvoitteiden kirjanpitoarvoon.

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDEN- HALLINNAN PERIAATTEET

LIITE 4: HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄT

Osuuskunnan kokous

Ylintä päätäntävaltaa Säästöpankkiliitto osk:n (jäljempänä Keskusyhteisö) jäsenet käyttävät osuuskunnan kokouksessa. Osuuskunnan kokous mm. päättää mm. jäseniltä perittävistä palvelumaksuista ja ylimääräisistä maksuista.

Hallintoneuvosto

Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet, joilla kullekin henkilökohtaisen varajäsenen seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 9 ja enintään 35 jäsentä.

Hallintoneuvostoon kuului 13 jäsentä ja kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Antero Savolainen (Säästöpankki Optia, hallituksen puheenjohtaja). Varapuheenjohtajina toimivat Arto Seppänen (Someron Säästöpankki, hallituksen puheenjohtaja) ja Björn West (Kvevlax Sparbank Ab, hallituksen puheenjohtaja). Hallintoneuvoston jäsenet ovat pääsääntöisesti säästöpankkien hallitusten puheenjohtajia ja varajäsenet säästöpankkien hallitusten varapuheenjohtajia.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa keskusyhteisön hallintoa ja sitä, että keskusyhteisön toimintaa hoidetaan asiantuntevasti ja huolellisesti osuuskuntalain sekä keskusyhteisön ja Säästöpankkiryhmän edun mukaisesti. Hallintoneuvosto mm. vahvistaa hallituksen esityksestä Säästöpankkiryhmän toimintaperiaatteet, strategian, vakavaraisuuden hallinnan periaatteet sekä muut ohjauksen yleiset periaatteet.

Hallintoneuvosto on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallintoneuvoston tehtävät ja kokouskäytännöt.

Hallitus

Osuuskunnan kokous valitsee hallituksen jäsenet seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi.

Säästöpankkiliitto osk:n sääntöjen mukaisesti hallituksessa on vähintään kuusi ja enintään yhdeksän jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa yhden

vuoden toimikaudeksi. Hallitus valitsee vuosittain järjestäytymiskokouksessa keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallitus koostuu pääsääntöisesti säästöpankkien ammattijohtajista tai hallituksen jäsenistä. Hallituksen kokoonpano turvaa ruotsinkielisten ja erikokoisten pankkien edustuksen ja ottaa huomioon jäsenpankkien vastuun määrän yhteenliittymästä sekä jäsenten halun ja kyvyn ajatella niin yksittäisten pankkien kuin koko yhteenliittymän kilpailukyvyn edistämistä.

Hallituksen on täytettävä luottolaitosdirektiivissä, luottolaitoslaissa sekä Euroopan pankkiviranomaisen ja Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa määritetyt luottolaitoksen hallituksen jäseniä koskevat sopivuus-, luotettavuus- ja riippumattomuusvaatimukset siltä osin kuin niitä sovelletaan yhteenliittymän keskusyhteisöön. Hallituksen jäsenten on esitettävä hallitukselle riittävät tiedot, jotta hallitus voi arvioida jäsentensä sopivuutta ja riippumattomuutta, sekä ilmoitettava mahdollisista muutoksista näissä tiedoissa. Hallituksessa on oltava edustettuna molempia sukupuolia.

Hallituksen jäsenen odotetaan työskentelevän muiden yhteisöjen hallituksissa vain siinä määrin, ettei työskentely hallituksen näkemyksen mukaan estä jäsentä käyttämästä riittävästi aikaa ja paneutumasta riittävästi keskusyhteisön asioihin. Säästöpankkiryhmään kuuluvien yhteisöjen hallitusten jäsenyydet katsotaan tällöin yhdeksi jäsenyydeksi.

Hallitus on hyväksynyt monimuotoisuuden periaatteet, joiden tavoitteena on varmistaa, että hallituksella on sen tehtävien kannalta riittävästi ja monipuolisesti osaamista ja kokemusta luottolaitoksen liiketoiminnasta ja toimintaan liittyvistä riskeistä. Laissa ja direktiiveissä asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi hallituksen kokoonpanoa ja uusien jäsen ehdokkaiden hankintaa suunnitellaan pitkäjänteisesti ja että tarpeellinen osaaminen on edustettuna hallituksessa. Nimitysvaliokunta arvioi säännöllisesti ja vähintään vuosittain hallituksen kokoa, kokoonpanoa ja tehtävien hoitoa ja antaa suosituksia mahdollisista muutoksista. Hallitus arvio säännöllisesti ja vähintään vuosittain itsearviointin kautta hallitusten jäsenten sekä koko hallituksen tietämystä, taitoja ja kokemusta. Naisten osuus hallituksen jäsenistä vuonna 2023 oli noin 22 %.

Hallitukseen ovat kuuluneet jäseninä vuoden 2023 aikana Pirkko Ahonen puheenjohtaja, Jari Oivo varapuheenjohtaja, Tuula Heikkinen, Eero Laesterä, Simo Leisti, Veli-Pekka Mattila, Heikki Paasonen, Ulf Sjöblom ja Hannu Syvänen.

Hallituksen jäsenet ovat säästöpankkien toimitusjohtajia tai hallituksen jäseniä lukuun ottamatta Tuula Heikkistä, Eero Laesterää ja Simo Leistiä, jotka ovat säästöpankeista riippumattomia hallituksen jäseniä.

Hallituksen tehtävänä on johtaa keskusyhteisön toimintaa osuuskuntalain, talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain ja keskusyhteisön sääntöjen mukaan. Hallitus vastaa yhteenliittymän toiminnan ohjaamisesta sekä Säästöpankkiryhmän strategian muodostamisesta ja ryhmän sisäisen yhteistoiminnan kehittämisestä.

Hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen tehtävät ja kokouskäytännöt.

Valiokunnat

Keskusyhteisöllä on nimitysvaliokunta palkitsemisvaliokunta, tarkastusvaliokunta ja riskivaliokunta, ja joiden työjärjestykset hallitus on hyväksynyt.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella ehdotus keskusyhteisön sekä säästöpankkien tuote- ja palveluyhtiöiden hallintoelinten jäsenistä ja heidän palkkioistaan.

Palkitsemisvaliokunta valmistelee yhteenliittymätason palkitsemisen periaatteet – dokumentin ja palkitsemisohjeen Säästöpankkien ja yhtiöiden hallitusten hyväksyttäväksi. Palkitsemisvaliokunta valmistelee myös Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten ja muiden yhteisöjen toimitusjohtajien palkkasuosituksen.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa Säästöpankkiliiton hallitusta varmistumaan, että Säästöpankkiliitolla ja Säästöpankkiryhmällä on koko sen toiminnan kattava ja asiallisesti järjestetty kirjanpito, tilinpäätöskäytännöt ja taloudellinen raportointi. Lisäksi valiokunta avustaa hallitusta huolehtimaan siitä, että Säästöpankkiryhmällä on riittävä ja asianmukaisesti järjestetty sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus. Valiokunnan tehtävänä on myös seurata, että yrityksen toiminta ja sisäinen valvonta on järjestetty lakien, määräysten sekä hyvän johtamis- ja hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla, sekä valvoa sisäisen tarkastuksen toimintaa.

Riskivaliokunnan tehtävänä on avustaa Säästöpankkiliiton hallitusta riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että Säästöpankkiryhmässä noudatetaan Säästöpankkiliiton hallituksen päättämää riskistrategiaa. Valiokunta valvoo, varmistaa vakavaisuuden hallintaprosessin tehokkuuden ja riittävyyden Säästöpankkiryhmässä sekä arvioi näihin riskeihin liittyvien periaatteiden, valvontamenetelmien ja prosessien riittävyyden. Valiokunta myös avustaa palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa.

Lisäksi hallitus on asettanut varainhallintakomitean, jonka tehtävänä on raportoida, avustaa ja ohjata riskivaliokunnan vastuulla olevaa toimintaa sekä suunnitella ja koordinoida Säästöpankkiryhmän jälleenaioitusta Säästöpankkien Keskuspankin Treasuryn kanssa.

Toimitusjohtaja

Hallitus valitsee keskusyhteisön toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen. Toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa osuuskuntalain säännösten mukaisesti keskusyhteisön juoksevaa hallintoa, toteuttaa Säästöpankkiryhmän strategiaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti, valmistella hallitukselle esitettävät asiat ja avustaa hallitusta hallintoneuvostolle ja osuuskunnan kokoukselle esitettävien asioiden valmistelussa.

Keskusyhteisön toimitusjohtajana toimi Karri Alameri. Toimitusjohtajan sijaisena toimi Kai Koskela.

Tilintarkastus

Keskusyhteisöllä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja tarkastaa myös yhteenliittymälaiissa tarkoitetun yhdistellyn tilinpäätöksen.

Tilintarkastajan valitsee osuuskunnan kokous. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavaan varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättyessä.

Säästöpankkiryhmän keskusyhteisön tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Yhteisön nimeämä päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Mikko Kylliäinen.

SÄÄSTÖPANKKIEKIN YHTENLIITTYMÄN JA SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN JURIDINEN RAKENNE

Säästöpankkien yhteenliittymä ja Säästöpankkiryhmä on kuvattu edellä tilinpäätöksen liitteessä 1.

Säästöpankkiliitto osk:n jäsenet

Säästöpankkiliiton osk:n jäseninä ovat olleet 31.12.2023 seuraavat luottolaitokset:

Aito Säästöpankki Oy

Avain Säästöpankki

Ekenäs Sparbank Ab
Helmi Säästöpankki Oy
Kvevlax Sparbank Ab
Lammin Säästöpankki
Länsi-Uudenmaan Säästöpankki Oy
Myrskylän Säästöpankki
Nooa Säästöpankki Oy
Närpes Sparbank Ab
Someron Säästöpankki
Säästöpankki Kalanti-Pyhäranta
Säästöpankki Optia
Säästöpankki Sinetti
Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj
Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj

Säästöpankkien yhteenliittymän, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Yhteenliittymälain mukaan yhteenliittymän keskusyhteisöä valvoo Finanssivalvonta. Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksia valvovat Finanssivalvonta ja keskusyhteisö. Finanssivalvonta valvoo, että keskusyhteisö ohjaa ja valvoo jäsenluottolaitosten toimintaa yhteenliittymälain säännösten mukaisesti ja että yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt täyttävät niille laissa asetetut vaatimukset.

Keskusyhteisö valvoo, että yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt toimivat rahoitusmarkkinoita koskevien lakien, asetusten, viranomaisten antamien määräysten, sääntöjensä ja yhtiöjärjestyksensä sekä keskusyhteisön yhteenliittymälain 17 §:n nojalla antamien ohjeiden mukaisesti. Lisäksi keskusyhteisö valvoo yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen taloudellista asemaa.

Keskusyhteisöllä on yhteenliittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnassa noudatettavat periaatteet sisältyvät keskusyhteisön hallituksen hyväksymiin riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteisiin, jotka on kuvattu riskienhallinnan liitetiedoissa.

Yhteenliittymälain mukaan yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen yhdisteltyä omien varojen määrää ja maksuvalmiutta valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla. Keskusyhteisöllä on velvollisuus valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa, antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä antaa niille ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisö voi lisäksi vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettaviksi näiden yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Jokainen jäsenluottolaitos harjoittaa itsenäisesti liiketoimintaansa omien voimavarojensa puitteissa. Yhteenliittymään kuuluva yhteisö ei saa ottaa toiminnassaan niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen yhdistellylle vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle.

Yhteenliittymän on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiset konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskevat vaatimukset. Yhteenliittymään kuuluvilla yhteisöillä on oltava omia varoja yhteensä vähintään määrä, joka riittää kattamaan yhteenliittymään kuuluvien yritysten yhdistellyt, luottolaitoslaisissa tarkemmin määritellyt riskit. Yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen omien varojen yhdistellyn määrän on lisäksi oltava riittävä suhteessa Yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen yhdisteltyihin asiakasriskeihin ja yhdisteltyihin huomattaviin omistussuuksiin.

Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johtamisen ja toiminnan sitä osaa, jolla pyritään varmistamaan:

- Asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen
- Taloudelliset ja tehokkaat prosessit
- Toimintaan liittyvien riskien hallinta
- Taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus

- Säännösten noudattamisen valvonta (compliance)
- Toiminnan, tietojen sekä yhteisön omaisuuden ja asiakkaiden varojen riittävä turvaaminen ja
- Riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi

Sisäinen valvonta on osa operatiivista toimintaa ja se on kaikkien toimintojen ja organisaatiotasojen vastuulla. Sisäinen valvonta on osa päivittäisiä toimintoja. Toimivan ja tehokkaan valvonnan perustana on, että asianmukainen sisäinen valvontarakenne ja valvontatoimenpiteet on määritelty kaikille liiketoiminnan tasoille sisältäen riittävät ohjeistukset, valvontatoimet, seurannan ja raportoinnin.

Keskusyhteisön hallitus on ensisijaisesti vastuussa sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja sen toimivuuden varmistamisesta. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet.

Keskusyhteisöön on perustettu seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokas ja kattava sisäinen valvonta kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluville yhtiöille:

- Riippumaton riskienvalvonta
- Säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- Sisäisen tarkastuksen toiminto

Riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet olennaiset, mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Hallitus seuraa säännöllisesti Yhteenliittymän liiketoiminnallista tulosta ja toimintaan sisältyviä riskejä ja päättää raportoinnista, menettelytavoista sekä laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Yhteenliittymätason riskienvalvonta, compliance ja taloudellinen raportointi hoidetaan keskitetysti keskusyhteisön toimesta.

Tämän järjestämisvastuun toteuttamiseksi keskusyhteisön hallintoneuvosto ja hallitus asettavat luottolaitoslain edellyttämät ja harkintansa mukaan muut mahdolliset toimintaansa tukevat valiokunnat sekä vahvistaa keskusyhteisön toimivan johdon organisaation ja sen keskeisten vastuualueiden toimenkuvat.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen hallitukset vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä oman yhteisönsä osalta lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja yhteisön oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että sisäinen valvonta liiketoiminnassa on osa päivittäistä toimintaa ja asianmukaisesti järjestetty.

Keskusyhteisön toimivan johdon tehtävänä on johtaa operatiivisesti Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimivan Säästöpankkiliitto osk:n toimintaa liiton hallituksen antamin valtuuksin.

Keskusyhteisön toimivan johdon vastuulla on yhteenliittymätasolla:

- Kehittää ja ylläpitää menettelytapoja, ohjeita ja määräyksiä, joiden myötä mahdollistetaan yhteenliittymän kannalta tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja sen toimivuuden varmistaminen
- Raportoida ja ohjata eri riskialueiden laatua ja kehitystä
- Varmistaa sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toimivuus tehokkaasti ja monipuolisesti
- Varmistaa, että sisäisen valvonnan puutteet ja kehittämiskohteet dokumentoidaan ja niistä raportoidaan vastuulliselle esimiestasolle kussakin yhteisössä tarvittavia korjaavia toimenpiteitä varten ja
- Varmistaa, että keskusyhteisön hallitus ja hallintoneuvosto ovat tietoisia sisäisen valvonnan toimivuudesta ja voivat varmistua oman vastuunsa toteutumisesta tehokkaasti ja monipuolisesti

Yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen toimivalle johdolle on määritelty tehtävät ja valvontatoimenpiteet, joilla sisäistä valvontaa toteutetaan. Sisäistä valvontaa tukee asianmukainen raportointi, jolla seurataan toiminnan laatua, laajuutta ja monimuotoisuutta ja toimintaan liittyviä riskejä. Raportointi on luotettavaa, selkeää ja ajantasaista. Taloutta ja riskienhallintaa ja compliance-toimintaa koskeva raportointi tuotetaan keskitetysti liiketoiminnasta erillään.

Jäsenluottolaitoksen vakavaraisuus ja sen valvonta

Keskusyhteisön suostumuksella jäsenluottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärä voi olla alempi kuin luottolaitoslaki edellyttää. Jäsenluottolaitoksella on kuitenkin oltava sen vakavaraisuuden turvaamiseksi omia varoja vähintään määrä, joka vastaa 80 prosenttia luottolaitoslaissa säädetystä määrästä.

Keskusyhteisö voi antaa jäsenluottolaitokselle suostumuksen poiketa luottolaitoslain asiakasriskejä koskevista rajoituksista. Jäsenluottolaitoksen yksittäisen asiakasriskin enimmäismäärä voi keskusyhteisön antamalla suostumuksella olla enintään 40 prosenttia jäsenluottolaitoksen omista varoista, kun vastaava luottolaitoslain mukainen rajoitus on 25 prosenttia. Luottolaitoksiin ja sijoituspalveluyrityksiin kohdistuvia asiakasriskejä säännellään yhteenliittymälaiassa erikseen. Vastaavasti elinkeinoyhteisöjen omistusta koskevat enimmäismäärät voivat keskusyhteisön suostumuksella olla enintään 25 prosenttia ja 75 prosenttia omista varoista, kun ne muutoin olisivat 15 prosenttia ja 60 prosenttia.

Keskusyhteisö voi päättää, että sen jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 6 osassa ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädetään luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettavista vaatimuksista.

Keskusyhteisö voi päättää, että sen jäsenluottolaitoksiin ja niiden konsolidointiryhmään kuuluviin yhteisöihin jätetään soveltamatta kokonaan tai osittain, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön riskien laadullisesta hallinnasta.

Keskusyhteisön voi myöntää edellä tarkoitettuja poikkeuksia, kun se täyttää sille yhteenliittymälain 17 §:ssä ja sen nojalla annetuissa Finanssivalvonnan määräyksissä sekä laissa mainituissa muissa säännöksissä asetetut vaatimukset ja Finanssivalvonta on tämän perusteella antanut keskusyhteisölle luvan tällaisten päätösten tekemiseen. Keskusyhteisö ei saa myöntää poikkeusta jäsenluottolaitokselle, joka on merkittävästi tai toistuvasti laiminlyönyt velvollisuuden noudattaa keskusyhteisön antamia 17 §:ssä tarkoitettuja ohjeita taikka jäsenluottolaitokselle 23 §:ssä säädettyjä tai Finanssivalvonnan luvan mukaisia velvollisuuksia. Poikkeus on voimassa enintään kolme vuotta kerrallaan ja keskusyhteisö voi peruuttaa sen, jos jäsenluottolaitos sen voimassaoloaikana rikkoo sille kuuluvia edellä todettuja velvollisuuksia.

Säästöpankkien yhteenliittymään liittyminen ja siitä eroaminen

Keskusyhteisön jäsenenä voivat olla luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestys vastaavat mitä yhteenliittymälaiassa säädetään, ja joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen keskusyhteisö on hyväksynyt. Jäseneksi ottamisesta päättää osuuskunnan kokous.

Jäsenluottolaitoksella on oikeus erota keskusyhteisön jäsenyydestä. Yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen omien varojen yhdistellyn määrän on jäsenluottolaitoksen eroamisesta huolimatta säilyttävä yhteenliittymälain edellyttämällä tasolla.

Jäsenluottolaitos voidaan myös erottaa keskusyhteisön jäsenyydestä osuuskuntalain mukai-

sesti. Lisäksi jäsenluottolaitos voidaan erottaa, jos se on laiminlyönyt velvollisuuden noudattaa keskusyhteisön yhteenliittymälain 17 §:n nojalla antamia ohjeita tavalla, joka merkittävästi vaarantaa maksuvalmiuden tai vakavaraisuuden hallintaa taikka tilinpäätöksen laatimista koskevien yhtenäisten periaatteiden soveltamista tai niiden noudattamisen valvontaa Yhteenliittymässä. Erottaminen on mahdollista myös, jos jäsenluottolaitos toimii olennaisesti keskusyhteisön vahvistamien Yhteenliittymän yleisten toimintaperiaatteiden vastaisesti.

Mitä yhteenliittymälaiassa säädetään jäsenluottolaitoksen maksuvelvollisuudesta, sovelletaan myös luottolaitokseen, joka on eronnut tai erotettu keskusyhteisön jäsenyydestä, jos sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin jäsenluottolaitos on eronnut tai erotettu, on kulunut vähemmän kuin viisi vuotta silloin, kun maksuvelvollisuutta koskeva vaatimus esitetään jäsenluottolaitokselle.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja tilintarkastus

Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen yhdistellään kaikkien merkityksellisten Ryhmään kuuluvien yhteisöjen tilinpäätökset. Yhteenliittymälain mukaan Säästöpankkien yhteenliittymän tilinpäätös on laadittava noudattaen kirjanpitoalaisia tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja. Näiden standardien mukaan tilinpäätökseen on yhdisteltävä myös muut Säästöpankkiryhmään kuuluvat merkittävät yhteisöt. Finanssivalvonta on antanut yksityiskohtaisempia määräyksiä Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätöksessä noudatetut laadintaperiaatteet on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa (liite 2). Jäsenluottolaitoksella ei ole velvollisuutta julkistaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:n mukaista osavuositarkastusta.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus antaa ohjeita jäsenluottolaitoksille yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi. Jäsenluottolaitoksilla on velvollisuus antaa keskusyhteisölle tilinpäätöksen yhdistelyä varten tarpeelliset tiedot. Keskusyhteisöllä ja sen tilintarkastajalla on lisäksi oikeus yhdistellyn tilinpäätöksen tarkastamista varten saada jäljennös jäsenluottolaitoksen tilintarkastusta koskevista asiakirjoista.

Tilinpäätös esitellään ja annetaan tiedoksi keskusyhteisön varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle.

Keskusyhteisön maksuvelvollisuus ja jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu

Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälaiassa tarkoitettuna tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilän estämiseksi. Lisäksi keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuus kuntalaisia tarkoitettu rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Jäsenluottolaitosten vastuu keskusyhteisön suorittamasta määrästä jakautuu jäsenluottolaitosten kesken niiden viimeksi vahvistettujen taseiden loppusummien mukaisessa suhteessa. Jäsenluottolaitokselta toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilanteen ehkäisemiseksi käytettäviin tukitoimiin perittävien maksujen vuotuinen yhteenlaskettu määrä saa kunakin tilikautena olla yhteensä enintään 5/1000 kunkin jäsenluottolaitoksen viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta.

Talletussuojarahaston ja Sijoittajien korvausrahaston suoja

Talletussuojarahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahaston varoista korvataan tallettajan saamiset Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvilta talletuspankeilta yhteensä enintään 100 000 euroon asti.

Myös Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymää pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina. Korvaussuojarahaston varoista korvataan sijoittajan saamiset Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvilta yhteisöiltä yhteensä enintään 20 000 euroon saakka.

Palkitseminen

Säästöpankkien yhteenliittymän henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä soveltuvin osin Hallinnointikoodi Corporate Governance -sääntöihin.

Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksissa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 8 luvun säännöksiä ja säästöpankkien yhteenliittymän palkitsemisen periaatteita. Lisäksi palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä viranomaisten määräyksiä ja ohjeita.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn,

hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi. Säästöpankkien yhteenliittymässä palkitsemisjärjestelmä nähdään laajana kokonaisuutena, jolla tuetaan henkilöstön motivaatiota ja työtyytyväisyyttä. Sen avulla ohjataan toimintaa kohti yhteisiä tavoitteita. Palkitsemisjärjestelmä on sovitettu asiakkaiden etuihin ja sisältää toimenpiteet eturistiriitojen välttämiseksi. Palkitsemisjärjestelmää ja kaikki siihen liittyvät ehdot ovat sukupuolineutraaleja.

Palkitsemisjärjestelmä on sopuoinnussa jäsenluottolaitoksen tai yhteenliittymään kuuluvan yhtiön hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa, ja toteutetaan aina Säästöpankkien yhteenliittymän voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää jäsenluottolaitoksen tai yhteisön riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Palkitsemisjärjestelmässä varmistetaan, että se on johdonmukaista kestävyysriskien huomioinnon kanssa. Kestävyysriskillä tarkoitetaan ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai tilannetta, joka voi toteutuessaan aiheuttaa olennaisen, negatiivisen vaikutuksen sijoituksen arvoon. Kestävyysriskien huomioiminen palkitsemisessa tarkoittaa muun muassa sitä, että palkitseminen ei saa olla ristiriidassa vastuullisen sijoittamisen tai sijoitus- ja vakuutusneuvonnan kanssa.

Keskusyhteisön hallitus päättää palkitsemisvaliokunnan esityksestä Säästöpankkien yhteenliittymän palkitsemisen periaatteet. Keskusyhteisön palkitsemisvaliokunta seuraa ja valvoo yhteenliittymän jäsenluottolaitosten ja yhtiöitten palkitsemisjärjestelmien toimivuutta, palkitsemisen kilpailukykyä ja palkitsemisrakenteiden kykyä tukea yhteenliittymän lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita sekä valmistelee esitykset keskusyhteisön hallitukselle palkitsemisjärjestelmän kehittämisestä. Palkitsemisen periaatteiden ajantasaisuus katselmoidaan ja tarvittaessa päivitetään vuosittain, sekä aina toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn ja/ tai viranomaisvaateiden muuttuessa.

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluu vähintään neljä jäsentä. Valiokunnan muodostavat keskusyhteisön hallituneuvoston keskuudestaan nimeämät kolme jäsentä sekä yksi keskusyhteisön hallituksen säästöpankeista riippumaton jäsen. Valiokunta voi työskentelyssään hyödyntää myös asiantuntijoita, jotka kutsuttaessa osallistuvat valiokunnan kokouksiin. Valiokunnan kokoonpano ja työskentely on järjestetty siten, että valiokunta kykenee riippumattomasti arvioimaan palkitsemisjärjestelmien kannusteita ja muita vaikutuksia riskien, pääoman ja maksuvalmiuden hallintaan.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskivaliokunta arvioi ja antaa tiedoksi palkitsemisvaliokunnalle, otetaanko palkitsemisjärjestelmissä ja -käytännöissä huomioon mm. riskit, pääoma- ja maksuvalmiusvaatimukset.

Compliance officerien tulee osallistua palkitsemiskäytäntöjen suunnitteluun ja osaltaan varmistaa, että pankin ja yhtiön palkitsemisen ohje ja käytännöt ovat kulloinkin voimassa olevan sääntelyn ja yhteenliittymäohjeistuksen mukaiset. Compliance toiminto valvoo palkitsemisjärjestelmää ja -käytäntöjä vuosisuunnitelmansa mukaisesti. Palkitsemisjärjestelmään liittyvistä havainnoista raportoidaan jäsenluottolaitoksen/yhtiön toimivalle johdolle, hallitukselle ja keskusyhteisön compliance toiminnolle. Keskusyhteisön compliance toiminto raportoi yhteenvetona havainnoista hallintoneuvoston palkitsemisvaliokunnalle ja keskusyhteisön hallitukselle osana säännöllistä raportointia.

Yhteenliittymän keskusyhteisön sisäinen tarkastus antaa vuosittain arvion jäsenluottolaitoksen tai yhtiön hallitukselle palkitsemisjärjestelmän noudattamisesta. Yhteenliittymän keskusyhteisön sisäinen tarkastus antaa myös yhteenliittymätason arvion keskusyhteisön hallintoneuvostolle palkitsemisjärjestelmän noudattamisesta yhtiötason arvioiden perusteella. Keskeiset havainnot raportoidaan lisäksi keskusyhteisön palkitsemisvaliokunnalle.

Yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten ja yhtiöiden hallitukset päättävät omalta osaltaan yhteisönsä palkitsemisjärjestelmästä ja palkitsemisen tavoitteista siten, että ne tukevat yksittäisen jäsenluottolaitoksen/ yhtiön liiketoiminnan tavoitteita ja johtamista. Yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten ja yhtiöiden hallitukset päättävät omalta osaltaan myös palkkioiden maksamisesta tavoitteiden toteutumisen perusteella noudattaen riskinsopeutusprosessia.

Liiketoiminnoista riippumattomien toimintojen palkitsemista valvoo jäsenluottolaitoksen, yhtiön tai keskusyhteisön hallitus. Riippumattomissa valvontatoiminnoissa palkitsemisen muuttuva osa perustuu valtaosin toimintokohtaisiin tavoitteisiin eikä liiketoiminnan tulokseen, jotta ei vaaranneta heidän objektiivisuutta ja riippumattomuutta eikä luoda eturistiriitilanteita.

Säästöpankkiryhmässä on nimetty merkittävät riskinottajahenkilöt ("nimetyt henkilöt", jotka voivat vaikuttaa pankin/yhtiön riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa pankille merkittävää taloudellista riskiä. Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään kuuluu yhteenliittymässä mm. jäsenluottolaitosten, keskusyhteisön ja muiden yhtiöiden toimitusjohtajat ja muut toiminnan johtamiseen ja päätöksentekoon osallistuvat henkilöt, sekä muut henkilöt, joiden toiminnalla on olennainen vaikutus yrityksen riskiasemaan ja myös, liiketoiminnasta riippumattomien toimintojen henkilöt. Ajantasainen tieto nimetyistä henkilöistä ilmoitetaan yhteisön toimesta henkilö-tietojärjestelmä Sympaan. Jokainen Ryhmän jäsenluottolaitos/yhtiö vastaa omalta osaltaan nimeämisistä ja siihen liittyen tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta.

Tilikaudelle kohdistuvat palkat ja palkkiot on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 22 henkilöstökulujen osalta.

LIITE 5: RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDENHALLINNAN PERIAATTEET

Yleiset tavoitteet ja tehtävät

Säästöpankkiryhmä on Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä toimivan Säästöpankkiliiton, 14 Säästöpankin sekä niiden tytär- ja osakkuusyhteisöjen muodostama finanssiryhmä. Säästöpankkiryhmä ei muodosta rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain tarkoittamaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymää.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 14 itsenäistä, alueellista ja paikallista säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj ja Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, joista Säästöpankkipalvelut Oy on Säästöpankkiliiton 100 prosenttia omistama tytäryhtiö.

Säästöpankkiliitto osk toimii Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaan keskusyhteisöllä on oikeus ohjata yhteenliittymään kuuluvia jäsenluottolaitoksia ja sillä on velvollisuus valvoa niiden toimintaa. Keskusyhteisö toteuttaa ohjeidenanto- ja valvontavelvollisuuttaan sekä yhteenliittymätasolla että jäsenluottolaitostasolla. Keskusyhteisön hallitus on hyväksynyt keskeisimmät toimintaperiaatteet ja riskistrategiat. Se päättää myös tarvittavien ohjauskeinojen käytöstä yhteenliittymälain sekä Säästöpankkiryhmän toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiointiin, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Säästöpankkien tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden tuottamat keskitetyt tuotteet ja palvelut. Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki, Sp-Kiinnitysluottopankki, Sp-Henkivakuutus, Sp-Rahastoyhtiö, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti.

Riskien- ja vakavaraisuuden hallintaprosessia sääntelevät luottolaitos- ja vakuutusyhtiölaki, laki talletuspankkien yhteenliittymästä, suoraan sovellettava EU-lainsäädäntö sekä Finanssival-

vonnan standardit, määräykset ja ohjeet. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuulumiseen liittyy vastuu sekä Säästöpankkien yhteenliittymän että toistensa toiminnasta. Vastuu edellyttää, että jokainen jäsenluottolaitos linjauksiaan ja päätöksiään tehdessään ottaa huomioon tekojensa vaikutukset niin omaan yhtiönsä kuin muiden Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhtiöiden toimintaan. Säästöpankit toimivat ja ottavat riskiä oman pääomansa, vakavaraisuutensa ja maksuvalmiutensa puitteissa. Jokainen säästöpankki mitoitaa toimintansa oman kantokykynsä mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa uhat ja mahdollisuudet, jotka vaikuttavat Yhteenliittymän strategian toteutumiseen.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on turvata sekä jäsenluottolaitoksen että Säästöpankkien yhteenliittymän riskinkantokyky ja varmistaa, että toimintaedellytykset eivät vaarannu pitkällä tähtäyksellä. Säästöpankkien yhteenliittymän riskistrategioissa määritellään riskinkantokyvyn ja riskinottohalukkuuden tavoitteet ja tehdään muut riskienhallinnalliset linjaukset suhteessa liiketoimintatavoitteisiin.

Säästöpankkien yhteenliittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistaa luotettava hallinto sekä Säästöpankkien yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät. Hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan edellytetään täyttävän lainsäädännön ja viranomaismääräysten vaatimukset. Luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteet on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen hallinnointiperiaatteiden liitetiedossa.

Säästöpankkiryhmä harjoittaa vähittäispankki-, keskuspankki-, kiinnitysluottopankki-, sijoitus- ja henkivakuutustoimintaa sekä kiinteistövälitystä. Olennaisimmat riskit ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit. Henkivakuutustoimintaan sisältyy markkina-, vakuutus- ja vastapuoliriskiä. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit sisältäen oikeudelliset ja compliance-riskit koskevat kaikkia liiketoimintoja.

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaukselle ja riskien rajaamiselle yhteenliittymän kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti sekä pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä Säästöpankkien yhteenliittymän maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Keskusyhteisö vastaa yhteenliittymätason riskienhallinnasta ja vakavaraisuuden hallinnasta sekä riskienhallintajärjestelmän riittävyydestä ja ajantasaisuudesta. Keskusyhteisö antaa Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluville yrityksille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi niiden riskienhallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi. Keskusyhteisö valvoo myös, että jäsenyhteisöt noudattavat Säästöpankkien yhteenliittymän sisäisiä periaatteita ja asiakassuhteissa asianmukaisia sekä eettisesti hyväksyttäviä menettelytapoja. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy sisäisen valvonnan ja luotettavan hallinnon järjestämisen periaatteet. Riskienhallintastrategiat perustuvat keskusyhteisön hallituksen vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Jäsenpankit ja yhteisöt vastaavat omasta riskienhallinnastaan sekä oman vakavaraisuutensa ja maksuvalmiutensa hallinnasta toimintansa laadun ja laajuuden mukaisesti ja yhteenliittymän riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinta perustuu siihen, että jäsenpankki ei ota toiminnassaan niin suurta riskiä, että se olennaisesti vaarantaisi ko. jäsenpankin maksuvalmiuden ja/tai vakavaraisuuden. Kun kukin jäsenpankki mitoittaa omat riskinsä tasolle, joka ei huonoissakaan olosuhteissa vaaranna pankin maksuvalmiutta ja/tai vakavaraisuutta, niin silloin myös turvataan yhteenliittymäkokonaisuuden maksuvalmius ja vakavaraisuus. Käytännössä jäsenpankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden tason hyväksymällä yhteenliittymän riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti.

Varmistaakseen, että Säästöpankkien yhteenliittymällä on vaatimukset täyttävä riskienhallinta, Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön on asetettu Riskivaliokunta, jonka tehtävänä

on avustaa Keskusyhteisön hallitusta riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hallituksen päättämää riskistrategiaa. Riskivaliokunta valvoo ja varmistaa vakavaraisuuden hallinnan tehokkuuden ja riittävyyden sekä arvio riskeihin liittyvien periaatteiden, valvontamenetelmien ja prosessien riittävyyttä. Riskivaliokunta kokoontuu kuukausittain.

Keskusyhteisön hallitusta avustaa myös Varainhallintakomitea, joka avustaa ja ohjaa Riskivaliokunnan vastuulla olevaa toimintaa sekä varmistaa, että Säästöpankkien yhteenliittymän rakenteellinen likviditeettiriski ja markkinariski ml. korko- ja sijoitusriski pysyvät tasolla, joka turvaa Säästöpankkien yhteenliittymän häiriöttömän toiminnan. Varainhallintakomitean tehtävänä on lisäksi koordinoita Säästöpankkien Yhteenliittymän jälleenrahoitusta ja likviditeetin hallinnan järjestämistä yhteistyössä Säästöpankkien Keskuspankin Treasuryn kanssa.

Keskusyhteisöön on perustettu seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokas ja kattava sisäisen valvonta kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluville yhtiöille:

- Riippumaton riskienvalvonta
- Säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- Sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa Keskusyhteisön hallitusta ja toimivaa johtoa Säästöpankkien yhteenliittymän riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä riskienhallinnan toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance-toiminto varmistaa, että Säästöpankkien yhteenliittymässä noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance-toiminnon vastuulla on myös valvoa, että Säästöpankkien yhteenliittymässä noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Keskusyhteisön sisäinen tarkastus varmistaa riippumattomalla toiminnallaan, että Keskusyhteisön hallituksella ja sen Tarkastusvaliokunnalla sekä toimivalla johdolla on käytettävissään oikeellinen ja kattava kuva Säästöpankkiryhmän ja Säästöpankkien yhteenliittymän ja siihen kuuluvien eri yhtiöiden ja toimintojen kannattavuudesta, tehokkuudesta, sisäisen valvonnan

tilasta ja erityyppisistä toimintaan liittyvistä riskeistä. Alla olevassa kaaviossa on kuvattu Keskusyhteisön riskienhallinnan organisaatio.

Kaavio: Keskusyhteisön riskienhallinnan organisaatio

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen hallitukset vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä oman yhteisönsä osalta lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja Keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen toimitusjohtaja ja muu toimiva johto vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä oman yhteisönsä osalta lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja yhteisön oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menetelmätapoja ylläpidetään ja kehitetään Keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki

uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Säästöpankkien yhteenliittymässä on laadittu riskialueittaiset riskistrategiat ja -limiitit. Riskialueittaisia strategioita täydentävät Keskusyhteisön hallituksen antamat operatiivisen tason ohjeet. Riskialueittaiset strategiat kattavat riskien tunnistamisen, mittaamisen ja arvioinnin sekä niiden rajoittamisen, valvonnan ja raportoinnin.

Keskusyhteisön hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet halutulle riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat yhteenliittymätasolla eri riskialueille.

Pilari III julkistamisperiaatteet

Säästöpankkien yhteenliittymän Pilari III julkistamisperiaatteet on laadittu voimassa olevan lainsäädännön ja viranomaismääräysten vaatimusten mukaisesti huomioiden Säästöpankkien yhteenliittymän pitkän aikavälin strategia ja liiketoimintasuunnitelma. Pilari III julkistamisperiaatteiden tavoitteena on, että julkaistavien tietojen määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa Säästöpankkien yhteenliittymän toiminnan luonteeseen, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskiasemaan sekä huomioivat Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminnan erityispiirteet. Tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien yhteenliittymä arvioi vuosittain tietojen olennaisuutta sidosryhmien näkökulmasta sekä sitä, mitä tietoja voidaan pitää liikesalaisuuksina tai luottamuksellisina.

Säästöpankkien yhteenliittymä julkaisee kaikki oleelliset tiedot liiketoiminnasta ja eri riskialueista, jotka perustuvat valittuun liiketoimintastrategiaan. Pilari III julkistamisperiaatteet vahvistavat keskusyhteisön hallitus ja periaatteet valmistelevat keskusyhteisön toimiva johto. Periaatteet päivitetään vähintään vuosittain tai aina Säästöpankkien yhteenliittymän toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn ja/tai viranomaisvaateiden muuttuessa.

Vakavaraisuusasetuksen osan kahdeksan mukainen laaja Pilari III-raportti julkaistaan kerran vuodessa ja suppeampi Pilari III-raportti puolivuositain. Säästöpankkien yhteenliittymä voi

tarvittaessa arvioida tarvetta tiheämmälle julkistamiselle, mikäli markkinatilanne tai Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoimintakehitys tai riskiaseman muuttuminen sitä edellyttäisi.

Vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on arvioida, että pääoman määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa Yhteenliittymän toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen sekä kattamaan liiketoiminnan ja toimintaympäristön kaikki riskit. Tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien yhteenliittymä tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoitaa riskinkantokykynsä vastamaan kaikkien riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkorisktiin, sijoitussalkun markkinarisktiin ja liiketoimintarisktiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien yhteenliittymä arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari 1 ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Keskusyhteisön hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuuden hallinnasta. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisista toimintaympäristömuutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymän tasolla.

Keskusyhteisön hallitus on asettanut vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain. Pitkän aikavälin vakavaraisuustavoite on vähintään 17 prosentin ydinvakavaraisuus (CET1).

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankkien yhteenliittymä arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksentekokykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Yhteenliittymän kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen Säästöpankkien yhteenliittymän rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuussuunnitelma

Säästöpankkien yhteenliittymän pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuden. Osana pääoman jatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari 1 pääomavaateet

Säästöpankkien yhteenliittymän luotto- ja vastapuoliriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä, vastuun arvonokaisuriskin pääomavaade standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 prosenttia omien varojen yhteismäärästä. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole kaupankäyntivarastoa ja Yhteenliittymän liiketoimintaan ei kuulu hyödykeriskin ottaminen. Valtaosan Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaateesta muodostaa luotto- ja vastapuoliriskin pääomavaade, jossa suurimpia vastuuryhmiä ovat kiinteistövakuudelliset saamiset, yrityssaamiset ja vähittäissaamiset.

Omat varat ja vakavaraisuus tunnusluvut

Vuoden 2023 lopussa Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuusasema oli vahva ja omat varat koostuivat lähes kokonaan ydinpääomasta (CET1). Omat varat yhteensä olivat 1 034,4 (1 090,5) miljoonaa euroa, josta ydinpääoman osuus oli 1 031,4 (1 090,5) miljoonaa euroa. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole ensisijaista lisäpääomaa. Toissijaisia pääomia (T2) oli 3,0 (0,03) miljoonaa euroa, joka koostui tilikaudella debentuurilainoista. Riskipainotetut erät olivat 5 302,2 (5 837,3) miljoonaa euroa, eli 9,2 prosenttia pienemmät kuin viime vuoden lopussa. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuussuhde oli 19,5 (18,7) prosenttia ja ydinvakavaraisuussuhde oli 19,5 (18,7) prosenttia. Omien varojen ja riskipainotettujen saamisten lasku suhteessa vuoden 2022 lopun tilanteeseen johtuu Liedon Säästöpankin irtautumisesta Säästöpankkien yhteenliittymästä. Katsauskaudella vakavaraisuutta vahvisti tilikauden voitto ja laajan tuloksen kautta arvostettavien sijoitussalkun erien arvojen nousu.

Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaade on 638,8 (702,0) miljoonaa euroa, joka vastaa 12,0 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Pääomavaatimuksen koostumus on kuvattu alla olevassa taulukossa. Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus koostuu vakavaraisuusasetukseen perustuvasta 8 %:n vähimmäisvaateesta, Finanssivalvonnan asettamasta harkinnan varaisesta lisäpääomavaateesta, luottolaitoslakiin perustuvasta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta sekä ulkoisten vastuiden maakohtaisista.

Pilari 1 vakavaraisuuden pääomavaateet (1000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	27 922	
Saamiset aluehallinnolta tai paikallisviranomaisilta	80	62
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	31	14
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	0	
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	0	
Saamiset laitoksilta	3 820	4 136
Saamiset yrityksiltä	90 694	108 585
Vähittäissaamiset	60 341	72 110
Kiinteistövakuudelliset saamiset	181 388	193 413
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	13 403	9 507
Eriyisen suureen riskiin liittyvät vastuut	0	
Vastuut katettujen joukkolainojen muodossa	169	186
Arvopaperistamispositiot	0	
Saamiset laitoksilta ja yrityksiltä, joissa on käytettävissä lyhyen aikavälin luottoluokitusta	0	
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvät saamiset	3 209	10 788
Oman pääoman ehtoiset vastuut	6 910	9 464
Muut erät	11 359	10 768
Luotto- ja vastapuoliriskin omien varojen vaade yhteensä	371 431	419 032
Vastuun arvonokaisuriskin (CVA) omien varojen vaade	2 980	1 849
Markkinariskin (valuuttariski) omien varojen vaade		
Operatiivisen riskin omien varojen vaade	49 763	46 099
Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä	424 174	466 980

SÄÄSTÖPANKKIEN YHTEENLIITTYMÄN VAKAVARAIUSLASKENNAN PÄÄERÄT

Omat varat (1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	1 087 314	1 138 741
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-55 909	-48 237
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	1 031 404	1 090 504
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	1 031 404	1 090 504
Toissijainen pääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	3 015	28
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	3 015	28
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	1 034 419	1 090 533
Riskipainotetut erät yhteensä	5 302 169	5 837 252
josta luottoriskin osuus	4 642 885	5 237 903
josta vastuun arvonokaisuriski (CVA)	37 250	23 115
josta markkinariskin osuus		
josta operatiivisen riskin osuus	622 034	576 235
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	19,5 %	18,7 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	19,5 %	18,7 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	19,5 %	18,7 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	1 034 419	1 090 533
Pääomavaatimus yhteensä*	638 827	702 048
Josta Pilari II lisäpääomavaatimuksen osuus	79 533	87 559
Pääomapuskuri	395 592	388 485

* Pääomavaatimus muodostuu lakisäätteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 %, Finanssivalvonnan asettamasta 1,5 % Pilari 2 vaatimuksesta ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Finanssivalvonnan Säästöpankkien yhteenliittymälle asettama harkinnanvarainen pilari 2 pääomavaatimus on 1,5 prosenttia (1,5 %). Pilari II pääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

YHTENLASKETTU PÄÄOMAVAARDE, %

31.12.2023	Vähimmäisvaade	Pilari 2 (SREP)-lisäpääomavaade	Kiinteä lisäpääomavaade	Vastasyklinen pääomapuskuri	Yhteenlaskettu pääomavaade
CET1	4,50	0,84	2,50	0,05	7,89
AT1	1,50	0,28			1,78
T2	2,00	0,38			2,38
Yhteensä	8,00	1,50	2,50	0,05	12,05

Finanssivalvonta päätti maaliskuussa 2023 asettaa 1,0 prosentin suuruisen järjestelmäriskipuskurivaatimuksen Säästöpankkien yhteenliittymälle. Päätös tulee voimaan 1.4.2024.

Finanssivalvonta ei asettanut vuonna 2023 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0–2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin.

Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Keskusyhteisölle myönnetty lupa kattaa myös NSFR-vaateen.

Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuslaskennan pääerät

EU:n vakavaraisuusasetuksen CRR3-muutoksilla, joilla implementoidaan lopullinen Basel III sääntely EU:ssa, ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuteen. Muutosten suunniteltu voimaantulo on 1.1.2025.

VÄHIMMÄISOMAVARAIUSASTE

Säästöpankkien yhteenliittymän vähimmäisomavaraisuusaste oli 8,3 (8,3) prosenttia ylittäen selvästi sitovan 3 % vähimmäisvaateen. Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa luottolaitoksen velkaantumistasetta ja se lasketaan jakamalla ensisijainen pääoma vastuiden kokonaismäärällä.

VÄHIMMÄISOMAVARAIUSASTE

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Ensisijainen pääoma	1 031 404	1 090 504
Vastuiden kokonaismäärä	12 376 045	13 194 516
Vähimmäisomavaraisuusaste	8,3 %	8,3 %

Pilari III raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta.

KRIISINRATKAISUUNNITELMA

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/ EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausvirasto päätti asettaa toukokuussa 2023 Säästöpankkien yhteenliittymälle sekä Sp-Kiinnitysluotto-pankki Oyj:lle omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL-vaade). Aiemman päätöksen mukainen vaade on voimassa 31.12.2023 saakka. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin tai Sp-Keskuspankkiin.

MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 –tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausviraston päätöksen mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava

MREL-vaade on 19,49 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen MREL-vaade on 20,53 % kokonaisriskin määrästä tai 7,74 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n MREL-vaatimus on 14,4 % kokonaisriskin määrästä tai 5,1 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen 15,72 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Kokonaisriskin perusteella lasketun vaatimuksen lisäksi on jatkuvasti täytettävä kulloinkin voimassa oleva laitoskohtainen kokonaislisäpääomavaatimus.

PANKKITOIMINTA

Luotto- ja vastapuoliriskit pankkitoiminnan merkittävin riski on luottoriski. Luottoriskin hallinnalla ja valvonnalla on suuri merkitys varmistettaessa pääomien riittävyyttä suhteessa liiketoiminnan riskeihin ja riskien toteutumisen aiheuttamiin tappioihin.

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannaisopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Säästöpankkiryhmässä pankkitoiminnan keskeiset asiakasryhmät ovat henkilöasiakkaat, yritysasiakkaat sisältäen asuntoyhteisöt, maatilayrittäjät ja muut pienyritykset. Pankkitoiminnan varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina Säästöpankkien asiakkaille.

Luottoriskien hallinta ja mittaaminen

Keskusyhteisön hallitus ohjaa pankkitoiminnan luottoriskien hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä niiden valvontaa ja raportointia vahvistamallaan luottoriskistrategialla, sen perusteella antamallaan luottoriskejä ja niiden hallintaa koskevilla ohjeilla sekä asettamallaan riskilimiiteillä ja muilla seurantarajoilla. Keskusyhteisön riskienvalvonta seuraa säännöllisesti luottoriskien kehitystä suhteessa limiitteihin sekä seuranta – ja valvontarajoihin, ja valvoo että jäsenluottolaitokset noudattavat näitä periaatteita.

Vahvistetun strategian operatiivisesta ylläpidosta vastaa Keskusyhteisön riskienvalvonta-toiminto yhteistyössä keskusyhteisön hallituksen keskuudestaan nimeämän Riskivaliokunnan

kanssa. Strategia päivitetään vähintään vuosittain tai aina Yhteenliittymän toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn ja/tai viranomaisvaateiden olennaisesti muuttuessa.

Luottoriskistrategiaa täydentävät Keskusyhteisön hallituksen antamat operatiivisen tason ohjeet, joista keskeisimmät ovat luottohallinnon ohje, ongelma-asiakkaiden tunnistaminen ja hallinta, perintäohje, asuntoja liikekiinteistövuokausien hintaseuranta ja luotto-ohje kattaen myös kiinnitysluottopankin toiminnan.

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa vastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Keskusyhteisön hallitus määrittää ja vahvistaa yhteenliittymätasolla luottosalkun asiakasryhmä- ja toimialajakautaan sekä luottosalkun laadun seurannassa ja valvonnassa käytettävät riskilimiitit sekä seurantarajat.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten hallitusten vahvistamat liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät jäsenluottolaitoskohtaisille riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Jäsenluottolaitos myöntää luottoja ja takauksia ensisijaisesti omalle tosiasialliselle toimialueelleen. Tällä varmistetaan yhtenä luotonannon perusteena oleva paikallinen, riittävän perusteellinen asiakastuntemus.

Säästöpankeissa pankkien hallitukset ovat delegoineet luottovaltuuksia pankin johdolle/johdoryhmälle/luottotoimikunnalle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää. Arvostusprosentit ovat varovaisesti määriteltäviä enimmäisrajoja kullekin vakuuslajille. Vakuuden käyvän arvon arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen arvioon.

Luottoriskiä arvioidaan ja mitataan seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä, odotettavissa olevia luottotappioita, lainanhoitajoustoja, ongelmasaamisia ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista, maksuviiveistä, odotettavissa olevista luottotappioista, lainanhoitajoustoista, ja järjestämättömistä luotoista. Luottosalkun keskittymiä seurataan asiakkaittain ja toimialoittain ja raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen näiden lisäksi myös luottoluokittain.

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

(1 000 euroa) Vastuuryhmä	31.12.2023 Vastuut yhteensä	Takaukset	Rahoitusvakuudet	Muu vakuus
Kiinteistövakuudelliset saamiset	6 683 403			6 683 403
Vähittäissaamiset	2 116 165	670 437	36 243	1 335
Saamiset yrityksiltä	1 555 855	170 030	11 291	
Saamiset laitoksilta	219 714			
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	1 745 980			
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvät saamiset	44 035			
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	203 360	11 150	2 462	87
Muut vastuuryhmät yhteensä	245 117		5	
Yhteensä	12 813 629	851 617	50 000	6 684 825

(1 000 euroa) Vastuuryhmä	31.12.2022 Vastuut yhteensä	Takaukset	Rahoitusvakuudet	Muu vakuus
Kiinteistövakuudelliset saamiset	7 167 399			7 167 399
Vähittäissaamiset	2 370 819	715 200	51 330	973
Saamiset yrityksiltä	1 848 839	162 599	15 113	
Saamiset laitoksilta	247 961			
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	1 479 641			
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvät saamiset	112 525			
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	157 067	8 194	1 112	7
Muut vastuuryhmät yhteensä	281 212		9	
Yhteensä	13 665 463	885 993	67 564	7 168 379

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamisia, viivästyneitä maksuja, lainahoitojoustoja ja järjestämättömiä saamisia seurataan säännöllisesti sekä jäsenluottolaitos että yhteenliittymän tasolla. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan vastuuta, joissa asiakas on luokiteltu maksukyvyttömäksi joko yli 90 päivää erään-tyneiden merkittävien saamisten vuoksi tai muista syistä pidetään epätodennäköisenä, että asiakas selviäisi velvoitteistaan.

Viivästyneillä maksuilla tarkoitetaan sitä, että asiakkaan saatavat ovat rästissä 30–89 päivää, samalla asiakas on jo ns. potentiaalinen ongelma-asiakas. Säästöpankkien yhteenliittymän viivästyneet saamiset ovat pysyneet 2023 maltillisella tasolla 0,6 (0,5) prosenttia luottokannasta.

Järjestämättömäksi saamiseksi luokitellaan luotot, joilla vähintään yksi seuraavista kriteereistä täyttyy: luotto on luokiteltu maksukyvyttömäksi, luotto on ECL vaiheessa 3 tai luotolla on järjes-

tämätön lainanhoitojousto. Säästöpankkien yhteenliittymän järjestämättömien saamisten määrä oli vuoden 2023 lopussa 2,3 (2,1) prosenttia luottokannasta.

Järjestämättömien saamisten määrä nousi vuonna 2023, mutta määrä on edelleen kohtuullisella tasolla. Lainanhoitojoustoina raportoidaan saamiset, joiden ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneen maksukyvyyn takia. Tietyissä olosuhteissa velallisen joutuessa talou-

dellisiin vaikeuksiin asiakkaalle annetaan myönnytys lainaehtoihin lyhennysvapaan tai luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä tavalla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja välttämään mahdollisia luottotappioita. Lainanhoitojoustojen myöntämisen edellytyksenä on, että asiakkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhytaikaisia ja tilapäisiä. Arvon alentumisia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevat laskentaperiaatteet on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa sekä tilinpäätöksen liitetiedossa 9.3 Arvon alentumiset rahoitusvaroista.

Erääntyneet ja järjestämättömät saamiset (1 000 euroa)	31.12.2023	Osuus (%)	31.12.2022	Osuus (%)
Erääntyneet saamiset, yli 30 päivää	144 619	1,5 %	142 577	1,4 %
josta 30-89 päivää	52 323	0,6 %	52 655	0,5 %
josta 90 päivää tai yli	92 296	1,0 %	89 922	0,9 %
Järjestämättömät saamiset	216 711	2,3 %	213 441	2,1 %
Lainanhoitojoustot	123 081	1,3 %	136 302	1,3 %

*Vertailukauden tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuneet toiminnot.

Luotonanto

Säästöpankkiryhmän pankkitoiminnan luottokanta oli vuoden 2023 lopussa 9 602 (10 356) miljoonaa euroa ja laski -7,3 prosenttia vuoden 2022 lopun tilanteesta, mihin vaikutti Liedon Säästöpankin irtaantuminen ryhmästä. Taseessa olevista luotoista henkilöasiakkaiden osuus oli 67,1 (67,7) prosenttia, yritysasiakkaiden osuus oli 16,2 (15,3) prosenttia, asuntoyhteisöjen osuus oli 8,9 (9,1) prosenttia ja maatalousyrittäjien ja muiden osuus oli 7,8 (7,9) prosenttia.

Asuntolainakanta oli vuoden 2023 lopussa 5 630,9 (6 117,6) miljoonaa euroa. Asuntolainakanta laski yhteensä -8,0 (3,8) prosenttia vuoden aikana, mihin vaikutti Liedon irtaantuminen ryhmästä.

Luotonanto yksityisasiakkaille myönnetään pääasiassa turvaavaa asuntovakuutta vastaan. Tarvittaessa käytetään lisäksi muita vakuuksia.

Yksityisasiakkaiden rahoittaminen tehdään suoraan Säästöpankkien taseista ja Sp-Kiinnitys- luottopankin taseesta pois lukien korttiluotot ja vakuudettomat kulutusluotot, jotka myönnetään Säästöpankkien Keskuspankin kautta.

Luottokannalla on pääsääntöisesti hyvät vakuudet ja suurimmalla osalla kannan sopimuksista on merkittävästi ylivakuuksia. Pääasialliset vakuudet ovat kiinteistövakuuksia, minkä lisäksi lisävakuuksina voi olla muuta kiinteää omaisuutta.

Seuraavassa taulukossa on esitetty asiakasryhmittäin vastuut jaettuna IFRS 9:n mukaisiin vaiheisiin 1, 2 ja 3.

LUOTOT ASIAKASRYHMITÄIN

Asiakasryhmä (1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022	muutos (%)
Yksityisasiakas	6 439 965	7 013 333	-8,2 %
Yritysasiakas	1 555 653	1 583 424	-1,8 %
Asuntoyhteisö	856 480	944 437	-9,3 %
Maatalous ja muut	749 554	814 936	-8,0 %
Yhteensä	9 601 652	10 356 130	-7,3 %

* Tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuneet toiminnot.

*Asiakasryhmät (1 000 euroa)	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3		Yhteensä	
	Vastuut	Vakuusvaje, (%)	Vastuut	Vakuusvaje, (%)	Vastuut	Vakuusvaje, (%)	Vastuut	Vakuusvaje, (%)
Henkilöasiakkaat	5 656 683	7,08 %	658 052	2,91 %	125 231	14,03 %	6 439 965	6,79 %
Yrityisasiakkaat	1 222 365	11,01 %	278 102	8,33 %	55 186	19,14 %	1 555 653	10,82 %
Asuntoyhteisö	596 601	2,10 %	257 053	0,38 %	2 826	8,21 %	856 480	1,60 %
Muut	643 076	21,79 %	74 819	16,17 %	31 659	36,96 %	749 554	21,87 %
Yhteensä	8 118 725	8,47 %	1 268 025	4,37 %	214 902	18,64 %	9 601 652	8,16 %

*Vertailukauden tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuneet toiminnot.

Luotonanto yksityisasiakkaille

Yksityisasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi perustuu paikallisen säästöpankin hyvään asiakastuntemukseen sekä arvioon asiakkaan maksukyvyistä. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle.

Luotot luokitellaan 9 riskiluokkaan. Alla olevassa taulukossa on esitetty yksityisasiakkaiden vastuut riskiluokittain jaettuna IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardin mukaisesti vaiheisiin 1, 2 ja 3.

Yksityisasiakkaiden luokitukset ovat pääsääntöisesti hyviä. Suurin osa vastuista kuuluu edelleen parempiin riskiluokkiin (1–4).

YKSITYIASIAKKAIDEN LUOTTOKANNAN RISKILUOKKAJAKAUMA*

Riskiluokka (1 000 euroa)	31.12.2023				Suhteellinen osuus kannasta	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	31.12.2023	31.12.2022
1 - Erinomainen luokka	774 411	1 682	0	776 092	12,1 %	12,2 %
2 - Hyvä luokka	1 599 584	3 528	0	1 603 111	24,9 %	25,6 %
3 - Hyvä luokka	1 957 424	26 768	0	1 984 192	30,8 %	30,6 %
4 - Keskimääräinen luokka	688 755	39 847	0	728 602	11,3 %	11,0 %
5 - Keskimääräinen luokka	281 478	41 263	0	322 741	5,0 %	4,7 %
6 - Heikohko luokka	185 128	105 351	0	290 479	4,5 %	4,5 %
7 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	80 514	83 706	0	164 219	2,6 %	2,5 %
8 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	44 241	137 286	0	181 528	2,8 %	2,7 %
9 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	45 148	218 621	130	263 900	4,1 %	4,6 %
D - Arvonalentunut	0	0	125 101	125 101	1,9 %	1,4 %
Yhteensä	5 656 683	658 052	125 231	6 439 965	100,0 %	100,0 %

* Tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuneet toiminnot.

Luotonanto yrityksille

Säästöpankkien yritystoiminnan kohderyhminä ovat hyvämaineiset, pääsääntöisesti kunkin pankin omalla toimialueella toimivat mikro- ja pienet yritykset, elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalousasiakkaat sekä julkisen sektorin vastuut.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun.

Yritysassiakkaiden luotonmyönnössä asiakasarvioinnin perusteena oleva tilinpäätösanalyysi, asiakkaan taloudellinen tila, maksukyky, kilpailuasema, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle.

Lisäksi selvitetään aiotun investoinnin vaikutusta asiakkaan taloudelliseen tilaan.

Elinkeinoonharjoittajat ja toiminimet hoidetaan pääsääntöisesti yksityisasiakkaina. Yritysassiakkaina hoidetaan osakeyhtiömuotoisia yrityksiä, avoimia ja kommandiittiyrityksiä, yhteisöjä ja julkisyhtiöitä.

Luotot luokitellaan 9 riskiluokkaan. Alla olevassa taulukossa on esitetty yritysassiakkaiden vastuut riskiluokittain jaettuna IFRS 9 -standardin mukaisiin vaiheisiin 1, 2 ja 3.

Vastuiden jakauma riskiluokkiin on pysynyt edellisen vuoden tasolla.

YRITYSSASIAKKAIDEN LUOTTOKANNAN RISKILUOKKAJAKAUMA*

Riskiluokka (1 000 euroa)	31.12.2023				Suhteellinen osuus kannasta	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	31.12.2023	31.12.2022
1 - Erinomainen luokka	136 993	3 703	0	140 696	4,5 %	4,9 %
2 - Hyvä luokka	174 039	1 095	0	175 133	5,5 %	5,3 %
3 - Hyvä luokka	287 534	12 471	0	300 005	9,5 %	9,0 %
4 - Keskimääräinen luokka	716 919	31 264	0	748 183	23,7 %	27,5 %
5 - Keskimääräinen luokka	562 684	69 586	0	632 270	20,0 %	19,9 %
6 - Heikohko luokka	373 564	153 874	1 249	528 687	16,7 %	16,6 %
7 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	196 763	233 389	0	430 152	13,6 %	11,6 %
8 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	9 644	94 420	0	104 063	3,3 %	2,6 %
9 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	3 903	10 172	0	14 076	0,4 %	0,5 %
D - Arvonalentunut	0	0	88 422	88 422	2,8 %	2,2 %
Yhteensä	2 462 042	609 973	89 671	3 161 687	100,0 %	100,0 %

* Tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuneet toiminnot.

Luotonannon keskittymäriskit

Luotonannon riskikeskittymiä syntyy tai voi syntyä esimerkiksi silloin, kun luottosalkku sisältää suuria määriä luottoja ja muita vastuita seuraaville tahoille:

- yksittäiselle vastapuolelle
- ryhmille, jotka muodostuvat yksittäisistä vastapuolista ja niihin sidoksissa olevista yhteisöistä
- tietyille toimialoille
- tiettyjä vakuuksia vastaan
- joiden maturiteetti on sama tai
- joissa tuote/instrumentti on sama

Säästöpankkien yhteenliittymän tai yksittäisen jäsenluottolaitoksen yhdelle asiakkaalle ja/ tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä- että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla. Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä toimialakohtaisia riskikeskittymiä eikä asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät EU:n vakavaraisuusasetuksen asettaman rajan 10 prosenttia ryhmän omista varoista (ns. suuret asiakasriskit).

Säästöpankkien yhteenliittymän suurimmat vastapuolet ovat likviditeettireservin ylläpidon vuoksi sijoitussalkussa pidettävät eri valtioiden arvopaperit sekä johdannaisvastapuolet. Luottokannan 20 suurimman asiakkaan yhteenlasketut vastuut ovat 2,1 (2,4) prosenttia luottokannasta. Yritysassiakkaiden vastuut luottokannassa ovat keskittyneet kiinteistötoimialaan ja peruselinkeino, kalastus, kaivostoiminta - toimialaan, joiden osuus koko luottokannasta on 20,3 (20,1) prosenttia.

YRITYSLUOTTOKANNAN TOIMIALAJAKAUMA*

Toimiala	31.12.2023	31.12.2022
Peruselinkeinot, kalastus, kaivostoiminta	18,44 %	18,74 %
Teollisuus	5,19 %	4,50 %
Energia, vesi ja jätteenhuolto	0,63 %	0,54 %
Rakentaminen	8,45 %	8,43 %
Kauppa	5,85 %	6,03 %
Hotelli ja ravintola	2,68 %	2,69 %
Kuljetus	2,54 %	2,41 %
Rahoitus	2,51 %	1,89 %
Kiinteistö	43,10 %	43,64 %
Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	4,65 %	4,89 %
Muut palvelut	5,96 %	6,23 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

* Vertailukauden tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuneet toiminnot.

Paikallisessa pankkitoiminnassa altistutaan tietyille keskittymäriskeille. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä yritysluottokannalle hallinnoidaan yhteenliittymätasolla luottosalkun asiakaskokonaisuus, asiakasryhmä ja toimialajakauman seurannassa ja valvonnassa käytettävien riskilimiittien ja seurantarajojen avulla.

Markkinariski

Pankkitoiminnan markkinariskejä syntyy jäsenluottolaitosten rahoitustaseista, joka koostuu anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkuista.

Markkinariskillä tarkoitetaan yleisesti markkinahintojen muutoksen aiheuttamaa vaikutusta rahoitusvarojen ja -velkojen markkina-arvoon. Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvoriskin että tuloriskin kautta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet on kuvattu alla kohdassa rahoitustaseen korkoriski.

Säästöpankkien pankkitoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäynti omaan lukuun tai

asiakaskaupankäynti (ns. trading -toiminta). Johdannaisten käyttö on rajoitettu suojaustarkoitukseseen. Jäsenluottolaitoksella voi olla EU:n vakavaraisuusasetuksen 94 artiklassa määritelty ns. pieni kaupankäyntivarasto.

Sijoitus- ja likviditeettisalkku

Sijoitus- ja likviditeettisalkun markkinariski muodostuu sijoituskohteen hinta-, korko- ja valuuttariskistä. Osakekurssien, korkojen ja valuuttojen muutokset vaikuttavat instrumenttien käypään arvoon sekä tuottoon. Sijoitussalkun markkinariskiä mitataan ja seurataan omaisuusluokittain, vastapuolittain ja sektoreittain. Hallitukselle ja Riskivaliokunnalle raportoidaan säännöllisesti sijoitussalkun position kehitys ja suurimmat vastapuolet.

Sijoitus- ja likviditeettisalkun riskejä hallitaan hajauttamalla sijoitukset omaisuusluokittain, sektoreittain ja maantieteellisesti.

Säästöpankkien sijoitustoiminnan riippuvuus Ukrainan sodan vaikutuksista on ollut hyvin rajallista. Korkoympäristön muutos on kuitenkin vaikuttanut voimakkaasti Säästöpankkien sijoitusten markkina-arvoihin.

Alla on esitetty sijoitussalkun jakauma omaisuusluokittain.

Sijoitusomaisuuden jakauma (1 000 euroa)*	31.12.2023		31.12.2022	
	Käypäarvo	Osuus (%)	Käypäarvo	Osuus (%)
Joukkovelkakirjalainat	619 606	81,8 %	631 618	78,6 %
Osakkeet	50 874	6,7 %	66 386	8,3 %
Strukturoidut sijoitukset	1 410	0,2 %	3 003	0,4 %
Muut vaihtoehtoiset sijoitukset	52 069	6,9 %	65 382	8,1 %
Kiinteistöt	33 117	4,4 %	37 219	4,6 %
Yhteensä	757 076	100 %	803 607	100 %

* Vertailukauden tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuneet toiminnot

Alla olevassa taulukossa on esitetty sijoitussalkun herkkyysanalyysi, joka kuvaa eri riskitekijöiden vaikutusta sijoitusten markkina-arvoihin, yhteenliittymän tulokseen sekä omiin varoihin.

Riskitekijä (vaikutus 1 000 euroa)	Muutos	31.12.2023	31.12.2022	Tulos*	Omat varat*
Korko	+ 1%	-13 639	-17 143	-166	-12 404
Osake	-10 %	-5 087	-8 410	-5 087	-5 087
Sijoituskiinteistöt	-10 %	-3 312	-5 630	-	-
Strukturoidut tuotteet	-10 %	-141	-337	-141	-141
Muut sijoitukset	-10 %	-5 207	-8 476	-5 207	-5 207

* Riskitekijän vaikutus yhteenliittymän tulokseen ja omiin varoihin.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakehintojen muutosten vaikutusta. Osakeriskiä syntyy pääsääntöisesti jäsenluottolaitosten likviditeetti- ja sijoitussalkuista. Listaamattomista osakeomistuksista suurin osa on yhteenliittymän ulkopuolisia ryhmän sisäisiä omistuksia (76 prosenttia).

Osakeomistukset (1 000 euroa)*	31.12.2023	31.12.2022
Listatut osakkeet	11 699	32 521
Listaamattomat osakkeet	39 175	33 864
Yhteensä	50 874	66 386

* Vertailukauden tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuneet toiminnot.

Valuutariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Valuutariskiä voi syntyä vähäisessä määrin sijoitussalkun instrumenteista. Jäsenluottolaitosten ottolainauksessa tai likviditeettipuskurissa ei saa olla avointa valuuttaposiitiota. Jäsenluottolaitoksen valuuttaposiitiota seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttaposiitio on yli 2 prosenttiyksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Hyödykeriskillä tarkoitetaan hyödykehintojen muutosten vaikutusta. Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten liiketoimintaan mukaan lukien sijoitustoiminta ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

Markkinariskien hallinta

Markkinariskien mittaamiselle ja seurannalle on asetettu limiitit ja muut seurantarajat, jotka ovat voimassa sekä yksittäisen jäsenluottolaitoksen että yhteenliittymän tasolla.

Keskeinen rahoitustaseen sisältämien markkinariskien mittaamisen ja seurannan väline on pankki- ja yhteenliittymätasoinen vakavaraisuuden hallintaprosessi, jossa rahoitustaseeseen markkinariskeille varataan pääomaa sekä normaalissa että stressiskenaariossa.

Rahoitustaseen korkoriski

Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminta on vähittäispankkitoimintaa, johon olennaisena osana kuuluu korkoriski, jolla tarkoitetaan korkomuutosten haitallista vaikutusta pankkitoiminnan taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) tai korkokatteeseen (tuloriski). Korkoriskiä syntyy jäsenluottolaitosten rahoitustaseista, jotka koostuvat anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenerahoituksesta sekä sijoitussalkuista. Yhteenliittymällä ei ole kaupankäyntivarastoa.

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on Yhteenliittymän korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että Yhteenliittymän vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaassakaan korkoympäristön muutoksissa. Yhteenliittymän riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan keskusyhteisön hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä.

Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeseenlaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsensäästöpankit käyttävät aktiivisesti korkokatteen suojaamisessa korkojohdannaisia kuten koronvaihtosopimuksia.

Säästöpankkien yhteenliittymän korkoriskejä mitataan sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa, kun kunkin tase-erän markkina-arvo lasketaan kyseisen instrumentin rahavirtojen nykyarvona. Tuloriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Taulukossa esitetään seuraavan 12 kuukauden kertyvän korkokatteen herkkyyks kerkokäyrän 1 prosenttia-yksikön paralleeliin muutoksen yhteydessä. Luottoihin sovelletaan sopimusehtojen perusteella viitekorkojen nollan prosentin lattiaa. Vähittäistalletuksille on myös oletettu viitekorkojen nollan prosentin lattia. Taseen rakenne pidetään ennallaan korvaamalla erääntyvät erät

vastaavilla korkosidonnaisuuksilla tai kiinteäkorkoisten juoksuajoilla. Laskennassa käytetään eräpäivätyöille talletuksille mallinnukseen perustuvaa erääntymismallia.

KORKOHERKKYYSANALYYSI 1 % -YKSIKÖN PARALLEELI MUUTOS KORKOKÄYRÄÄN

(1000 euroa)	Korkokatteen muutos		31.12.2022	
	Alas	Ylös	Alas	Ylös
Muutos tulevaan 12 kuukauteen	-17 340	16 361	-20 940	19 776
Muutos 12-24 kuukauteen	-37 028	32 841	-46 538	46 140

Euroopan pankkiviranomainen julkaisi 20. lokakuuta 2022 korkoriskiä koskevan sääntelypaketin, johon kuuluvat ohje rahoitustaseen korkoriskin hallinnasta sekä kaksi sääntelystandardiluonnosta koskien korkoriskilaskennan standardimenetelmää ja valvonnan poikkeavien arvojen testejä. Ohje astui voimaan 30.6.2023 ja asetukset 20 päivää sen jälkeen, kun ne on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Sääntelypaketin vaikutus Yhteenliittymän korkoriskin hallintaan selviää lopullisesti vasta, kun Euroopan komissio on hyväksynyt asetusten lopulliset versiot.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että Säästöpankkien yhteenliittymä ei pysty suoriutuun nykyisistä tai tulevista odotetuista ja odottamattomista kassausloputuksista ollenkaan tai vahingoittamatta merkittävästi Yhteenliittymän taloudellista asemaa.

Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminta on talletuspankkitoimintaa, johon keskeisenä osana kuuluu maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Liiketoiminnan perustana ovat jäsensäästöpankkien vastaanottamat talletukset, joilla rahoitetaan asiakkaille myönnettävää luotonantoa.

Yhteenliittymällä oli 31.12.2023 LCR-kelpoisia (ennen arvoneikkauksia) likvidejä varoja 1 841 (1 586) miljoonaa euroa, joista 78 (77) prosenttia oli käteistä ja keskuspankkisaatavia, 14 (13) prosenttia valtioiden ja kansainvälisten yhteisöiden liikkeeseen laskemia tason 1 arvopapereita ja 8 (10) prosenttia muita likvidejä varoja. Yhteenliittymän LCR-tunnusluku 31.12.2023 oli 226 (144) prosenttia.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Säästöpankkien yhteenliittymän varojen ja velkojen erääntymisprofiilit. Avista-talletusten oletetaan erääntyvän heti.

Varat 2023 (1 000 euroa)	Yhteensä	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v	>5v
Käteiset varat	1 431 712	1 431 712	0	0	0
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	503 274	21 821	69 211	350 692	61 550
Saamiset luottolaitoksilta	178 972	178 972	0	0	0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 539 664	481 272	584 927	2 608 813	5 864 652
Saamistodistukset	116 380	12 214	21 821	80 401	1 944
Osakkeet ja osuudet	84 081	0	0	0	84 081
Muut varat	269 902	0	172 325	0	97 577
Varat yhteensä	12 123 986	2 125 992	848 284	3 039 906	6 109 804

Velat 2023 (1 000 euroa)	Yhteensä	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v	>5v
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	620 868	304 053	131 818	184 997	0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 023 662	6 300 578	583 796	139 287	0
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 946 738	101 068	203 967	2 436 954	204 749
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	3 173	3 173	0	0	0
Muut velat	440 041	271 292	20 929	104 601	43 219
Velat yhteensä	11 034 482	6 980 164	940 510	2 865 839	247 968
Johdannaiset, nettokassavirrat	-201 442	-28 487	-55 497	-91 910	-25 512

Bruttoperusteisesti selvitettävillä johdannaisilla ei ole oleellista likviditeettivaikutusta niiden vähäisen määrän vuoksi.

Varat 2022 (1 000 euroa)	Yhteensä	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v	>5v
Käteiset varat	1 207 448	1 207 448	0	0	0
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	464 611	12 777	118 568	240 286	92 980
Saamiset luottolaitoksilta	205 014	205 014	0	0	0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 024 855	481 272	584 927	2 608 813	5 349 843
Saamistodistukset	170 578	3 701	28 258	125 143	13 476
Osakkeet ja osuudet	135 697	0	0	0	135 697
Muut varat	1 576 179	89	1 490 044	0	86 046
Varat yhteensä	12 784 382	1 910 301	2 221 797	2 974 242	5 678 042

Velat 2022 (1 000 euroa)	Yhteensä	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v	>5v
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	450 945	112 655	150 000	168 000	20 290
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	6 999 896	6 276 298	583 801	139 797	0
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 756 667	88 726	185 151	1 832 794	649 996
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	2 058	2 058	0	0	0
Muut velat	1 427 039	1 163 954	850	102 545	159 690
Velat yhteensä	11 636 605	7 643 691	919 802	2 243 136	829 976

Bruttoperusteisesti selvitettävillä johdannaisilla ei ole oleellista likviditeettivaikutusta niiden vähäisen määrän vuoksi.

Likviditeettiriskin hallinta

Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön hallituksella on kokonaisvastuu Säästöpankkien yhteenliittymän likviditeettiriskistrategiasta, riskinottotason linjauksesta ja likviditeettiriskin hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät likviditeettiriskin tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy Yhteenliittymän likviditeettistrategian, sen osana yhteenliittymätason jälleenrahoitussuunnitelman ja likviditeetin palauttamissuunnitelman.

Säästöpankkien Keskuspankin Treasury vastaa yhteenliittymätason likviditeettistrategian operatiivisesta toteuttamisesta yhteenliittymätasolla ja tarvittavien operatiivisen ohjeistuksen laatimisesta ja ylläpidosta. Treasury vastaa myös yhteenliittymätason likviditeetin palauttamissuunnitelman operatiivisesta ylläpidosta ja sen testaamisesta sekä on vastuussa yhteenliittymätason likviditeettireservin riittävydestä ja hallinnasta. Jäsen-säästöpankkien ja Säästöpankkien Keskuspankin välille on laadittu sopimus, joka antaa Säästöpankkien Keskuspankin Treasurylle mahdollisuuden käyttää kaikkia Yhteenliittymän likvidejä varoja likviditeettitilanteen tukemiseksi.

Treasury seuraa kuukausittain pankkitoiminnan rakenteellista rahoitusriskiä. Riskiä mitataan pysyvän varainhankinnan vaatimuksella (NSFR), anto-/ottolainaussuhteella ja 10 vuoden horisontilla tehtävällä gap-analyysillä, jossa mitataan pankkitoiminnan rahoitusrakenteen sopivuutta taseen varojen rahoittamiseen pitkällä ajanjaksolla.

Keskeisimmät likviditeettiriskin mittaus- ja seurantatavat yhteenliittymätasolla ovat kassa-asema, likviditeettireservin riittävyys, jota mitataan stressitesteillä, maksuvalmiusvaatimus ja pysyvän varainhankinnan vaatimus.

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan keskusyhteisölle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU) 575/2013 kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle ja pysyvälle varainhankinnalle (LCR ja NSFR) asetettuja vaatimuksia.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankkitoiminnan ydinliiketoimintaan. Pankkien kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla. Pankkien sijoituskiinteistöomaisuus on arvostettu tilinpäätöksessä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja hankintamenot on kuvattu tarkemmin Sijoitusomaisuus-liitetiedossa.

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset ja compliance riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Lisäksi maineriskiä hallintaan osana operatiivisia riskejä. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu ryhmätason operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Kaikessa Säästöpankkiryhmän liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitalvan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Keskusyhteisön hallituksella on kokonaisvastuu pankkiliiketoiminnan operatiivisesta riskistä, riskinottotason linjauksesta ja operatiivisten riskien hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiiviset ohjeet. Riskienhallintaorganisaatio valvoo, että kaikissa Säästöpankkiryhmään kuuluvissa yhtiöissä ja yksiköissä sovelletaan operatiivisten riskienhallintakehikkoa.

Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jäsenpankkien ja tuote ja palveluyhtiöiden jatkuvuussuunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin.

Operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomaismääräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyt liikearvon riskiä. Pankki-, varainhoito- ja henkivakuutus toiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakioemuotoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja valvonnasta vastaa compliance-toiminto oman vastualueensa mukaisesti. Compliance-toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance-toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan. Päämäärätavoitteena on välttää compliance-riskien toteutumista Säästöpankkiryhmän toiminnassa.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäytännön muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

VARAINHOITO JA HENKIVAKUUTUS

Varainhoito

Säästöpankkiryhmässä Sp-Rahastoyhtiö Oy harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa ja tarjoaa varainhoitoa ja sijoitusneuvontaa säästöpankkiryhmään kuuluville säästöpankeille.

Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimat rahastopääomat olivat vuoden lopussa yhteensä 4,7 (4,5) miljardia euroa. Vuoden 2023 lopussa hallinnoitavia sijoitusrahastoja oli 24 (24) sijoitusrahastoa ja 9 (9) erikoissijoitusrahastoa.

Henkivakuutustoiminta

Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät riskit kohdistuvat vakuutussopimuksiin ja sijoitustoimintaan. Vakuutussopimuksiin liittyvät ns. tekniset riskit ovat vakuutusriski, korkoriski ja liikekukuriski. Vakuutusyhtiölain mukaisesti henkivakuutustuotteisiin sovellettavat laskuperusteet ovat turvaavat tarkoittaen sitä, että normaalioloissa perusteiden mukainen hinnoittelu tuottaa yhtiön ylijäämää.

HENKIVAKUUTUSLIIKKEEN KANNATTAVUUS

(1 000 euroa)	31.12.2023			31.12.2022
	Riski- maksutulo	Korvaus- meno	Korvaus- suhde	Korvaus- suhde
Riskivakuutus	4 776	1 746	37 %	36 %
Säästö- ja eläkevakuutus	27 261	26 388	97 %	96 %
Yhteensä	2 464 415	2 164 109	88 %	87 %

Vakuutusriski

Merkittävimmät vakuutusriskit sitoutuvat puhtaisiin riskituotteisiin. Tällaisia ovat lainaturva-vakuutukset, joihin yhtiö myöntää turvat kuoleman, pysyvän työkyvyttömyyden ja tapaturmaisen pysyvän työkyvyttömyyden varalta. Näitä riskejä hallitaan vakuutusehdoilla, huolellisella vastuunvalinnalla, oikealla hinnoittelulla sekä jälleenvakuutuksella. Pysyvän työkyvyttömyyden ja tapaturmaisen pysyvän työkyvyttömyyden vakuutuksissa on mahdollista korottaa olemassa olevan kannan maksuja korvaussuhteen heikentyessä. Vastuunvalintaa varten on määritetty selkeät perusteet vakuutusriskien ottamiselle. Riskivakuutusten vastuunvalinnassa käytetään jälleenvakuuttajan laatimia ja ylläpitämiä vastuunvalinnan ratkaisuohteja.

Omapidätysosuuden ylittävä määrä on jälleenvakuutettu ja jälleenvakuutussuojan olemassaolo on riippuvainen olemassa olevan ohjeistuksen jatkuvasta noudattamisesta. Hallitus vahvistaa jälleenvakuuttamisen periaatteet ja omapidätysosuuden vuosittain. Samassa yhteydessä arvioidaan jälleenvakuuttajaan liittyvä luottoriski.

Korkoriski

Henkivakuutustoiminnan korkoriskit liittyvät joko sopimuksille hyvitettävien korkoihin tai sitten vastuunvalinnalle hyvitettävään korkoon. Säästötuotteissa yhtiö käyttää vuosittain vahvistettavaa vuosikoron ja lisäkoron yhdistelmää. Tämä mahdollistaa mukautumisen kulloisiinkin markkinatilanteisiin sovittamalla vuosittain asiakkaille hyvitettävän korkotason markkinaehtoisesti. Tämä alentaa merkittävästi vakuutussopimuksista aiheutuvaa korkoriskiä. Kohtuusperiaatteen mukaan yhtiön tulee tavoitella tasaista tuottoa takuukorkoisille sopimuksille. Tähän on varauduttu korkotäydennyksin.

Liikekuluriski

Henkivakuutustoiminnan tuotteet on hinnoiteltu niistä saatavan kuormitustulon osalta kattamaan niistä aiheutuneet liikekulut. Kuormitustulo on mitoitettu tuotteiden elinkaariajattelulla, jolloin sopimuksista saatava kuormitustulo kohdistuu koko sopimuksen voimassaoloajalle. Henkivakuutustoiminnan osalta analysoidaan vähintään kerran vuodessa vakuutuslajikohtainen kannattavuus, minkä perusteella arvioidaan myönnettävien vakuutusten maksu- ja kuormitustaso. Analyysistä selviää saatujen riskimaksujen riittävyys riskimenoon, kuormitustulon riittävyys liikekulujen kattamiseen ja korkohyvitysten sopivuus saatuihin tuottoihin. Analyysin avulla seurataan vuosittain vakuutuslajeittain hinnoittelun riittävyttä ja tehdään tarvittavat korjausliikkeet.

Vastuuelan herkkyyshanalyysi

Vakuutuskanta muodostuu riskivakuutuksista ja säästämismuotoisista vakuutuksista. Riskivakuutukset ovat myyntikanavien myöntämiin lainoihin liitetyjä henkivakuutuksia, joiden liitännäisturvina voi olla pysyvän työkyvyttömyyden tai tapaturmaisen pysyvän työkyvyttömyyden vakuutuksia. Säästämismuotoiset vakuutukset ovat säästöhenki-, eläke- ja ryhmäeläkevakuutuksia ja kapitalisaatiosopimuksia. Säästöpankkiryhmällä ei ole mahdollisuutta vaikuttaa olennaisesti jo myönnettyjen vakuutusten maksuihin tai muihin sopimusehtoihin.

Riskivakuutuksiin liittyy kuolevuus- ja työkyvyttömyysriski. Tätä riskiä hallitaan asianmukaisella vastuuvallinnalla, riskiliikkeen kannattavuuden seurannalla ja jälleenvakuuttamisella. Yhtiö on jälleenvakuuttanut jokaisen kuoleman tai pysyvän työkyvyttömyyden varalta vakuutetun siltä osin kuin riskisumma (tai vakuutussumma) ylittää 150 tuhatta euroa tai 300 tuhatta euroa uusissa sopimuksissa vuodesta 2023 alkaen. Lisäksi Säästöpankkiryhmällä on katastrofisuoja, joka rajaa yhdestä vahinkotapahtumasta aiheutuvan vahingon enimmäismäärän 500 tuhanteen euroon.

Suurin osa säästämismuotoisesta vakuutuskannasta on sijoitussidonnaista, mutta kaikki vakuutus sopimukset sisältävät option säästöjen siirtämiseksi sijoitussidonnaisen ja takuukorkoisen säästönsosan välillä. Säästämismuotoisiin vakuutuksiin sisältyy takaisinosto-optio, jota on rajoitettu ehdoilla sopimusten kolmena ensimmäisenä vuotena. Lisäksi eläkevakuutusten osalta takaisinostoa rajoittaa verolainsäädäntö. Suuri osa säästöhenkivakuutuksista päättyy takaisinostoon ja se on huomioitu osana sopimuksen elinkaarta. Kolmas säästämismuotoisiin vakuutuksiin sisältyvä epävarmuustekijä on vakuutuksenottajan oikeus muuttaa vakuutuksen maksusuunnitelmaa. Maksusuunnitelman muuttamista ei sopimusehdoissa ole rajoitettu.

Säästämismuotoisten vakuutusten takuutuottoiset osat on diskontattu käyttäen sopimuskohtaista korkoa, joka ei ole markkinakorko. Sopimuskohtainen korko vaihtelee välillä 0 prosenttia – 0,5 prosenttia. Keskimäärin vuonna 2023 se oli 0,12 prosenttia. Vastuuelassa tuleviin lisäetuihin on varattu 8,9 miljoonaa euroa, jonka arvioidaan kattavan neljä viidesosaan seuraavien 10 vuoden lisäeduista.

Sijoitustoiminnan riskit

Henkivakuutustoiminnan sijoitustoiminnan tavoitteena on saavuttaa mahdollisimman hyvä jatkuva tuotto hyväksyttävällä riskitasolla, sijoitusten arvон alentuminen, riittämätön tuottotaso vastuuelan asettamiin vaatimuksiin sekä sijoituksista erääntyvien varojen uudelleensijoitusriski. Riskejä hallitaan tehokkaalla hajautuksella huomioiden samalla vakavaraisuuslaskennan pääomavaatimukset markkinariskeille.pääomavaatimukset markkinariskeille.

SIOJITUSOMAISUUDEN JAKAUMA

Sijoituslaji (1 000 euroa)		31.12.2023	31.12.2022
Joukkovelkakirjalainat			
	Korkorahastot	103 307	108 368
Osakkeet, Kehittyneet markkinat			
	Osakerahastot	31 363	19 523
Vaihtoehtoiset sijoitukset		10 114	9 997
Kiinteistöt			
	Kiinteistörahastot	8 798	10 903
Pankkisaamiset sijoituksissa		1 356	8 403
Yhteensä		154 938	157 194

JOUKKOVELKAKIRJA JA KORKORAHASTOSIJOITUKSET MODIFIOIDUN DURAATION MUKAAN

(1 000 euroa) Modifioitu duraatio	31.12.2023	Osuus	31.12.2022	Osuus
0 - 1	15 168	14 %	15 717	24 %
1-3	22 636	22 %	12 482	18 %
3-5	28 935	28 %	13 523	21 %
5-7	17 040	16 %	29 382	13 %
7-10	10 224	10 %	21 915	11 %
10 -	11 063	11 %	15 349	13 %
Yhteensä	105 065	100 %	108 368	100 %

SIJOITUKSET VALUUTOITTAIN

(1 000 euroa) Valuutta	31.12.2023	Osuus	31.12.2022	Osuus
EUR	138 102	89 %	126 918	85 %
USD	10 892	7 %	15 325	10 %
GBP	2 463	2 %	2 976	2 %
Muut	3 480	2 %	3 571	2 %
Yhteensä	154 937	100.00 %	148 791	100.00 %

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT JA STRUKTUROIDUT LAINAT MATURITEETIN JA LUOTTOLUOKITUKSEN MUKAAN

(1 000 euroa) Luottoluokka	Maturiteetti						31.12.2023		31.12.2022	
	0 - 1	1 - 3	3 - 5	5 - 7	7 - 10	10 -	Yhteensä	Osuus	Yhteensä	Osuus
AAA	1 096	1 877	726	638	1 480	2 935	8 753	8 %	15 054	8 %
AA	3 796	3 202	3 495	2 018	2 774	3 485	18 770	18 %	21 438	5 %
A	1 821	4 111	3 943	2 596	2 002	1 288	15 761	15 %	30 653	11 %
BBB	3 738	5 292	6 981	5 277	2 708	1 999	25 995	25 %	15 299	26 %
< BBB	1 500	5 261	7 790	1 924	203	468	17 146	16 %	13 775	36 %
Luokittelematon	3 216	2 893	6 000	4 588	1 056	888	18 641	18 %	12 149	14 %
Yhteensä	15 168	22 636	28 935	17 040	10 224	11 063	105 065	100 %	108 368	100 %

Rahastosijoitukset eurosuojattuihin rahastoihin on luokiteltu euromääräisiksi. Muiden rahastojen valuutat perustuvat rahaston sisältämien arvopapereiden noteerausvaluuttoihin.

Sijoitusomaisuuden osien suojaamiseksi voidaan tarvittaessa käyttää myös johdannaisia suojaustarkoituksessa. Sijoitusriskiä seurataan herkkyyssanalyysillä ja value-at-risk -tekniikalla. Oikealla olevassa taulukossa on esitetty sijoitussalkun herkkyyssanalyysi, joka kuvaa eri markkinariskifaktorien vaikutusta sijoitusomaisuuteen.

Toiminnan luottoriskiä hallitaan liikkeeseenlaskija- ja vastapuolilimiitein.

HERKKYYSANALYYSI

(1 000 euroa) Riskifaktori	Muutos	Omien varojen muutos	
		31.12.2023	31.12.2022
Korko	+ 1 %-yks.	-1 799	101
	- 1 %-yks.	-777	-322
Osake	-10 %	-3 136	-2 052
Kiinteistö	-10 %	-880	-1 300
Valuutta	Muut/Euro -10 %	-1 684	-2 187
Strukturoidut lainat	-10 %	0	0

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

LIITE 6. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Säästöpankkiryhmä raportoi segmenttitiedot IFRS 8 -standardin mukaisesti. IFRS 8:n mukaan raportointi ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle muodostaa segmenttiraportoinnin perustan. Tilinpäätöksessä segmenttitietona esitettävän informaation segmenttijako perustuu täten samaan jakoon, jota noudatetaan johdon raportoinnissa.

Säästöpankkiryhmän ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii Säästöpankkiliitto osk:n hallitus. Säästöpankkiliitto osk toimii Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä, ja Säästöpankkiliitto osk:n sääntöjen mukaan Säästöpankkiryhmän resurssien kohdistamisesta ja tuloksellisuuden arvioinnista vastaa ensisijaisesti Keskusyhteisön hallitus.

Säästöpankkiryhmän raportoivat segmentit ovat Pankkitoiminta sekä Varallisuudenhoidon palvelut. Raportoitaviin segmentteihin kuulumaton toiminta esitetään täsmäytyslaskelmilla.

Pankkitoimintasegmenttiin sisältyvät jäsensäästöpankit, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj. Säästöpankit harjoittavat vähittäispankkitoimintaa. Säästöpankkien Keskuspankki toimii jäsenpankkien keskusluottolaitoksena. Sp-Kiinnitysluottopankki harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa. Pankkitoiminnan merkittävimmät tuottoerät ovat korkokate, palkkiotuotot ja sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstökulut sekä muut liiketoiminnan kulut.

Varallisuudenhoidon palvelut -segmenttiin sisältyy Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä Sp-Henkivakuutus Oy:n säästövakuutustoiminta. Sp-Rahastoyhtiö Oy harjoittaa sijoitusrahastojen hallinnointia sekä omaisuudenhoitoa ja Sp-Henkivakuutus Oy henkivakuutustoimintaa. Varallisuudenhoidon palvelut -segmentin merkittävimmät tuottoerät ovat palkkiotuotot, vakuutusmaksutulo sekä sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat palkkiokulut, korvauskulut, henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, jotka esitetään liitteessä 2.

Ryhmän sisäiset transaktiot eliminoidaan raportoitavien segmenttien sisällä ja välillä. Hankintameno eliminoinnit, määräysvallattomien omistajien osuus sekä muut Ryhmän sisäiset järjestelyt sisältyvät täsmäytyslaskelmilla esitettäviin eliminointeihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

IFRS 8 mukaisesti Säästöpankkiryhmän tulee ilmoittaa, jos tuotot liiketoimista yhden yksittäisen ulkoisen asiakkaan kanssa ylittävät 10 % Ryhmän tuotoista. Säästöpankkiryhmällä ei ole asiakkaita, joiden tuotot ylittäisivät 10 % Ryhmän tuotoista.

TULOSLASKELMA 2023

(1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Raportoittavat segmentit yhteensä
Korkokate	263 246	539	263 786
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	69 538	56 577	126 114
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-29 875	25 958	-3 917
Vakuutustoiminnan nettotuotot		3 755	3 755
Rahoitustuotot ja -kulut vakuutus sopimuksista		-32 835	-32 835
Liiketoiminnan muut tuotot	12 815	406	13 221
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	315 723	54 401	370 124
Henkilöstökulut	-63 530	-2 362	-65 892
Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä	-153 837	-3 784	-157 621
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-217 367	-6 146	-223 513
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-9 988		-9 988
Tulos ennen veroja	88 368	48 255	136 623
Tuloverot	-20 762	-9 257	-30 020
Tilikauden tulos	67 606	38 997	106 603
Tase 2023			
Käteiset varat	1 431 712		1 431 712
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	148 272	15 626	163 898
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 539 206		9 539 206
Johdannaiset	16 649		16 649
Sijoitusomaisuus	719 892	171 152	891 044
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		908 402	908 402
Vakuutus sopimukseen liittyvät varat		1 073	1 073
Jälleenvakuutus sopimukseen liittyvät varat		375	375
Muut varat	214 158	10 634	224 792
Varat yhteensä	12 069 889	1 107 262	13 177 151
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat		38 096	38 096
Velat luottolaitoksille	614 829		614 829
Velat asiakkaille	7 016 823		7 016 823
Johdannaiset	174 215		174 215
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 946 738		2 946 738
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka		420 446	420 446
Vakuutus sopimukseen liittyvät velat		571 387	571 387
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	3 173		3 173
Muut velat	218 510	42 471	260 982
Velat yhteensä	10 974 289	1 072 400	12 046 689
Henkilöstön määrä tilikauden lopussa	921	61	982

TÄSMÄTYSLASKELMAT

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Tuotot		
Raportoitavien segmenttien tuotot yhteensä	370 124	304 968
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen, muut toiminnot, eliminoinnit	8 199	185
Säästöpankkiryhmän tuotot yhteensä	378 323	305 154
Tulos		
Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä	106 603	56 291
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	-1 116	-123
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	2 712	11 251
Säästöpankkiryhmän tulos yhteensä	108 199	67 419

	1-12/2023	1-12/2022
Varat		
Raportoitavien segmenttien varat yhteensä	13 177 151	12 390 143
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	29 264	20 159
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen		1 369 986
Säästöpankkiryhmän varat yhteensä	13 206 415	13 780 287
Velat		
Raportoitavien segmenttien velat yhteensä	12 046 689	11 618 743
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	21 776	12 882
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen		969 816
Säästöpankkiryhmän velat yhteensä	12 068 464	12 601 441

TULOSLASKELMA 2022

(1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Raportoitavat segmentit yhteensä
Korkokate	169 862	-159	169 703
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	67 915	60 999	128 914
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-6 862	-105 376	-112 238
Vakuutustoiminnan nettotuotot		-1 056	-1 056
Rahoitustuotot- ja kulut vakuutus sopimuksista		75 616	75 616
Liiketoiminnan muut tuotot	43 601	428	44 029
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	274 515	30 453	304 968
Henkilöstökulut	-58 284	-1 942	-66
Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä	-150 505	-7 488	-164
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-208 789	-9 430	-229
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-15 882		-15 882
Tulos ennen veroja	49 844	21 023	70 867
Tuloverot	-10 053	-4 524	-14 576
Tilikauden tulos	39 791	16 500	56 291
Tase 2022			
Käteiset varat	1 207 448		1 207 448
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	183 658	13 948	197 605
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 024 439		9 024 439
Johdannaiset	89		89
Sijoitusomaisuus	766 403	156 162	922 564
Muu sijoitussidonnainen kateomaisuus		856 353	856 353
Jälleenvakuutus sopimukseen liittyvät varat		16	16
Muut varat	163 557	18 070	181 627
Varat yhteensä	11 345 595	1 044 548	12 390 143
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat		18 107	18 107
Velat luottolaitoksille	449 017		449 017
Velat asiakkaille	6 994 366		6 994 366
Johdannaiset	263 422		263 422
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 756 662		2 756 662
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka		373 032	373 032
Vakuutus sopimukseen liittyvät velat		571 317	571 317
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	2 058		2 058
Muut velat	155 478	35 282	190 760
Velat yhteensä	10 621 003	997 739	11 618 743
Henkilöstön määrä tilikauden lopussa	873	63	936

LIITE 7. KORKOKATE

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan suhteessa taseessa jäljellä olevaan saamisen ja velan määrään eräpäivään saakka. Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta

on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa ja korko lasketaan arvonalennuksella vähennetylle lainapääomalle.

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Korkotuotot		
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	1 111	203
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	48 200	6 338
Lainoista ja saamisista asiakkailta	376 756	164 147
Saamistodistuksista	831	944
	426 898	171 631
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	6 407	4 009
Saamistodistuksista	3 521	4 768
	9 928	8 777
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
Saamistodistuksista	531	823
Johdannaisopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	41 351	23 649
	41 882	24 472
Korkotuotot yhteensä	478 708	204 880

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Korkokulut		
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusveloista		
Veloista luottolaitoksille	-11 362	-3 220
Veloista asiakkaille	-51 507	-5 941
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	-52 448	-15 175
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus	-67	-137
	-115 384	-24 474
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusveloista		
Johdannaisopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	-99 564	-10 796
	-99 564	-10 796
Korkokulut yhteensä	-214 947	-35 270
Korkokate	263 761	169 610

LIITE 8. PALKKIOTUOTOT JA -KULUT

Palkkiotuottoihin ja -kuluihin kirjataan asiakkaille tarjotuista palveluista aiheutuneet tuotot ja kulut. Palveluista saatavat palkkiot kirjataan tuotoksi suoritusveloitteen toteuduttua ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Tuotto kirjataan määrään, johon Säästöpankkiryhmä odottaa olevansa oikeutettu asiakkaalle luovutettuja palveluita vastaan. IFRS 9 mukaisiksi rahoitusinstrumenteiksi luokiteltujen sijoitussidonnaisten sopimusten palkkiotuotot sisältävät maksutuottoja ja palkkiokulut asiakkaille maksettuja korvauksia.

Palkkiotuotot koostuvat luotonannon, maksuliikenteen ja sijoitussidonnaisten sopimusten palkkiotuotoista. Lisäksi palkkioita peritään muun muassa lainopillisista tehtävistä, takauksista, rahastoista ja arvopapereiden välittämisestä. Edellä mainitut erät koostuvat useasta erilaisesta palkkiotyypistä, joiden suoriteveloitteet täyttyvät palkkion luonteen mukaisesti joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana.

Luotonannon, takausten ja rahastojen palkkioiden suoriteveloitteet täyttyvät pääosin ajan kuluessa, muiden palkkioiden yhtenä ajankohtana.

Vastikemäärä on palveluissa pääosin listahinta tai sopimuksessa sovittu. Palkkiot peritään asiakkaalta kuukausittain tai palvelun suorittamisen jälkeen sopimusehtojen mukaisesti. Rahastojen ja omaisuudenhoidon palkkiot sisältävät tuottoperusteisia palkkioita, jotka on sidottu sijoitustoiminnan menestykseen. Tuottoperusteiset palkkiot tuloutetaan vasta, kun sijoitustoiminnan menestystä mittaavat kriteerit on täytetty erittäin todennäköisesti.

Palkkiokulut kirjataan suoriteperusteella.

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	18 295	20 700
Talletuksista	216	196
Maksuliikenteestä	49 246	46 969
Arvopapereiden välittämisestä	829	580
Rahastoista	37 667	39 743
Omaisuudenhoidosta	1 564	1 049
Lainopillisista tehtävistä	3 957	3 808
Arvopapereiden säilytyspalkkiot	1 383	1 935
Vakuutusten välityksestä	1 478	1 456
Takauksista	2 465	2 247
Sijoitussidonnaisista sopimuksista	59 240	59 501
Muista	1 884	-3 644
Yhteensä	178 224	174 540
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-3 719	-3 130
Arvopapereista	-553	-614
Rahastoista	-328	-876
Omaisuudenhoidosta	-1 076	-1 066
Sijoitussidonnaisista sopimuksista	-40 143	-34 192
Muista*	-6 007	-6 093
Yhteensä	-51 827	-45 970
* josta merkittävimpänä maksujenvälityspalkkiokulut 2 771 tuhatta euroa (2 786 tuhatta euroa).		
Palkkiotuoto ja kulut, netto	126 397	128 570

LIITE 9. LAINAT JA SAAMISET

9.1 LAINAT JA SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA JA ASIAKKAILTA

Lainat ja saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta luokitellaan lähtökohtaisesti jaksotettuun hankintamenuun arvostettaviksi, jolloin niille lasketaan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä.

Alla on esitetty lainojen ja saamisten bruttoarvo, odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä ja tasearvo tuotetyypeittäin.

LAINAT JA SAAMISET

31.12.2023

(1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	179 046	-52	178 993
Luotot ja muut saamiset	162	-15	147
Yhteensä	179 207	-67	179 140
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Käytetyt tililuotot	97 567	-1 283	96 285
Lainat	8 831 577	-42 301	8 789 276
Korkotukilainat	505 698	-2 227	503 471
Valtion varoista välitetyt lainat	4		4
Luottokortti- ja kulutusluottosaamiset	152 065	-3 248	148 816
Takaussaamiset	1 596	-242	1 353
Yhteensä	9 588 507	-49 302	9 539 206
Lainat ja saamiset yhteensä	9 767 715	-49 369	9 718 346

LAINAT JA SAAMISET

31.12.2022

(1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	204 922	-8	204 915
Luotot ja muut saamiset	136	-3	132
Yhteensä	205 058	-11	205 047
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Käytetyt tililuotot	78 234	-797	77 438
Lainat	8 382 002	-38 630	8 343 372
Korkotukilainat	465 873	-1 536	464 338
Valtion varoista välitetyt lainat	9		9
Luottokorttisaamiset	140 991	-2 435	138 556
Takaussaamiset	936	-209	727
Yhteensä	9 068 045	-43 606	9 024 439
Lainat ja saamiset yhteensä	9 273 103	-43 617	9 229 486

9.2 SIIJOITUSOMAISUUS

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Saamistodistukset	543 640	561 610
Osakkeet ja osuudet	3 515	3 582
Yhteensä	547 155	565 192
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		
Saamistodistukset	7 061	14 185
Osakkeet ja osuudet*	243 690	261 881
Yhteensä	250 751	276 067
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset		
Saamistodistukset	4 417	4 537
Odotettavissa olevat luottotappiot	73 334	58 655
Yhteensä	-44	-46
Yhteensä	77 706	63 146
Sijoituskiinteistöt	19 610	22 460
Sijoitusomaisuus yhteensä	895 223	926 864

* Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat

ERITTELY LIIKKEESEEN LASKIJAN NOTEERAUKSEN PERUSTEELLA

31.12.2023	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
(1 000 euroa)				
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	181 949	585	69 540	252 074
Muilta	361 692	237 548	3 750	602 989
Muut				
Julkisyhteisöiltä				
Muilta	3 515	12 617	4 417	20 549
Yhteensä	547 155	250 751	77 706	875 613

31.12.2022	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
(1 000 euroa)				
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	137 507	590	56 020	194 117
Muilta	424 103	262 859	2 589	689 550
Muut				
Julkisyhteisöiltä				
Muilta	3 582	12 618	4 537	20 737
Yhteensä	565 192	276 067	63 146	904 404

9.3 ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

Säästöpankkiryhmä määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroilta, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä sovelletaan kolmivaiheista mallia, jossa lasketaan vaikuttava vaihe määrätty rahoitusvaran taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välillä tapahtuneen luottoriskin muutoksen perusteella.

- Vaiheeseen 1 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamispäivän ja raportointipäivän välillä. Vaiheessa 1 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu raportointipäivästä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.
- Vaiheeseen 2 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamishetken jälkeen. Vaiheessa 2 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.
- Vaiheeseen 3 kuuluvat rahoitusvarat, joiden katsotaan olevan arvoltaan alentuneita. Vaiheessa 3 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

Taulukossa on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan kohteena olevat rahoitusvarat arvonalentumisvaiheittain.

ODOTETTAVISSA OLEVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN LASKENNAN KOHTEENA OLEVAT RAHOITUSVARAT ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 31.12.2023				
Sijoitusomaisuus	650 061	9 552		659 613
Lainat ja saamiset	8 118 725	1 268 025	214 902	9 601 652
Taseen ulkopuoliset erät	585 394	31 898	1 838	619 130
Yhteensä	9 354 180	1 309 474	216 740	10 880 394

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 31.12.2022				
Sijoitusomaisuus	640 989	39 027	500	680 516
Lainat ja saamiset	7 843 798	1 093 234	148 113	9 085 145
Taseen ulkopuoliset erät	653 406	47 837	1 463	702 706
Yhteensä	9 138 193	1 180 099	150 076	10 468 367

Säästöpankkiryhmä käyttää luottoriskin muutoksen merkityksellisyyden arvioimiseen muun muassa seuraavia laadullisia ja määrällisiä tietoja.

- Maksuviive: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja se siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, kun maksuviive ylittää 30 päivää. Kun kynnyksarvot ylittävät maksuviive ylittää 90 päivää, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.
- PD%:n kasvu: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja se siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, jos PD%:n kasvulle määritetyt suhteelliset tai absoluuttiset kynnyksarvot ylittyvät.
- Lainanhoitojousto: jos sopimus ei ole järjestämätön, lainanhoitojoustomerkintä tulkitaan merkittäväksi luottoriskin kasvuksi ja sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Jos lainanhoitojousto tehdään sopimukseen, joka on järjestämätön tai jos sopimuksella on hakemushetkellä kirjattu lainanhoitojousto, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.
- Maksukyvyttömyysmerkintä: jos asiakas on todettu maksukyvyttömäksi, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.

Rahoitusvara voi palautua vaiheesta 2 tai 3 kun sen luottoriski on parantunut merkittävästi ja se on täyttänyt edellisen vaiheen kriteerit yhtäjaksoisesti siirtymälle määritetyn tarkkailujakson ajan.

Vaiheiden 3 ja 2 sekä 2 ja 1 välinen tarkkailujakson pituus on 3 kuukautta.

Taulukoissa on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden kehitys tilikauden alusta.

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET ASIAKKAILTA SEKÄ ASIAKKAIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
(1 000 euroa)				
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2023	3 035	5 397	36 119	44 550
Siirto vaiheeseen 1	576	-1 367	-103	-893
Siirto vaiheeseen 2	-1 018	6 573	-2 213	3 341
Siirto vaiheeseen 3	-91	-1 599	12 027	10 338
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	2 593	71	966	3 630
Eräntymiset ja lyhennykset	-708	-697	-5 374	-6 778
Toteutuneet luottotappiot			-7 481	-7 481
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			579	579
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	638	212	2 275	3 126
ECL:n nettomuutos	1 990	3 193	677	5 860
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2023	5 025	8 590	36 796	50 410

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), SIJOITUSOMAISUUS

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
(1 000 euroa)				
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2023	2 240	3 538	499	6 277
Siirrot vaiheeseen 1	46	-1 673		-1 627
Siirrot vaiheeseen 2	-80	1 398		1 317
Siirrot vaiheeseen 3				
Uudet saamistodistukset	152	15		168
Eräntyneet saamistodistukset	-523	-1 056	-499	-2 078
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus				
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus				
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-602	-227		-829
Laskentamallin muutosten vaikutus				
ECL:n nettomuutos	-1 008	-1 543	-499	-3 050
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2023	1 233	1 994		3 227
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2023				53 637
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-31.12.2023 yhteensä				2 810

ODOTETTAVISSA OLEVIE LUOTTOTAPPIOIDEN LASKENNASSA KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT JA PARAMETRIT

Säästöpankkiryhmä käyttää lainojen ja saamisten sekä taseen ulkopuolisten erien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan pääsääntöisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*LG D*EAD) mallia. Vähäriskisille luotoille, joita ovat luotot julkiselle sektorille tai rahoituslaitokselle ja valtion takaamat opintolainat, laskenta tehdään Loss Rate mallilla (LossRate*EAD). Laskenta tehdään sopimuskohtaisesti ja se perustuu seuraaviin parametreihin:

- PD% (vain PD/LGD malli): maksukyvyttömyyden todennäköisyys, joka perustuu ulkoisiin ja sisäisiin luottoluokituksiin.
- Loss Rate% (vain Loss Rate malli): vastapuolelle vakioitu prosentti, joka määräytyy vastapuolen sektorikoodin perusteella.
- LGD %: arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä, huomioi sopimuksen käytettävissä olevat vakuudet.
- EAD: vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä on vuositasen keskiarvo, jossa huomioidaan sopimus- ja vuositasolle lasketut pääoman lyhennykset ja ennakaiset takaisinmaksut niille tuotteille, joille se on mallinnettu. Taseen ulkopuolisten erien katsotaan pysyvän vakiona sopimuksen elinkaaren loppuun asti. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa täysimääräisenä.

Laskennassa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla sopimukselle laskettu odotettavissa oleva luottotappio. Efektiivisenä korkona käytetään sopimuksen korkoa ja se lasketaan vaiheissa 1 ja 2 bruttokirjanpitoarvolle ja vaiheissa 3 alentuneelle kirjatulle arvolle.

Sijoitusomaisuuteen kuuluvien saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan ostoeräkohtaisesti käyttämällä maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*LG D*EAD) mallia. Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) perusteena käytetään Bloombergin tuottamia luottoluokituksia ja jos niitä ei ole saatavissa, ulkoisia luottoluokitustietoja, jotka konvertoidaan PD arvoiksi. Laskennassa käytetyt LGD arvot vastaavat tutkittuja historiallisia toteumia sijoituslajeittain, eikä niitä arvioida erikseen liikkeeseenlaskija- tai sijoituskohtaisesti.

Luottokannan (lainat ja saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät) odotettavissa olevan luottotappion laskentaan sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa tietoa käyttämällä laskennassa kolmea eri talouden skenaariota, jotka perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin

laatimiin makrotalouden ennusteisiin. Makrotalouden ennusteiden muutosvaikutukset on mallinnettu odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävään PD parametriin.

Laskennassa käytettävät skenaariot ja niille asetetut painot ovat: optimistinen 20 %, perus 60 % ja pessimistinen 20 %. ECL-laskennassa käytettävien talouden skenaarioiden ennustehorisontti on kolme vuotta, jonka jälkeisinä vuosina makrotalouden tekijöiden arvojen oletetaan pysyvän vakaina ja vastaavan ennustejakson kolmannen vuoden arvoja.

Alla on esitetty mallissa käytettävät makrotaloudelliset selittävät tekijät ja niiden ennustetut arvot seuraavalle kolmelle vuodelle (arvojen vaihteluväli eri skenaarioiden välillä).

	2023	2024	2025
- EuropeStoxx muutos%	-8,4 % / 12 %	-2,9 % / 8,0 %	-0,5 % / 10,0 %
- BKT muutos	-1,0 % / 0,5 %	0,60 %	1,00 %
- Investoinnit	-5,0 % / -1,0 %	0,50 %	1,50 %

UKRAINAN SODAN JA VENÄJÄN VASTAISTEN TALOUSPAKOTTEIDEN VAIKUTUKSET

Säästöpankkiryhmään kuuluvat pankit ovat arvioineet Ukrainan sodan ja Venäjän vastaisten talouspakotteiden aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia asiakkaidensa luottoriskiin. Raportointihetkellä Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä suoria vastuita Venäjälle, Ukrainaan tai Valko-Venäjälle. Muuttuneesta markkinatilanteesta aiheutuu kuitenkin välillisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat yksittäisiin asiakkuuksiin tai tiettyihin toimialoihin, kuten maatalous, logistiikka, rakentaminen ja energiahyödykkeistä riippuvat toimialat. Säästöpankit ovat lisänneet tunnistettujen, kriisin vuoksi mahdollisesti kohonneen riskin alojen seuranta. Tarvittaessa laskentamallin tuottamaan odotettavissa olevien luottotappioiden määrään on kohdistettu johdon arvioon perustuva oikaisu.

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET ASIAKKAILTA SEKÄ ASIAKKAIISIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
(1 000 euroa)				
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2022	2 992	2 356	30 473	35 821
Siirto vaiheeseen 1	416	-987	-42	-613
Siirto vaiheeseen 2	-670	4 243	-2 726	847
Siirto vaiheeseen 3	-105	-787	7 229	6 338
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	3 215	-118	2 007	5 104
Erääntymiset ja lyhennykset	-575	-820	-4 823	-6 218
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			-3 353	-3 353
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			481	481
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-1 234	-552	6 875	5 089
ECL-mallin parametrien muutokset	-1 004	2 061	-1	1 056
Manuaalikorjaus, luottotasolla				
ECL:n nettomuutos				8 729
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022	3 035	5 397	36 119	44 550

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), SIJOITUSOMAISUUS

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
(1 000 euroa)				
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2022	1 293	30	3 194	4 517
Siirrot vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheeseen 2	-75	3 748		3 673
Siirrot vaiheeseen 3				
Uudet saamistodistukset	275	10		285
Erääntyneet saamistodistukset	-257	-250		-507
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus			-2 696	-2 696
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus				
Luottoriskin muutoksen vaikutus	1 005		1	1 005
Laskentamallin muutosten vaikutus				
ECL:n nettomuutos				1 760
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022	2 240	3 538	499	6 277
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022 yhteensä				50 827
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-31.12.2022 yhteensä				10 489

9.4 SIOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

Sijoitustoiminnan nettotuotot erään kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien nettotuotot (myyntivoitot ja -tappiot, arvostusvoitot ja -tappiot ja osinkotuotot), käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahoitusvarojen nettotuotot (myyntivoitot ja -tappiot, odotettavissa olevat luottotappiot ja osinkotuotot)

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	1 578	-126
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	-9 163	-1 074
	-7 585	-1 200
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	1 396	-393
	1 396	-393
Yhteensä	-6 189	-1 593
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	-1	52
Arvostusvoitot ja tappiot	624	-1 741
	623	-1 689
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	2 717	3 811
Myyntivoitot ja -tappiot	71	-98
Arvostusvoitot ja tappiot	2 934	-13 312
	5 723	-9 599
Valuuttatoiminnan nettotuotot		-7
Ei suojauslaskentaan kuuluvien johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot*	-840	2 147
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	106 583	-280 240
Suojaattavien kohteiden käyvän arvon muutos	-128 022	278 949
	-22 279	849
Yhteensä	-15 933	-10 438

* Sisältää 141 (-166) tuhatta euroa rahavirran suojauksen tehotonta osuutta.

ja sijoituskiinteistöjen nettotuotot (vuokra- ja osinkotuotot, myyntivoitot ja -tappiot, vastike- ja hoitokulut, poistot ja arvonalentumiset sekä vuokratulot). Lisäksi erään kirjataan vakuutustoiminnansijoitustoiminnan, valuuttatoiminnan ja käyvän arvon suojauslaskennan nettotuotot.

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokra- ja osinkotuotot	4 063	4 541
Myyntivoitot ja -tappiot	57	1 519
Muut tuotot sijoituskiinteistöistä	68	80
Vastike- ja hoitokulut	-3 833	-3 970
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä	-3 160	-4 070
Vuokratulot sijoituskiinteistöistä	-3	-25
Yhteensä	-2 808	-1 925
Muut tuotot	-15	-32
Vakuutustoiminnan sijoitustoiminta		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot		
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	591	1 400
Realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot	1 661	178
Realisoitumattomat arvomuutokset	63 461	-132 488
Muut sijoitukset	150	570
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-51	72
Vakuutusmaksuvastuun muutos, oma liike	-45 099	34 407
Sijoitussidonnaisten asiakasvarojen nettotuotot	87	-2 703
	20 800	-98 564
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	-4 145	-112 553

LIITE 10. RAHOITUS

10.1 VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	68 000	68 000
Velat luottolaitoksille	552 868	382 946
Yhteensä	620 868	450 946
Velat asiakkaille		
Talletukset	7 045 368	7 055 706
Muut rahoitusvelat	4	519
Ottolainauksen käyvän arvon muutos	-28 549	-61 859
Yhteensä	7 016 823	6 994 366
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	7 637 691	7 445 312

* Muut rahoitusvelat ovat valtioiden, monikansallisten organisaatioiden ja ulkomaisten rahastojen talletuksia.

10.2 LIIKKEESEENLASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat		
Joukkovelkakirjalainat	815 739	582 282
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat	2 046 356	2 045 010
Muut		
Sijoitustodistukset	84 643	129 373
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	2 946 738	2 756 666
Joista		
Vaihtuvakorkoiset	495 403	350 885
Kiinteäkorkoiset	2 451 335	2 405 780
Yhteensä	2 946 738	2 756 666

SP-KIINNITYSLUOTTOPANKKI OYJ:N LIIKKEESEENLASKETUT JOUKKOLAINAT

(1 000 euroa)	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Maturiteetti	Korko- sidonnaisuus	Nimelliskorko	Eräpäivä
Sp-Kiinnitysluottopankki 2019	500 000	498 966	7 v	Kiinteä	0,05 %	19.6.2026
Sp-Kiinnitysluottopankki 2021	500 000	501 973	7 v	Kiinteä	0,01 %	28.9.2028
Sp-Kiinnitysluottopankki 2022	300 000	299 490	3 v	Kiinteä	1,00 %	28.4.2025
Sp-Kiinnitysluottopankki 2022	750 000	745 927	5 v	Kiinteä	3,13 %	1.11.2027
Yhteensä	2 050 000	2 046 356				

Säästöpankkiryhmällä ei ole ollut viivästyksiä tai laiminlyöntejä liittyen sen liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin.

10.3 VELAT, JOILLA ON HUONOMPI ETUOIKEUS

(1 000 euroa)	31.12.2023		31.12.2022	
	Keskikorko %	Kirjanpitoarvo	Keskikorko %	Kirjanpitoarvo
Pääomalainat	4,00 %	84	4,00 %	84
Muut				
Ikuiset lainat				
Debentuurit	4,00 %	3 173	2,48 %	2 058
Muut lainat				
Velat joilla on huonompi etuoikeus yhteensä		3 257		2 142

10.4 KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVELAT

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista*	38 096	18 107
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat yhteensä	38 096	18 107

* Erä sisältää Säästöpankkiryhmän ulkopuolisten sijoittajien osuudet Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävistä rahastoista, joita käsitellään tarkemmin liitteessä 23 Säästöpankkiryhmän rakenne.

LIITE 11. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen taseeseen kirjaamisen yhteydessä arvostusluokkiin. Arvostusluokka määrittää rahoitusvaran tai -velan arvostusperiaatteen taseeseen kirjaamisen jälkeen.

RAHOITUSVAROJEN LUOKITTELU JA ARVOSTAMINEN

Rahoitusvarojen luokittelu perustuu liiketoimintamalliin, jolla sitä rahoitusvarojen ryhmää, johon rahoitusvara kuuluu, hallinnoidaan sekä siihen, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Liiketoimintamallin arviointi

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka rahoitusvarojen ryhmää hallinnoidaan rahavirtojen kerryttämiseksi. Liiketoimintamalli määrittää kertyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai näistä molemmista. Jos rahavirrat realisoituvat tavalla, joka poikkeaa liiketoimintamallin arviointiajankohtana olleista odotuksista, tästä ei aiheudu tilinpäätökseen aiempia kausia koskevaa virhettä eikä se myöskään muuta jäljellä olevien kyseisen liiketoimintamallin mukaisesti pidettävien rahoitusvarojen luokittelua.

Rahavirtaominaisuuksien arviointi

Rahavirtaominaisuuksilla tarkoitetaan rahoitusvaran sopimuksen mukaisten rahavirtojen luonnetta. Rahavirtaominaisuuksia arvioidessa tarkastellaan erityisesti, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua, jolloin esim. korko sisältää vain korvauksen rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista perustyyppiselle lainaamiselle tyypillisistä riskeistä. Rahavirtaominaisuudet arvioidaan instrumenttikohtaisesti ja jos sopimusehdot sisältävät sellaisia tekijöitä, joita ei voida pitää lainaamiselle tyypillisinä ehtoina, luokitellaan rahoitusvara käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavaksi.

RAHOITUSVAROJEN LUOKAT JA LUOKITTELUPERUSTEET

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, kun molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi; ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksu.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, kun molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvat rahavirrat, että myymällä rahoitusvaroja; ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä Säästöpankkiryhmä voi tehdä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan oman pääoman ehtoisen sijoituksen myöhemmät käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Valinta tehdään instrumenttikohtaisesti. Tällaiset sijoitukset arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat

Kaikki sellaiset rahoitusvarat, jotka eivät ole jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia, kuuluvat käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattaviin. Rahoitusvara voidaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kuitenkin nimenomaisesti luokitella peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, jos näin toimimalla poistetaan arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvä epäjohdonmukaisuus tai vähennetään merkittävästi tällaista epäjohdonmukaisuutta, joka muutoin aiheutuisi varojen tai velkojen arvostamisesta tai niistä johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamista erilaisilla perusteilla.

Vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten uudelleenluokittelu tehdään vain silloin, kun Säästöpankkiryhmän rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudattamat liiketoimintamallit muuttuvat. Tällaisten muutosten odotetaan olevan erittäin harvinaisia, eikä Säästöpankkiryhmä ole tehnyt uudelleenluokitteluja kuluneella katsauskaudella.

Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen

Rahoitusvelat luokitellaan myöhempää arvostamista varten seuraaviin arvostusluokkiin:

- jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat
- käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat.

Rahoitusvelat arvostetaan lähtökohtaisesti jaksotettuun hankintamenuun. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetaan johdannaissopimukset sekä muiden sijoittajien osuudet konsolidoitavista rahastoista.

Alla on esitetty jatkuvien toimintojen rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen arvostusluokkiin tase-erittäin.

31.12.2023	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Ei rahoitusvaroja /-velkoja	Yhteensä
(1 000 euroa)					
Käteiset varat	6 927		1 424 785		1 431 712
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	179 140				179 140
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 539 056		149		9 539 206
Johdannaiset suojaavat johdannaiset josta rahavirran suojausta josta käyvän arvo suojausta muut kuin suojaavat johdannaiset			16 649		16 649
Sijoitusomaisuus	77 706	547 155	250 751	19 610	895 223
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			908 402		908 402
Varat yhteensä	9 802 830	547 155	2 600 737	19 610	12 970 332
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			38 096		38 096
Velat luottolaitoksille	620 868				620 868
Velat asiakkaille	7 016 823				7 016 823
Johdannaiset suojaavat johdannaiset josta rahavirran suojausta josta käyvän arvon suojausta muut kuin suojaavat johdannaiset			20		20
			174 081		174 081
			115		115
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 946 738				2 946 738
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka			420 446		420 446
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	3 257				3 257
Velat yhteensä	10 587 686		632 757		11 220 443

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus

Säästöpankkiryhmän johdannaissopimuksiin sovelletaan joko ISDA:n tai Finanssialan johdannaisyleissopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan nettouttaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa.

Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

31.12.2023

(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin			
				Rahoitusinstrumentit	Vakuudeksi saadut/annettu rahoitusinstrumentit	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen	Nettosumma
Varat							
Johdannaissopimukset	31 810	-50	31 760	22 908		9 350	
Yhteensä			31 760				
Velat							
Johdannaissopimukset	219 649	-50	219 599	22 908		84 329	112 362
Yhteensä			219 599				

31.12.2022 (1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Ei rahoitusvaroja /-velkoja	Yhteensä
Käteiset varat	6 948		1 200 500		1 207 448
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	205 047				205 047
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 024 296		143		9 024 439
Johdannaiset suojaavat johdannaiset josta rahavirran suojausta josta käyvän arvo suojausta muut kuin suojaavat johdannaiset			89		89
Sijoitusomaisuus	61 201	565 192	278 012	22 460	926 864
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			855 427		855 427
Varat yhteensä	9 297 492	565 192	2 334 171	22 460	12 219 315
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			18 107		18 107
Velat luottolaitoksille	450 946				450 946
Velat asiakkaille	6 994 366				6 994 366
Johdannaiset suojaavat johdannaiset josta rahavirran suojausta josta käyvän arvon suojausta muut kuin suojaavat johdannaiset			224 263 085 113		224 263 085 113
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 756 666				2 756 666
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka			373 032		373 032
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	2 142				2 142
Velat yhteensä	10 204 120		654 562		10 858 681

31.12.2022 (1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin			
				Rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saadut/ annettu rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saatu/ annettu käteinen	Nettosumma
Varat							
Johdannaissopimukset	13 466		13 466	12 548		320	598
Yhteensä			13 466				
Velat							
Johdannaissopimukset	276 426		276 426	12 548		118 521	145 357
Yhteensä			276 426				

LIITE 12. JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Säästöpankkiryhmä suojaa johdannaissopimuksilla korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus. Rahavirran suojauksen kohteena on vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta. Suojauksen tavoitteena on vakauttaa korkokatetta ja neutralisoida varojen ja velkojen mahdollinen käyvän arvon muutos.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käypä arvo kirjataan taseeseen johdannaissaamiseksi tai -velaksi ja käyvän arvon muutos tuloslaskelman erään ”Sijoitustoiminnan nettotuotot”. Käypää arvoa suojaaessa myös suojaava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään ”Sijoitustoiminnan nettotuotot”. Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan suojausinstrumenttien rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan suoraan tuloslaskelman erään ”Sijoitustoiminnan nettotuotot”. Suojaavan johdannaisten arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta kirjataan tulokseen Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Suojauslaskennan aloittamisen hetkeltä dokumentoidaan suojattavan kohteen ja suojaavan johdannaisten suojaussuhde, kuten myös riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategia. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti, kuitenkin aina vähintään raportointihetkiltä.

Alla on esitetty jatkuvien toimintojen johdannaissopimusten käyvät arvot ja nimellispääomat jaoteltuna jäljellä olevan juoksuajan mukaan.

31.12.2023 (1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu aika			Yhteensä	Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta		Varat	Velat
Muut kuin suojaavat johdannaiset						
Korkojohdannaiset	5 000			5 000		1
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus*						
Korkojohdannaiset	191 000	2 973 000	253 000	3 417 000	16 649	174 194
Rahavirran suojaus**						
Korkojohdannaiset	10 000			10 000		20
Yhteensä	206 000	2 973 000	253 000	3 432 000	16 649	174 215

* Käyvän arvon suojauksen kohteena olevan kiinteäkorkoisen ottolainauksen (Velat asiakkaille) nimellisarvo oli 969 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 940 409 tuhatta euroa. Suojauksen kohteena olevaan tase-erään kohdistuva suojauslaskennasta johtuva käyvän arvon oikaisu oli 28 549 tuhatta euroa kirjanpitoarvoa pienentävä. Käyvän arvon suojauksen kohteena olleiden kiinteäkorkoisten liikkeelle lasketujen joukkovelkakirjalainojen (Liikkeeseenlasketut velkakirjat) nimellisarvo oli 2 248 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 2 243 171 tuhatta euroa. Suojauksen kohteena olevaan tase-erään kohdistuva suojauslaskennasta johtuva käyvän arvon oikaisu oli 109 902 tuhatta euroa kirjanpitoarvoa pienentävä. Suojaavien johdannaissopimusten nimellisarvot vastaavat suojauskohteiden nimellisarvoja.

** Rahavirran suojauksen kohteena olevan vaihtuvakorkoisen antolainauksen (Lainat ja saamiset asiakkailta) nimellisarvo oli 10 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 10 000 tuhatta euroa. Johdannaissopimusten nimellisarvot vastaavat suojauskohteiden nimellisarvoja.

Muihin laajan tulokseen eriin kirjattu rahavirran suojauksen tehokas osuus oli -1 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen kirjattu tehoton osuus oli 141 tuhatta euroa. Muista laajan tuloksen eristä tilikauden tulokseen siirretty rahavirran suojausten tehokas osuus oli katsauskaudella 50 tuhatta euroa.

KAUDET, JOIDEN AIKANA SUOJATTUJEN RAHAVIRTOJEN ODOTETAAN VAIKUTTAVAN TULOKSEEN:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	-2			-2
Yhteensä	-2			-2

31.12.2022 (1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksuaika			Yhteensä	Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta		Varat	Velat
Muut kuin suojaavat johdannaiset	10 000	0	0	10 000	13	0
Korkojohdannaiset	10 000			10 000	13	
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus*	40 000	2 224 000	908 000	3 172 000	76	263 199
Korkojohdannaiset	40 000	2 224 000	908 000	3 172 000	76	263 199
Rahavirran suojaus**	20 000	10 000		30 000		224
Korkojohdannaiset	20 000	10 000		30 000		224
Yhteensä	60 000	2 234 000	908 000	3 202 000	89	263 422

KAUDET, JOIDEN AIKANA SUOJATTUJEN RAHAVIRTOJEN ODOTETAAN VAIKUTTAVAN TULOKSEEN:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	-14	12		-2
Yhteensä	-14	12		-2

LIITE 13. KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTAMINEN

Säästöpankkiryhmä arvostaa varat ja velat joko jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon. Käypään arvoon arvostetaan rahoitusvarat ja -velat, jotka on luokiteltu käypään arvoon arvostettaviksi. Rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen arvostusluokkiin ja luokittelun periaatteet on esitetty liitetiedossa 11.

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuva tavanomukaisessa liiketoimessa. Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään ensisijaisesti toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla, tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käytetään. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Noteerattujen rahoitusvarojen markkinahintana käytetään raportointipäivän ostokurssia.

Jos markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin. Jos arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennakaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti. Sekä käteisvarojen, että vaadittaessa maksettavien talletusten nimellisarvon katsotaan olevan käyvän arvon likiarvo.

Sijoituskiinteistöt arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuun. Sijoituskiinteistöjen käypä arvo ilmoitetaan liitetietona. Käypien arvojen määrittelyn perustana on käytetty mahdollisimman vertailukelpoisia markkinahintoja tai kiinteistön nettotuottoihin perustuvaa arvostusmallia. Merkittävimpien kiinteistöjen osalta arvostukselle pyritään saamaan riippumattoman arvioitsijan lausunto.

Säästöpankkiryhmällä ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja omaisuus- tai velkaeriä.

KÄYPIEN ARVOJEN HIERARKIA

Käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen perusteella, millä tavalla käypä arvo on määritetty. Hierarkiataso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyyttä arvioitaessa huomioidaan kyseiselle omaisuus- tai velkaerälle ominaiset tekijät.

Taso 1 sisältää käyvät arvot, jotka on määritetty täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Markkinan katsotaan olevan toimiva kun hintanoteeraukset on saatavissa helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasolle 1 kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat, osakkeet ja osuudet sekä muut arvopaperit ja johdannaissovitukset, joille on saatavissa julkinen hintanoteeraus.

Taso 2 sisältää käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja, joissa käytetyt syöttötiedot ovat todennettavissa joko suoraan, esim. hintoina, tai välillisesti esim. johdettuna hinnoista. Tason 2 käyvät arvot perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainformaatio, kuten vastaavanlaisien instrumenttien noteeratut korot tai hinnat. Tasolle 2 kuuluvat korkojohdannaissovitukset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää käyvät arvot, jotka eivät perustu julkiseen markkinanoteeraukseen tai joita ei ole määritetty todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tason 3 käyvät arvot perustuvat tyypillisesti kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon. Tasolle 3 kuuluvat noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset instrumentit sekä muut arvopaperit, joille ei raportointihetkellä ole saatavissa sitovaa markkinanoteerausta. Säästöpankkiryhmällä on vain vähäinen määrä tasolle 3 kuuluvia käypään arvoon arvostettavia rahoitusinstrumentteja.

SIIRROT HIERARKIATASOJEN VÄLILLÄ

Siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Taulukossa esitetään jatkuvien toimintojen rahoitusvarojen ja -velkojen sekä sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot ja käypien arvojen jakautuminen käyvän arvon hierarkiatasolle. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa.

31.12.2023	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Rahoitusvarat (1 000 euroa)					
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 526 033	1 512 541		13 491	1 526 033
Varallisuudenhoidon palvelut*/**	1 058 055	1 044 256		13 799	1 058 055
Johdannaisopimukset					
Pankkitoiminta	16 649		16 649		16 649
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat					
Pankkitoiminta	547 155	541 800	2 097	3 258	547 155
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Sijoitusomaisuus, pankkitoiminta	77 706	70 756	1 996		72 752
Lainat ja muut saamiset, pankkitoiminta	9 725 124		11 324 344		11 324 344
Rahoitusvarat yhteensä	12 950 722	3 169 354	11 345 086	30 549	14 544 989
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	19 610			33 117	33 117
Yhteensä	19 610			33 117	33 117

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihin.

** Sisältää muiden sijoittajien osuuden konsolidoitavista rahastoista.

31.12.2023	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Rahoitusvelat (1 000 euroa)					
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvelat					
Varallisuudenhoidon palvelut*/**	458 542	458 542			458 542
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	174 215		174 215		174 215
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Pankkitoiminta	10 587 686	2 905 561	6 554 614	1 085 937	10 536 112
Rahoitusvelat yhteensä	11 220 443	3 364 103	10 776 779	1 085 937	15 226 819

* Sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velat, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankki-toiminta	Varallisuuden-hoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2023	14 980	15 783	30 764
Hankinnat	1 038	248	1 286
Myynnit	-1 760	-975	-2 735
Erääntyneet tilikauden aikana	-1 505		-1 505
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	-26	-10	-36
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	-318	-1 246	-1 564
Siirrot tasolta 1 ja 2	1 085		1 085
Siirrot tasolle 1 ja 2	-4		-4
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	13 491	13 799	27 290

Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset on kirjattu erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta avostettaviksi luokiteltujen rahoitusvarojen realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin sisältyvään käyvän arvon rahastoon.

HERKKYYSANALYYSI RAHOITUSINSTRUMENTEILLE, JOTKA KUULUVAT TASOON 3

31.12.2023 (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Vaikutus oletetuille muutoksille
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pankkitoiminta	13 491	-25
Varallisuudenhoidon palvelut	13 799	-2 112
	27 290	-2 137
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Pankkitoiminta	3 258	-44
	3 258	-44
Yhteensä	30 549	-2 182

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Pankki-toiminta	Varallisuuden-hoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2023	4 030		4 030
Hankinnat			
Myynnit	-1 458		-1 458
Erääntyneet kauden aikana			
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet			
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet			
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	-136		-136
Siirrot tasolta 1 ja 2	823		823
Siirrot tasolle 1 ja 2			
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	3 258		3 258

Tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet voitot ja tappiot sisältyvät erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot".

Viereisessä taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyysoletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 % kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyysoletetuissa on käytetty negatiivista 15 % arvonmuutosta. Johdannaisten osalta herkkyysoletetuissa on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

31.12.2022	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 339 322	1 325 991		13 332	1 339 322
Varallisuudenhoidon palvelut*	858 372	858 372			858 372
Johdannaisopimukset					
Pankkitoiminta	89		89		89
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat					
Pankkitoiminta	562 311	558 241		4 070	562 311
Varallisuudenhoidon palvelut*	139 269	123 486		15 783	139 269
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Sijoitusomaisuus, pankkitoiminta	61 201	57 638			57 638
Lainat ja muut saamiset, pankkitoiminta	9 107 517		10 226 220		10 226 220
Rahoitusvarat yhteensä	12 068 081	2 923 727	10 226 310	33 185	13 183 221
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	22 352			37 219	37 219
Yhteensä	22 352			37 219	37 219

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihin.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

31.12.2022	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Pankkitoiminta	18 107	18 107			18 107
Varallisuudenhoidon palvelut*	859 814	859 814			859 814
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	263 422		263 422		263 422
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Pankkitoiminta	10 046 968	2 696 266	6 280 176	928 124	9 904 566
Rahoitusvelat yhteensä	11 188 311	3 574 187	6 543 598	928 124	11 045 909

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankki-toiminta	Varallisuuden-hoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	9 794		9 794
Hankinnat	5 009		5 009
Myyntit	-690		-690
Erääntyneet tilikauden aikana	-504		-504
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	-56		-56
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	-222		-222
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	13 332		13 332

Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset on kirjattu eriin ”Sijoitustoiminnan nettotuotot” ja ”Henkivakuutustoiminnan nettotuotot”.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta avostettaviksi luokiteltujen rahoitusvarojen realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin sisältyvään käyvän arvon rahastoon.

HERKKYYSANALYYSI RAHOITUSVAROILLE, JOTKA KUULUVAT TASOON 3

31.12.2022 (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Negatiivinen tulosvaikutus oletetuille muutoksille
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pankkitoiminta	13 332	-55
Yhteensä	13 332	-55
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Pankkitoiminta	4 070	-76
Varallisuudenhoidon palvelut	15 783	-2 374
Yhteensä	19 853	-2 450
Yhteensä	33 185	-2 505

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Pankki-toiminta	Varallisuuden-hoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	1 287	14 891	16 178
Hankinnat	263	1 380	1 643
Myyntit	-1 425	-225	-1 650
Erääntyneet tilikauden aikana	2		2
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	-3 423	-5	-3 428
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet			
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	2 796	-258	2 538
Siirrot tasolta 1 ja 2	4 571		4 571
Siirrot tasolle 1 ja 2			
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	4 070	15 783	19 853

Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät eriin ”Sijoitustoiminnan nettotuotot” ja ”Henkivakuutustoiminnan nettotuotot”.

Viereisessä taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyysoletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 % kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyysoletetuissa on käytetty negatiivista 15 % arvonmuutosta. Johdannaisten osalta herkkyysoletetuissa on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

LIITE 14. VAKUUTUSSOPIMUKSET

Vakuutussopimuksiksi luokitellaan sopimukset, joissa on merkittävä vakuutusriski tai joissa vakuutusnottajalla on oikeus tai mahdollisuus muuttaa sopimusta siten, että hänelle syntyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen yhtiön ylijäämästä. Puhtaasti sijoitussidonnaiset vakuutukset, joissa ei ole merkittävää vakuutusriskiä, luokitellaan sijoitussopimuksiksi.

Säästöpankkiryhmän myöntämät lainaturvaa koskevat vakuutukset luokitellaan vakuutussopimuksiksi, koska ne sisältävät aina merkittävän vakuutusriskin. Myönnetty säästö- ja eläkevakuutukset luokitellaan joko vakuutussopimuksiksi tai sijoitussopimuksiksi. Säästö- ja eläkevakuutukset sisältävät merkittävän vakuutusriskin ja ne luokitellaan vakuutussopimuksiksi, kun Säästöpankkiryhmän arvion mukaan kuolemantapauksessa maksettava etuus ylittää 105 % vakuutussäästöjen arvosta (merkittävä kuolleisuusriski) tai on alle 95 % vakuutussäästöjen arvosta (merkittävä pitkäikäisyysriski).

Säästöpankkiryhmän myöntämät vakuutussopimukset käsitellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä IFRS 17 Vakuutussopimukset -standardin mukaisesti. Sijoitussopimuksiksi luokiteltuihin sopimuksiin sovelletaan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Jälleenvakuutussopimukset, joissa Säästöpankkiryhmä toimii vakuutusnottajana, käsitellään IFRS 17 -standardin mukaisesti vakuutussopimuksina.

VAKUUTUSSOPIMUSTEN YHDISTELYTASOT JA KIRJAAMINEN

Vakuutussopimukset jaetaan salkkuihin, joihin kuuluvia sopimuksia koskevat samanlaiset riskit ja joita hallinnoidaan yhdessä. Salkut jaetaan edelleen seuraaviin ryhmiin sopimusten alkuperäisen kirjaamishetken tuotto-odotusten perusteella:

- sopimukset, jotka ovat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tappiollisia
- sopimukset, jotka eivät ole alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tappiollisia; ja
- muut sopimukset.

Säästöpankkiryhmä määrittää vakuutussopimusten tappiollisuuden sopimustasolla sopimuksen täyttämisen aiheutuvien arvioitujen vastaisten rahavirtojen perusteella. IFRS 17 siirtymässä ja alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä Säästöpankkiryhmä on tunnistanut vain sopimuksia, jotka ovat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tappiollisia ja sopimuksia, jotka eivät ole alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tappiollisia.

Vakuutussopimusten ryhmät jaetaan vuosikohortteihin alkuperäisen kirjaamispäivän perusteella. Vuosikohortti sisältää vakuutussopimuksia, joiden alkuperäiset kirjaamispäivät ovat enintään vuoden päässä toisistaan. Yksittäinen kohortti muodostaa IFRS 17:n mukaisen vakuutussopimusten ryhmän, johon sovelletaan standardin kirjaamis- ja arvostamisvaatimuksia.

Myönnettyjen vakuutussopimusten ryhmä merkitään kirjanpitoon aikaisimpana seuraavista ajankohdista:

- vakuutussopimusten ryhmän vakuutuskauden alku,
- päivä, jolloin ensimmäinen suoritus ryhmän vakuutusnottajalta eräännyttäväksi; tai
- kun kyseessä on tappiollisten sopimusten ryhmä, ajankohta, jolloin ryhmästä tulee tappiollinen.

Sopimus poistetaan taseesta sopimuksen päättyessä, kun vakuutussopimuksessa määrätty velvoite vanhenee, tulee täytetyksi tai puretaan tai kun sopimusta muutetaan siten, että kirjataan uusi sopimus uusilla ehdoilla.

VAKUUTUSSOPIMUSTEN ESITTÄMINEN

Tuloslaskelmassa esitetään erikseen vakuutusmaksutuotot ja vakuutuspalvelukulut sekä näiden muodostama vakuutuspalvelutulos. Lisäksi esitetään erillisenä eränä vakuutussopimusten rahoitustuotot ja -kulut.

Vakuutussopimusryhmän tuotto esitetään vakuutusmaksutuotoissa vastaisten rahavirtojen, palvelumarginaalin ja muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskevan riskioikaisun arvostamisen perusteella. Vakuutusmaksutuottoja kirjataan jäljellä olevan vakuutuskauden velan pienentymisestä raportointikaudella tuotettujen palveluiden takia.

Vakuutuspalvelukulut sisältää toteutuneet korvaukset ja muut kulut, toteutuneista vakuutus tapahtumista aiheutuneen velan muutoksen, vakuutussopimusten hankintakulut ja tappiokomponentin muutoksen jäljellä olevan vakuutuskauden velan muutoksessa.

Vakuutussopimusten rahoitustuotot ja -kulut ovat eriä, jotka syntyvät vakuutussopimusvelan diskonttauksesta ja rahoitusriskistä sekä näiden erien muutosten vaikutuksesta vakuutussopimusvelan kirjanpitoarvoon. Säästöpankkiryhmä esittää vakuutussopimusten rahoitustuotot ja -kulut kokonaisuudessaan tuloslaskelmassa.

Vakuutussopimuksista johtuvat oikeudet ja velvoitteet netotetaan, ja nettomäärä esitetään taseessa joko varoina tai velkoina portfoliotasolla.

VAKUUTUSPALVELUTULOS

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Vakuutusmaksutuotot		
Odotettavissa olevat korvauskulut	3 543	3 139
Odotettavissa olevat muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	13 458	13 518
Riskioikaisun muutokset (muut kuin rahoitusriskiä koskevat oikaisut)	583	669
Kaudella tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	2 381	1 901
Kokemuseräiset oikaisut	-1 120	-1 160
Vakuutusmaksutuotot yhteensä*	18 845	18 067
Vakuutuspalvelukulut		
Toteutuneet korvauskulut	2 264	2 512
Toteutuneet muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	13 377	13 427
Tappiolliset sopimukset	-1 815	1 940
Menneiden kausien palveluiden toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat muutokset	392	-115
Vakuutuspalvelukulut yhteensä*	14 218	17 764
Jälleenvakuutus sopimusten nettokulut yhteensä	871	1 375
Vakuutuspalvelutulos	3 756	-1 072

* Sisältää sekä yleisen mallin (GMM) että muuttuvaan palkkioon perustuvan mallin (VFA) mukaan lasketut vakuutusmaksutuotot ja -kulut.

VAKUUTUSSOPIMUSTEN ARVOSTAMINEN

IFRS 17 -standardi tunnistaa vakuutussopimuksille kolme eri arvostusmallia, jotka ovat yleinen malli (general measurement model), muuttuvaan palkkioon perustuva lähestymistapa (variable fee approach) ja yksinkertaistettu vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuva lähestymistapa (premium allocation approach).

Vakuutussopimukset, joihin ei sisälly suoraa oikeutta sopimuksen ylijäämästä, arvostetaan yleisen mallin (general measurement model) mukaisesti. Tällaisia sopimuksia ovat Säästöpankkiryhmän myöntämät lainaturvaan liittyvät vakuutussopimukset. Sopimuksen alkuperäisellä kirjaamishetkellä vakuutussopimusryhmän tasearvo muodostuu:

VAKUUTUKSEN NETTORAHOITUSKULUT

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Vakuutussopimusvelan diskonttauksen purkautuminen	17 142	-2 268
Vakuutussopimusten taloudellisten oletusten muutosten vaikutus	15 350	-73 088
Muut muutokset	343	-261
Vakuutuksen nettorahoitustuotot / -kulut yhteensä	32 835	-75 617

PALVELUMARGINAALIN TULOUTUS, MATUREETTIJAKAUMA:

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
1 vuotta	2 231	1 749
2 vuotta	1 856	1 434
3 vuotta	1 545	1 186
4 vuotta	1 287	991
5 vuotta	1 077	836
6-7 vuotta	1 662	1 318
8-10 vuotta	1 642	1 356
11-13 vuotta	937	834
14-20 vuotta	929	809
Yli 20 vuotta	1 078	765
Yhteensä	14 244	11 278

* Sisältää sekä yleisen mallin (GMM) että muuttuvaan palkkioon perustuvan mallin (VFA) mukaan lasketut vakuutusmaksutuotot ja -kulut.

- sopimuksen täyttämistä aiheutuvien rahavirtojen pääoma-arvosta oikaistuna rahan aika-arvolla,
- riskioikaisusta, joka kuvaa rahavirtojen ajoitukseen ja määrään liittyvää epävarmuutta, ja
- palvelumarginaalista, joka kuvaa vakuutussopimusten kertymätöntä voittoa.

Palvelumarginaali tuloutetaan vakuutussopimuksen voimassaoloajalle. Mikäli palvelumarginaali on negatiivinen, tappiokomponentti (loss component) kirjataan sopimuksen alkuperäisellä kirjaamishetkellä tuloslaskelmaan kuluksi.

Jokainen vakuutusryhmä arvostetaan raportointikauden lopussa käyttäen ajantasaisia arvioita vastaisista rahavirroista ja palvelumarginaalista. Vakuutusryhmän kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa on jäljellä olevan vakuutuskauden velan ja toteutuneista vakuutus-tapahtumista aiheutuvan velan yhteismäärä. Jäljellä olevaan vakuutuskauteen kohdistuva velka on raportointihetkellä tulevaisuudessa toteutuvaan palveluun liittyvien rahavirtojen nykyarvo lisättyä palvelumarginaalilla ja riskioikaisulla. Toteutuneista vakuutus-tapahtumista aiheutuva velka sisältää toteutuneisiin vakuutus-tapahtumiin liittyvien maksamattomien vakuutuskorvausten rahavirrat.

Vakuutus-sopimukset, joihin sisältyy suora oikeus sopimuksen ylijäämään, arvostetaan muut-tuvaan palkkioon perustuvalla-arvostusmallilla (variable fee model). Muuttuvan palkkioon perustuva arvostusmalli eroaa yleisestä mallista vakuutus-sopimusten palvelumarginaalin arvos-tamisessa. Muuttuvaan palkkioon perustuvassa arvostusmallissa palvelumarginaalin muutok-seen raportointipäivänä sisältyy osuus alla olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksesta.

Muuttuvaan palkkioon perustuvaa arvostusmallia sovelletaan Säästöpankkiryhmässä ennen 1.1.2018 voimaan tullessiin eläke- ja säästövakuutus-tuotteisiin, jotka sisältävät suoran oikeu-den sopimuksen ylijäämään. Tämän jälkeen voimaan tulleet Säästöpankkiryhmän eläke- ja säästövakuutus-sopimukset ovat luonteeltaan sijoitussidonnaisia sopimuksia, jotka eivät sisällä vakuutus-riskiä. Nämä sopimukset arvostetaan ja kirjataan sijoitus-sopimuksiksi IFRS 9 Rahoitus-instrumentit -standardin mukaisesti.

Vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa saa käyttää, jos vakuutus-sopimusryhmään kuuluvan sopimuksen vakuutuskausi on korkeintaan yhden vuoden tai jos vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvan lähestymistavan mukaisesti arvostettu vakuutus-sopimusvelka ei olennaisesti eroa yleisellä mallilla lasketusta vakuutus-sopimusvelasta. Vakuutus-maksujen kohdistamiseen perustuva lähestymistapa ei sisällä muiden arvostusmallien mukaista erillistä vakuutuspalvelukatteen komponenttia. Säästöpankkiryhmä soveltaa vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa hallussa oleviin jälleenvakuutus-sopimuksiin.

RAHAVIRTOJEN MÄÄRITTÄMINEN

Vakuutus-sopimusryhmän arvostuksessa otetaan huomioon kaikki vakuutus-sopimuksen täyttä-misestä aiheutuvat vastaiset rahavirrat, jotka ovat sopimuksen rajojen sisällä. Rahavirtojen mää-rityksessä otetaan huomioon kaikki rahavirtojen määrää, ajoittumista ja epävarmuutta koskeva informaatio, joka on saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia. Rahavirtaa koskevien arvioiden on lisäksi oltava ajantasaisia eli vastattava raportointipäivänä vallitsevia olosuhteita.

Vakuutus-sopimuksen rajojen sisällä olevat rahavirrat ovat rahavirtoja, jotka suoraan liittyvät sopimuksen täyttämiseen, mukaan lukien rahavirrat, joiden määrän tai ajoituksen suhteen Sääs-töpankkiryhmällä on harkintavaltaa. Sopimuksen täyttämisestä aiheutuvat rahavirrat sisältävät

vakuutus-ottajalta saatavat vakuutusmaksut, vakuutus-ottajalle maksettavat vakuutus-korvaukset ja vakuutusten hankinnasta aiheutuneet menot. Lisäksi rahavirrat sisältävät muut liiketoiminnan kulut, jotka ovat kohdistettavissa suoraan vakuutus-sopimuksille.

Muiden kuin suoraan vakuutus-sopimuksille kohdistettavien kulujen osalta johto arvioi erikseen liikeyrityksen rahavirta vakuutus-sopimusten velvoitteiden täyttämiseen. Johdon arvio perus-tuu yhtiön laatimiin erilaisiin laskelmiin ja näiden laskelmien analysointiin.

DISKONTTOKORON MÄÄRITTÄMINEN

Kaikissa sovelletuissa arvostusmallissa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla vastaiset odotetut rahavirrat. Säästöpankkiryhmä on määrittänyt diskonttauskorot perustuen ”bottom-up” lähestymistapaan, jossa käytettävät riskittömät korot perustuvat EIOPA:n määrittä-mään korkokäyrään, johon lisätään tuoteryhmäkohtaisesti laskettava likviditeetti-premio. Kaikki Säästöpankkiryhmän nykyiset vakuutus-tuoteryhmät ovat luonteeltaan likvidejä ja tästä johtuen riskitöntä korkokäyrää ei korjata likviditeetti-premiolla. Uusien tuotteiden osalta Säästöpankki-ryhmä arvioi tuotteiden likviditeetti-ominaisuudet ja mahdollisen likviditeetti-premion oikaisutar-peen riskittömälle korkokäyrälle.

Vakuutus-sopimuksille, joihin ei sisälly suoria oikeuksia osuuteen sopimuksen ylijäämästä, on sovellettu niin kutsuttua locked-in-korkoa, jolla tarkoitetaan alkuperäisen kirjaamisen yhtey-dessä määritettyä diskonttauskorkoa, jota sovelletaan CSM:n arvostamisessa.

Kertyvän koron ja korkomuutosten vaikutukset ja muut rahoitukseen liittyvät oletukset esitetään tuloslaskelmalla vakuutukseen liittyvinä rahoitustuottoina tai -kuluina. Säästöpankkiryhmä on päättänyt olla soveltamatta IFRS 17 -standardin sallimaa optiota kirjata näitä vaikutuksia muihin laajan tuloksen eriin.

VAKUUTUSSOPIMUKSIIN LIITTYVÄT VELAT JA VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Jäljellä olevan vakuutuskauden velat	562 423	564 307
Vastuu toteutuneista vahingoista	8 964	7 011
Vakuutus-sopimukseen liittyvät velat yhteensä	571 387	571 318
Vakuutus-sopimukseen liittyvät varat yhteensä	1 073	925
Jälleenvakuutus-sopimusvarat	375	16

VAKUUTUSSOPIMUSVELAN MUUTOSANALYYSIT:

2023 (1 000 euroa)	Jäljellä oleva vakuutuskauden velka		Vastuu toteutuneista vahingoista	Yhteensä
	Ilman tappiokomponenttia	Tappiokomponentti		
Vakuutussopimusten varat 1.1.2023	1 362	-147	-290	925
Vakuutussopimusten velat 1.1.2023	-561 673	-2 634	-7 011	-571 318
Vakuutussopimusvelka (netto) 1.1.2023	-560 311	-2 781	-7 301	-570 393
Vakuutusmaksutuotot	18 844			18 844
Toteutuneet korvauskulut ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut			-15 641	-15 641
Menneiden kausien palveluiden toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat muutokset			-392	-392
Tappiolliset sopimukset		1 815		1 815
Vakuutuksen nettorahoituskulut	-32 695	-121	-19	-32 835
Sijoituskomponentti	44 822		-44 822	
Tuloslaskelmaan kirjatut muutokset yhteensä	30 971	1 694	-60 874	-28 209
Tilikaudella toteutuneet rahavirrat				
Saadut vakuutusmaksut	-30 025			-30 025
Maksetut korvaukset			44 936	44 936
Vakuutussopimuksille suoraan kohdistettavien kulujen maksut			13 377	13 377
Rahavirrat yhteensä	-30 025		58 313	28 288
Vakuutussopimusten varat 31.12.2023	2 704	-732	-898	1 074
Vakuutussopimusten velat 31.12.2023	-562 069	-354	-8 964	-571 387
Vakuutussopimusvelka (netto) 31.12.2023	-559 365	-1 086	-9 862	-570 313

2022 (1 000 euroa)	Jäljellä oleva vakuutuskauden velka		Vastuu toteutuneista vahingoista	Yhteensä
	Ilman tappiokomponenttia	Tappiokomponentti		
Vakuutussopimusten varat 1.1.2022	5 772	-1 166	-536	4 070
Vakuutussopimusten velat 1.1.2022	-662 963		-7 672	-670 635
Vakuutussopimusvelka (netto) 1.1.2022	-657 191	-1 166	-8 208	-666 565
Vakuutusmaksutuotot	18 068			18 068
Toteutuneet korvauskulut ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut			-15 940	-15 940
Menneiden kausien palveluiden toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat muutokset			115	115
Tappiolliset sopimukset		-1 940		-1 940
Vakuutuksen nettorahoituskulut	75 267	325	24	75 616
Sijoituskomponentti	39 606		-39 606	
Tuloslaskelmaan kirjatut muutokset yhteensä	132 941	-1 615	-55 407	75 919
Tilikaudella toteutuneet rahavirrat				
Saadut vakuutusmaksut	-36 060			-36 060
Maksetut korvaukset			42 887	42 887
Vakuutussopimuksille suoraan kohdistettavien kulujen maksut			13 427	13 427
Rahavirrat yhteensä	-36 060		56 314	20 254
Vakuutussopimusten varat 31.12.2022	1 362	-147	-290	925
Vakuutussopimusten velat 31.12.2022	-561 673	-2 634	-7 011	-571 318
Vakuutussopimusvelka (netto) 31.12.2022	-560 311	-2 781	-7 301	-570 393

VAKUUTUSSOPIMUSVELAN MUUTOSANALYYSIT:

2023 (1 000 euroa)	Odotettujen rahavirtojen nykyarvo	Riskioikaisu	Vakuutuspalvelumarginaali	Yhteensä
Vakuutussopimusten varat 1.1.2023	7 947	-861	-6 161	925
Vakuutussopimusten velat 1.1.2023	-561 918	-4 283	-5 117	-571 318
Vakuutussopimusvelka (netto) 1.1.2023	-553 971	-5 144	-11 278	-570 393
Tilikauden palvelun muutokset:				
Tulosvaikutteisesti kirjattu palvelumarginaalin määrä			2 381	2 381
Tulosvaikutteisesti kirjattu riskioikaisuun muutos, joka johtuu vapautuneesta riskistä		583		583
Kokemusperäiset oikaisut	239			239
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset:				
Vakuutuspalvelumarginaaliin liittyvien arvioiden muutokset	3 551	368	-3 919	
Tappiokomponentin muutokset	1 557	258		1 815
Toteutuneeseen palveluun liittyvät muutokset:				
Toteutuneisiin vakuutustapahtumiin liittyvien arvioiden muutokset	-392			-392
Yhteensä	4 955	1 209	-1 538	4 626
Vakuutussopimuksista aiheutuvat rahoitustuotot ja -kulut	-32 775		-60	-32 835
Muutokset tuloslaskelmassa yhteensä	-27 820	1 209	-1 598	-28 209
Kaudella toteutuneet kassavirrat yhteensä	28 287			28 287
Vakuutussopimusten varat 31.12.2023	11 852	-1 796	-8 983	1 073
Vakuutussopimusten velat 31.12.2023	-563 572	-2 555	-5 260	-571 387
Vakuutussopimusvelka (netto) 31.12.2023	-551 720	-4 351	-14 243	-570 314

2022 (1 000 euroa)	Odotettujen rahavirtojen nykyarvo	Riskioikaisu	Vakuutuspalvelumarginaali	Yhteensä
Vakuutussopimusten varat 1.1.2022	13 469	-1 970	-7 428	4 071
Vakuutussopimusten velat 1.1.2022	-665 281	-3 718	-1 636	-670 635
Vakuutussopimusvelka (netto) 1.1.2022	-651 812	-5 688	-9 064	-666 564
Tilikauden palvelun muutokset:				
Tulosvaikutteisesti kirjattu palvelumarginaalin määrä			1 901	1 901
Tulosvaikutteisesti kirjattu riskioikaisuun muutos, joka johtuu vapautuneesta riskistä		669		669
Kokemusperäiset oikaisut	-442			-442
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset:				
Vakuutuspalvelumarginaaliin liittyvien arvioiden muutokset	2 066	275	-2 341	
Tappiokomponentin muutokset	-2 044	104		-1 940
Toteutuneeseen palveluun liittyvät muutokset:				
Toteutuneisiin vakuutustapahtumiin liittyvien arvioiden muutokset	115			115
Yhteensä	-305	1 048	-440	303
Vakuutussopimuksista aiheutuvat rahoitustuotot ja -kulut	75 594		23	-1 295
Muutokset tuloslaskelmassa yhteensä	75 289	1 048	-417	-992
Kaudella toteutuneet kassavirrat yhteensä	20 254			20 254
Vakuutussopimusten varat 31.12.2022	7 947	-861	-6 161	925
Vakuutussopimusten velat 31.12.2022	-561 918	-4 283	-5 117	-571 318
Vakuutussopimusvelka (netto) 31.12.2022	-553 971	-5 144	-11 278	-570 393

RAHAVIRTOJEN MATUREETTIJAKAUMA

2023 (1 000 euroa)	Vakuutussopimusten varat	Vakuutussopimusten velat	Yhteensä (netto)
1 vuotta	-1 950	28 397	26 447
2 vuotta	-2 139	23 830	21 691
3 vuotta	-1 788	26 487	24 699
4 vuotta	-1 485	28 797	27 312
5 vuotta	-1 228	29 968	28 740
6-7 vuotta	-1 840	63 081	61 241
8-10 vuotta	-1 655	94 341	92 686
11-13 vuotta	-701	111 529	110 828
14-20 vuotta	-143	170 006	169 863
Yli 20 vuotta		216 928	216 928

2022 (1 000 euroa)	Vakuutussopimusten varat	Vakuutussopimusten velat	Yhteensä (netto)
1 vuotta	-1 616	22 398	20 782
2 vuotta	-1 393	21 536	20 143
3 vuotta	-1 127	24 681	23 554
4 vuotta	-928	27 001	26 073
5 vuotta	-769	29 576	28 807
6-7 vuotta	-1 186	63 413	62 227
8-10 vuotta	-1 161	99 657	98 496
11-13 vuotta	-591	113 945	113 354
14-20 vuotta	-145	197 485	197 340
Yli 20 vuotta		257 245	257 245

HENKIVAKUUTUKSEN KOHTUUPERIAATE

Säästöpankkiryhmän henkivakuutustoiminnan tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä harkinnanvaraisiin lisätuihin oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaisuhyvyys, joka on vähintään Suomen valtion pitkän joukkovelkakirjalainan tuotto. Säästövakuutuksissa tavoitetasona on maturiteetiltaan 5 vuoden ja eläkevakuutuksissa 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen korkotasoa vastaava tuotto. Vakuutuksen kokonaisuhyvityksellä tarkoitetaan vakuutus- sopimuksen laskuperuste- tai vuosikorkoa ja kyseiselle sopimukselle hyvitetävää lisäkorkoa.

LIITE 15. KÄYTTÖOMAISUUS

15.1 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke on yksilöitävissä oleva omaisuuserä, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Säästöpankkiryhmän aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa tietokoneohjelmistot ja ohjelmistolisenssit.

Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu Säästöpankkiryhmän hyväksi ja omaisuuserän hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Vastainen taloudellinen hyöty saattaa sisältää palvelujen tai tavaroiden myyntituottoja, kustannussäästöjä tai muuta hyötyä, joka syntyy Säästöpankkiryhmän käytössä omaisuuserää.

Alkuperäinen arvostaminen tapahtuu hankintameno. Hankintameno käsittää ostohinnan sisältäen kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Hankintameno ei lueta hyödykkeen käytöstä ja henkilökunnan koulutuksesta aiheutuneita menoja eikä hallinnon menoja ja muita yhteisiä yleismenoja.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineeton hyödyke kirjataan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno. Poistot kirjataan tasapoistoina kuluksi kunkin aineettoman hyödykkeen tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vuosittain.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Ulkoisilta toimijoilta ostetut tietojärjestelmät:.....3-5 vuotta

Perusjärjestelmät:..... 5-10 vuotta

Muut aineettomat hyödykkeet:.....2-5 vuotta

Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseen ”Aineettomat hyödykkeet” – erään. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelman erään ”Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä”.

Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Pilvipalveluhankkeet (SaaS hankkeet)

Pilvipalvelujärjestelyt ovat järjestelyitä, joissa Säästöpankkiryhmä ei omista käyttämäänsä ohjelmistoa, eikä ohjelmistoa ole asennettu Säästöpankkiryhmän järjestelmäympäristöön tai palvelimille, vaan sitä käytetään tarveperusteisesti internetin tai muun määritetyn tietoliikenneyhteyden välityksellä.

Käyttöönnotosta aiheutuvat välittömät menot, esimerkiksi koskien pilvipalvelujärjestelyn kohteena olevan ohjelmiston tai järjestelmän konfigurointia ja räätälöintiä, ovat kirjattavissa taseeseen vain silloin, kun pilvipalvelujärjestelystä syntyy taseeseen kirjattava aineeton hyödyke. Pilvipalvelujärjestely ei tyypillisesti täytä aineettoman hyödykkeen kriteereitä, koska sopimus ei synnytä ostajalle IAS 38.13-16 edellyttämää määräysvaltaa.

Pilvipalvelujärjestelyistä aiheutuvien käyttöönottokustannusten kirjanpitokäsittelyä ohjaa johtopäätös siitä, ovatko palvelut erotettavissa pääsystä järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon ja syntyykö välittömistä käyttöönottokustannuksista erillinen aineeton hyödyke.

Käyttöönottokustannukset kirjataan menoksi ajanjaksolle, jolla Säästöpankkiryhmällä on pääsy järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon, jos palvelut ovat erotettavissa pääsystä järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon eikä aineettomien hyödykkeiden kirjaamiskriteerit täyty.

Palveluiden voidaan katsoa olevan erillinen ohjelmistoon pääsystä, jos Säästöpankkiryhmä tuottaa palvelut sisäisillä resursseillaan tai Säästöpankkiryhmä ostaa palvelut kolmannelta osapuolelta, joka on riippumaton SaaS palvelun myyjästä. Mikäli palvelun tuottaa SaaS palvelun myyjä tai myyjä ostaa palvelut alihankintana kolmannelta osapuolelta, palvelu on erotettavissa, jos sen kykenisi toimittamaan jokin muu palvelutarjoaja ilman, että se samalla antaa pääsyn järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon.

Mikäli palvelun kykenee tuottamaan vain pilvipalvelun myyjä, palvelu ei ole erotettavissa järjestelmään pääsystä. Tällöin palvelusta maksettu käyttöönottoon liittyvä kulu kirjataan menoksi ajanjaksolle, jolla Säästöpankkiryhmällä on pääsy järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon.

Menot, jotka aiheutuvat liittymien ja rajapintojen rakentamisesta Säästöpankkiryhmän määräysvallassa olevien taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi kirjattujen ja pilvipalvelun kautta käytettävien ohjelmistojen välille voivat täyttää aineettoman hyödykkeen kriteerit silloin kun pilvipalvelun myyjästä riippumaton kolmas osapuoli kirjoittaa uuden ohjelmistokoodin, johon Säästöpankkiryhmälle muodostuu määräysvalta.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Aineettomat oikeudet	12 344	11 966
Muut aineettomat hyödykkeet	44	44
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	27 505	14 952
Liikearvo	729	729
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	40 622	27 690

Aineettomat oikeudet ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet muodostuvat merkittävilta osin ulkoisilta toimijoilta hankituista tietojärjestelmistä.

31.12.2023					
Aineettomien hyödykkeiden muutokset (1 000 euroa)	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	729	85 518	89	14 952	101 288
Lisäykset		802		21 086	21 888
Vähennykset		-37		-147	-184
Siirrot erien välillä		5 461		-8 385	-2 925
Hankintameno 31.12.	729	91 744	89	27 505	120 068
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-73 552	-45		-73 597
Tilikauden poistot		-5 917			-5 917
Muut muutokset		69			69
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-79 400	-45		-79 445
Kirjanpitoarvo 31.12.	729	12 344	43 954	27 505	40 622

31.12.2023					
Aineettomien hyödykkeiden muutokset (1 000 euroa)	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	729	86 468	453	19 080	106 730
Lisäykset		1 023		10 642	11 665
Vähennykset		-860	-1	-10 958	-11 820
Siirrot erien välillä		2 730		-3 812	-1 082
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen		-3 843	-362		-4 205
Hankintameno 31.12.	729	85 518	89	14 952	101 288
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-70 998	-409		-71 407
Tilikauden poistot		-8 076			-8 076
Vähennykset		1 421	1		1 423
Muut muutokset		295			295
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen		3 807	362		4 169
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-73 552	-45		-73 597
Kirjanpitoarvo 31.12.	729	11 967	44	14 952	27 690

Tilikaudella keskeneräisistä aineettomista hyödykkeistä kirjattiin arvonalentumistappioina yhteensä 8,5 (1,3) miljoonaa euroa perustuen johdon arvioon keskeneräisen omaisuusosan tulevaisuudessa kerrytettävissä olevasta taloudellisesta käyttöarvosta.

Liikearvon arvonalentumistesti

Liikearvo 729 tEUR kohdistuu kokonaisuudessaan tilikaudella 2021 hankittuun isännöintiliiketoimintaan. Liikearvon arvonalentumistestaus on suoritettu vertaamalla kirjanpitoarvoa kyseisen liiketoiminnan tuottamiin rahavirtoihin, jotka perustuvat liiketoiminnan johdon hyväksymien pitkän tähtäimen suunnitelmien perusteella laadittuihin rahavirtalaskelmiin. Rahavirtalaskelmilla käytetty ennustejakson pituus on 11 vuotta ja se perustuu johdon näkemykseen ajanjaksosta, joka vaaditaan kunnes käynnistetyn liiketoiminnan rahavirrat tasaantuvat odotetulle tasolle. Kassavirtojen diskonttokorkona on käytetty 8%:n tuottovaatimusta ja pitkän ajan keskimääräiseksi kasvunopeudeksi on määritetty 2%:a. Arvonalentumistestauksen perusteella liikearvon tuottamien rahavirtojen nykyarvo ylittää tilinpäätöshetken kirjanpitoarvon, eikä liikearvoon ole tarvetta kohdistaa arvonalentumiskirjausta.

15.2 AINEELLISET HYÖDYKKEET

Säästöpankkiryhmän aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat muun muassa omassa käytössä olevat kiinteistöt sekä koneet ja kalusto. Lisäksi Säästöpankkiryhmällä on vuokratuloja tuottavia sijoituskiinteistöjä.

Säästöpankkiryhmän kiinteistöt jaetaan käyttötarkoituksen mukaan omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja tai pääomalle arvonnousua. Joitakin kiinteistöjä käytetään osaksi sijoituskäytössä ja osaksi omassa tai henkilökunnan käytössä. Mikäli nämä osat pystyttäisiin myymään erikseen, Säästöpankkiryhmä käsittelee kutakin osaa kirjanpidossa erikseen käyttötarkoituksen mukaan. Jos osat eivät ole erikseen myytävissä, käsitellään kiinteistöä sijoituskiinteistönä vain, jos ainoastaan vähäinen osa kiinteistöstä on omassa tai henkilökunnan käytössä. Jako tehdään eri käyttötarkoituksissa olevien neliömetrien suhteessa.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan taseessa erään ”Aineelliset hyödykkeet” ja sijoitus-kiinteistöt erään ”Sijoitusomaisuus”.

Tuloslaskelmassa oman käytön kiinteistöön liittyvät tuotot kirjataan erään ”Liiketoiminnan muut tuotot” ja kulut erään ”Liiketoiminnan muut kulut”. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan kaikista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä erään ”Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä”.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja sijoituskiinteistöt arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Hankintamenuon sisällytetään kaikki menot, jotka välittömästi aiheutuvat hyödykkeen hankinnasta. Hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioitua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioitujen taloudellisten vaikutusajien ovat pääosin seuraavat:

Rakennukset:10-50 vuotta

Rakennusten tekniset laitteet: 3-8 vuotta

Peruskorjaukset vuokratuissa tiloissa: 3-10 vuotta

Koneet ja kalusto:..... 3-10 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Sijoituskiinteistöjen myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Myyntivoitto tai -tappio määräytyy myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenuon erotuksena.

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Maa -ja vesialueet	456	482
Rakennukset	26 303	25 364
Koneet ja kalusto	3 220	2 671
Koneet ja kalusto, rahoitusleasing		
Muut aineelliset hyödykkeet	1 098	934
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	267	82
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	31 344	29 534

31.12.2023					
Aineellisten hyödykkeiden muutokset (1 000 euroa)	Oman käytön kiinteistöt	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	78 082	38 150	1 817	82	118 132
Lisäykset	288	1 250	381	1 274	3 194
Vähennykset		-1 095	-148		-1 243
Siirrot erien välillä	2 687	463		-1 089	2 060
Hankintameno 31.12	81 057	38 769	2 050	267	122 143
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-52 236	-35 479	-884		-88 599
Tilkauden poistot	-2 080	-963	-114		-3 157
Tilkauden arvonalentumiset	-199				-199
Vähennykset	217	893	46		1 155
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-54 298	-35 549	-952		-90 799
Kirjanpitoarvo 31.12.	26 759	3 219	1 098	267	31 344

31.12.2022					
Aineellisten hyödykkeiden muutokset (1 000 euroa)	Oman käytön kiinteistöt	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	92 337	39 123	1 989	324	133 774
Lisäykset	570	891	162	325	1 947
Vähennykset	-4 295	-1 809	-88		-6 193
Siirrot erien välillä	434			-567	-133
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	-10 964	-54	-246		-11 263
Hankintameno 31.12	78 082	38 150	1 817	82	118 132
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-59 647	-36 090	-1 070		-96 807
Tilkauden poistot	-2 038	-1 204			-3 243
Tilkauden arvonalentumiset	-49				-49
Vähennykset	2 928	1 795	31		4 753
Siirrot erien välillä	-24				-24
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	6 595	20	156		6 771
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-52 236	-35 479	-884		-88 599
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 846	2 671	934	82	29 534

15.3 VUOKRASOPIMUKSET

Säästöpankkiryhmä vuokralle ottajana

Sopimuksen syntymisajankohtana ja sopimuksen ehtojen muuttuessa Säästöpankkiryhmä arvioi sisältykö sopimukseen IFRS 17 sääntelyn mukainen vuokrasopimus. Arviointi tehdään sopimuksen jokaiselle mahdolliselle, erilliselle vuokrasopimuskomponentille. Sopimus on vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan käyttöajaksi ja tiettyä vastiketta vastaan. Sopimus antaa määräysvallan mikäli:

- Sopimuksella on identifioitu ja erillinen/itsenäinen omaisuuserä.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus omaisuuserän käytöstä koko käyttöaikana koitua taloudellinen hyöty kaikilta olennaisilta osin.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus ohjata omaisuuserän käyttötapaa ja -tarkoitusta.

Sopimuksen alkamishetkellä vuokrasopimusvelka on vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista sekä muuttuvista vuokrista, jotka riippuvat indeksistä. Vuokrasopimusvelka arvostetaan myöhemmin jaksotettu käyttöoikeusomaisuuserän arvo sopimuksen alkamishetkellä on vuokrasopimusvelka lisätyn vuokranantajalle suoritetuilla maksuilla alkamispäivään mennessä, arvion mukaiset ennallistamismenot vuokratkauden lopussa sekä alkuvaiheen välittömät menot. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan myöhemmin hankintamenoon ja siitä kirjataan poistot vuokratkauden mukaan.

Vuokralle otetut käyttöoikeusomaisuuserät esitetään tase-erässä Aineelliset hyödykkeet ja vuokrasopimus-velka esitetään erässä Varaukset ja muut velat.

Säästöpankkiryhmän vuokrasopimuskohteet ovat jaettavissa seuraaviin kohdeomaisuuseriin:

- Koneet ja kalusto
- Kiinteistöt ja huoneistot
- Tietojärjestelmät
- Muutun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

Vuokrasopimusvelan määrä uudelleen arvioidaan, mikäli tulevat vuokrat muuttuvat perustuen sopimuksella määritellyn indeksi- tai hinnanmuutokseen, vuokra-aika tai jäännösarvotakuun määrä muuttuu tai, jos sopimuksen osto-optio päätetään käyttää. Mikäli vuokrasopimusvelan määrä oikaistaan uudelleenarvioinnin yhteydessä, tehdään vastaavan suuruinen oikaisu myös käyttöoikeusomaisuuserään.

Vuokra-aika alkaa vuokrasopimuksella määriteltynä aloitusajankohtana. Vuokrasopimuksen päättymisajankohta on sopimuksen mukainen päättymisajankohta. Vuokra-aika arvioidaan uudelleen, kun sopimuksen jatkamisoptio on arvioitu käytettävän eri tavalla kuin alkuperäinen arvio. Mikäli vuokrasopimus on toistaiseksi voimassa oleva, on päättymisajankohta sopimuksen mukainen aikaisin mahdollinen irtisanomisajankohta. Poikkeuksena tähän periaatteeseen ovat kiinteistöt ja huoneistot, joissa sijainti määrittää päättymisajankohdan. Säästöpankkiryhmän strategiaan perustuen kasvukeskuksessa tai merkittävässä maakuntakeskuksessa sijaitsevien vuokratiokeiden vuokra-ajaksi on määritelty kolme vuotta. Muissa sijainneissa olevien kiinteistöjen ja huoneistojen vuokra-aika on yksi vuosi. Diskonttokorkona käytetään korkoa, jolla Säästöpankkien Keskuspankki antaa rahoitusta Säästöpankkiryhmän pankeille.

Lyhytaikaiset vuokrasopimukset ja arvoltaan vähäiset omaisuuserät

IFRS 16 -standardi sisältää kaksi kirjaamista ja arvostamista koskevaa helpotusta. Säästöpankkiryhmä on valinnut, ettei enintään 12 kuukauden vuokrasopimuksia eikä arvoltaan korkeintaan 5 000 euron olevia omaisuuseriä kirjata käyttöoikeusomaisuudeksi eikä niiden perusteella kirjata vuokrasopimusvelkaa. Säästöpankkiryhmä kirjaa nämä lyhytaikaiset vuokrasopimukset sekä arvoltaan vähäiset omaisuuserät kuluksi vuokra-aikana.

Käyttöoikeusomaisuuserät (1 000 euroa)	2023	2022
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	137	92
Kiinteistöt	40	40
Huoneistot	9 147	9 491
Tietojärjestelmät		
Muut		
Yhteensä	9 324	9 623

Käyttöoikeusomaisuuserien muutokset (1 000 euroa)	2023	2022
Kirjanpitoarvo 1.1.	9 623	9 319
Poistot ja arvonalentumiset	-2 151	-1 656
Lisäykset	3 086	3 658
Vähennykset	-1 234	-1 699
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 324	9 623

Vuokrasopimusten maturiteettijakauma (1 000 euroa)	2023	2022
Yhden vuoden kuluessa	3 131	2 964
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	6 122	6 449
Yli viiden vuoden kuluttua	205	208
Yhteensä	9 458	9 621

Tuloslaskelmaerät (1 000 euroa)	2023	2022
Korkokulut	-42	-40
Poistot	-2 151	-1 656
Lyhytaikaisesti luokiteltujen vuokrasopimusten kulut	-110	-2 015
Arvoltaan vähäiseksi luokiteltujen vuokrasopimusten kulut	-60	-205
Yhteensä	-2 363	-3 916

Säästöpankkiryhmän vuokralleantajana

Säästöpankkiryhmä ei toimi rahoitusleasingsopimuksissa vuokralleantajana. Operatiivisella vuokrasopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet esitetään erässä ”Sijoitusomaisuus” (sijoituskiinteistöt) tai ”Aineelliset hyödykkeet”, ja vuokratulot kirjataan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa tuloslaskelman erään ”Sijoitusomaisuuden nettotuotot” tai ”Liiketoiminnan muut tuotot”. Säästöpankkiryhmässä operatiivisella vuokrasopimuksella vuokralleannettuja omaisuuksia ovat mm. pankin omistamat asuinkiinteistöt.

Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat (1 000 euroa)	2023	2022
Yhden vuoden kuluessa	1 208	928
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	2 099	885
Yli viiden vuoden kuluttua	2 185	465
Yhteensä	5 492	2 278

LIITE 16. MUUT TUOTOT JA KULUT

16.1 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan vuokra- ja osinkotuotot sekä myyntivoitot oman käytön kiinteistöistä ja muita liiketoiminnan tuottoja.

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Vuokra- ja osinkotuotot oman käytön kiinteistöistä	125	117
Myyntivoitot oman käytön kiinteistöistä	26	259
Pankkitoiminnan muut tuotot*	11 543	42 098
Muut	9 368	2 492
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	21 062	44 966

16.2 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Muut hallintokulut		
Muut henkilöstökulut	-6 075	-4 897
Toimistokulut	-10 699	-8 802
ICT-kulut	-52 344	-46 049
Yhteyskulut	-5 231	-4 597
Informaatiokulut	-1 558	-1 323
Edustuskulut	-314	-207
Markkinointikulut	-8 795	-6 897
Muut hallinnon kulut	-737	-376
Korttiliiketoiminnankulut	-10 735	-10 739
Yhteensä	-96 488	-83 887
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokrakulut	-2 940	-2 817
Kulut oman käytön kiinteistöistä	-4 513	-4 533
Muut liiketoiminnan kulut	-22 833	-19 652
Yhteensä	-30 286	-27 003
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-126 774	-110 889
*Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-677	-567
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-278	-241
Veroneuvonta	-7	
Muut palvelut	-34	-62
Yhteensä	-996	-870

LIITE 17. VEROT

17.1 TULOVEROT

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-27 667	-15 080
Aikaisempien tilikausien verot	-24	-1
Laskennallisen verosaamisen muutos	320	-1 103
Laskennallisen verovelan muutos	-2 642	-1 142
Tuloverot	-30 014	-17 326
Muut välittömät verot	-28	-60
Tuloverot yhteensä	-30 042	-17 386
Voimassaolevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin		
Verokantatäsmäytys		
Kirjanpidon tulos ennen veroja	135 529	84 154
Kirjanpidon ja verotuksen tuloksen erot	-1 102	-453
Verotettava tulos	134 427	83 700
Tilikauden tulokseen ennen veroja perustuvat verot yksikön verokannalla	-27 106	-16 831
Tuloslaskelman verovapaat tuotot	313	677
Tuloslaskelman vähennyskelvottomat kulut	-65	-274
Tuloslaskelman ulkopuoliset vähennyskelpoiset kulut	493	1 267
Tuloslaskelmaan sisällyttömät veronalaiset tuotot	-684	-1 260
Aiempien vuosien vahvistettujen tappioiden käyttö		561
Tappio, josta ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-2 969	-1 525
Aikaisempien tilikausien verot	-24	-1
Ylläolevan erittelyn mukainen verokulu	-30 042	-17 386
Yhteisön tuloveroprosentti	20 %	20 %

Tuloveroihin kirjataan Säästöpankkiryhmään kuuluvien yhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu ja laskennallisten verojen muutos. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

17.2 LASKENNALLISET VEROT

Laskennalliset verot lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennalliset verovelat ja -saamiset netotetaan yhtiöittäin. Yhdistelytoimenpiteistä aiheutuneita laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei netoteta. Laskennallinen vero arvostetaan IAS 12 -standardin perusteella ja niillä tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla, joita sovelletaan silloin, kun laskennallisen veron odotetaan muuttuvan tuloveroksi. Verokantojen muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos kirjataan tuloslaskelmaan tai laajan tuloksen eriin, jos vero oli kirjattu sinne aikaisemmillä tilikausilla.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Laskennallinen verosaaminen	13 655	18 390
Tuloverosaaminen	1 327	1 673
Verosaamiset yhteensä	14 982	20 063
Laskennalliset verovelat	60 209	62 341
Tuloverovelka	7 794	4 113
Verovelat yhteensä	68 004	66 454

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Laskennalliset verosaamiset		
Arvonalentumiset	896	738
Rahoitusvarat	7 537	14 582
Rahavirran suojaukset		13
Aineelliset hyödykkeet	4 762	4 759
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	186	284
Vahvistetut tappiot	470	
Muut	-197	206
Laskennallisten verojen netottaminen		-2 193
Yhteensä	13 655	18 390

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössiirrot	55 191	55 191
Arvonalentumiset	637	1 246
Rahoitusvarat	6 867	5 901
Aineelliset hyödykkeet	3 872	2 196
Muut	-6 357	
Laskennallisten verojen netottaminen		-2 193
Yhteensä	60 209	62 341

2023

(1 000 euroa)	1.1.2023	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	Rahavirran suojaus	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	Säästöpankki- ryhmästä irtaantuminen	Muut	31.12.2023
Laskennalliset verosaamiset								
Arvonalentumiset	738	94				65		896
Rahoitusvarat	14 582		-8 335				1 290	7 537
Rahavirran suojaukset	13			-13				
Aineelliset hyödykkeet	4 759	1 264				-1 261		4 762
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	284				-98			186
Vahvistetut tappiot							470	470
Muut	206	-403						-197
Laskennallisten verojen netottaminen	-2 193						2 193	
Yhteensä	18 390	954	-8 335	-13	-98	-1 196	3 953	13 655

(1 000 euroa)	1.1.2023	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	Rahavirran suojaus	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	Säästöpankki- ryhmästä irtaantuminen	Muut	31.12.2023
Laskennalliset verovelat								
Tilinpäätössiirrot	55 191							55 191
Arvonalentumiset	1 246	-726				117		637
Rahoitusvarat	5 901		965					6 867
Aineelliset hyödykkeet	2 196	269				1 408		3 872
Laskennallisten verojen netottaminen	-2 193						-4 164	-6 357
Yhteensä	62 341	-457	965			1 525	-4 164	60 209

2022

(1 000 euroa)	1.1.2022	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	Rahavirran suojaus	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	Säästöpankki- ryhmästä irtaantuminen	Muut	31.12.2022
Laskennalliset verosaamiset								
Arvonalentumiset	701	101				-65		738
Rahoitusvarat	3 241		11 413			-69	-3	14 582
Rahavirran suojaukset	9			3				13
Aineelliset hyödykkeet	5 384	-571				-54		4 759
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	611				-327			284
Vahvistetut tappiot	572	-572						
Muut	156	50						206
Laskennallisten verojen netottaminen	-2 891						698	-2 193
Yhteensä	7 784	-992	11 413	3	-327	-187	695	18 390

(1 000 euroa)	1.1.2022	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	Rahavirran suojaus	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	Säästöpankki- ryhmästä irtaantuminen	Muut	31.12.2022
Laskennalliset verovelat								
Tilinpäätössiirrot	55 191							55 191
Arvonalentumiset	921		351			-24	-2	1 246
Rahoitusvarat	8 254		-2 259			-76	-18	5 901
Rahavirran suojaukset	235			-235				
Aineelliset hyödykkeet	2 102	94						2 196
Laskennallisten verojen netottaminen	-2 891						698	-2 193
Yhteensä	63 813	94	-1 907	-235		-100	678	62 341

LIITE 18. OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Peruspääoma	50 183	25 224
Rahastot		
Kantarahasto	31 452	31 452
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	210 370	137 588
Vararahasto	24 484	45 091
Käyvän arvon rahasto	-28 868	-57 215
Suojausinstrumenttien rahasto	-1	-51
Muut rahastot	36 514	65 726
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	704 445	862 229
Kauden voitto (tappio)	108 209	67 438
Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä	1 136 788	1 177 482
Määräysvallattomien osuus	1 162	1 365
Oma pääoma yhteensä	1 137 950	1 178 847

Peruspääoma

Erään kirjataan maksettu osake-, osuus- tai peruspääoma. Mikäli osakepääoma on kokonaan tai osittain merkitsemättä kaupparekisteriin, kaupparekisteriin merkitsemätön osuus on ilmoitettava taseessa omana eränään tämän erän alueränä.

Säästöpankkiryhmän peruspääoma muodostuu Säästöpankkien peruspääomasta, jota ei säästöpankkilain 11 § mukaan makseta takaisin.

Säästöpankkiryhmään kuuluu myös neljä osakeyhtiömuotoista säästöpankkia, joiden osalta osakepääoma sisältyy oman pääoman peruspääomaan.

Kantarahasto

Kantarahastoon kirjataan säästöpankkilain 13 §:ssä tarkoitettu kantarahasto.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahasto on sidottua pääomaa. Ylikurssirahastoon on kirjattu mm. omien osakkeiden myyntivoitot.

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei merkitä osakepääomaan ja jota ei kirjanpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan, sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon. Rahastoon merkitään myös se määrä, jolla osakepääomaa alennetaan ja jota ei käytetä tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen.

Vararahasto

Vararahasto on sidottua pääomaa. Erään merkitään säästöpankkilain (1502/2001) 10 §:ssä tarkoitettuun vararahastoon kirjatut määrät.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan käypään arvoon arvostamisesta syntyneet erät.

Suojausinstrumenttien rahasto

Suojausinstrumenttien rahastoon kirjataan rahavirran suojauksesta syntyneet erät. Tällaiseksi eräksi kirjataan se osa rahavirran suojaukseen määritetyn suojausinstrumentin (johdannaisso-pimuksen) käyvän arvon muutoksesta, jonka todetaan olevan tehokas suojaus.

Muut rahastot

Muita rahastoja ovat yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin taikka yleistä päätösvaltaa Säästöpankki-ryhmässä käyttävän osuuskunnan kokouksen päätökseen perustuvia, aikaisempien tilikausien tuloksesta muodostettuja vapaita rahastoja.

Kertyneet voittovarot

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista	2023
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-57 215
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet ja osuudet	-666
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	34 099
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	-5 084
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-28 868

Erittely suojausinstrumenttien rahaston muutoksista	2023
Suojausinstrumenttien rahasto 1.1.	-51
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaiset	63
Laskennalliset verot, rahavirran suojaus	-13
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	
Suojausinstrumenttien rahasto 31.12.	-1

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista	2022
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-1 254
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet ja osuudet	1 718
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	-71 342
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	13 663
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-57 215

Erittely suojausinstrumenttien rahaston muutoksista	2022
Suojausinstrumenttien rahasto 1.1.	941
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaiset	-1 240
Laskennalliset verot, rahavirran suojaus	248
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	
Suojausinstrumenttien rahasto 31.12.	-51

LIITE 19. MUUT VARAT JA VELAT SEKÄ VARAUKSET

19.1 MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Maksujenvälityssaamiset	456	280
Siirtosaamiset		
Korot	63 447	39 714
Muut siirtosaamiset	19 836	21 536
Muut	54 552	41 774
Muut varat yhteensä	138 292	103 303

19.2 MUUT VELAT JA VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun Säästöpankkiryhmällä on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen tulee ajankohtaiseksi ja johto voi luotettavalla tavalla arvioida velvoitteen määrän. Jos osasta velvoitetta on mahdollisuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, kirjataan korvaus erillisenä eränä, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varaukset tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja oikaistaan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, jota odotetaan velvoitteen täyttämiseksi.

Mikäli yllä mainittu velvoite on olemassa, mutta varauksen kirjaamisedellytykset eivät täyty, on kyseessä ehdollinen velka. Ehdollista velkaa ei kirjata taseeseen vaan se esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Myös ehdollista velkaa tulee arvioida jokaisena tilinpäätöspäivänä erikseen.

Varausten muutokset (1 000 euroa)	2023	2022
1.1.	12 538	4 533
Lisäys muut varaukset	-	-
Lisäys maksupohjaiset eläkkeet		
Vähennys muut varaukset	-345	9 808
Vähennys maksupohjaiset eläkkeet		
Lisäys etuus pohjaiset eläkkeet	-304	-1 657
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen		-146
31.12.	11 889	12 538

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	27 095	27 076
Muut	44 028	40 626
Muut velat yhteensä	71 122	67 701
Siirtovelat		
Korkovelat	93 044	24 209
Saadut korkoennakot	620	684
Muut siirtovelat	31 956	27 935
Siirtovelat yhteensä	125 620	52 828
Varaukset		
Eläkevaraukset	1 242	1 546
Muut varaukset	10 647	10 992
Varaukset yhteensä	11 889	12 538
Varaukset ja muut velat yhteensä	208 631	133 067

LIITE 20. VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Luotot *	3 113 976	3 158 567
Muut	220 318	208 580
Annetut vakuudet yhteensä	3 334 294	3 367 147
Saadut vakuudet		
Kiinteistövakuudet	8 891 862	9 623 120
Saamistodistukset	85 403	100 415
Muut	244 417	215 704
Saadut takaukset	32 196	38 919
Saadut vakuudet yhteensä	9 253 877	9 978 158

* Sp-Kiinnitysluottopankin liikkeeseenlaskemien vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi asetetut luotot.

LIITE 21. TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kirjataan toisen velan vakuudeksi annetut takaukset ja pantit. Sitoumukset merkitään sen määräisenä, mitä takaus tai pantti kulloinkin enintään vastaa. Takaukseen rinnastetaan urakka toimitus ja vientisitoumukset ja muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut takuusitoumukset asiakkaan yksilöidyn velvoitteen tai korvausvelvoitteen täyttämistä mukaan lukien remburssit ja muut irtaimen kaupan täyttämisen vakuudeksi myyjän hyväksi annetut sitoumukset.

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kirjataan myös sitovat luottolupaukset ja käyttämättömät luottolimiitit sekä muut sellaiset taseen ulkopuoliset sitoumukset niiden juoksuajasta riippumatta. Sitoumukset merkitään sen määräisinä, mitä niiden perusteella voidaan vähintään joutua maksamaan.

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Takaukset	61 716	73 111
Luottolupaukset	607 281	687 575
Muut	11 935	12 306
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	680 933	772 993

LIITE 22. TYÖSUHDE-ETUUEDET

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet, työsuhteen päättämisen jälkeiset etuudet sekä muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet. IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardi määrää työsuhde-etuuksien kirjanpitokäsittelyn. Lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia ovat esimerkiksi palkat ja luontaisedut, vuosilomat, tulospalkkiot ja lisävakuutukset. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet odotetaan maksettavan kokonaisuudessaan 12 kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät suorittavat asianomaisen työn. Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet perustuvat työsuhteen päättämiseen eivätkä itse työsuoritukseen. Nämä etuudet koostuvat irtisanomiskorvauksista.

Henkilöstökuluihin kirjataan palkat ja palkkiot, maksupohjaisten ja etuus pohjaisten eläkejärjestelyiden eläkekulut sekä muut henkilösivukulut.

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Palkat ja palkkiot	-76 362	-75 948
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-14 129	-13 105
Etuuspohjaiset järjestelyt	-440	-551
Muut henkilösivukulut	-3 331	-2 767
Henkilöstökulut yhteensä	-94 262	-92 371
Kokopäiväiset	1 135	1 134
Osa-aikaiset	94	134
Määräaikaiset	104	84
Yhteensä	1 333	1 352
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna*	1 333	1 149
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella*	1 230	1 157

* Vertailukauden tiedoissa on mukana Säästöpankista irtaantuvan Liedon Säästöpankin määrät

Työsuhteen päättämisen jälkeiset etuudet tulevat maksettavaksi työsuhteen päättämisen jälkeen. Ne koostuvat eläkkeistä tai muista työsuhteen päättämisen jälkeen maksettavista etuuksista, esimerkiksi henkivakuutuksesta tai terveydenhoidosta. Työsuhteen päättämisen jälkeisiä etuuksia koskevat eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä Säästöpankkiryhmä maksaa kiinteitä eläkevakuutusmaksuja eläkevakuutusyhtiöille eikä Säästöpankkiryhmällä tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta lisämaksujen suorittamiseen, jos eläkevakuutusyhtiö ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TyEL). Ulkopuoliset eläkevakuutusyhtiöt vastaavat tästä eläketurvasta Säästöpankkiryhmässä.

Säästöpankkiryhmällä on myös etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Etuus pohjaisissa järjestelyissä Säästöpankkiryhmälle jää velvoitteita tilikauden maksujen jälkeen. Etuus pohjaisissa eläkejärjestelyissä velkaeränä esitetään järjestelystä johtuvien velvoitteiden nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla.

Säästöpankkiryhmä käyttää ammatillisesti pätevää vakuutusmatemaatikkoa määrittämään olennaiset työsuhteen päättämisen jälkeisistä etuuksista johtuvat velvoitteet. Laskenta suoritetaan ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetty diskonttaus korko määritetään yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen raportointikauden päättämispäivän markkinatuoton perusteella.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet perustuvat pitkäaikaiseen työsuhteeseen. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi palkallinen loma, palkkio tai lahja, joka myönnetään palveluvuosien kertymän perusteella.

Eläkevelka

Eläkeikä vakuutuksissa on 60-65 vuotta ja tavoite-eläke on 60 % sopimuksissa määritellystä eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Järjestelyjä säätelevät paikalliset verolait ja muu lainsäädäntö.

Vakuutusjärjestelyssä varojen määrä kuvastaa vakuutusyhtiön vastuulla olevaa osaa velvoitteesta ja se lasketaan samalla diskonttauskorolla kuin velvoite. Järjestelyyn kuuluvat varat sisältävät 100 % hyväksyttävistä vakuutuksista. Koska velvoitteet on vakuutettu, yhtiön vastuulle ei jää merkittäviä riskejä. Yhtiön vastuulla ovat lähinnä työeläkeindeksiin sidottujen eläkkeiden korotukset sekä diskonttaus koron ja palkankehityksen muutosten vaikutus.

Vakuutusyhtiöissä hoidettavien etuus pohjaisten järjestelyjen varat ovat osana vakuutusyhtiöiden sijoitusvarallisuutta, ja niiden sijoitusriski on vakuutusyhtiöillä

ELÄKEVELKA

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Veloitteen nykyarvo	9 356	10 152
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	8 114	8 606
Taseessa oleva velka 31.12.	1 242	1 546
Vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonttauskorko, %	4,20 %	3,90 %
Palkankehitys, %	3,50 %	3,10 %
Eläkkeiden nousu, %	0,00-2,70%	0,00-2,80%

Herkkyyshanalyysi - nettovelka

Alla olevasta taulukosta näkyvät oletusten muutosten vaikutukset nettovelkaan.

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Diskontokoron muutos +0,50%	-289	-150
Diskontokoron muutos -0,50%	136	182
Palkankehitys + 0,5 %	94	94
Palkankehitys - 0,5 %	-91	-91
Eläkkeiden nousun muutos + 0,5 %	265	321
Eläkkeiden nousun muutos - 0,5 %	-245	-295

Veloitteen painotettuun keskiarvoon perustuva duraatio on 12 (13) vuotta.

Säästöpankkiryhmä arvioi maksavansa etuus pohjaisiin eläkejärjestelyihinsä vuonna 2024 noin 751 (708) tuhatta euroa.

(1 000 euroa)	2023	2022
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	351	516
Aikaisempien kausien työsuoritukseen perustuvat menot	50	-18
Nettokorko	47	29
	448	527
Laajan tuloksen erät		
Kulut tuloslaskelmassa	448	527
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	90	-1 482
Laaja tulos ennen veroja	537	-955
Veloitteen nykyarvo 1.1.	10 152	14 578
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	351	516
Aikaisempien kausien työsuoritukseen perustuvat menot		
Korkokulut	390	144
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) demografisten oletusten muutoksesta		
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) taloudellisten oletusten muutoksesta	-422	-4 625
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) kokemusperäisistä muutoksista	-17	396
Maksetut etuudet	-412	-377
Järjestelyn supistamisen vaikutus	-686	-479
Veloitteen nykyarvo 31.12.	9 356	10 152
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1	8 606	11 374
Korkotuotot	343	115
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto pl. korkokuluun/-tuottoon kuuluva erä	-528	-2 748
Maksetut etuudet	-412	-377
Järjestelyyn suoritettavat maksut	841	702
Järjestelyn supistamisen vaikutus	-737	-461
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	8 114	8 606
Veloitteen nykyarvo	9 356	10 152
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	8 114	8 606
Taseessa oleva velka 31.12.	1 242	1 546
Taseessa oleva velka 1.1.	1 546	3 204
Kulut tuloslaskelmassa	448	527
Järjestelyyn suoritettavat maksut	-841	-702
Uudelleenmäärittämiset laajassa tuloslaskelmassa	90	-1 482
Tasessa oleva velka 31.12.	1 242	1 546

LIITE 23. SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RAKENNE

23.1 SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTyvät YHTEISÖT

Alla olevassa taulukossa esitetään tiedot Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen sisällyvistä yhtiöistä.

Yritys	Toimipaikka	Omistusosuus 31.12.2023	Omistusosuus 31.12.2022
Säästöpankki Sinetti	Orivesi		
Aito Säästöpankki Oy	Tampere		
Säästöpankki Kalanti-Pyhäranta	Uusikaupunki		
Avain Säästöpankki	Kortesjärvi		
Lammin Säästöpankki	Hyvinkää		
Länsi-Uudenmaan Säästöpankki	Lohja		
Myrskylän Säästöpankki	Myrskylä		
Säästöpankki Optia	Iisalmi		
Helmi Säästöpankki Oy	Lahti		
Someron Säästöpankki	Somero		
Ekenäs Sparbank	Tammisaari		
Nooa Säästöpankki	Helsinki		
Kvevlax Sparbank	Koivulahti		
Närpiön Säästöpankki Oy	Närpiö		
<i>Tytäryritykset:</i>			
Nooa Säästöpankki Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Rahastoyhtiö Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Säästöpankkiliitto osk	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Säästöpankkipalvelut Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Henkivakuutus Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Koti Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %

Yritys	Toimipaikka	Omistusosuus 31.12.2023	Omistusosuus 31.12.2022
Säästöpankkien Holding Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Isännöintipalvelut Oy	Somero	100,00 %	100,00 %
<i>Yhdisteltävät sijoitusrahastot:</i>			
Säästöpankki Kiinteistö	Helsinki	32,64 %	76,92 %
<i>Merkittävimmät kiinteistöyhtiöt:</i>			
Fast Ab Bankborg	Koivulahti	100 %	100 %
Fast Ab Kvevlax Affärshus	Koivulahti	65,90 %	65,90 %
Kiinteistö Oy Säästö-Erkko	Orimattila	62,82 %	62,82 %
Kiinteistö Oy Toritammi-Torgeken Fastighets Ab	Kaskinen	0,00 %	56,00 %
Kiinteistö Oy Oriveden Läsimäki	Orivesi	94,22 %	94,22 %
Kiinteistö Oy Kaustisen Säästökeskus	Pietarsaari	76,33 %	76,33 %
Kiinteistö Oy Kälviän Säästöpuisto	Kokkola	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Kalajoenrinne	Kalajoki	59,37 %	59,37 %

Merkittävät rajoitukset

Ei merkittäviä omistukseen ja varojen käyttöön liittyviä rajoituksia.

23.2 KONSOLIDOIDUT STRUKTUROIDUT YHTEISÖT

Ryhmä on osallisena yhteisöissä, jotka on rakennettu siten, etteivät äänioikeudet tai vastaavaanlaiset oikeudet ole ratkaiseva tekijä päätettäessä, kenellä on määräysvalta yhteisössä, esimerkiksi kun äänioikeudet liittyvät vain hallinnollisiin tehtäviin ja merkityksellisiä toimintoja ohjataan sopimukseen perustuvien järjestelyjen avulla. Tällaiset yhteisöt ovat strukturoituja yhteisöjä. Arvioitaessa tarvetta yhdistellä strukturoituja yhteisöjä Ryhmän tilinpäätökseen huomioidaan Ryhmän ja kyseisen yhteisön välisen suhteen luonne sekä arvioidaan Ryhmän valtaa yhteisössä IFRS 10 -standardin määrittelemän määräysvallan periaatteen mukaan.

Ryhmän vaikutuspiiriin kuuluvat strukturoidut yhteisöt ovat Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvan Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimia sijoitusrahastoja. Sp-Rahastoyhtiö toimii sijoitusrahastojen hallinnoijana, joten Ryhmällä katsotaan olevan sijoitusrahastoja koskeva valta, jonka avulla se pystyy vaikuttamaan saamaansa tuoton määrään. Ryhmässä on määritetty konsolidoitaviksi rahastoiksi ne sijoitusrahastot, joissa Ryhmään kuuluvien yhteisöjen omistusosuus on pidempiaikaisena sijoituskohteena ollut yli 40 %. Ryhmään kuuluvien yhtiöiden omistusosuus rahastossa on pitänyt olla yli 40 % yli puolen vuoden ajan, ennen kuin rahasto yhdistellään. Ryhmän tilinpäätökseen on yhdistelty Kiinteistö sijoitusrahasto 31.12.2023 (yksi 31.12.2022).

Alla olevassa taulukossa varoina esitetään niiden sijoitusrahastojen arvo, joissa Ryhmällä on edellä määritetyn mukaisesti määräysvalta ja jotka on yhdistelty Ryhmän tilinpäätökseen. Velka sisältää muiden omistajien osuuden kyseisten rahastojen arvosta. Velat eivät edusta vaateita Ryhmän varoja kohtaan, ja sijoitusrahastojen varoja puolestaan voidaan käyttää vain niiden omien velkojen suorituksiin.

(1 000 euroa)	31.12.2023		31.12.2022	
	Varat yhteensä	Velat yhteensä	Varat yhteensä	Velat yhteensä
Rahastot yhteensä	56 554	38 096	78 468	18 107

23.3 SIOITUKSET OSAKKUUSYHTIÖISSÄ

Osakkuusyhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa Säästöpankkiryhmällä on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta syntyy lähtökohtaisesti silloin, kun Säästöpankkiryhmä omistaa 20-50 prosenttia yhteisön äänivallasta tai kun Säästöpankkiryhmällä muutoin on huomattava vaikutusvalta yhteisössä.

Osakkuusyhtiö yhdistellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, jolloin osakkuusyhtiön tuloslaskelma ja tase eivät sisälly kokonaisuutena Säästöpankkiryhmän tulokseen tai taseeseen, vaan yhdistellyssä taseessa esitetään Säästöpankkiryhmän osuus osakkuusyhtiön omasta pääomasta erässä ”Sijoitukset osakkuusyhtiöissä” ja Säästöpankkiryhmän osuus osakkuusyhtiön tuloksesta esitetään Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa rivillä ”Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta”. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa sijoitus kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla Säästöpankkiryhmän osuus sijoituskohteen hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista.

Tiedot Säästöpankkiryhmän olennaisista osakkuusyhtiöistä:

Nimi	Omistus- osuus (%)	Osuus ääni- vallasta (%)	Omistus- osuus (%)	Osuus ääni- vallasta (%)
	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2022
Figure Taloushallinto Oy	25,00	25,00	25,00	25,00

Figure Taloushallinto Oy:n toimialana on tarjota finanssialalla toimiville yhteisöille ja niiden tytäryhtiöille sekä keskusorganisaatioille taloushallinnon, palkkahallinnon ja riskienhallinnan sekä kirjanpito- ja laskentapalveluja sekä niihin liittyviä koulutus-, tiedotus- ja neuvontapalveluja.

Figure Taloushallinto Oy on Säästöpankkiryhmän osakkuusyhtiö 31.8.2018 alkaen.

Taloudellisen informaation yhteenveto olennaisista osakkuusyhtiöistä yhtiöiden omien tilinpäätösten lukuihin perustuen:	Figure Taloushallinto Oy
(1 000 euroa)	2023
Varat yhteensä	1 770
Velat yhteensä	-1 112
Liikevaihto	
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	6 391
Tilikauden voitto	58
Muut laajan tuloksen erät	
Laaja tulos	58
Osakkuusyhtiöistä kaudella saadut osingot	
Osakkuusyhtiön taloudellisen informaation täsmäytys Ryhmän taseen kirjanpitoarvoon:	
Osakkuusyhtiön nettovarot	2 883
Ryhmän omistusosuus	721
Oikaisut	-777

23.4 YHTEISJÄRJESTELYT

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisjärjestelyt jaetaan yhteisyrityksiin ja yhteisiin toimintoihin. Yhteisyritykset yhdistellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Säästöpankkiryhmällä ei ole olennaisia yhteisjärjestelyjä.

Keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt ja asunto-osakeyhtiöt käsitellään Ryhmän tilinpäätöksessä yhteisinä toimintoina. Nämä yhtiöt sisältävät sekä sijoituskiinteistöjä että omassa käytössä olevia kiinteistöjä. Kolme keskinäistä kiinteistöyhtiötä katsotaan Säästöpankkiryhmän näkökulmasta olennaisiksi, mutta näiden osuus Ryhmän taseesta on kuitenkin vähäinen.

Alla esitetään tiedot Säästöpankkiryhmän olennaisista yhteisistä toiminnoista:

Yhtiön nimi	Toimipaikka	Omistusosuus 2023	Omistusosuus 2022
Kiinteistö Oy Ikaalisten Säästökeskus	Ikaalinen	90,80 %	90,80 %
Asunto Oy Salamankulma	Turku	0,00 %	37,01 %
Kiinteistö Oy Liedon Liikekeskus	Lieto	0,00 %	85,70 %
Kiinteistö Oy Lohjan Pankkitalo	Lohja	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Iisalmen Pohjolankatu 6	Iisalmi	100,00 %	100,00 %

23.5 STRUKTUROITUIJEN KONSOLIDOIMATTOMIEN YHTEISÖJEN TIEDOT

Viereisessä taulukossa esitetään taloudellista informaatiota niistä strukturoiduista yhteisöistä, joita ei konsolidoida Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen, sekä Ryhmän sijoitus näihin yhteisöihin ja maksimitappioriski. Kyseiset yhteisöt ovat Säästöpankkiryhmään kuuluvan Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimia sijoitusrahastoja. Sp-Rahastoyhtiö hallinnoi yhteensä 33 sijoitusrahastoa. Ryhmällä on sijoituksia 8 (6) rahastossa. Yksi (1) rahasto on konsolidoitu Ryhmän tilinpäätökseen 31.12.2022. Alla esitetyt rahastojen velat edustavat osuudenomistajien velkoja sekä Ryhmään kuuluville yhteisöille että ulkopuolisille omistajille.

Kaikki sijoitusrahasto-omistukset on luokiteltu arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Konsolidoimattomien Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien sijoitusrahastojen realisoitumatotat käyvän arvon muutokset, -528 tuhatta euroa (-1 033 tuhatta euroa), sisältyvät Ryhmän tulokseen. Tilikaudella realisoituneet voitot ja tappiot, yhteensä 59 tuhatta euroa (76) euroa sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Ryhmän maksimitappioriski kutakin strukturoitua yhteisöä kohden rajoittuu Ryhmän tekemään sijoitukseen.

(1 000 euroa)	31.12.2023			
	Varat yhteensä	Velat yhteensä	Ryhmän sijoitus	Maksimitappioriski
Sijoitusrahastot yhteensä	56 554	56 554	21 937	21 937

(1 000 euroa)	31.12.2022			
	Varat yhteensä	Velat yhteensä	Ryhmän sijoitus	Maksimitappioriski
Sijoitusrahastot yhteensä	78 468	78 468	17 774	17 774

LIITE 24. LÄHIPIIRITIEDOT

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on määritellyt Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluvat tahot. Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluu Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävät yhtiöt ja yhteisöt, osakkuusyhtiöt ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Lisäksi lähipiiriin kuuluu yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Säästöpankkiryhmän joh-

toon kuuluviin avainhenkilöihin luetaan Säästöpankkiliitto osk:in hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä johtoryhmän jäsenet.

Lähipiirille myönnetyt luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

2023 (1 000 euroa)

Liiketahtumat lähipiirin kanssa	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt*	Läheisyrietykset**	Osakkuusyrietykset ja yhteisjärjestelyt	Yhteensä
Varat				
Luotot	6 767	1 437		8 204
Varat yhteensä	6 767	1 437		8 204
Velat				
Talletukset	2 016	10 038		12 054
Muut velat	707			707
Velat yhteensä	2 723	10 038		12 761
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottositoumukset	155	1 002		1 157
Yhteensä	155	1 002		1 157
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	195	68		263
Korkokulut	12	20		32
Vakuutusmaksutuotot	52			52
Palkkiotuotot	2	16		18
Muut kulut				
Yhteensä	261	104		365

* Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä.

**Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöiden ja heidän läheisten perheenjäsentensä yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

	2023	2022
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	5 925	5 943
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	536	489
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	143	122
Yhteensä	6 605	6 554

2022 (1 000 euroa)

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt*	Läheisyrietykset**	Osakkuusyrietykset ja yhteisjärjestelyt	Yhteensä
Varat				
Luotot	5 730	6 745		12 476
Varat yhteensä	5 730	6 745		12 476
Velat				
Talletukset	3 679	2 500	803	6 982
Muut velat	915			915
Velat yhteensä	4 594	2 500	803	7 898
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottositoumukset	85	569	300	954
Yhteensä	85	569	300	954
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	53	101	2	156
Korkokulut	-1			-1
Vakuutusmaksutuotot	227			227
Palkkiotuotot	2	14	5	21
Muut kulut				
Yhteensä	281	115	7	403

* Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä.

**Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöiden ja heidän läheisten perheenjäsentensä yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

LIITE 25. LIEDON SÄÄSTÖPANKIN IRTAANTUMINEN SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ

Liedon Säästöpankin isännistö hyväksyi Liedon Säästöpankin ja Oma Säästöpankin yhdistymistä koskevat yritysjärjestelyt 22.9.2022 isännistön kokouksessa. Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien Yhteenliittymästä toteutui 28.2.2023.

Säästöpankkiliitto osk:n vahvistaman tilinpäätösperiaatteen mukaisesti Liedon Säästöpankin irtaantumiseen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä 2023 sovelletaan IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardia.

TILIKAUDEN TULOS IRTAANTUVISTA TOIMINNOISTA

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	7 257	37 990
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-4 766	-22 326
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	140	-1 440
Tulos ennen veroja	2 631	14 224
Tuloverot	82	-2 972
Tilikauden tulos	2 712	11 251

IRTAANTUVIEN TOIMINTOJEN KESKEISET TASE-ERÄT

(1 000 euroa)	31.12.2022
Lainat ja saamiset asiakkailta	1 016 646
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	13 299
Sijoitusomaisuus	78 808
Muut varat	15 807
Varat yhteensä	1 369 986
Velat asiakkaille	942 741
Velat luottolaitoksille	13 488
Muut velat	13 586
Velat yhteensä	969 815

Liedon Säästöpankin liiketoiminnan tulos esitetään irtaantuvina toimintoina Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa erillään jatkuvien toimintojen tuotoista ja kuluista, vertailutiedot on oikaistu vastaavasti. Liedon Säästöpankin omaisuuserät ja velat esitetään Säästöpankkiryhmän vuoden 2022 tilinpäätöksessä omana rivinään taseen varoissa ja veloissa.

IRTAANTUVIEN TOIMINTOJEN KESKEISET RAHAVIRRAT

(1 000 euroa)	31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirta	38 054
Investointien rahavirta	-2 348
Rahoituksen rahavirta	-5 127
Rahavarojen muutos yhteensä	30 578

ALLEKIRJOITUKSET

Olemme hyväksyneet lain talletuspankkien yhteenliittymästä tarkoittaman Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 31.12.2023 päätyvältä tilikaudelta. Toimintakertomus ja tilinpäätös annetaan tiedoksi Säästöpankkiliitto osk:n osuuskunnan kokoukselle 14.3.2024.

Helsingissä 14.2.2024

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus

Pirkko Ahonen
hallituksen puheenjohtaja

Jari Oivo
hallituksen varapuheenjohtaja

Tuula Heikkinen
hallituksen jäsen

Eero Laesterä
hallituksen jäsen

Simo Leisti
hallituksen jäsen

Heikki Paasonen
hallituksen jäsen

Veli-Pekka Mattila
hallituksen jäsen

Ulf Sjöblom
hallituksen jäsen

Hannu Syvänen
hallituksen jäsen

Karri Alameri
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 14. helmikuuta 2023.

KPMG Oy Ab

Mikko Kylliäinen
KHT

Tilintarkastuskertomus

Säästöpankkiliitto osk:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain tarkoittaman Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää yhdistellyn taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien olennainen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskeva informaatio.

Lausuntonamme esitämme, että yhdistelty tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Säästöpankkiryhmän taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti.

Lausuntomme on ristiriidaton Säästöpankkiliitto osk:n tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävistä yhteisöistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Säästöpankkiryhmään kuuluville yhteisöille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen liitetiedossa 16.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyysriski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Saamiset asiakkailta (tilinpäätöksen liitteet 2, 3, 5 ja 9)

- Saamiset asiakkailta, yhteensä 9,5 mrd. euroa, on Säästöpankkiryhmän yhdistellyn taseen merkittävin erä muodostaen 72 % taseen loppusummasta.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu laskentamalleihin sekä asiantuntija-arvioihin. Laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, jotka koskevat erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden todennäköisyyttä, vakuuksien arvostamista, sekä luottoriskin merkittävän kasvun määrittämistä.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan osatekijöitä päivitetään ja tarkennetaan toteutuneen luottoriskikehityksen, laskentaprosessin validoinnin ja kehittämisen sekä sääntelymuutosten ja -vaatimusten perusteella.
- Saamisten tasearvon merkittävydestä, arvostamisessa käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta ja johdon harkinnasta johtuen saamiset asiakkailta on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Olemme arvioineet saamisten kirjaus- ja arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä testanneet saamisten arvostamiseen että arvonalentumisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä kontrolleja.
- Olemme arvioineet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleja ja laskennassa käytettyjä keskeisiä oletuksia, sekä testanneet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaprosessiin ja luottoriskimalleihin liittyviä kontrolleja. Tarkastukseen on osallistunut IFRS- ja rahoitusasiantuntijoitamme.
- Olemme pyytäneet muiden Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen yhdisteltyjen yhteisöjen tilintarkastajilta lausunnon siitä, että tilinpäätökseen yhdistellyissä yhteisöissä on noudatettu Säästöpankkiliitto osk:n antamia ohjeistuksia saamisten arvostamisesta ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämisestä.
- Lisäksi olemme arvioineet saamia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Sijoitusomaisuus ja johdannaiset (tilinpäätöksen liitteet 2, 3, 9, 11, 12 ja 13)

- Sijoitusomaisuuden tasearvo on 895 milj. euroa käsittäen pääasiassa käypään arvoon arvostettavia sijoituksia. Johdannaisvarat ovat yhteensä 17 milj. euroa ja johdannaisvelat 174 milj. euroa koostuen pääosin suojaustarkoituksessa pidettävistä sopimuksista. Johdannaiset arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon.
- Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla, tai jos toimivia markkinoita ei ole, Säästöpankkiryhmän omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkintaa erityisesti niiden instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista.
- IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardin käyttöönoton myötä Säästöpankkiryhmän henkivakuutusyhtiön sijoitustoimintaan liittyvien oman pääoman ehtoisten instrumenttien ja rahastosijoitusten luokittelua koskeneen väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen päättyi, minkä seurauksena henkivakuutusyhtiön sijoitukset luokiteltiin IFRS 9 mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi ja käyvän arvon rahastosta purkaantui henkivakuutusyhtiön sijoituksiin aiemmin kertynyt arvostusero.
- Olemme arvioineet Säästöpankkiryhmän soveltamien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.
- Tarkastustoimenpiteisiimme on sisältynyt mm. käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen arvostusprosessiin liittyvien kontrollien testausta.
- Tilinpäätöstarkastuksen yhteydessä olemme verranneet sijoitusomaisuuden arvostamisessa käytettyjä käypiä arvoja markkinanoteerauksiin ja muihin ulkopuolisiin hintalähteisiin.
- Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta ja johdannaisia koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Vakuutus sopimusvelat ja IFRS 17 -standardin käyttöönotto (tilinpäätöksen liitteet 2, 3 ja 14)

- Vakuutus sopimusvelat on Säästöpankkiryhmän taseessa 571 milj. euron erä, jonka määrittämisessä käytetään erilaisia vakuutusmatemaattisia oletuksia, laskentamenetelmiä ja malleja.
- Tarkastustoimenpiteisiimme on sisältynyt vakuutus sopimusvelkojen laskentaan ja kirjaamiseen liittyvien laskentaperiaatteiden arviointia suhteessa IFRS 17-standardin vaatimuksiin.

-
- Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 17 Vakuutus SOPIMUKSET -standardia 1.1.2023 lähtien. IFRS 17 -standardilla on vaikutuksia Säästöpankkiryhmän henkivakuutus tuotteiden arvostamiseen ja kirjaamiseen sekä esittämiseen tilinpäätöksessä. Siirtymässä tuloslaskelman ja taseen luvut tilikaudelta 2022 on oikaistu takautuvasti. Siirtymän vaikutus on kuvattu tilinpäätöksen liitetiedossa 2.
 - Vakuutus SOPIMUSVELKOJEN tasearvo on merkittävä ja sen laskentaan liittyy monimutkaisia vakuutusmatemaattisia malleja. IFRS 17 käyttöönotto on edellyttänyt merkittävää harkintaa ja tulkintaa, minkä johdosta vakuutus SOPIMUSVELLAT ja IFRS 17 standardin käyttöönotto on määritelty tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi.
 - Vakuutus SOPIMUSVELKOJEN määrittämisen osalta olemme arvioineet keskeisiä vakuutusmatemaattisia menetelmiä ja keskeisten oletusten kohtuullisuutta (odotettavissa olevat rahavirrat, diskonttauskorko, muuta kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu ja vakuutus turvayksiköiden määrittäminen), sekä merkittäviä johdon harkintaan perustuvia ratkaisuja uuden standardin käyttöönotossa ja soveltamisessa. KPMG:n aktuaariasiantuntija on osallistunut tarkastukseen merkittävässä määrin.
 - Olemme arvioineet IFRS 17 avaavaa tasetta 1.1.2022 ja sovellettuja siirtymämenetelmiä.
 - Lisäksi olemme arvioineet esittämistä ja liitetietoja tilinpäätöksessä mukaan lukien IFRS 17 siirtymää koskevat liitetiedot.

Taloudelliseen raportointiin liittyvä kontrolliympäristö ja tietojärjestelmät

- Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen oikeellisuuden kannalta keskeiset raportointiprosessit ovat järjestelmäriippuvaisia. Tietojärjestelmien merkitys on keskeinen niin jatkuvuuden ja häiriötilanteiden hallinnan kuin taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden näkökulmasta.
- Merkittävimmät riskit liittyvät tiedon eheyteen ja luottamuksellisuuteen sekä palveluiden häiriöttömyyteen.
- Taloudellisen raportoinnin tietojärjestelmäympäristöllä sekä yksittäisten tietojärjestelmien sovelluskontrolleilla on siten merkittävä vaikutus valittavaan tilintarkastustapaan.
- Olemme muodostaneet käsityksen taloudelliseen raportointiin liittyvistä tietojärjestelmistä ja niiden kontrolliympäristöstä sekä testanneet niihin liittyvien sisäisten kontrollien tehokkuutta mm. ulkoisilta palveluorganisaatioilta saatujen varmennusraporttien avulla.
- Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt merkittävässä määrin aineistotarkastustoimenpiteitä sekä data-analyysejä taloudellisen raportoinnin eri osa-alueisiin liittyen.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti liitetiedoissa tarkemmin kuvatulla tavalla ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan Säästöpankkiryhmän kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos Säästöpankkiryhmä aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon Säästöpankkiryhmän sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä Säästöpankkiryhmän kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei Säästöpankkiryhmä pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä Säästöpankkiryhmään kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.
- Perehdyimme Säästöpankkiryhmän jäsenyhteisöjen noudattamiin tilinpäätösperiaatteisiin sekä jäsenyhteisöjen tilintarkastuskertomuksiin, jotka on annettu Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen tarkastusta varten.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet osuuskuntakokouksen valitsemana tilintarkastajana 13.3.2014 alkaen yhtäjaksoisesti 10 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 14. helmikuuta 2024

KPMG OY AB

Mikko Kylliäinen
KHT

Posti-/käyntiosoite: Säästöpankkiliitto osk, Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki | Kotipaikka: Helsinki

saastopankki.fi